

KOLMAPÄEV, 4. VEEBRUAR 2009

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

president

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.00.)

2. – Parlamendi resolutsioonide vastuvõtmisele järgnev tegevus (vt protokoll)

3. – 2050: tulevik algab täna – soovitud ELi tulevaseks integreeritud kliimamuutusi käsitlevaks poliitikaks (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on härra Florenzi poolt kliimamuutuste ajutise komisjoni nimel koostatud raport (A6-0495/2008) „2050: tulevik algab täna – soovitud ELi tulevaseks integreeritud kliimamuutusi käsitlevaks poliitikaks” (2008/2105(INI)).

Karl-Heinz Florenz, raportöör. – (DE) Tere hommikust, härra juhataja, daamid ja härrad! Eelkõige tahaksin ma tervitada oma kolleege, kes selle kliimaraportiga mitu kuud töötasid. Olen väga tänulik, et aitasite nii hästi ja koostöövalmilt mul seda raportit koostada.

Selline horisontaalne menetlus oli uudne. Me ei korraldanud ekspertide rühma siseseid arutelusid, vaid suhtlesime transpordisektori ning loomulikult ka tööstussektori ja energeetikasektori esindajatega. Ilmselgelt olid arutelud protsessi esimestel tundidel ja päevadel mõnevõrra keerulisemad, sest teema oli uus. Siinkohal tahaksin veel kord tänada meie esimeest ja minu head sõpra härra Sacconit, kes selle parlamendikomisjoni tööd alati tõhusalt ja õiglase meelega juhtis.

Tõdesime, et selline horisontaalne koostöö annab suurepäraseid võimalusi, ning Euroopa Parlamendi järgmises koosseisus tuleks tagada, et inimesed räägivad üksteisega rohkem ja et meil ei ole siin ainult üksteisele vastanduvad ja eraldiseisvad rühmad.

See oli meie komisjoni suurim eelis. Me kutsusime osalema üsna kõrgetasemelisi eksperte, näiteks Nobeli rahupreemia laureaadi Rajendra Pachauri ning erinevate teadus-, ja muidugi poliitikavaldkondade eksperte. Nüüd on meil lõpuks tulemus käes ja see näitab, et töö selle raportiga oli väga tõhus.

Me teame väga hästi, et keeldude, sanktsioonide ja loobumistega ei ole võimalik kuigi palju saavutada. Selle asemel peame soodustama teadlikkuse suurendamist, uuendusi ja motivatsiooni. Meie eesmärk peab olema olukord, kus Euroopa insenerid ärkavad igal hommikul selleks, et rõõmuga püüda ehitada tõhusamaid masinaid, nii et tooraineid kasutataks paremini ja märksa tõhusamalt ning et neid jätkuks ka meie lastele.

See raport on ka aus. Me ütleme raportis, et mingeid imerelvi meil pole. Meil pole mingit nuppu, mida vajutada – ei Brüsselis, Balil ega detsembris Poolas; selle asemel on meil terve hulk meetmeid. Siin peitubki võimalus: võimalus teha inimestele selgeks, et ühe kolmandiku puhul vastutavad selle kliimamuutuse eest nemad, näiteks majade kütmise tõttu. Kodanikena oleme me kõik kolmandiku ulatuses vastutavad, muu hulgas liikuvuse ja kõige sellega kaasneva tõttu; ning ka tööstus vastutab kolmandiku ulatuses. Seega on see raport suunatud meile kõigile. See ongi suurepärane. Me ei pea otsima süüdlast ja me kõik oleme oodatud osalema uuendustele viivates aruteludes. Selle üle on mul eriti hea meel.

Samuti on selge, et see raport on tasakaalus, ja ma tahaksin veel kord rõhutada, et see ei esinda ühegi erakonna programmi. Ka ei mõisteta selles ühtki valdkonda hukka. Selle asemel juhime me tähelepanu asjaolule, et teatud valdkondades on rohkem võimalusi, samas kui teistes on neid vähem. Seetõttu märgitakse raportis ka seda, et lõpptulemusena näitab see teed, mida mööda edasi liikuda, eelkõige just Euroopa puhul, sest meil on olemas tohutult keskkonnatehnoloogiat, mille maht on võrreldav Euroopa autotööstusega. See maht suureneb tulevikus veelgi, ja me peame tegema tööd selle tehnoloogia pideva uuendamise nimel.

Ma ütlesin äsja, et me peaksime kaasama oma kodanikud, nii et nad võiksid midagi omaenda kodude suhtes ette võtta. Selles suhtes on kohaliku poliitika, kaubandus-tööstuskodade ja kutseühingute kaudu võimalik motivatsiooni ja teavitamise osas väga palju ära teha.

Lubage mul lõpetuseks öelda, et need mitmed positiivsed aspektid, millele me raportis osutame, peaksid panema meid mõistma, et võimalused peituvad uuendustes, mitte masendusse langemises. Kui me seda mõistame, siis on see töö olnud vaeva väärt.

Juhataja. – Härra Florenz, tänan teid väga teie töö ja selle raporti eest.

Martin Bursík, nõukogu eesistuja. – Härra juhataja, on rõõm olla siin ja jagada teiega mõningaid mõtteid eelseisva tähtsa aasta kohta. Lubage mul kõigepealt tunnustada kliimamuutuste ajutist komisjoni kogu selle suure töö eest, mida on tehtud alates selle komisjoni loomisest 2007. aasta aprillis: ärakuulamised, seminarid, raportid, resolutsioonid, mõttevahetused kolmandate osapooltega. Selle parlamendikomisjoni väsimatud jõupingutused on oluliselt kaasa aidanud Euroopa Liidu seisukoha kujundamisele kliimamuutuse küsimuses.

Viimane resolutsioon „2050: tulevik algab täna – soovitud ELi tulevaseks integreeritud kliimamuutusi käsitlevaks poliitikaks“, mille kliimamuutuste ajutine komisjon võttis vastu 2. detsembril 2008 ja mille teie võtate vastu sellel osatungijärgul, on järjekordne äärmiselt kasulik alusdokument, mille põhjal me saame arutada võimalusi kliimakokkuleppe sõlmiseks 2012. aastale järgneva aja kohta ja Euroopa Liidu kliimapoliitika edasiseks süvendamiseks.

Nagu te teate, keskendub eesistujariik oma töös rahvusvaheliste läbirääkimiste protsessile. Muide, ma lendan täna Strasbourgist Delhisse, et osaleda arutelul India valitsuse ja India teise esindajatega. Kahe nädala pärast toimub Euroopa Liidu – Aafrika kohtumine Kenyas Nairobi, ja me oleme juba ühendust võtnud ka Ameerika Ühendriikide administratsiooniga, millest ma räägin hiljem.

Võttes 2008. aasta lõpul vastu kliima- ja keskkonnaõigusaktide paketi, saatis Euroopa Liit väga tugeva poliitilise signaali kõikidele meie partneritele kogu maailmas. Selle paketi vastuvõtmisega vaid mõne kuu jooksul näitab Euroopa Liit, et on endiselt pühendunud kliimamuutuse vastu võitlemisele ülemaailmsel tasandil ja kavatseb selles valdkonnas eeskujuks olla. Tegelikult ongi Euroopa Liit esimene piirkond maailmas, mis on võtnud enesele ühepoolse kohustuse vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2020. aastaks 20% võrra.

Kliima- ja energiapakett, nagu te teate, võimaldab alates 2013. aastast reformida saastekvootidega kauplemise süsteemi, seab piirid heitkogustele, mida see süsteem ei hõlma, edendab süsinikdioksiidi sidumise ja ladustamise tehnoloogiat ning soodustab taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu.

Saastekvootidega kauplemise süsteemi raames pannakse paika Euroopa Liidu ühtne ülemmäär, mis lineaarselt väheneb, saastekvootide eraldamise ja aruandluse kontrollimise meetodina viiakse järk-järgult sisse oksjonite süsteem ning lisaks tugevdatakse kontrolli. Euroopa Liit on muidugi korduvalt kinnitanud, et ei kavatse rahulduda 20%ga – me tahame saavutada 30% ning loodame seetõttu, et Kopenhaagenis saavutatakse ambitsioonikas ülemaailmne ja laiahaardeline kokkuleppe.

Kopenhaageni konverentsini on nüüd jäänud vaid 10 kuud. 2008. aasta detsembris Poznańis toimunud kliimakonverentsil lepidi kokku 2009. aasta töökavas ja määrati kindlaks enne Kopenhaageni konverentsi tehtavad konkreetsed sammud. Poznańis vastu võetud otsus kohanemise fondi kasutuselevõtu kohta aitab märkimisväärselt kaasa rahastamise üle peetavatele läbirääkimistele, kusjuures rahastamine on mis tahes ulatusliku ülemaailmse kokkuleppe üks otsustavaid elemente.

Poznańis toimunud ministrite ümarlaval sai kinnitust nii arenenud kui ka arengumaade ühine valmisolek leida ohtlikule kliimamuutusele tulemuslik ja ülemaailmselt kokkulepitud lahendus 2012. aastale järgnevaks ajaks. See lahendus hõlmab täiendavaid leevendamise- ja kohanemismeetmeid, rahastamist ja tehnoloogilisi vahendeid, mille eesmärk on muuta see lahendus toimivaks.

Poznańis saadeti maailmale ka sõnum, et praegust finantskriisi ei tohiks vaadelda kui takistust edasisele tegevusele seoses kliimamuutusega, vaid seda tuleks näha pigem lisavõimalusena meie majandussüsteemi põhjalikuks muutmiseks ja kindlaks liikumiseks vähe süsinikdioksiidi heitmeid tekitava majanduse suunas.

Eesistujariik Tšehhi kavatseb tugineda neile märkimisväärsetele saavutustele ja teha rahvusvahelisel tasandil jõupingutusi, et 2009. aasta detsembris jõutaks Kopenhaagenis heale kokkuleppele.

2. märtsil 2009 toimuv keskkonnanõukogu kohtumine ning seejärel majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kohtumine ja kevadine Euroopa Ülemkogu annavad esimesed võimalused Euroopa Liidu seisukoha edasiarendamiseks selles küsimuses, võttes aluseks nädal tagasi meieni jõudnud komisjoni teatise „Ulatuslik kliimakokkuleppe – eesmärk Kopenhaagenis“ ja teie panuse.

Lisaks ühisele arusaamale pikaajaliste leevendamise- ja kohanemismeetmete suhtes on Euroopa Liidu edaspidistes aruteludes tähtsal kohal tulemusliku ja pikaajalise kliimapoliitika rahastamiseks vajalike vahendite kindlakstegemine. Sellega seoses ei jää mul üle muud, kui korrata kliimamuutuste komisjoni üleskutset Euroopa Komisjonile ja liikmesriikidele võtta 2012. aasta järgset aega puudutava kokkuleppega seotud kahepoolsetel läbirääkimistel enesele vahendaja roll, et huvide tasakaalustamise kaudu tagada edukad kliimaläbirääkimised, millesse on kaasatud suurimad kasvuhoonegaaside tekitajad.

Euroopa Liit jätkab ka aktiivset suhtlemist olulisemate läbirääkimispartnerite ja peamiste kiiresti areneva majanduse riikidega, ent ka Ameerika Ühendriikide uue administratsiooniga. Ma olen telefoni teel rääkinud Carol Browneriga, kes on presidendi nõunik energia ja kliimamuutuse küsimustes. Ma tegin talle esialgse ettepaneku korraldada märtsi alguses, tõenäoliselt kas 2. või 6. märtsil, kõrgetasemeline kohtumine, millel osaleksid Ameerika Ühendriikide esindajad, Euroopa Komisjoni poolt volinik Dimas ning eesistujariigi Tšehhi ja Rootsi kui tulevase eesistujariigi (s.t eesistujakolmiku) esindajad.

Ma märkisin, et Euroopa Liit sooviks teha Ameerika Ühendriikidega võimalikult tihedat koostööd süsinikdioksiiditurgude arendamise ja seostamise vallas. Meie arusaamist mööda on Kongressi liige Waxman andnud mõista, et ta püüab saavutada tema komisjonist pärineva õigusakti, mis käsitleb heitkoguste piiramise ja saastekvootidega kauplemise süsteemi (*cap-and-trade*), rakendamise mai lõpul. Selline Ameerika Ühendriikide reaktsioon Euroopa Liidu tegevusele on üsna lootustandev.

Loodetavasti aitab ka Euroopa Parlament kaasa sellele, et Euroopa Liidu häält kuulatakse laiemalt, ja me hindame kõrgelt teie varasemaid jõupingutusi meie eesmärkide tutvustamisel. Kutsun teid üles seda tööd jätkama ja soovin teile kõigile eelseisvaks aastaks palju edu.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Härra juhataja, austatud Euroopa Parlamendi liikmed! Lõppraportis, mille kliimamuutuste ajutise komisjoni nimel koostas raportöör Florenz, seatakse kõrged eesmärgid ning see hõlmab laia teemaderingi; see näitab, kui suurt tähtsust Euroopa Parlament omistab kliimamuutuse probleemile. Ma tahaksin tänada kliimamuutuste ajutist komisjoni ja eelkõige raportöör Florenzit selle erakordselt tubli töö eest.

Eelmisel aastal oli meie tähelepanu keskmes kliimamuutuse ja energiaga seotud meetmete pakett. Meie jõupingutused kandsid vilja ja me võime nüüd uhkust tunda selle väga olulise õigusaktide paketi üle. Sel aastal keskendume Euroopa Liidus eelkõige selle paketi rakendusmeetmete ettevalmistamisele. Rahvusvahelisel tasandil on meie kõige tähtsam eesmärk kliimamuutuse üle peetavad läbirääkimised, mida Kopenhaagenis toimuva ÜRO konverentsi eel tõhustatakse, ja – nagu me äsja kuulsime – eesistujariik Tšehhi peab neid läbirääkimisi väga oluliseks ning on kavandanud arvukalt kahe- ja mitmepoolseid kohtumisi ja arutelusid. Teie raport valmis seega väga õigel ajal. Enne Kopenhaageni konverentsi peame koondama kõik oma jõud ja tegema koostööd, et saavutada võimalikult hea tulemus, arvestades Euroopa erilist rolli.

Mul on hea meel, et teie raportis, mis on kooskõlas komisjoni analüüsiga, rõhutatakse, et majandus- ja finantskriisi ei tohi kasutada ettekäändena, viivitamaks kliimamuutuse vastu meetmete võtmisel. Samuti oleme nõus sellega, et kliimamuutuse vastu meetmete võtmine moodustab ühe osa praeguse majanduskriisiga toimetulemise lahendusest.

Kliimamuutust ja energiat käsitlevate meetmete paketiga liigub Euroopa vähe süsinikdioksiidi heitmeid tekitava majanduse suunas. Samal ajal aitab see piirata Euroopa sõltuvust imporditavast energiast, mis on samavõrd tähtis eelis, nagu ilmnes hiljutisest maagaasitülis. Kui me liigume eesmärgi suunas vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 20% või 30% võrra, kui teised arenenud riigid nõustuvad sellise vähendamisega rahvusvahelise kokkuleppe raames, oleme me mis tahes riigi või riikide rühmaga võrreldes kahtlemata kõige eesrindlikumad. Me anname eeskuju kogu ülejäänud maailmale ja see hoogustab rahvusvahelisi läbirääkimisi.

Enne kui me keskendume oma arutelus rahvusvahelistele läbirääkimistele, tahaksin lühidalt kommenteerida ühte küsimust, mida raportis vägagi õigustatult rõhutatakse. Raport sisaldab väärtuslikke ettepanekuid selle kohta, mida teha loodusvarade tõhusamaks ja tulemuslikumaks kasutamiseks, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja säästa energiat.

Eelmisel aastal tegi komisjon esimese sammu selles suunas, kiites heaks säästva tootmise ja tarbimise tegevuskava. Meetmetega, mis täiendavad kliima- ja energiapaketti, tõhustas komisjon hiljuti tegevust, mis on suunatud energia säästmisele ja tõhusamale kasutamisele. Sellele vaatamata on loodusvarade säästva kasutamise valdkonnas veel küllalt teha ja muidugi on energia tõhusamaks kasutamiseks veel väga palju võimalusi. Üks näide on ettepanek, mille komisjon hiljuti esitas ehitiste energiatõhususe kohta. See on

valdkond, kus on võimalik seada mitmeid eesmärgi, kuna see kätkeb endas märkimisväärsed eelised nii energiasäästu kui ka kiimakaitse näol, võimaldades samas luua töökohti ning aidates kaasa tehnoloogiliste uuenduste arengule.

Rohkem kui kunagi varem on just praegu oluline tugevdada ja kindlustada majandust, võttes meetmeid selleks, et kiirendada keskkonnasäästlike tehnoloogiate kasutuselevõttu ja rakendamist, mis omakorda aitab luua keskkonnahoidlikke töökohti. Samal ajal luuakse kasulikke võimalusi meie väliskaubanduse jaoks, kuna keskkonnasäästlike tehnoloogiate turud laienevad kiiresti. Seda silmas pidades tegi komisjon eelmise aasta detsembris muu hulgas ettepaneku sellekohaste meetmete võtmiseks Euroopa majanduse taastamise kava raames.

Mis puudutab kliimamuutusega seoses peetavaid rahvusvahelisi läbirääkimisi, siis kliimamuutust ja energiat käsitlevate meetmete pakett on kahtlemata tugevdanud meie argumente ja jõupingutusi, veenmaks meie rahvusvahelisi partnereid selles, et tõhusate meetmete võtmine ei ole üksnes vajalik, vaid ka teostatav. Loomulikult ei ole kahtlust, et rahvusvahelised läbirääkimised kujunevad väga raskeks, osaliselt seetõttu, et need hõlmavad nii paljusid teemasid. Siiski ma usun, et Kopenhaagenis jõutakse kokkuleppele. Me saame jõuda ja peamegi jõudma kokkuleppele. Enam ei tohi aega kaotada. Küsimus on poliitilises tahtes ja ma arvan, et see on olemas.

Kuna rahvusvahelised läbirääkimised hakkavad intensiivsemaks muutuma, võttis komisjon eelmisel nädalal vastu teatise, milles on esitatud komisjoni seisukohad läbirääkimiste kõige olulisemate punktide kohta. Esiteks kutsutakse arenenud riike üles etendama jätkuvalt juhtrolli. Ameerika Ühendriikidest tuleb positiivseid sõnumeid, sest – nagu Tšehhi minister juba mainis – president Obama on lubanud, et Ameerika Ühendriigid osalevad aktiivselt rahvusvahelistel läbirääkimistel. Samuti on ta teatanud, et Ameerika Ühendriikides juurutatakse kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteem ja et 2050. aastaks vähendatakse heitkoguseid 1990. aastaga võrreldes 80% võrra.

See on hea, kuid meie tahame, et kõike seda hakataks praktikas rakendada kiiresti, tegelikult juba sel aastal, sest meil tuleb Kopenhaagenis selle aasta lõpul kokkuleppele jõuda ja Ameerika Ühendriikidel on selles vallas teatav võlg. Arvestades seda, mida president Obama on öelnud, peavad Ameerika Ühendriigid enda kohuseks anda koos Euroopa Liiduga otsustav panus, et see kokkulepe Kopenhaagenis saavutataks. Loomulikult oleme me rahul Ameerika Ühendriikidega peetava aruteluga, mille tulemusena võetakse mitmesuguseid muid otsustavaid meetmeid kliimamuutuse vastu võitlemiseks. Ühe näitena võiks siin nimetada autodega seotud meetmeid, millest hiljaaegu teatati.

Euroopa Komisjoni teatistes kinnitatakse eesmärgi vähendada heitmeid arenenud riikide ühiste jõupingutuste tulemusena 30% võrra; samuti määratletakse selles teatistes võrreldavate jõupingutuste mõiste. Võrreldavus on äärmiselt oluline nii keskkonnanäesmärkide saavutamise kui ka õiglase konkurentsitingimuste tagamise seisukohalt. Komisjon on esitanud võrreldavuse määratlemiseks rea kriteeriume.

Mis puudutab arengumaid, siis kuigi neil ei nõuta arenenud riikidega võrreldes sama liiki ja samas ulatuses jõupingutusi, on sellegipoolest oluline tagada, et nad jätkaksid meetmete võtmist, nii et neile vajaliku majandusliku arenguga kaasneks vähem süsinikdioksiidi heitmeid. Selleks, et saavutada eesmärk piirata kliimamuutust 2050. aastaks 2 Celsiuse kraadiga, peavad arengumaad vähendama oma heitkoguste kasvutempot 15–30% võrra võrreldes kogustega, mis neis riikides registreeritaks juhul, kui nad ei teeks heitkoguste vähendamiseks kuni aastani 2020 mingeid jõupingutusi. Loomulikult sõltuvad jõupingutused, mida iga arengumaa peab tegema, vastava riigi majandusarengu tasemest ja ressursidest. See tähendab, et kiiresti areneva majandusega riikidelt eeldatakse selgelt enam kui teistelt arengumaadelt.

Me kõik teame, et soovitud tulemusi ei ole võimalik Kopenhaagenis saavutada, kui meil ei õnnestu suurendada investeeeringuid ning tagada rohkem rahalisi vahendeid heitkoguste vähendamiseks ja kohanemismeetmeteks. Muidugi tuleb üks osa vajalikest investeeeringutest – ka arengumaades – eri riikide erasektorist ning umbes üks kolmandik saadakse komisjoni hinnangul süsinikdioksiiditurult. Järelejäänud kolmandik investeeeringutest peab tulema avalikust sektorist ja me peame uurima, kuidas tagada nende vahendite eraldamine. Praeguse majandussurutise tingimustes ei ole selles lihtne üksmeelele jõuda. Me peame siiski olema valmis ja esitama argumendid selleks aruteluks, pidades silmas, et käed rüpes istumine läheb mis tahes meetmetest kulukamaks.

Komisjoni teatistes rõhutatakse veel, et on oluline luua ülemaailmne süsinikdioksiiditur ja OECD riikide vahelised omavahel ühilduvad kauplemissüsteemid 2015. aastaks; majanduslikult rohkem arenenud arengumaade puhul tehakse ettepanek samade eesmärkide saavutamiseks millalgi enne 2020. aastat.

Need on komisjoni teatise peamised sõnumid ja ma kuulaksin väga suure huviga teie arvamusi nende kohta. Rahvusvahelised läbirääkimised lähenevad kiiresti ja meil tuleb sel aastal teha energiliselt diplomaatilist tööd. Mul oleks hea meel, kui te annaksite neisse jõupingutustesse oma panuse.

Romana Jordan Cizelj, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (SL) Kliimamuutus on lai valdkond ja ma nõustun raportööri, kui ta ütleb, et meie, kliimamuutuste ajutise komisjoni liikmed, pidime leidma uuenduslikke vahendeid selle valdkonna kogu ulatuse ja sisu hõlmamiseks. Kuid nüüd, mil meie töö on tehtud, võin ma kinnitada, et meil oli tõesti küllaldaselt võimalusi vahetada palju erinevaid arvamusi ja seisukohti ning esitada mitmesuguseid ettepanekuid tulevikus võetavate meetmete kohta. Meie arutelud olid aeg-ajalt üsna vaidlusterohked, seda just esitatud seisukohtade erinevuse tõttu. Seetõttu kajastab see raport laia valikut arvamustest ja pakub välja palju häid ettepanekuid, kuid see võimaldab meil ka kooskõlastada edasist tööd alalistes komisjonides eri valdkondade poliitika kujundamisel. Mina isiklikult usun, et sellise metoodikaga jätkamine oleks kasulik.

Ilmnes, et kõige rohkem võimalusi tegutsemiseks on juba mainitud valdkondades – energeetikas, transpordis ja tööstuses, kuid ka teised valdkonnad on olulised. Ma mõtlen siin põllumajandust, loomakasvatust, säästvat metsandust, info- ja sidetehnoloogiat ning Euroopa Liidu arengupoliitikat seoses kolmandate riikidega.

Meie üleminek väheste süsinikdioksiidi heitmetega majandusele on kindlasti võimalik, kui me jätkame investeerimist teadustegevusse, kiirendame arengu- ja innovatsioonitempot ning liigume teiste Lissaboni strateegias määratletud eesmärkide suunas. Ent sellest üksi ei piisa. Me peame muutma ka oma elustiili, kuid see õnnestub meil üksnes tingimusel, et inimesed mõistavad keskkonnakaitset tõelise väärtusena. Sellega seoses tuleb meil teavituskampaaniate korraldamisel ja teadlikkuse tõstmisel senisest palju rohkem saavutada.

Olen nõus ka märkustega finantskriisi ja kliimamuutuse vahelise seose suhtes. Isegi finantskriisi võib käsitada võimalusena ning kartus, et kliimamuutus muutub finantskriisi kõrval teisejärguliseks, on põhjendamatu, sest majanduse elavdamise meetmed tuleb kavandada nii, et edendada säästvat arengut, mitte üksnes tarbimist.

Kuna meie eesmärk on piirata temperatuuri tõusu maailmas, siis loomulikult eeldab see koostööd rahvusvahelisel tasandil. Euroopa peab seadma sisse dialoogi arenenud riikidega ja seda süvendama, sest heitkoguste vähendamine ja likvideerimine on meie ühine kohustus; samal ajal peame me kuulama arengumaid ja vaesemaid riike ning võimaldada neil oma majandust säästvalt arendada, isegi kui see tähendab kõrgemat hinda.

Lõpetuseks tahaksin ma tunnustada raportöör Karl-Heinz Florenzit avatuse puhul, mida ta meie töös ilmutas.

Dorette Corbey, *fraktsiooni PSE nimel.* – (NL) Tahaksin kõigepealt väljendada härra Florenzile siirast tänu selle pühendumise ja otsusekindluse eest, mida ta oma raporti koostamisel ilmutas. Minu arvates on tegemist tõeliselt kõikehõlmava ja väärtusliku raportiga, mis sisaldab ligi 200 soovitusi. Raportis on palju häid soovitusi, mis võivad olla inspiratsiooniallikaks Euroopa Parlamendi järgmisele koosseisule, riikide parlamentidele ja kohalikele omavalitsustele.

Tahaksin mainida viit põhiteemat, mis on meie fraktsiooni jaoks tõeliselt olulised. Esiteks mõõndakse selles raportis, et kliimamuutus on kõikehõlmav nähtus, mis ei mõjuta üksnes tööstust, transporti ja energeetikat, mille puhul meil on eeskirjad juba paigas, vaid tegelikult kõiki sektoreid, näiteks põllumajandust, tervishoidu, teadust ja tehnikat, info- ja sidetehnoloogiat, haridust, pinnast, vett ja maakasutust. Kõik need valdkonnad väärivad meie täielikku tähelepanu ja tõhusaid lahendusi.

Teiseks peaks kliimapoliitikal olema ka sotsiaalne mõõde ja see peaks kätkema endas solidaarsust. Meil tuleb tegeleda probleemidega, mis on seotud tööhõive, sissetulekute ja energianappusega. Me peame teadma, kuidas uue tehnoloogia eest makstakse ja kes selle kulu kannab. Me tahame teada, kui palju töökohti luuakse ja kas töökohti ka kaob. Meil on vaja ümberõppeprogramme uute keskkonnahoidlike ametite jaoks. Maksimaalse ühiskondliku pühendumiseta on äärmiselt raske säilitada poliitilist toetust kliimapoliitikale.

Kolmas põhiteema on seotud majanduskriisiga – ka siin vajame me terviklikku lahendust. “Uue rohelise leppe idee pälvib meie täieliku toetuse. Vaja on suuri investeeringuid. Kui sekkutakse eesmärgiga toetada panku ja ettevõtteid, siis peaks selle sekkumisega vähemalt silmas pidama säästvust. Suuremat tähtsust tuleks omistada Ida-Euroopas individuaal- ja kortermajadesse tehtavatele investeeringutele, sest see oleks kasulik tööhõive, energiavarustuse kindluse ja kliima seisukohalt.

Neljas meie jaoks oluline teema on põllumajandus. Kliimast rääkides me põllumajandust tavaliselt ei maini. Täna näitame me, et see oleks tegelikult vajalik ja et tegemist on vaidlusi tekitava temaga. Me vaidlesime kaua, kas põllumajanduse valdkonnas tuleks kehtestada siduvad eesmärgid, ja leppisime kokku, et seda tuleks

tõsiselt kaaluda. Samas on selge, et põllumajandus ei tekita mitte üksnes probleeme, vaid pakub ka lahendusi. Mõistlik põllumajandus, tõhus maakasutus ja biomassi asjakohane kasutamine võib aidata kaasa kasvuhoonegaaside vähendamisele.

Ja lõpuks – viies, meie jaoks tähtis teema on inimeste kaasamine. See eeldab teavitamist ja läbipaistvust. Kui me tahame muuta oma tarbimiskäitumist, peame täpselt teadma, milliste toodetega kaasneb suurel hulgal kasvuhoonegaase, ja seejärel ehk oma tarbimisharjumusi vastavalt muutma. See ei ole muidugi lihtne, kuid – nagu härra Florenz hetk tagasi ütles – kliimamuutuse probleemi ei ole võimalik lahendada vaid mõne tehnilise triki abil. Igal juhul tuleb meil anda oma parim, et kaasata võimalikult palju inimesi nende suurte ülesannete lahendamisse, millega me silmitsi oleme. Kohalikud algatused on selles mõttes väga väärtuslikud. Ehitiste tasuta energiaaudidid, parem ühistransport ning kohalik ja piirkondlik toiduainete tootmine. Koos suudame me palju saavutada.

Selle meetmetepaketiga on meil põhjust optimismiks. Me saame vähendada kasvuhoonegaase ning samas edendada uuendusi, aidata kaasa majanduskasvule, tagada parema energiaravustuse ja toidu tootmise, luua rohkem töökohti ja kindlustada stabiilsema kliima. Täna kõiki kolleege, kes sellesse oma panuse andsid.

Chris Davies, fraktsiooni ALDE nimel. – Härra juhataja, selle aruteluga seostub üks määratu probleem, mida me kuidagi tunnistada ei taha. Raportis ei viidata sellele praktiliselt üldse ja ka komisjoni laiaulatuslikus strateegias Kopenhaagenis kliimakokkuleppe saavutamise kohta mainitakse seda vaid möödaminnes. See on asjaolu, et inimkond kasvab enneolematult ja jätkusuutmatult kiiresti. Paljude siinviibijate eluea jooksul kolmekordistub inimeste arv meie planeedil. See kasvab jätkuvalt 200 000 inimese võrra päevas ehk 80 miljoni võrra aastas.

Miks vajab Hiina igal nädalal uut kivisöel töötavat elektrijaama? Sest Hiina rahvaarv on 50 aasta jooksul enam kui kahekordistunud ja kasvab jätkuvalt kiiresti, energianõudlus suureneb koos rahvaarvu kasvuga ja Hiina inimesed tahavad kõike seda, mis on meil siin Läänes, ja neil on selleks õigus. Minister lendab täna Indiasse. Seal kasvab rahvaarv veelgi kiiremini ja ka India kasutab energia saamiseks kivisütt.

Ent meie planeedi ressursid on piiratud. Meil on vaja rahvaarvu kasvu aeglustada ja kasv languseks pöörata. Seda tuleb teha muude kui sunnimeetmete abil ja samas ei tohi me oma kõrkuses kunagi unustada, et arenenud riigid on kliimamuutuses arengumaadega võrreldes palju enam süüdi.

ÜRO Rahvastikufondi andmetel rasestub igas minutis üle kogu maailma 380 naist, kusjuures pooled neist ei soovi seda. Rasestumisvastased vahendid peavad olema kättesaadavad kõigile. Naistel peab olema kontroll laste saamise üle: ohtlike abortidega võrreldes on see parem lahendus.

Ka arstiabi tuleb täiustada, et naised võiksid lapse saamise hilisemasse vanusesse edasi lükata, kuid eelkõige tuleb see teema tõsta poliitilisse päevakorda. Sellest keeldumine oleks suurim rumalus. Sellest peaksid rääkima pered kogu maailmas. Valitsused peaksid seadma rahvaarvu stabiilsuse või vähenemise eesmärgi. Kui me tunnistame, et rahvastiku juurdekasv on ülioluline teema, siis on võimalik seda probleemi lahendada hakata. Kui me seda ei tee, siis ei ole meil võimalik edukalt võidelda kliimamuutusega ega saavutada säästvat arengut.

Liam Aylward, fraktsiooni UEN nimel. – Härra juhataja, ka mina tahaksin tunnustada härra Florenzit tema töö ja pühendumise eest selle raporti koostamisel ning muidugi tema võime eest kuulata ja mõista kõiki erinevaid seisukohti.

Keset seda ulatuslikku majandussurutist on ülimalt tähtis, et Euroopa Parlament kui seadusandja keskenduks keskkonnahoidliku energiatehnoloogia jaoks võimaluste loomisele. Euroopast võib saada maailma juhtiv jõud mitmesugustes taastuvenergiaga seotud valdkondades ning me peaksime leppima kokku konkreetsetes, tõhusas ja kooskõlastatud strateegias, kaasates valitsused, vabaühendused, akadeemilised ringkonnad, äri sektori, visionäärid, et probleemidest rääkimise asemel neid lahendada. Meil on vaja vähendada bürokraatiat ning toetada väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid ja tehnoloogia arendajaid.

Turg on olemas. Õigusraamistik on selge. Meil on pandud paika taastuvenergiaga seotud eesmärgid. Kuigi rahastamist selleks napib, on nende eesmärkide saavutamine äärmiselt oluline tehnoloogia arengu ja spetsialistide säilitamise seisukohalt. Pangad ja rahastajad peavad võtma riske keskkonnahoidliku tehnoloogiat rakendavate alustavate ettevõtete toetamiseks. Kui me selles vallas oma tegevust tõhustame, toob see pikaajalist kasu. Tekib uusi töökohti ja teenitakse tulu. Kui me aga selle väärtusliku aja kaotsi laseme, siis jääme kaotajaks, sest teised riigid on väga valmis seda lünka täitma.

Näiteks Iirimaa võiks saada ookeanilainete tehnoloogia pioneeriks, nagu Soome on seda mobiilsidetehnoloogia vallas. Tänu ilmastikule ja asukohale Atlandi ookeanis on meil potentsiaal selleks vaieldamatult olemas.

Tehnoloogia on meil patenditud. Meil on olemas eriteadmised ja õigusraamistik. Kuna turg on olemas, siis on tegemist suurepärase võimalusega luua uusi töökohti, vähendada elektri hinda, tagada energia varustuskindlus ja piirata süsinikdioksiidi heitmeid ning muidugi saada patendituluseid.

Nüüd peame me toetama oma ettevõtteid, kes on sellesse punkti jõudmiseks üle kümne aasta tööd teinud. Nad on võtnud riske ja meie peame neid suurema rahastamise kaudu toetama. Viivitamine oleks praegu kahjulik. Keskkonnahoidlik tehnoloogia on meie tulevik. Meil on praegu võimalus – kasutame selle ära.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, minagi tänan härra Florenzit, eriti tema kannatlikkuse eest läbirääkimistel. Selle raporti mahukus näitab, kui paljude küsimustega tegeleda tuli.

Samas tahaksin ma küsida, kui jätkusuutlik on see kokkulepe, millele käesoleva aasta algul selle raportiga viidatakse? Mäletan väga hästi Poznańis toimunud rahvusvahelist kliimakonverentsi ja eurooplaste äärmiselt nõrka esinemist seal, sest nende ainus mure oli vähendada rahvusvaheliste läbirääkimiste Bali voorus antud kõrgelennulisi lubadusi ja avaldusi ning nad olid paisuvat finants- ja majanduskriisi silmas pidades ametis kliimapoliitika tähtsuse pisendamisega.

Ma usun, et järgmine aasta näitab ära, kas me oleme tegelikult valmis – nagu me nüüd korduvalt lubanud oleme – kohandama seda majandusmudelit, millega me oma tööstusriikides harjunud oleme, tuginedes teadmistele kliimamuutuse kohta. Arvan, et otsust selle kohta, kas me valime säästva arengu tee, ei ole veel tehtud.

Ban Ki-moon ja Achim Steiner soovitasid Poznańis tungivalt, et kõik liikmesriikide majanduse taastamise kavade ja pankade päästmise pakettide raames võetavad meetmed tuleks ühendada tegevuskavadega, mille eesmärk on võidelda vaesuse ja kliimamuutuse kohutavate tagajärgedega arengumaades, aga ka meetmetega, mis on suunatud tõeliselt kõrgetasemelise kliimakaitse ja uue energiapoliitika saavutamisele.

Minu arvates oleks igasugune Euroopa Liidu tasandi õigusakt selles valdkonnas eesrindlik. Ühelgi juhul ei ole veel kindel, et Euroopa asub teele moodsa ühiskonna suunas, mida iseloomustab energiatõhusus ja taastuvate energiaallikate kasutamine. Nüüd – nagu varemgi – sõltub kõik vastusest küsimusele, kas me jätkame kivisöe- ja tuumaenergia kasutamist või hakkame otsima uuenduslikumaid võimalusi. Loodan, et käsitleme seda küsimust edaspidi niisama konstruktiivselt, nagu me tegutsesime kliimamuutuste ajutises komisjonis, ehkki ma kahtlen selles.

Jens Holm, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (SV) Lõpuks, pärast rohkem kui poolteist aastat kestnud tööd, võtame me vastu otsuse selle kliimaresolutsiooni kohta. Ma tahaksin tähelepanu juhtida kolmele asjale.

Pikaajalised vähendamiseesmärgid: põhjenduses 3 nõuame me heitmete vähendamist Euroopa Liidus 2020. aastaks 25–40% võrra ja 2050. aastaks vähemalt 80% võrra. See on hea ja tähendab seda, et me esitame Euroopa Liidu eelmise aasta kliimapaketiga võrreldes endale kõrgemaid nõudmisi.

Me nõuame ka meetmete võtmist lihatööstuse suhtes. Vastavalt ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni aruandele „Loomakasvatuse pikk vari” tekitab lihatööstus 18% kogu maailma kasvuhoonegaaside heitkogustest. See on midagi, mida me selles raportis tähele peame panema, ja me nõuame liha tarbimise vähendamist. See on julge ja mingil määral ajalooline otsus Euroopa Parlamendi poolt, kes tavaliselt eelistab toetada põllumajandussektori subsideerimist, ning on kahju, et näiteks Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon tahab hääletada nende nõudmiste eemaldamise poolt. Nii nagu meil tuleb vähendada autoga sõitmist, peaksime julgema ka välja öelda, et praegune kasvav lihatarbimine ei ole jätkusuutlik.

Lubage mul teile meenutada, et seoses loomadele karjamaade ja söödapõldude rajamisega on lihatööstus tegelikult Amazonase vihmametsade hävimise peamine põhjus. Suur osa sellest söödast eksporditakse Euroopasse sojana. See ei ole jätkusuutlik tegevus.

Ka autotööstus tekitab üha enam probleeme. Aastatel 1990–2005 kasvasid Euroopa transpordisektorist pärinevad heitkogused 32% võrra. On vaja tohutuid investeeringuid, et arendada ühistransporti ja muud keskkonnasõbraliku transporti. Autod, mis kasutavad fossiilkütuseid, tuleb asendada elektriautodega ja tulevikus võib-olla ka vesinikkütust tarvitavate sõidukitega. Me peame endalt küsima, kas praegune olukord koos kõigi nende transpordiliikidega on jätkusuutlik? Kas me ei peaks soodustama hoopis kohalikku tootmist ja tarbimist?

Lõpetuseks tahaksin ma esitada hoiatuse seoses muudatusettepanekutega 12 ja 28, milles nõutakse tuumaenergia ulatuslikumat kasutamist. Kui need muudatusettepanekud vastu võetakse, siis ei saa minu

fraktsioon seda resolutsiooni toetada. Seetõttu palun teid hääletada muudatusettepanekute 12 ja 28 vastu. Suur tänu.

Johannes Blokland, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (NL) Praegu, mil suur osa Lääne-Euroopast on külmalaine haardes, on arutelu globaalse soojenemise üle ehk veidi halvasti ajastatud. Raporti pealkiri näitab aga, et selles arutelus tuleb meil silmas pidada pikemat perspektiivi. Me ei tohiks seega lasta end lühiajalistel sündmustel liialt palju segada. Härra Florenzi lõppraport on hästi läbimõeldud ja mõistlik ning saadab tugeva sõnumi.

Et vähendada või vältida kliimamuutuse negatiivseid tagajärgi, tuleb sihikindlalt tegutseda mitmes valdkonnas. Me vajame kindlapiirilisi eesmärgi aastateks 2020–2050. Jõupingutuste tegemisest ei tohiks pääseda ükski ühiskonna osa. Kopenhaageni kliimakonverentsi eel peame me säilitama oma ambitsioonikad sihid, mida toetavad mitmesugused meetmed. Härra Florenzi raport annab sellesse eriti väärtusliku panuse.

Roger Helmer (NI). – Härra juhataja, 500 aastat tagasi olid õpetatud mehed ühel meelel selles, et maailm on lapik. Neil ei olnud õigus. 1970. aastatel, pärast kolm aastakümnet kestnud ülemaailmset kliima jahenemist, arvasid kõik teadlased, et meil on tegemist uue jääajaga. Neil ei olnud õigus. 1999. aastal uskusid kõik, et aastatuhandevahetusel toimub ülemaailmne katastroof, sest kõik arvutisüsteemid kogu maailmas lõpetavad töö. Relvasüsteemid varisevad kokku, äritegevus lõpeb ja lennukid kukuvad taevast alla. Neil ei olnud õigus. Mitte midagi ei juhtunud.

Praegu räägitakse meile konsensusest selles, et käimas on katastroofiline inimese põhjustatud globaalne soojenemine. Ka see on vale. Ja mingit konsensust pole. Konsensuse müüt on paanikatekitajate propagandatriumf, kuid nii teaduskirjanduse kui ka tegutsevate kliimateadlaste töö uurimisel on korduvalt selgeks saanud, et nii ühe kui ka teise arvamuse toetuseks on esitatud väga mitmesuguseid seisukohti ning paljude arvates ei ole veel midagi lõplikult selge.

On tõsi, et viimase 150 aasta jooksul on temperatuur maailmas pisut tõusnud, kuigi aeglaselt ja vahelduva tempoga, ent see on täielikult kooskõlas väljakujunenud pikaajaliste looduslike kliimatsüklitega, mille tulemuseks olid niinimetatud Rooma soe aeg, keskaja soe aeg ja väike jääaeg. On selgeid tõendeid selle kohta, et samaaegselt meie planeedi temperatuuri väikese tõusuga on soojenenud ka muud kehad päikesesüsteemis. Marsi jäämütsid on kahanenud, kuid keegi ei arva, et selles on süüdi tööstusheitmed või neljarattaveoga autod.

Me kavatseme nüüd kulutada mõeldamatuid summasid leevendusmeetmetele, millest ei ole midagi kasu ja mis, kahjustades meie majandust, jätavad meid ilma võimalusest tegeleda reaalsete keskkonnaprobleemidega. Üks Briti ajakirjanik, Christopher Booker, on märkinud, et globaalse soojenemise paanika on suurim kollektiivne põgenemine reaalsusest inimkonna ajaloos.

Pilar del Castillo Vera (PPE-DE). – (ES) Härra juhataja, kõigepealt tahaksin avaldada tunnustust härra Florenzile tema töö eest, ent ma tänan muidugi ka selle parlamendikomisjoni esimeest ning kõiki koordinaatoreid ja liikmeid.

See raport näitab veel kord, et kliimamuutus ja selle tagajärjed on muutunud teemaks, mis on Euroopa Liidu jaoks äärmiselt oluline.

Viimane selleteemaliste meetmete kogum oli energiapakett, mis hiljaaegu heaks kiideti. Raport, mida me täna arutame, peegeldab sama lähenemisviisi võitlusele kliimamuutusega ja sama muret, mida Euroopa Liit selle pärast tunneb.

Nagu juba öeldud, sisaldub selles raportis, mis meil täna laual on, rida soovitusi. See on mitmesuguste meetmete ja soovitude terviklik komplekt ning need meetmed ja soovitusel omakorda sisaldavad erinevaid „teekaarte“ eri sektorite, sealhulgas kalanduse, põllumajanduse, veemajanduse, metsanduse jne jaoks. Kõik need „teekaardid“ juhivad meid samas suunas, kuid iga valdkonna jaoks on vaja välja töötada oma meetmed.

Kuid ma piirduksin sellega, mis minu arvates on tulemuste saavutamise põhieeldus. Kliimamuutusega silmitsi seistes peame me suurendama tõhusust; see peaks minu arvates olema kõikide võetavate meetmete aluseks olev peamine põhimõte.

Tõhususe suurendamine tähendab seda, et prioriteediks tuleb seada tehnoloogilised uuendused; abi ja toetuse andmisel tuleb rõhutada tõhususega seotud eesmärgi; ka teatud maksusoodustuste võimaldamisel tuleb rõhutada tõhususega seotud eesmärgi. Tõhususe suurendamine on tegelike tulemuste saavutamise ainus viis.

Guido Sacconi (PSE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, eelnevad sõnavõttud on hea näide selle kohta, kuidas meil õnnestus lähendada väga erinevad arvamused ja kirjutada need ühisesse projekti.

Härra Florenzi raport, mis väärrib tunnustust konsensuse tõttu, mis saavutati kõikide arvamuste tähelepaneliku ärakuulamise tulemusena, käsitleb lõppkokkuvõttes energietika ümberkorraldamist ning üldist muutust tootmissüsteemides, elustiilis ja tarbimisharjumustes. See on midagi enamat kui filosoofiline avaldus ja me teame, et edasine teekond ei saa olema lihtne, kuid raportis nähakse ette eesmärgini jõudmine etappide kaupa. Näiteks sisaldab see raport viiteid Euroopa Parlamendi järgmisele koosseisule jääva pärandi kohta, mis meie arvates peaks olema selle koosseisu tegevuse põhieesmärk, arvestades Kopenhaageni konverentsi lähenemist ja ka konverentsijärgset aega.

Ma räägiksin veidi ka selle raporti koostamisest. Ma leian, et minu kohustus on tänada eelkõige selle töö kõige tähtsamat osalist, sekretariaati. Mul on siin veidi statistikat meie töö kohta. Et anda teile ettekujutus selle töö mahu kohta, ütlen vaid, et sekretariaat korraldas kaheksa temaatilist istungit, millest võttis osa 60 maailma juhtivat eksperti.

Mis aga kõige tähtsam – ma tahaksin esitada Euroopa Parlamendi uuele koosseisule ühe palve. President Pöttering, teie olite veendunud, et selle ajutise komisjoni loomine tasub end ära, ehkki ausalt öeldes ei toetanud mitte kõik parlamendiliikmed seda ideed 18 kuud tagasi. Te pöördusite Euroopa Parlamendi poole kahel korral, mis näitab teie isiklikku toetust sellele teemale ja meie tööle, ning seetõttu esitaksin ma oma palve otse teile, kui lubate. Oleks kahju, kui Euroopa Parlamendi järgmine koosseis ei looks sarnast vahendit, kasvõi seetõttu, et vahepealsel ajal on paljud rahvusparlamendid ja riikide valitsused oma töö ümber korraldanud, käsitledes kliimamuutust ühe konkreetse valdkonnana. Seepärast loodan, et Euroopa Parlamendi uus koosseis ei pöördu tagasi teemade range jaotuse juurde, mille puhul omavahel seotud valdkonnad on jagatud eri parlamendikomisjonide vahel, vaid – nagu meie soovitasime – valmistab end ette pikaks teekonnaks vähem süsinikuheitmeid tekitavale majandusele üleminekule.

Vittorio Prodi (ALDE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma tahaksin tänada härra Florenzit tema töö eest.

Viimaks ometi hakkame me hääletama selle raporti üle, mis on kliimamuutuste ajutise komisjoni 18 kuu töö tulemus. Mina isiklikult väidaksin, et selle raporti näol on tegemist kordaminekuga, ehkki tagasihoidlikuga. Kordaminekust võime rääkida seetõttu, et Euroopa Parlament näitas end ühe kõige kiiremini reageeriva institutsioonina, luues sihipärase vahendi – ajutise komisjoni, mille ülesandeks oli koguda andmeid ja mõtteid teema kohta, mis mõjutab meid kõiki ja mille mõjuga me peame nii praegu kui ka tulevikus ühiselt silmitsi seisma. Edu oli aga tagasihoidlik, sest hoolimata kõigist meie jõupingutustest, aktiivsest osalusest ja läbiviidud uuringutest puudub tulemusel see mõju, mis sellisel teemal koostataval resolutsioonil peaks olema.

Kliimamuutus, nagu ma olen korduvalt öelnud, on kiireloomuline ja tõsine probleem, mis nõuab sihipäraseid ja mõjusaid vahendeid. Selle parlamendikomisjoni loomise üks peamine eesmärk oli lähendada neid poliitikavaldkondi, millega on alati liiga eraldiseisvalt tegeletud. Loodan, et Euroopa Parlamendi järgmine koosseis jätkab seda lähendamist ja on kaasatud ka Kopenhaageni läbirääkimistesse.

Me vajame ülemaailmset konsensust ja selle saavutamiseks peab meil olema midagi pakkuda, eelkõige arengumaadele. Praegu puuduvad endiselt võrdsed tingimused, mis veenaksid arengumaade inimesi selle poliitikaga kaasa tulema. See poliitika on mõnevõrra Euroopa-keskne ja ka liiga killustunud. Me vajame elustiili muutust. Peame tegema poliitilisi ettepanekuid, mis keskenduvad eelkõige sellele poliitikale ja seejärel meie elustiili järkjärgulisele muutmisele nii, et meie elu ei juhiks materiaalsed väärtused, sest vastasel juhul ei ole see jätkusuutlik.

Alessandro Foglietta (UEN). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, lubage mul kõigepealt kiita härra Florenzit. Pühendumine, mida härra Florenz Euroopa Parlamendis alati ilmutanud on, tekitab minus suurt lugupidamist tema vastu.

Kliima- ja energiapaketi vastuvõtmisega varustas Euroopa Liit end õigusraamistikuga, mis annab talle õiguse võtta enesele juhtiv roll. Avatud suhtumine, mida Ameerika Ühendriikide uus administratsioon hiljaaegu väljendas, annab meile lootust, et tulevikus võime me kliimamuutuse tagajärgede pidurdamise kohustust Ameerika Ühendriikidega jagada.

Kuid selle algatuse täielik edu sõltub sellest, kas me kaasame kõik arengumaad, näiteks Hiina ja India. Näiteks Hiina keskkonnaminister teatas kohtumisel kliimamuutuste ajutise komisjoni delegatsiooniga selgelt, et

arenguriigid tulevad selle algatusega kaasa üksnes siis, kui rikkamad riigid tagavad kindla toetuse, eraldades säästva arengu toetuseks piisavalt rahalisi vahendeid.

Selles vallas on saavutatud edu tänu Poznańi konverentsile ja otsusele võtta kasutusele kohanemismisfond ning eraldada arengumaadele 50 miljonit eurot teadusuuringuteks ja tehnoloogia arendamiseks, et toetada keskkonnahoidlike tehnoloogiate arengut kogu maailmas.

Me peame tagama, et Kopenhaageni kliimakonverentsist saab pöördepunkt selles mõttes, et tugevama majandusega riigid võtavad enesele ühise kohustuse luua fond, mis tagab kiiresti areneva majandusega riikides säästva arengu pideva rahastamise. Ainult rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud kohustuste kaudu, millesse on kaasatud kiiresti areneva majandusega riigid, suudame me tagada, et keskkonnale ei põhjustata pöördumatut kahju, kaitstes samal ajal ka Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet mõju ja sotsiaal-majanduslike kulude eest, mida tekitab keskkonnaval dumping maailmaturul.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Härra juhataja, minagi tänan härra Florenzit selle raporti eest, kuid leian, et raportööri ja ajutise komisjoni õnnitlemise kõrval tuleks meil otsa vaadata mõnele karmile faktile: Euroopa Liit teeb ikka liiga vähe ja liiga hilja.

Ma tean, et see väljaütlemine ei too mulle populaarsust, kuid meil tuleb mõõta Euroopa Liidu edusamme mitte võrdluses teiste riikide tegevusega, vaid võrdluses sellega, mida tuleb teha. Selle mõõdupuu järgi ei ole meil rahuloluks põhjust.

Me ei ole selles arutelus endile piisavalt kõrgeid eesmärgi. Viimased teadusuuringud ütlevad meile, et me peame heitmeid igal aastal umbes 9% võrra vähendama. Selles raportis ja Euroopa Liidu kliimapaketis seatud eesmärgid ei ole lihtsalt küllalt ambitsioonikad.

Me ei arvesta oma aruteludes, et probleem on kiireloomuline. Kui me järgmise 8–10 aasta jooksul ei tee edusamme üleminekul süsinikdioksiidi heitmeteta majandusele, siis oleme kliimamuutuse halvimate tagajärgede pidurdamise võimaluse kaotsi lasknud.

Me ei ole järjepidevad. Me räägime täna taastuvatest energiaallikatest ja energiatõhususest. Eile võeti Euroopa Parlamendi enamuse hääletage vastu Laperrouze'i raport, milles uhkelt kinnitatakse kivisöe rolli Euroopas.

Meie arutelu kliimamuutuse üle jätab mulje, et küsimus on teatud asjadest loobumises. Me peame palju paremini näitama tõelist poliitilist juhtrolli ja selgitama, et kliimamuutuse vastu võetavad meetmed tagavad parema elukvaliteedi. Eesmärk ei ole koostöö küünla ümber istumine ja värisemine, vaid tulevik, mis võib olla positiivsem ja meeldivam kui praegune olukord.

Seetõttu pooldan ma Euroopa uue rohelise leppe ideed, sest see annab võimaluse tegeleda nii majanduskriisi kui ka kliimakriisiga, tehes suuri investeeringuid energiatõhususse ja taastuvate energiaallikate kasutamisse, ning luua miljoneid uusi keskkonnahoiuga seotud töökohti Euroopas.

Aga see ei tähenda, et me peaksime majanduskasvu hoogustama tavapärasel moel. Meil on vaja kiiresti üle minna Euroopa majandusele, mille aluseks ei ole üha kasvav loodusvarade kasutamine, vaid stabiilsus; me ei vaja suuremat kvantitatiivset kasvu, vaid tõelist kvalitatiivset arengut. Sellesuunalise arutelu alustamine on kiireloomuline vajadus ja Euroopa Liidul on selleks väga head võimalused.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma tahaksin tunnustada härra Florenzit tema suurepärase töö eest; see raport peegeldab tema järjepidevat kohalolekut, tähelepanu ja kaastööd.

See raport kajastab ka panust, mille härra Florenz andis kliimamuutuste ajutise komisjoni töösse, mida osavalt juhtis härra Sacconi, ning seda, kui põhjalikult härra Florenz on erinevaid küsimusi uurinud, osapooltega arutelusid pidanud ja eelkõige aidanud kaasa rollile, mida Euroopa Parlament etendas kliimapaketi vastuvõtmisel. President Pöttering, ka mina soovitaksin teil kaaluda, kuidas meie töö saaks jätkuda ja peaks jätkuma Kopenhaageni kliimakonverentsi eel.

Mis puudutab härra Florenzi raportit, siis ma arvan, et oleks väga viia see tasakaalust välja praegu ideoloogilistena näivate muudatusettepanekutega tuumaenergia kohta. Need muudatusettepanekud on põhjendamatud ja asetuvad mingisse konteksti üksnes nende pooldajate mõtetes ning lisaks muudavad need meie ühist seisukohta. Küll aga paluksin ma oma kolleegidel kaaluda selle muudatusettepaneku lisamist, mille mina esitasin kliimamuutuse ja vee vahelise seose kohta. Ma arvan, et tegemist on olulise valdkonnaga, arvestades ka kasvavat tähelepanu, mida sellele omistavad rahvusvahelised organisatsioonid, näiteks

valitsustevaheline kliimamuutuste rühm, ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni keskkonnaprogramm, mille raames see valdkond on esile tõstetud tuleviku seisukohalt otsustava tähtsusega valdkonnana, ning arvestades ka eelseisvat ülemaailmset veefoorumit Istanbulis.

Jim Allister (NI). – Härra juhataja, mina tahaksin väljendada muret ja kutsuda ettevaatusele seoses selle kiirustava aruteluga kliimamuutuse üle, iseäranis seetõttu, et see võib mõjutada toidu tootmist. Meile räägitakse, et maailma elanikkond kasvab aastaks 2050 spiraalselt üheksa miljardi inimeseni; seega peab vastavalt suurenema ka toiduainete tootmine. Kuid kavandatavas kliimamuutusealases paketis nõuame me heitmete vähendamist ning kui need nõudmised täidetakse, siis väheneb toiduainete tootmine ajal, mil me toitu kõige enam vajame.

Ma viitan siin eriti metaani ja diümmastikoksiidi heitmete vähendamise eesmärkidele ning soovitusel vähendada liha- ja piimatoodete tarbimist. Neid vähendamiseesmärke ei ole võimalik saavutada, vähendamata oluliselt toiduainete tootmist. Kui meil on valida, kas toita maailma inimesi või teha linnukesi kliimamuutusevastase võitluse lahtritesse, siis mina pooldaksin kainet mõistust ja vajaduste rahuldamist.

John Bowis (PPE-DE). – Härra juhataja, me oleme teel Kopenhaagenisse ja minu austatud sõbra suurepärase raport on selleks hea teekaart, või siis raudteekaart, kui nii võib öelda.

Kakskümmend protsenti aastaks 2020 oli algus, kuid tõesti alles algus. Need kliimameetmed, mida me oleme võtnud, oleksid ehk võinud olla paremad, kuid need olid algus, samm edasi. Kuna Ameerika Ühendriikide administratsioonis on toimunud muutused, ei saa me end enam välja vabandada Ameerika keeldumisega koostööst. Nüüd, mil Obama on presidendiametisse astunud, on meil võimalus lõpetada sõnavahetus ja hakata vahetama mõtteid. Me kuulsime, et üks kohtumine leiab aset 6. märtsil 2008. Sellele järgneval nädalal oleme me taas siin ja ma loodan, et nõukogu räägib meile Washingtonis toimunud kohtumiste tulemustest. Koos Ameerika Ühendriikidega võime me nüüd püüelda 30%-lise vähendamise eesmärgi poole ja ehk minna kaugemalegi.

Me liigume nüüd ökodisaini suunas, mõistes, et see tähendab meile ja mujal maailmas tohutuid uusi võimalusi uuenduste vallas ja töökohtade loomisel. Me peame tegelema ka laevandusest ja põllumajandusest pärinevate heitmete küsimusega. Volinik viitas kiireloomulisele vajadusele pidada dialoogi vaesemate arengumaaadega. Neile mõjub kliimamuutus laastavalt, kuid nemad ei ole selle probleemi põhjustajaks. Saared kaovad vee alla; malaaria, hingamisteede haigused, nahavähk ja nägemisprobleemid on juba reaalsus. Põllumajandus saab hävitava löögi. Nad peavad tegutsema, kuid vajavad selleks meie abi.

Nii teadlased kui ka poliitikud võivad muidugi eksida, nagu me nägime Mbeki ja AIDSi puhul. Ma võin eksida võimaliku gripipandeemia suhtes. Ma võin eksida globaalse soojenemise võimaliku mõju suhtes. Ent teadlaste ja poliitikute enamusel võib olla õigus. Me jääme süüdi mõlemas probleemis, kui me ei tee midagi nende tagajärgede vältimiseks.

ISTUNGI JUHATAJA: Martine ROURE

asepresident

Riitta Myller (PSE). – (FI) Proua juhataja, kliimamuutuste ajutise komisjoni loomise algatus, millega 2007. aasta kevadel tuli välja sotsiaaldemokraatide fraktsioon, on nüüdseks vilja kandnud. Fraktsioonidevaheliste läbirääkimiste ja arutelude tulemuseks on tekkiv ambitsioonikas ja pikaajaline tegevuskava kliimamuutuse ohjeldamiseks. Selle eest tahaksin ma siiralt tänada raportöör Karl-Heinz Florenzit ja kõikide fraktsioonide variraportööre, kes oma suurepärase tööga selle raporti valmimisele kaasa aitasid.

Paljud kahtlevad, kas kliimamuutuste ajutine komisjon toob Euroopa Parlamendi töösse lisaväärtust. Praegu näeme, kui kasulik on see, et Euroopa Parlamendi liikmed, kellel on probleemide suhtes erinevad seisukohad, teevad koostööd ja kuulavad ühiselt maailma juhtivaid eksperte. See viib usaldusväärsete tulemusteni, nagu me näeme.

Samuti olen ma kindel, et juba selle ajutise komisjoni olemasolu ja iseäranis selle komisjoni töö aitasid kaasa sellele, et kliimapakett eelmise aasta detsembris nii sujuvalt ja kiiresti vastu võeti. Lisaks toetan ma komisjoni esimehe Guido Sacconi mõtet, et Euroopa Parlamendi järgmine koosseis peaks selle teemaga edasi tegelema ja tagama võimalikult jõulise lähenemise küsimustele, mis puudutavad kliimamuutust.

Euroopa Liidus on pikka aega valitsenud hoiak, et tuleb võtta meetmeid kliimamuutuse takistamiseks. Meil puudusid aga rahalised vahendid. Nüüd on tehtud ettepanek kliimafondi loomiseks, mille jaoks hakatakse raha koguma saastekvootide enampakkumiste kaudu; see on tähtis algatus ja ma soovin, et see igati õnnestuks.

Me vajame seda selleks, et muuta meie tööstuse struktuuri ja uue rohelise leppe abil tõepoolest midagi saavutada.

Lena Ek (ALDE). – (SV) See raport on väga paljulubav. See hõlmab peaaegu kõiki küsimusi, mida on viimase kahe aasta jooksul või pikemagi aja jooksul peetud kliimaalastes aruteludes tõstatatud. Sellegipoolest leian ma, et selles raportis puudub jõud, ind ja hoog, mis on tegelikult vajalik selle poliitilise suuna elluviimiseks, mille me Euroopas kliimaküsimustega seoses oleme algtanud.

Raportis ei ole ühtki ettepanekut meetmete kohta, mis puudutavad maa ja mulla kaitset. Mis puudutab veeressursse, siis ülemaailmsel veefoorumil käsitletakse tervet ettepanekute paketti, mille oleks võinud sellele raportile lisada. Kui rääkida energiatõhususest, siis raportisse ei ole lisatud teatud valikuid valdkondades, mille puhul Euroopa Parlamendil on võimalik otsustamisel osaleda. Ka alternatiivseid kütuseid on käsitletud liiga piiratud. Tervishoiu suhtes, mis on väga tähtis valdkond, keskendub raport faktide kogumisele ja sääsehammustustele, ehkki selle asemel vajame me Euroopas olulisi strateegilisi otsuseid, et tegeleda kliimamuutuse mõjuga inimeste tervisele.

Ka siin on meil tegutsemisvõimalusi. Me peaksime esitama tõhusamaid ettepanekuid majanduskasvu ja töökohtade kohta. Loomulikult on võimalik Euroopas töökohti luua ja need on siin vajalikud.

Meie peame seostama oma meetmed majanduspoliitikaga. Mõne nädala pärast koguneb ministrite nõukogu, et arutada Kopenhaagenis tehtavate otsustega seotud rahastamist; tegemist on äärmiselt tähtsate otsustega, mida Euroopa Parlament oleks saanud märkimisväärselt mõjutada. Kui me ei seosta seda teemat majanduspoliitikaga ning tööhõive ja majanduskasvu tagamisele suunatud poliitikaga, on oht, et see aruanne pole midagi muud kui „tuules hubisev küünlaleek“ – tore dokument, milles aga puudub hoog ja otsustavus, mida me neis küsimustes vajame.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Proua juhataja, mul on selline tunne, nagu oleksin sattunud uue ususekti asutamiskoosolekule, mis kubiseb valeprohvetitest ja valedest ideedest.

Selle kriisi eest vastutavad just need poliitilised jõud, mis püüavad järsult vähendada süsinikdioksiidi heitmeid, kusjuures tegemist on meetmega, millel ei ole mingit teaduslikku alust ja mille hind on inimarengu piiramine. Süü selle olukorra eest lasub neil, kes ühiskonna arenguteel püüavad luua ülemaailmset valitsust, kuhu kuuluvad needsamad organisatsioonid, mis saavad tohutut kasu süsinikuheitmetega kauplemisest, tegeledes samas tavainimeste ajupesuga kliimamuutuse ohtude teemal.

Meil tuleb luua energeetikavaldkonnas arengualus. Et ellu jääda ja areneda, vajab inimkond uusi võimsaid energiaallikaid, ning Euroopa vajab oma energiavarustusega seoses tasakaalu ja sõltumatust. Kas te ei mõista seda? Kui saab teoks see, mis siin täna heakskiitu on leidnud, vähenevad Euroopa võimalused konkureerida ülejäänud maailmaga.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Proua juhataja, härra Florenzi raportis toetatakse teadlaste hinnanguid ja jagatakse suurel määral kodanike muret. See on nõukogu poolt detsembris heaks kiidetud energiapaketi võrreldes samm edasi, kuid me peame hinnangute juurest liikuma konkreetsete meetmete, eeskirjade ja ajakavade juurde, sest kliimamuutus ja selle tagajärjed on juba reaalsus ning meil pole enam aega raisata.

Me peame olema ettevaatlikud, et mitte lasta sellesse raportisse nii-öelda tagaukse ehk kavalate muudatusettepanekute kaudu sisse tuumaenergiateemat, mis ei ole selle raporti seisukohalt asjakohane, ent mida mõned valitsused püüavad saavutada. Me peame tagama, et see raport, ilma muudatusteta, mis mõjutaksid selle tasakaalu, veenaks nõukogu ja komisjoni minema veel ühe sammu edasi ning loobuma kasutamast majanduskriisi ettekäändena, et õõnestada seniseid jõupingutusi. Majanduskriis ja keskkonnapoliitika võivad käia käsikäes ja anda meile positiivse tulemuse nii keskkonna kui ka tööhõive seisukohalt.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Proua juhataja, keskkonnakaitsepoliitika peamine eesmärk, nagu ka selle energia- ja kliimapoliitika paketi eesmärk, millega tahetakse järsult karpida kasvuhoonegaaside heitkoguseid, on kontrollida riikide majandust ja muuta see tsentraalseks plaanimajanduseks, mida me minevikust mäletame. Inimese poolt kliimale avaldatava mõju abstraktset kontseptsiooni tahetakse kasutada selleks, et piirata arengut, sealhulgas fossiilkütuste kasutamist, ning juurutada ohtlikku süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogiat, mis Poola puhul muudab keeruliseks meie loodusvarade, sealhulgas rikkalike maasoojusenergiaallikate kasutamise.

Nüüd, kui Poola tööstuse tegevus on lõpetatud, et täita Euroopa Liidu nõudeid, üritatakse sundida poolakaid riigist välja rändama ja lisaks tagada, et need, kes jäävad, muutuvad kerjusteks, sest Poolale on kõigi teiste liikmesriikidega võrreldes kehtestatud kõrgeimad energiahinnad. Jääb üks retooriline küsimus: kas Euroopa Liidu poliitika peamine eesmärk on viia minu kaasmaalased pankrotti ja pühkida Poola Euroopa kaardilt?

Irena Belohorská (NI). – (SK) Daamid ja härrad, tahaksin kõigepealt tänada raportöör Florenzit suurepärase ja põhjaliku raporti eest. See hõlmab kõiki peamisi ühiskonnaelu valdkondi, mis mõjutavad kliimamuutuse kiiret kasvu. Meil on ülim aeg valmistada ette vajalikke meetmeid Euroopa Liidu tasandil.

Mind kui arsti huvitavad eelkõige tervisega seotud muutused, näiteks selliste haiguste levik, mida üldjuhul seostatakse troopiliste piirkondadega. Me peaksime seda asjaolu silmas pidama, kui toetame farmaatsiatööstust, planeerime haiglaid ja muid statsionaarse ravi asutusi, koolitame tervishoiutöötajaid ja – eelkõige – suurendame süstemaatilisel üldsuse teadlikkust. Kuna need haigused on siinses maailmanurgas haruldased, võime me eeldada, et nende kulg on palju ohtlikum.

Ka põllumajanduse ja inimestele piisaval hulgal toiduainete tootmisega seotud olukord muutub väga tõsiseks. Olen veendunud, et see raport on muudest omaalgatuslikest raportitest palju kaalukam ja annab hea aluse Euroopa Parlamendi järgmistele koosseisudele, kes peavad tegelema kliimamuutuse tegeliku mõju küsimustega.

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, jutustamise aeg on ümber ja me teame, mida tuleb teha, vähemalt need meist, kes nõustuvad vastastikusele eksperdi hinnangule allutatud teadusuuringutega, mis käsitlevad globaalse soojenemise enneolematu kiiruse põhjuseid ja selle kriitilist mõju bioloogilise mitmekesisuse kõikidele tahkudele, eriti aga maailma kõige vaesematele ja kõige tihedamalt asustatud piirkondadele. Oma kliimakeptikutest sõpradele tahaksin ma öelda, et tuleks arvesse võtta ka ettevaatuspõhimõtet. Ma soovitsaksin neile seda.

Tahaksin tänada Karl-Heinz Florenzit raporti eest. See raport täiendab meie teadmistepagasit, esindades eri parlamendikomisjonide horisontaalseid seisukohti, kuid äärmiselt kahetsusväärselt puuduvad selles kalanduskomisjoni seisukohad, arvestades meie merede ja ookeanide kriitiliselt kasvavat hapestumist aina suuremate süsinikdioksiidi heitmete tõttu, mis atmosfääri satuvad.

Mul on volinik Dimasele üks küsimus: arvestades, et minu raporti, mis käsitles Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi muutmist, esimesel lugemisel jõuti kuus nädalat tagasi kokkuleppele, siis kas volinik võiks täna täpselt määratleda, millist tööplaani kavandatakse komiteemenetluse raames tehtavate otsuste ettevalmistamiseks, eriti mis puudutab ajastust ning Euroopa Parlamendi ja sidusrühmade kaasamist?

Lõpetuseks: me peame seadma enesele eesmärgi vähendada süsinikdioksiidi heitmeid 2020. aastaks vähemalt 30% võrra, kusjuures see eesmärk moodustab ühe osa ülemaailmsest kokkuleppes 2012. aastale järgneva aja kohta, mille kohaselt 2050. aastaks vähendatakse neid heitmeid vähemalt 80% võrra. See on veelgi olulisem eesmärk. Järgmise kaheksa kuu jooksul kliimaküsimustega seoses tehtavate diplomaatiliste jõupingutuste tulemus kirjutatakse järgmiste põlvkondade ajalooõpikutesse ning meie kui oma kogukondade poliitilised juhid, nagu ka kogu ühiskond, ei või oma vastutusest taganeda.

Volinik, meie kliima- ja energiapaketi peab kaasnema realistlik rahastamine, ning me ootame, et märtsis – kuue nädala pärast – toimuval tippkohtumisel võtavad 27 liikmesriigi valitsus- ja riigijuhid meie sõnumit kuulda ega vea alt meid, Euroopa Liidu kodanikke, ega maailma kõige vaesemaid ja kliima suhtes kõige tundlikumaid kogukondi.

Linda McAvan (PSE). – Proua juhataja, kuna selle raporti valmimisega on kliimamuutuste ajutise komisjoni töö lõppenud, tahan ma tänada esiteks Karl-Heinz Florenzit tema töö eest, aga ka minu, Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni liikmeid Riitta Myllerit, Dorette Corbeyd ja meie esimeest Guido Sacconit. Nad kõik on teinud suurepärase tööd ja loonud hea aluse Euroopa Parlamendi järgmise koosseisu tegevuseks.

Meie ees olev raport on pikk ja selles tõstetakse esile mitmeid küsimusi. Ma tahaksin rõhutada ühte punkti, mida mõned eelkõnelejad on juba maininud; ma pean silmas seda olulist seost, mille me peame looma tööhõive suurendamise ja kliimamuutusega võitlemise vahele ning majanduskriisist väljumise ja kliimamuutusega võitlemise vahele. Sest kui me seda seost ei loo ega rakenda majanduse taastamise kavasid õigesti, siis hakkavad inimesed rääkima – tegelikult nad juba räägivadki –, et kogu see kliimamuutuse jutt oli majanduskasvu tingimustes väga tore, kuid nüüd ei saa me endale kõikide nende investeeringute tegemist lubada.

Me peame väga jõuliselt selgeks tegema – nagu seda on siin tehtud –, et tegelikult me ei saa endale lubada nende investeeringute tegemisest loobumist. Ma arvan, et need, kes rääkisid oma riigi pankrotti ajamisest, eksivad täielikult. Need riigid lähevad pankrotti, kui me ei investeeri taastuenergiasse ega vähenda meie energiaalast sõltuvust fossiilkütuste ebakindlastest allikatest. Nii et me peame selle meetmetepaketi õigesti paika panema.

Oma kõnes Ameerika Ühendriikide majanduse taastamise kava kohta lõi president Obama juba selle seose, ja meie peame seda tegema siin. Dorette Corbey rääkis sellest, mida on võimalik teha seoses energiatõhususe meetmetega. Kui ma vaatan oma valimisringkonda, Yorkshire'i, siis võin juba näha märkimisväärsed investeeringuid taastuenergiatehnoloogiasse ja energiatõhususega seotud meetmetesse erinevates ettevõtetes. Nüüd on kavas arendada süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist meie paljudes elektrijaamades ja suuremates tööstusettevõtetes. See aitab luua töökohti ja vähendada heitmeid – ning see ongi kahtlemata kogu meie töö eesmärk.

Johannes Lebech (ALDE). – (DA) Proua juhataja, kliimamuutuse tõkestamine peab olema meie osaks kogu meie mõtteviisist, kui me töötame asjakohaste õigusloomevaldkondadega, milleks on näiteks põllumajandus, kalandus ning ehitus-, arengu- ja välispoliitika. Seda seisukohta väljendab ka kõnealune raport. Kliimapolitiitika ei saa olla eraldiseisev poliitika, vaid see tuleb kaasata meie kõikidesse õigusaktidesse.

Euroopa Liidu riigipead ja valitsusjuhid otsustasid peaaegu kaks aastat tagasi, et Euroopa Liit peaks võtma juhtrolli, et tagada Kopenhaagenis ülemaailmse kliimakokkuleppe sõlmimine. Meil ei ole palju aega jäänud. Euroopa Parlament võttis vastu Euroopa Liidu kliimapaketi. See oleks võinud olla laiahaardelisem, kuid see on olemas, ning meil tuleb nüüd toetada Euroopa läbirääkijaid, et võimaldada neil saavutada ambitsioonikas eesmärk Kopenhaagenis. See pakett viib meid kuni aastani 2020, kuid käesolevas raportis rõhutame me vajadust hakata kavandama seda, mis juhtub pärast 2020. aastat. See on midagi, mida Euroopa Liidu valitsused peaksid arvesse võtma. Me peame mõtlema pikalt ette. Finantskriis ei tee asja lihtsamaks, kuid me peame vaatlema seda kriisi kui nähtust, mis sunnib meid tegema muudatusi. Kasutagem seda kriisi kui võimalust, et lükata käima taastuenergia- ja energiasäästutehnoloogiate arendamine, mida meil on väga vaja. Loogem uusi töökohti keskkonnanahoidlikes tulevikuettevõtetes, selle asemel, et kaitsta töökohti endisaegses tööstuses.

Lõpetuseks tahaksin ma väljendada heameelt selle üle, et raportis osutatakse Lissaboni lepingu ratifitseerimise vajadusele, kuna Euroopa Liit peab seadma enesele konkreetse eesmärgi võidelda kliimamuutuse vastu rahvusvahelisel tasandil kooskõlas Lissaboni lepinguga.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Daamid ja härrad, kliimapolitiitika väljatöötamine on väga tähtis nii keskkonna seisukohast kui ka energiasektori ajakohastamise vajadust silmas pidades. Meil peaks olema hea meel selle üle, et arvesse on võetud Kyoto protokoll kohaselt tehtud edusamme nende riikide puhul, kus heitkoguseid on 1990. aastaga võrreldes vähendatud enam kui 20% võrra, ning Ignalina tuumaelektrijaama sulgemise mõju Leedu ja Läti energiavarustusele, nähes ette hüvitamisvõimaluse, kuid kõik liikmesriigid peavad koostama selge energiatõhususe strateegia. Tööstusele antavad lisakvoodid toetavad tööstuse konkurentsivõimet, kuid muudavad rahaliste vahendite hankimise keerulisemaks. Ma tervitan kava, mille kohaselt Euroopa Liidult rahaliste vahendite saamise korda muudetakse lihtsamaks ja suurendatakse Euroopa Investeeringupangast makstavate laenude mahtu, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Selleks, et saavutada 2020. aastaks seatud eesmärgid, tuleb luua kogu Euroopa Liitu hõlmav stiimulite süsteem, mille kaudu toetatakse ettevõtteid ja üksikisikuid, kes kasutavad või võtavad kasutusele taastuvaid energiaallikaid. Seda võiks teha keskselt, kattes osa muudatuste tegemisega seotud kuludest. Komisjon peab aktiivselt tegutsema, tagamaks, et ülejäänud maailm järgib meie eeskujut, ning tegema meie tehnoloogiad arengumaadele kättesaadavaks. Aitäh.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Proua juhataja, ma tervitan härra Florenzi ja kliimamuutuste ajutise komisjoni kaalukat ja põhjalikku raportit.

Kliimamuutus sunnib meid muutma oma arvamusi transpordi, maakasutuse, jäätmekäitluse, ehitamise ja energiakasutuse suhtes. Arengumaad ei loonud neid tingimusi, mis viivad maailma pöördumatute kahjude suunas, ent ometi kannatavad nemad kõige rohkem. Euroopa peab tegutsema teerajajana ning võtma enesele juhtrolli realistlike, vajalike meetmete elluviimisel rahvusvahelisel tasandil.

Jõud, mis ei ole nii progressiivsed, on püüdnud kasutada majanduslangust ettekäändena, et mitte täita vajalikke kliimaalaseid kohustusi. See on täiesti lühinägelik käitumine.

Minu valimisringkonnas on kahjuks keskkonnaminister Sammy Wilson üks neist lühinägelikest poliitikutest, kes ei mõista kliimamuutusega seotud teaduslikke ja praktilisi tõsiasju. Loodan, et minister tuleb mõistusele ja hakkab tegelema selle küsimusega, millele ülejäänud Euroopa juba omistab suurt tähtsust.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Proua juhataja, meie ees on kõrgelennuline plaan. Me kavatseme teha ei midagi vähemat kui päästa maailma – see on suur töö ka parimatel aegadel. Kui härra Florenz selle raporti esimest korda ajutisele komisjonile esitas, siis esimene üleskutse selles kõlas nii, et meie kui inimolendid peame meele pidama oma kohustust kaitsta loodut. See lihtne avaldus oli esimene, mida rünnati ja mis raportist eemaldati. Miks oli see ajutisele komisjonile nii vastuvõetamatu? Sõna „loodu“. Miks? Sest loodu taga on looja.

Minu jaoks ei ole vahet, kuidas või millal universum loodi. Mulle on oluline see, et on olemas Jumal ja et meie oleme need, kes peavad loodut valvama ja kaitsma, nagu on öeldud muudatusettepanekus 22. Niisiis seame me endale täna ülesandeks päästa maailm ja panna paika tegevuskava, mis nõuab kõikide inimeste koostööd ja ohverdusi. See on ülesanne, mille edukaks täitmiseks on vajalik ka tuulte, vee ja päikese koostöö. Kuid isegi seda teades ütleme me selgelt välja – nagu varem teiste suurte probleemide puhul –, et meie arvates oleme me suutelised lahendama neid tohutuid ja kiireloomulisi probleeme, millega inimkond silmitsi seisab, ilma „ülevaalt“ tuleva abita. Ma võin siis öelda vaid, et palju edu ja olgu Jumal meile armuline.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, minagi tahaksin tunnustada ja tänada härra Florenzit selle suurepärase raporti eest. Ma ei tahaks laskuda selle raporti üksikasjadesse. Minu arvates tuleks see lihtsalt vastu võtta.

Ma sooviksin aga minna tagasi detsembris vastu võetud kliimapaketi sisu juurde ja rõhutada, et Euroopa Liidul on tõepoolest olemas väga hästi tasakaalustatud pakett, mis ei kujuta endast mingit ohtu majandusele. Mitme kuu vältel toimunud arutelude käigus tehti selles paketi kaugeleulatuvaid muudatusi. See on meie suur saavutus. Nüüd tahaksin ma öelda, mis on minu arvates kõige keerulisemad Euroopa Liidu ees seisvad ülesanded. Esimene ülesanne, mis meil täita tuleb, on tagada heaks kiidetud paketi piisav rahastamine ning härra Florenzi raportis mainitud rahastamine.

Eelmisel aastal koostasid ma raporti Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava kohta ja me rääkisime peamiselt sellest, et esmajärjekorras tuleks Euroopa Liidu tasandil rahastada uusi tehnoloogiaid, mis võiksid tuua Euroopa majandusse uuendusi ja uusi majanduslikke stiimuleid. Seetõttu tahtsin ma siiralt tänada volinik Dimast kui Euroopa Komisjoni esindajat otsuse eest eraldada kasutamata summade arvelt 3,5 miljardit eurot, mis investeeritakse teadusuuringutesse energiatehnoloogia valdkonnas; see aitab kaitsta ka keskkonda. Volinik, see on väga hea otsus! Nüüd tuleb see kiiresti Euroopa Parlamendis läbi vaadata. Nüüd pöörduksin ma ministeeriumi poole: ka nõukogu peaks seda Euroopa Komisjoni esialgset otsust kiiresti käsitlema.

Teine väga oluline küsimus on see, et me peame oma töö rajama ülemaailmsele kokkuleppele. See on härra Florenzi raporti eeldus. Kahepoolsetest läbirääkimistest kahe riigi – Poola ja Taani ehk COP 14 ja COP 15 võõrustajate – vahel ei piisa. Me kõik peame andma oma panuse, kaasa arvatud Euroopa diplomaadid ja eesistujariigi Tšehhi esindajad. Meie diplomaadid peaksid olema kaasatud läbirääkimistesse kogu maailmas, sest ilma selle ülemaailmse kokkuleppeta ei ole meie pakett ega härra Florenz raport kuigi tähendusrikkad. See on meie jaoks täna kõige tähtsam.

Catherine Guy-Quint (PSE). – (FR) Proua juhataja, volinik, härra nõukogu eesistuja, daamid ja härrad! Meie kolleegi, härra Florenzi raport võtab suurepäraselt kokku globaalse soojenemise keerulise probleemi teemal peetud pikkade arutelude tulemused.

Me kõik teame, et plaanid, mida rakendada tahetakse, on tohutud, ja et eelkõige peame me iseendale andma vahendid, et muuta ohjeldamatu arengu kultuuri, edendades muutusi meie majanduses.

Nüüd on meie ülesandeks mõelda välja, kuidas kõik need raportis esitatud soovitusel ellu rakendada. Peame kiiresti leidma vahendid võitluseks globaalse soojenemise vastu. Euroopa Liidu praegune eelarve ei ole nende eesmärkide saavutamiseks piisav; ka ei suuda me lahendada seda suurt rahastamisprobleemi, tuginedes riikide eelarvetele või erasektori vahenditele.

Euroopa Komisjoni hinnangul tuleb globaalse soojenemise vastu võitlemiseks igal aastal investeerida 175 miljardit eurot. Oma 76 miljardi euro suuruse eelarvega oleme eesmärgist kaugel. Seetõttu kavatseb komisjon koostada ülevaate kõigist olemasolevatest vahenditest, kuid ettepanekute koostamine tulevase finantsraamistiku kohta on suur ettevõtmine.

Et optimeerida kõik oma meetmed, mis on seotud selle kliimakriisiga, vajame me uusi vahendeid, et luua kliimamuutuse Euroopa fond, mida võib rahastada saastekvootide süsteemi raames ja mida kasutatakse selleks, et toetada kohanemis- ja leevendamismeetmeid, säästvat tarbimist ja energiatõhusust; seetõttu peab suur osa neist vahenditest olema suunatud kõige vaesematele riikidele.

See nõuab nõukogult, komisjonilt ja Euroopa Parlamendi liikmetelt poliitilist julgust, kuid see on ka vältimatu eeltingimus, mis aitab tagada, et meie planeet suudab selle probleemi lahendada.

Meie tsivilisatsioonil ei ole tulevikku, kui meie, eurooplased, ei võta meetmeid, et kehtestada enesedistsipliini, säilitamaks meie kliimat. See on oluline poliitiline tegu, mis on eluliselt tähtis selleks, et kindlustada kõikidele mandritele stabiilne tulevik...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Proua juhataja, ma tahaksin väga tänada härra Florenzit tema raporti eest, mis kahjuks ei ole olnud väga edukas, osaliselt ilmselt seetõttu, et arutelusid selle üle on suuresti varjutanud kliimamuutusi käsitlev õigusaktide pakett.

Me peame vastu astuma kliimamuutuse tagajärgedele; selle ei ole mingit kahtlust. Mida ma aga toetada ei saa, on see, et selle eesmärgi saavutamiseks on valitud raport. Esiteks on õige, et Euroopa Liit peaks astuma kliima kaitseks esimesed sammud, kuid poleks mõistlik üksi, partnereid kaasamata, seda kiirustades teha. Sellest, et Euroopa näitab teed, ei piisa ülejäänud maailma veenmiseks. Jätkusuutlikum lahendus oleks selline, et kaasatakse tööstusriigid ning vähemalt Hiina, India ja Brasiilia, vastasel juhul satub Euroopa majandus ebaõiglaselt suure surve alla, kuid mingit mõõdetavat mõju süsinikdioksiidi heitmetele kogu maailmas ei saavutata. Teiseks, meie praeguse teadmiste taseme juures ei suuda taastuvenergiaallikad täielikult asendada fossiilseid energiaallikaid. Poliitilisel tasandil võib tunduda põhjendatud seda nõuda, kuid see ei ole realistlik. Poliitiline tahe, kuitahes suur see ka poleks, ei kaota loodusseadusi. Kolmandaks, biokütuseid kiidetakse kui keskkonnasõbralikku alternatiivi. Nende negatiivne mõju toiduainete hindadele, mis biokütuste kasutamise tõttu tõusevad, ja vihmametsadele, mida hävitatakse, ei ole veel kontrolli all. Neljandaks, liikumisvahend, mis kaitseb ressursse pikas perspektiivis, on mõistlik eesmärk. Stiimulite pakkumine võib selle eesmärgi saavutamisele kaasa aidata. Samas peaksime me kaaluma, millal riigi sekkumine läheb liiga kaugele ja millises etapis me saame väita, et meil on olemas need teadmised, mida meil praegu ei ole.

Hetkel ei oska keegi aimata, milline tehnoloogia vastab kõige paremini inimeste liikumisvajadusele 50 aasta pärast, ja kindlasti ei tea poliitikud seda paremini kui insenerid.

Kuigi esialgne kavatsus oli hea, on see raport paraku tulvil kirjalikult vormistatud soovunelmaid, moraalseid üleskutseid ja näpuganaitamist. Kahjuks ei saa saksa liberaalid seda toetada.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Proua juhataja, kulub veel aega, kuni poliitikud mõistavad, et kliimamuutust ei põhjusta mitte kivisöe põletamine, vaid päikese aktiivsus. Veel kauem aega kulub selleks, et veenda selles tões agressiivse keskkonnapropagandaga ajupestud ühiskonda.

Kuna Maa kliimat mõjutab kosmoses toimuv, siis tuleb meil nõustuda, et inimeste püüded kliimat mõjutada on määratud nurjumisele. Maal on varem korduvalt esinenud globaalse soojenemise ja õhus süsinikdioksiidi kontsentratsiooni kasvu perioode. Kuid globaalne soojenemine on alati alanud umbes 10 sajandit enne süsinikdioksiiditaseme tõusu. Temperatuuri järsu languse perioodidel ei ole kliima jahenemist kunagi takistanud ka asjaolu, et õhus oli kuni 10% või isegi enam süsinikdioksiidi kui praegu.

Kui me seda fakti tunnistasime, säästaks inimkond miljardeid dollareid, loobudes mõttetut tegevusest. Säästetud raha võiks kasutada vaesuse vastu võitlemiseks ja uute tehnoloogiate arendamiseks. Kui me ei tea, mis toimub, siis hakkame rääkima rahast ja saastekvootidega kauplemisest. Braavo! Milline meisterlik võte!

Derek Roland Clark (IND/DEM). – Proua juhataja, väidetava globaalse soojenemise teemat ümbritseb müstika, mis sarnaneb lausa usutunnistusega. Keskkonnateadlastel on õnnepäevad, kuid loodus allub füüsika- ja keemiaseadustele, ning neid aineid olen mina õpetanud 39 aastat.

Globaalse soojenemise teoorias on süsinikdioksiid, atmosfääri looduslik koostisosa, muudetud deemonlikuks gaasiks. Jah, süsinikdioksiid võib maailmas veidi soojuse akumuleerumisele kaasa aidata, ent kuidas? Tuleks koostada graafik, et kirjeldada süsinikdioksiidi väidetavat kaasaaitamist soojenemisele.

Kas see on aritmeetiline graafik – kui kasutada eriala termineid –, mille puhul süsinikdioksiidi hulga teatav kasv põhjustab samaväärse kasvu globaalses soojenemises? Kas see on eksponentgraafik, mille puhul

süsinikdioksiidi lisakogused põhjustavad globaalse soojenemise lõputu kasvu? Või on see logaritmgrafik, mille puhul süsinikdioksiidi lisakogused põhjustavad aina vähem soojenemist, kuni temperatuur ei muutu enam üldse?

Mina kahtlustasin viimast varianti ja Hadley Centre, Ühendkuningriigi juhtiv asutus selles küsimuses, kinnitas, et tõepoolest on tegemist selle viimase graafikuga. Me oleme peaaegu jõudnud juba stabiilse tasemeni, võib-olla koguni kohal. Täiendav kogus süsinikdioksiidi ei oma enam mõju. Probleem puudub.

Anders Wijkman (PPE-DE). - Proua juhataja, ma tahaksin tänada härra Florenzit. See on sisukas raport, milles on suur hulk konkreetseid ettepanekuid. Üks konkreetne üleskutse puudutab kogu maailmas keskkonnanahoidlike energiaallikate ja tehnoloogiate arendamise stimuleerimist ning sellega rõhutatakse, et finants- ja kliimakriisil on üks ja seesama põhjus – ressursside raiskamine.

Kuigi ma toetan seda raportit, siis mina nagu Caroline Lucaski oleksin tahtnud näha, et selles pööratakse rohkem tähelepanu kõige viimastele märkidele, mis kõnelevad sellest, et kliimamuutus on kiirem ja tõsisem võrreldes sellega, mida me vaid paar aastat tagasi arvasime – ja vastupidiselt sellele, mida mõned kolleegid siin on öelnud, eriti härra Helmer. Muide, hiljuti uuriti põhjalikult enam kui 900 kliimateemalist artiklit teadusajakirjades – tegemist oli vastastikuse ekspertkontrolliga. Uuringust ilmnes, et üheski artiklis ei seatud kahtluse alla valitsustevahelise kliimamuutuste rühma põhilisi seisukohti.

Ma ei muretse mitte niivõrd süsinikdioksiidi heitmete endi pärast, vaid meie planeedil tekkivate tagasisidemehhanismide pärast. Ma mõtlen ookeanide hapestumist, väiksemat peegeldusvõimet ja tundra sulamise tagajärjel võimalikku metaani lekkimist. Kõik need nähtused kiirendavad soojenemist veelgi. Me saame kontrollida heitmete hulka, kuid neid tegureid mitte.

See on peamine põhjus, miks minu arvates tuleks lähitulevikuks seada heitkoguste vähendamise eesmärgid, mis on palju ambitsioonikamad neist, mida praegu arutatakse Euroopa Liidus ja ÜROs.

See tähendab muu hulgas ka seda, et 2 °C eesmärk tuleb uuesti läbi vaadata ja et kasvuhoonegaaside kontsentratsioone tuleb jätkuva suurendamise asemel vähendada. Seetõttu pooldavad mõned meist väga tugevalt 350 ppm eesmärki. Probleemi sellele aspektile viidatakse ka raportis, kuid ainult möödaminnes. See teema võinuks olla raporti keskmes. Ma arvan, et vaid mõne aasta pärast hakatakse kliimateemalistes aruteludes eelkõige rääkima neist tagajärgedest, mida ma mainisin.

Lõpetuseks tahaksin veel kinnitada seda, mida ütles Guido Sacconi. Vaatamata oma puudustele oli ajutine komisjon õige tee sellise horisontaalse küsimusega tegelemiseks. Loodetavasti tugineb Euroopa Parlamendi järgmine koosseis meie kogemustele ning tegeleb kliimamuutuse ja jätkusuutlikkusega samal moel.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Proua juhataja, volinik, me kõik oleme ühel meelel, et Kopenhaageni kohtumist peab saatma edu, sest kaalul on nii poliitikute usaldusväärsus kui ka tulevaste põlvkondade ellujäämine. Meie ettepanekud peavad olema suunatud arengule, tööhõivele ja solidaarsusele: need on kolm märksõna, mis määravad ära järgmiste põlvkondade tuleviku. Mida meilt täna oodatakse? On vaja vastutustunnet ja otsustavust, et tagada selle olulise kliimamuutusega seotud arengukava piisav rahastamine, ning meil peavad olema uued paindlikud arengukokkulepped, mis on eraldiseisvad ja ülimuslikud piiravate kaubanduskokkulepete suhtes.

Kuid on üks mureküsimus, mis puudutab meie taktikat: me peame kõigepealt veenma ühiskonda ja seejärel paindlikult lülitama teatud tootmissektorid hüppelisse muutusesse põllumajanduses. Me peame meeles pidama, et põllumajandus on juba kaasatud riikide võetud kohustusse vähendada heitmeid 2020. aastaks 10% võrra, et ühise põllumajanduspoliitika raames on juba tehtud olulisi ettepanekuid keskkonnasõbralike põllumajandustavade kohta ning et põllumajandust käsitlevate rahvusvaheliste lepingutega peavad kaasnema rahvusvaheliste partnerite vastastikused kohustused.

Härra volinik, toiduteema on otseselt seotud kliimaga ja kõik, mis meil teha tuleb, on vastutustundlikult veenda selles ühiskonda. Kliimamuutus toob enesega kaasa laiemat osalusdemokraatia ühiskonnas, kus valitsevad väga erinevad kultuurilised väärtushinnangud.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Mul oli äärmiselt meeldiv teha koostööd härra Florenziga ja ajutise komisjoni kõigi teiste liikmetega. Me panime paika hädavajaliku aluse tulevasele poliitikale, mis on senisest sidusam ja ambitsioonikam ning mis võib arvestada ulatusliku toetusega, isegi siin Euroopa Parlamendis, 20-20-20 eesmärgi raames.

Lahendus peitub selles, et majandus tuleb muuta keskkonnahoidlikuks ning ettevõtete, kodumajapidamiste ja valitsemissektori tegevus säästvaks. Ettevõtjad, kes taotlevad toetust sellisele tegevuspõhimõttele – keskkonnahoidliku tehnoloogia juurutamiseks säästvate algatuste väljatöötamisele –, põrkuvad siiani suurele hulga takistustele. Kui nad soovivad töötajatele kutsekvalifikatsioone, põrkuvad nad äärmiselt killustunud poliitikale. See raport nõuab terviklikku lähenemisviisi, mis oleks ka territoriaalselt sidus. Kui me seda ei tee, siis jääme lõpuks kaotajateks.

Õnneks võeti vastu minu muudatusettepanek piirkondade ja linnade kaasamise kohta. Järgmisel nädalal allkirjastavad 150 linna esindajad Euroopa Parlamendi hoones koos komisjoniga linnapeade pakti. Nad järgivad selle raporti järeldusi, olles solidaarsed kodanike ja ettevõtjatega. See on minu arvates õige lähenemine, mis pälvib minu toetuse. Küll aga olen ma vastu põllumajanduse liigselt lihtsustatud käsitusele põhjenduses 189. Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon ei ole liha tarbimise vastu, ja õigusega. Seetõttu me selle põhjendusega ei nõustu.

Lõpetuseks tahaksin ma paluda, et komisjon võtaks tulevikus vastu terviklikuma lähenemisviisi ja viiks killustatuse miinimumini. Koosöös Euroopa Parlamendiga oleks võimalik palju saavutada, ühendades õigusaktid, stimuleeriva poliitika ja tegevuse ergutamise detsentraliseeritud tasandil. Selles vallas saab palju ära teha.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Proua juhataja, kõigepealt tahaksin tänada härra Florenzi tema suuremeelsuse ja avatuse eest, aga ka kõikide fraktsioonide liikmeid, kes osalesid selles poliitilises töös ja aruteludes, mis puudutasid nii taustaküsimusi kui ka tulevikku. See töö on olnud kasulik, andes meile teavet ja selgitusi, aga ka vajaliku julguse ja ettenägelikkuse, et tegeleda teiste oluliste paralleelsete õigusloomeliste meetmetega, ka nendega, mis kätkevad endas riske, näiteks kliimamuutuse paketiga, sõidukeid puudutava poliitikaga, Lissaboni strateegiaga ning selliste sektoritega nagu energeetika, transport, tööstus ja turism.

Minu meelest oleme me teinud head tööd ning – mis veelgi tähtsam – võtnud 21. sajandi pöördumatult omaks ja, nagu ütles volinik, näidanud eeskujutulevikuks.

See töö on hea näide võrdlemisest ja suuremeelsusest, mis praegust kriisi, märkimisväärseid sotsiaalseid riske, võimalikku protektsionismi ja tagasiminekut arvestades on väga ajakohane. Valitseva suure ebakindluse tõttu on kindlustunne väga tähtis. Kuid me peame vaatama ka tulevikku.

Nagu juba öeldud, on Ameerika Ühendriikides alanud uus ajastu, ja ehk saabub ka Euroopa Liidu jaoks uus aeg pärast Lissaboni lepingu ratifitseerimist, mis loodetavasti juhtub varsti.

On oluline mees pidada, et see uus ajastu tähendab ohtude kõrval ka tohutuid võimalusi uutes suurtes poliitika- ja muudes valdkondades. Seda võib öelda Brasiilia, Hiina ja Venemaa kui esilekerkivate suurriikide kohta, suurte piirkondade nagu Ladina-Ameerika, aga ka arengumaade, eelkõige Aafrika kohta.

Ma arvan, et tegemist on otsustava sammuga arengu ning majandusliku ja sotsiaalse kasvu uue mudeli suunas, kuid seejuures tuleb tagada jätkusuutlikkus ja vähendada mõju keskkonnale. Härra volinik, proua juhataja, meie ees seisab veel üks keeruline ülesanne – teadvustada seda kõike meie kodanikele.

Lõpetuseks tahaksin ma rõhutada neid edusamme, mis on tehtud seoses kohandustega veevarustuse ja põua, aga ka säästva liikuvuse küsimustes, mis minu arvates ...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Markus Pieper (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, härra Florenzi raport sisaldab tegelikult palju häid ettepanekuid. Kliima üle peetava arutelu üks hea külg on see, et see hoogustab üleminekut taastuvate energiaallikate ajastusse. See ilmneb raportist väga selgelt, nagu ka paljud võimalused uute tehnoloogiate väljatöötamiseks ja majandusarengu tagamiseks.

Ent kahjuks on raportist välja jäänud olulised teadusvaldkonnad. Teadusuuringuid, milles kliimamuutust käsitletakse vähem süngete stsenaariumite alusel või isegi positiivselt, lihtsalt eirati. Enamus lükkas vastavad taotlused tagasi ja nii jäigi. Teadus on vaid see, mis sobib poliitilise kontseptsiooni raamidesse. See ei toimi, sest teadusega ei saa manipuleerida. Seetõttu sõuab see raport lõppkokkuvõttes karidele.

Igaüks, kes selle alusel nõuab süsinikdioksiidi heitmete vähendamist 80% võrra või isegi rohkem, seab ohtu majanduslikud ja sotsiaalsed saavutused. See, kes samal ajal nõuab ka tuumaenergiast loobumist, sulgeb teadlikult silmad tegelikkuse ees. See, kes nõuab raamatupidamisstandardeid kõikide eluvaldkondade jaoks, läheb vastuollu vabaduse põhimõttega. See, kes nõuab uusi seadusi mulla ja põllumajanduse jaoks, kuritarvitab

kliimateemalist arutelu selleks, et rakendada sanktsioone, mida ta niikuinii tahtis rakendada, ent mis ei ole kuidagi seotud kliimamuutusega. Ja igaüks, kes nõuab kliimaga seotud tagajärgede vastu kaitseriietust, külvab teadlikult paanikat.

Loodan, et neid radikaalseid ja sobimatuid ideoloogiaid raportisse ei lisata. Siis saan ma seda raportit toetada, sest keskkonnakaitse on minu jaoks väga tähtis, eriti kui seda saab ühendada sotsiaalsete saavutuste ja majandusliku konkurentsivõimega.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad! Kliimamuutuste ajutine komisjon on teinud väga head tööd. Täna on meie ees lõppraport, mis pannakse hääletusele. See näitab, kuidas meie, Euroopa Parlament, näeme tulevast kliimapoliitikat ja milliseid meetmeid tuleb võtta kliimamuutusega kohanemiseks.

Loodan, et ka järgmises õigusloomeprotsessis suudab Euroopa Parlament niivõrd tõhusalt kokkuleppele jõuda, nii et selles aruandes kirjapandu viiakse praktikasse ellu. Tänu ajutise komisjoni töömeetodile esindab see raport ka valdkondadeüleseid seisukohti. Ma leian, et seda ajutise komisjoni töömeetodit tuleks kasutada ka Euroopa Parlamendi järgmises koosseisus, nagu härra Sacconi äsja soovitaski.

Euroopa Liit ei saa kliimamuutusega üksinda võidelda. Me peame kaasama ka teised mandrid ja riigid. Kliimamuutuste ajutine komisjon on ka selles mõttes edukas olnud, sest Euroopa Parlament on nn kliimadiplomaatias end esimest korda nähtavaks muutnud ja seda ma tahaksin siin eriti toonitada.

Kui me räägime kohanemismeetmetest, siis me räägime ka rahastamisest. Seoses sellega tahaksin ma kahele teisele institutsioonile, komisjonile ja nõukogule, veel kord esitada üleskutse käsitleda seda teemat järgmises finantsperspektiivis kui ülimalt tähtsat teemat.

Me võime siin imetoremaid raporteid vastu võtta, aga kui meetmete jaoks raha ei ole, siis pole ka raportil mingit tähendust. Peaksime ka veel kord uurima, millist mõju avaldavad need rahalised meetmed, mida juba võetakse; palun viige läbi sellekohane kokkuvõtlik audit.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Daamid ja härrad, kuna Euroopa Liidul on auahne plaan võtta juhtroll rahvusvahelises võitluses globaalse soojenemise vastu, siis ei peaks me tegelema üksnes kliimakaitsete eesmärkide sõnastamisega, vaid neid eesmärke poliitiliste meetmete kaudu ka saavutama. Härra Florenzi valdkondadeülene raport kinnitab, et võitlus kliimamuutuse vastu peab põhinema horisontaalsel lähenemisviisil ning seda teemat tuleb arvesse võtta kõikides õigusaktides.

Vesi etendab kliimamuutuses kesket rolli. Me peame mõistma, et kliimamuutuse mõju veerežiimile võib tekitada doominoefekti ning mõjutada paljusid majandussektoreid. Et lahendada veega seotud probleeme, mis muutuvad kogu maailmas üha ulatuslikumaks, peavad liikmesriigid panema paika kooskõlastatud veemajanduspoliitika ning veeressursside integreeritud majandamisel tuleb hakata lähtuma keskkonnavaladest põhimõtetest.

Me peame alkatama programme vihmavee kogumise jaoks maapealsete rajatiste loomiseks metsa-, põllumajandus- ja linnapiirkondades õigusaktide ning rahaliste ja mitterahaliste meetmete kaudu, mis annaks olulise panuse vihmavee kogumisse maapiirkondadele. Siiani vihmavett käsitatud reoveena, millest tuleb võimalikult kiiresti vabaneda. Uue lähenemisviisi kohaselt on vihmavesi elu allikas. Mul on hea meel, et Tšehhi ja Slovaki teadlastest koosnev eksperdirühm on selle teemaga tegelema hakanud. See on huvitav idee, minister Bursík. Loodan, et te toetate seda.

Säästev elu ei ole võimalik, kui sellele ei aita kaasa majandus, teadus, meedia, vabatahtlike sektor ning eraisikud. On oluline, et me ei loobuks selle keeruka probleemi lahendamisest. Meie ees on suur väljakutse ja me peame tegutsema nüüd, sest tänane tegevus määrab ära meie tuleviku. Meie peamine eesmärk peab olema säilitada tulevastele põlvkondadele need elu alused, mille me oleme saanud Jumalalt.

Me püsisime ülemaailmses konkurentsivõimel ainult siis, kui me suudame turule tuua tõhusaid, uuenduslikke ja intelligentseid tehnoloogiaid läbipaistval viisil, ilma bürokraatlike takistusteta. Me tuleme toime üksnes siis, kui anname Euroopas „roheline tule“ kõikidele edumeelsetele lahendustele.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Ma õnnitlen raportööri ja kõiki sarnaste vaadetega inimesi, kes astuvad vastu kliimamuutusega kaasnevatele ohtudele. Leedu ja teiste Balti riikide elanikud vajavad tõesti häda Euroopa elektrienergiavõrku. Kui seda mõne aasta jooksul ei looda, jääb jutt energiapuudusest vaid jutuks. Väga tähtis on üleskutse suurendada struktuurifondide raha, mida kasutatakse korterelamute kütmiseks. Imesid juhtub harva. Kuid Ignalina tuumaelektrijaama eluea pikendamine – ime, millele Leedus ikka veel loodetakse – vähendaks saastamist ning võimaldaks säilitada SKT tasemel 4–5 % aastas, mis on eriti oluline

riigi jaoks, mida majanduskriis nii palju mõjutanud ja räsitud on. Selles kriisis mõtleb aina suurem hulk Euroopa Liidu kodanikke pigem ellujäämisele kui kliimamuutuse peatamisele, kuid kui me suudame loobuda oma pillavast eluviisist ja muutuda kokkuhoidlikumaks, siis me mitte ainult ei säästa keskkonda ja peatame planeedi ülekuumenemise, vaid täiendame ka oma taskuid. Rakendades ressurside ranget kokkuhoidu igapäevaelus ja loobudes lühikestest autosõitudest, on võimalik säästa kuni 1000 eurot aastas.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, võidi ju öelda, et see raport on ülearune, kuna eelmise aasta detsembris hääletati juba energia-ja kliimapaketi üle. Kuid antud raportil on omaette väärtus, kuna see annab väga hea ülevaate sellest, mida me peame kliimamuutusega võitlemisel arvesse võtma, ning ma tahaksin kasutada võimalust ja õnnitleda raportöör Karl-Heinz Florenzit, kes selle raporti koostamisel säärast ettevaatavust ilmutas.

Ent mingem nüüd juttudest kaugemale. Me peame kindlustama, et liikmesriigid võtavad selle teema endale südameasjaks. Ma nõustun nende kolleegidega, kes osutasid vajadusele tagada eelarve, mis on meie püüdlustega kooskõlas. Pärast energia- ja kliimapaketi edukat vastuvõtmist Prantsusmaa eesistumise ajal peame me tegema kõik võimaliku, et jõuda rahuldavale rahvusvahelisele kokkuleppele Kopenhaagenis.

Kuid on üks asi, mis peaks meid muretsema panema. 2009. aasta on Euroopas Parlamendi valimiste aasta ja muutub ka Euroopa Komisjoni koosseis. Meile teevad väga muret Tšehhi Vabariigi presidendi avaldused, kelle arvates globaalset soojenemist ei eksisteeri.

Isegi kui tal on õigus, siis kogu meie plaan, mis käsitleb võitlust kliimamuutusega on tegelikult vastus sellele tõsisele majanduskriisile, millega me silmitsi oleme. Energiaressursside vähenemine, vajadus energiapuudusele järele, metsade raadamine, suurema osa elanikkonna koduks olevate suurlinnade lämbumine, sellest tulenev vajadus kasutada säästvat transpordi, lõputud näljahädad kogu maailmas ning vajadus toita planeeti – kõik see toetab pakutud lahendusi võitluseks kliimamuutuse vastu.

Me oleme jõudmas jätkusuutliku majanduskasvu ajastusse; tegemist on kolmanda tööstusrevolutsiooniga, mis on väga kasulik teadustegevuse, innovatsiooni, tööhõive ja meie ettevõtete konkurentsivõime seisukohalt. Mis puutub energiatõhusust, siis see peaks olema juba osa kõikidest majanduse taastamise kavadest, kuna selle aluseks on uuenduslikud tehnoloogiad. See tähendab elektriarvete vähenemist, mis meeldib tarbijatele. Vähendades fossiilkütuste tarbimist, saab Euroopa Liit tagasi oma sõltumatuse ja vähendab süsinikdioksiidi heitmeid, ning kaalul on ka tuhanded uued töökohad.

Jah, võitlus kliimamuutusega on üks võimalikke lahendusi majanduskriisile. See lahendus saab teoks vähe süsinikdioksiidi heitmeid tekitava majanduse arendamise kaudu, kohalike kogukondade, ettevõtete, teadlaste ja kõigi kodanike toel.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Selles raportis tutvustatakse teaduslikke andmeid ja antakse soovitusi võitluseks kliimamuutuse vastu, viidatakse nii kohandumisele kui ka selle probleemi põhjuste vähendamisele. Võitlus kliimamuutuse vastu ei ole üksnes kohustus, mille kaudu me kindlustame tulevaste põlvkondade tulevikku, vaid ka võimalus maailmamajanduse elavdamiseks.

Minu arvates on väga oluline tagada, et energiatõhususe tähtsus peegelduks nii ühenduse eelarves kui ka rahaliste vahendite kättesaadavuses. Transpordi tõhususe suurendamine intelligentsete transpordisüsteemide kasutamise kaudu, raudtee- ja laevatranspordi edendamine, mitmeliigilise transpordi arengu tagamine ja investeringud keskkonnahoidlikumatesse autodesse on meetmed, mis aitavad vähendada selles sektoris tekkivaid heitmeid.

Ma olen soovitanud arendada keskkonnasõbralikumaid turismiliike, näiteks spordi- või kultuuriturismi. Samuti tahaksin ma rõhutada, et turismi tippsihtkohad peaksid olema need, kus austatakse ja kaitstakse keskkonda. Ma leian, et me peame kaaluma rahvusvahelise fondi loomist puude istutamiseks kasutamata maale.

Tahan lõpetuseks öelda, et meil tuleks läbi viia teadusuuringuid meditsiini- ja farmaatsiavaldkonnas, et toota ravimeid ja vaktsiine, mis on mõistliku hinnaga kättesaadavad kõikidele üht või teist haigust põdevatele inimestele.

Etelka Barsi-Pataky (PPE-DE). – (HU) Proua juhataja, kliimamuutus ja transport on tänapäeval lahutamatu seotud, kuid meie raskelt kättevõidetud ja hoolega kaitstud liikuvus, inimeste, kaupade ja kapitali vaba liikumine, saab tulevikus jätkuda üksnes siis, kui me teeme muudatusi ja otsustame astuda selleks konkreetseid samme. Mina kui kliimamuutuste ajutise komisjoni liige ja viienda võtmeteema – transpordi – teemajuht soovitan tervikliku paketi vastuvõtmist ja üheaegset rakendamist.

Mida me selleks vajame? Kõigepealt tuleb majanduskeskkond ümber kujundada, pidades silmas kaht eesmärki: esiteks toetada keskkonnahoidlikke uuendusi maksude ja riigihangete kaudu ning teiseks tegelikult kohaldada põhimõtet „saastaja maksab“. Keskkonnahoidlikud uuendused on vajalikud autotehnoloogias, et arendada transpordisektori jaoks alternatiivseid kütuseid, töötada välja intelligentseid transpordilahendusi ja logistika juhtimise süsteeme. Põhimõtet „saastaja maksab“ tuleb kohaldada kõikide sõidukite suhtes, aga ka heitkogustega kauplemisel ja väliskulude arvessevõtmisel.

Kõiki meie algatusi tuleb kiirendada. Neist asjadest rääkimisest ei piisa: me peame astuma reaalseid samme. Mida ma silmas pean? Näiteks Euroopa ühist õhuruumi, Euroopa ühist taevast ja meie juhtimissüsteeme. Neid algatusi tuleb tõhusalt ellu viia, sest meil on võimalik tööstust ja tarbimist edukalt reguleerida siis, kui oleme omaenda ülesanded täitnud.

Ennekõike tuleb meil tegeleda linnade ja muude keeruliste piirkondadega. See võib lõppude lõpuks osutuda kõige raskemaks ülesandeks. Me peame edendama uut transpordikultuuri ja püüdlema praegu meie käsutuses olevate vahendite palju tõhusama kasutamise poole. Sooviksime tänada Karl-Heinz Florenzit, sest selle raporti näol on meil nüüd usaldusväärne, mitmekihiline tegevuskava, mis annab aluse, millelt me saame alustada oma eesmärkide poole liikumist ja mis võimaldab meil julgelt istuda Kopenhaagenis läbirääkimistelaua taha, kutsudes kõiki meiega liituma.

Adam Gierak (PSE). – (PL) Proua juhataja, selle raporti preambulis, mida me täna arutame, viitab härra Florenz oma varasemale raportile kliimamuutust puudutavate teaduslike faktide kohta. Kahjuks ei leidnud ma sellest raportist mingeid fakte, vaid üksnes usu valitsustevaheline kliimamuutuste rühma aruannete eksimatusesse. Seega ei saa täna arutatav resolutsioon ega 2008. mais vastu võetud resolutsioon mingil moel olla Euroopa Komisjoni otsuste õigustuseks, sest neis puudub objektiivne, teaduslik lähenemine. Õigustuse neile otsustele võiks anda ainult kliimamuutuse terviklik mudel, mis võtab arvesse kõiki muutujaid, näiteks kasvuhoonegaaside, hõljuvate osakeste ja eelkõige päikese aktiivsuse mõju.

See raport, mis sisaldab ühekülgset teavet, rõhutades globaalse soojenemise põhjusteks olevaid hüpoteetilisi mehhanisme, näiteks süsinikdioksiidi heitmeid, eirab vajadust võidelda rahvusvahelisel tasandil kliimamuutuse tegelike tagajärgedega. Kliimamuutuste ajutine komisjon on eelarvamuslikult keskendunud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise küsimusele ja vaid mõõdamises maininud võitlust kliimamuutuse tegeliku mõju vastu.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad! Ka mina tahaksin kõigepealt tänada raportööri, kes on tõepoolest püüdnud saavutada võimalikult palju meie kõigi jaoks.

Kliimamuutus mõjutab eelkõige põllumajandust, sest põllumajanduslik toodang valmib vabas õhus. Me mõtleme põuale ja kõrbestumisele, mida me näeme näiteks Lõuna-Itaalias, ja muudele äärmuslikele ilmastikunähtustele, näiteks ootamatutele vihma- ja rahehoogudele või üleujutustele, mis sageli mõjutavad meie põllumeeste elatist.

Põllumajandust kujutatakse sageli kliimamuutuse põhjustajana. Umbes 10% kogu maailma kasvuhoonegaasidest pärineb põllumajandusest, ja enamik neist gaasidest on looduslikku päritolu, näiteks metaan.

Minu arvates on aga põllumajandus hoopis kliimamuutuse vastase võitluse esirinnas. Ma tahaksin, et dokumenteeritaks järgmine teave, mis pärineb ühest 2008. aastal Austrias läbi viidud uuringust: taimede, näiteks rohu, maisi ja teravilja ning pinnase kaudu tarbivad ja seovad põllumajandus ja metsandus märkimisväärselt rohkem kasvuhoonegaase kui tekitavad. Selle 2008. aasta uuringu järgi tekib põllumajanduses ja metsanduses umbes 8 miljonit tonni süsinikdioksiidi ekvivalenti aastas, ent sama aja jooksul seotakse 58 miljonit tonni süsinikdioksiidi või selle ekvivalenti. See näitab, et põllumajandust ei tohiks kujutada keskkonnaprobleemide tekitajana. Hoopis vastupidi. Veel mõned arvud: 1990. aastaga võrreldes on Austria oma põllumajandusest pärinevaid süsinikdioksiidi heitmeid vähendanud 1,3 miljoni tonni võrra.

Energeetika on veel üks oluline valdkond, kus põllumajandus annab oma panuse võitlusesse kliimamuutuse vastu. Näiteks Austrias tarbitakse põllumajanduses umbes 2,2% toodetud energiast. Taastuvenergia osakaal on 23% ja suur osa sellest on jällegi seotud põllumajandusega.

Lõpetuseks tahaksin öelda järgmist. Suurt tähtsust tuleb ...

(Juhataja katkestas kõneleja)

Satu Hassi (Verts/ALE). – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad! Ma tahaksin siiralt tänada härra Florenzit tema suurepärase töö eest raportööri. Meie tähtsaim ülesanne on nüüd sõlmida järgmine rahvusvaheline kliimakokkuleppe. Kaks kõige ebamugavat teemat selle kokkuleppe puhul on eri riikide heitkoguste vähendamise eesmärgid ja arenenud riikide panus arengumaade keskkonnainvesteeringute rahastamisse. Euroopa Liit peab kummaski küsimustes oma eesmärgi suurendama, ehkki teoreetiliselt võime juba praegugi uhked olla, et oleme olnud ülemaailmse kliimakaitse esirinnas.

Viimased uuringud näitavad, et heitmete vähendamisest 2020. aastaks 30% võrra ei piisa – seda eesmärki tuleb suurendada. Mis puudutab kliimameetmete rahastamist arengumaades, siis mul on kahju, et oma uues teatistes väljendas komisjon end ikka väga üldiselt ega teinud ettepanekuid piisavalt konkreetsete mudelite kohta.

Euroopa Parlament on mitmel puhul, sealhulgas kliimapaketi üle arutledes, näidanud, et me oleme valmis märkimisväärselt kaasa aitama arengumaades heitkoguste vähendamise püüdlustele. See on üks neid valdkondi, kus Euroopa Liit peaks õhutama ka Ameerika Ühendriikide uut presidenti senisest erinevat seisukohta võtma. Seni pole Ameerika Ühendriigid öelnud midagi selle kohta, kui valmis ollakse toetama heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamist arengumaades. Kliimat on võimalik kaitsta, kuid meetmed peavad olema kiired ja järjepidevad.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, ma tahaksin raportööri tänada. Ma tahan rääkida konkreetsetest põllumajandusest ja kahest põhjendusest selles raportis, mis minu arvates ei ole vajalikud. See raport võiks ilma nende põhjendusteta paremgi olla. Need puudutavad lihatarbimist ja ma ei usu, et need põhjendused peaksid selles aruandes sisalduma.

Järgmises põhjenduses, mis käsitleb söödaratsiooni, eiratakse uuringuid, mida paljudes liikmesriikides on juba aastaid ellu viidud ja mille eesmärk on just selles põhjenduses märgitu; seega ei ole see põhjendus tegelikkusega kooskõlas.

Üks valdkond, mida minu arvates tuleb tõhustada, on põllumajandustootjate ja teistele maakasutajatele suunatud teave selle kohta, kuidas oma tööd „kliimasõbralikumalt“ korraldada. Tundub, et teadlased ei ole teinud koostööd põllumajandustootjatega, ja tuleb teha rohkem jõupingutusi teabeleviteenuste osutamisel, et see sõnum jõuaks kohale – et julgustada ja mitte sundida.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Daamid ja härrad, on selge, et kliimamuutus on Euroopa – ja mitte ainult Euroopa – poliitikas väga tähtsal kohal.

Ükski riik ega liit ei suuda eraldi ja iseseisvalt lahendada kliimamuutusega kaasnevaid probleeme. Seetõttu tuleb poliitikavaldkonnad lõimida nii horisontaalselt kui vertikaalselt. Poliitika, õigusloome ja rahastamine peavad toimima koos. See raport annab selleks suurepärase aluse.

Ma tahaksin tuua esile kaks asjaolu, ilma milleta me ei suuda tõhusalt kliimamuutuse vastu võidelda. Teadus: raportis pööratakse erilist tähelepanu uutele tehnoloogiatele, kuid me peaksime veelgi rohkem rääkima teadusest ja suunama investeeringuid teadusesse, mille kaudu tuleb lahendusi otsida. Vastasel juhul takerdume me tühistesse ja argipäevastesse asjadesse.

Teadusuuringud on meie baas. Uued tehnoloogiad, mis töötatakse välja ettevõtete ja teadusringkondade koostöös, on meie tulevik. Ma kutsun üles investeerima teadustegevusse ja määratlema kliimamuutuse Euroopa Liidu kõikide teadusprogrammide olulise prioriteedina.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Kliimamuutuse vastu võitlemisel peame me suurt tähtsust omistama transpordisektorile, kust praegusel ajal pärineb peaaegu kolmandik Euroopa Liidu süsinikdioksiidi heitmetest. Transpordisektor peab 2020. aastaks süsinikdioksiidi heitmeid vähendama 20% võrra. Selle eesmärgi poole püüdllemisel on oluline rakendada transpordipoliitika meetmete stabiilset paketti, mis hõlmab keskkonnanahidlikke uuendusi, süsinikdioksiidi heitmete maksustamist, autokasutusharjumuste muutusi ja muid meetmeid. Ma sooviksin juhtida tähelepanu asjaolule, et mõnedes liikmesriikides tõstetakse finantskriisi ja majanduslanguse tõttu käibemaksu ning on tekkinud olukord, kus ühistranspordi kõrgete piletihindade tõttu on odavam sõita autoga. Seepärast tahaksin ma kutsuda riike üles kohaldama maksusoodustusi ja julgustama inimesi ühistransporti kasutama. Samuti on vaja soodustada rongide kasutamist, investeerides raudteefrastruktuuri arendusse. Lubage mul teile meelde tuletada, et ühe kilomeetri peale tekitab rong keskmiselt kolm korda vähem süsinikdioksiidi heitmeid kui auto ja koguni kaheksa korda vähem kui lennuk.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad! Me võime end küll õnnitleda selle laialdase konsensuse puhul Euroopa Parlamendis, kuid me oleme siiski ükski: keskkonnavolinik, keskkonnaministrid, kui tähtis on keskkond komisjoni, nõukogu ja valitsuste jaoks? Me teame, kui tähtis.

Mina isiklikult ei pooldanud üldse selle ajutise komisjoni loomist, sest ma arvan, et mingi teema isoleerimiseks pole midagi paremat uue eraldi komisjoni loomisest. Prantsusmaal nimetame me sellist nähtust „Théodule'i komisjoniks“.

Mind paneb muretsema selle raporti tulevik Euroopa poliitikavaldkondadesse lõimimise seisukohalt. Ma meenutaksin neile kolleegidele, kes olid siin 1992. aastal, et tollal koostati väga hea raport säästva arengu kohta. Vaevalt oli see suurepärase raport jõutud vastu võtta – pealegi ühehäälselt –, kui see täielikult maha maeti. Kui see oleks viidud sisse Euroopa poliitikavaldkondadesse, siis poleks me praegu siin, kus me oleme.

Ma tahaksin pöörduda raportööri poole, kes eitab, et tegemist on poliitilise projektiga. Härra Florenz, teie raporti näol on siiski tegemist poliitilise projektiga, sest see suunab täielikult ümber Euroopa põllumajandus-, kalandus- ja transpordipoliitika. Nii et jah, me peame seadma kõrgemaid eesmärgi ja me ootame tulemusi.

Herbert Reul (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, kui me tahame kliimamuutuse tagajärgi tõsiselt võtta, siis tuleb kuulata debati kõiki osapooli, sealhulgas teadlasi. On tõsi, et meie komisjonis oli palju eksperte. Kahjuks esindasid nad ainult ühte vaatenurka. Meil ei olnud võimalust kuulata ära debati kõik osapooled. Minu arvates oli see viga.

Härra Florenzi raporti esialgne projekt oli tunduvalt parem kui see dokument, mis täna meie ees on ja millele me rajame oma otsuse. Mitmed ettepanekud, mis raportisse praegu lisatakse, on head, kuid paljud on minu arvates ebaõiged. Pole mõtet võtta pidevalt vastu uusi õigusakte ja meetmeid. Ainuke lahendus saab seisneda uuenduste ja teadusuuringute soodustamises. Lahendus peitub individuaalses vastutuses, mitte riiklike eeskirjade kasvavas arvus. On arvutu hulk mõttetuid ettekirjutusi, näiteks aruandluskohustus, lihatarbimise piiramine ja sellekohased sanktsioonid, põllumajanduse süüdistamine ja nii edasi. Minu meelest on see vale suund ja seetõttu tundub raport selle praegusel kujul mulle problemaatiline.

Martin Bursík, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, ma sain aru, et Euroopa Parlamendi austatud liikmed räägivad siin oma emakeeles. Mul ei ole kahtlust, et tõlgid oskavad inglise keelt tuhat korda paremini kui mina, nii et kui te lubate, siis ma räägin tšehhi keeles, üritades vastata selle arutelu käigus tõusetunud küsimustele.

nõukogu eesistuja. (CS) Tahaksin väljendada oma tunnustust Euroopa Parlamendi tänase arutelu sügavuse ja asjalikkuse puhul ning ka parlamendisaadikute vastutustundliku suhtumise puhul. On umbes seitse tähelepanekut, mida ma selle aruteluga seoses tahaksin esile tõsta. Kõigepealt tahaksin ma rõhutada valitsustevahelise kliimamuutuste rühma rolli, sest mõnes sõnavõtus seati selle rühma järeldused kahtluse alla. Minu arvates on veidi kahetsusväärne, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kvartaliaruanded kliimamuutusega seotud oluliste faktide ning kohandamis- ja leevendamismeetmete kohta on umbes 1200–1400 lehekülge pikad ja hõlmavad äärmiselt üksikasjalikku teaduslikku tööd koos viidetega asjakohastele teadusväljaannetele. Kuid hiljem koostatakse neist aruannetest kokkuvõtte, mis lõpeb „kokkuvõttega poliitikakujundajatele“; see kokkuvõtte on umbes 20 lehekülge pikk ning see ei sisalda enam ühtegi viidet. Ma leian, et palju arusaamatusi tekib seetõttu, et meil, poliitikakujundajatel, ei ole aega neid 1200 või 1500 lehekülge läbi lugeda; ma palun vabandust, kui see ei käi teie kohta. Oluline on rõhutada, et valitsustevaheline kliimamuutuste rühm pole mitte üksnes pälvinud Nobeli preemia, vaid Bali kliimakonverentsil jõudsid 192 osalevat riiki ühele meelele, et selle rühma töö näol on tegemist kõige põhjalikumaga ja kvaliteetsema teadusliku allikaga, kõige seostatuma meie käsutuses oleva teabega, mille põhjal otsustada, kas ja kuidas kliimamuutusele reageerida. See oli 192 riigi esindaja seisukoht ja see on ka minu vastus neile, kes räägivad paanika tekitamisest; seda argumenti olen ma oma kodumaal juba korduvalt kuulnud.

Ma arvan, et meil on 2009. aastal väga hea lähtepunkt. Esiteks räägib Euroopa Liit taas ühel häälel. Selle asjaolu tohtu väärtus sai mulle selgeks Bali. Me suutsime saavutada märkimisväärset edu läbirääkimistel G77 partneritega ja teiste riikidega ning me olime tegelikult ainuke suur majandusrühmitus maailmas, mis avaldas survet selleks, et võetaks vastu eesmärk vähendada kasvuhooonegaaside heitkoguseid 2020. aastaks 30% võrra. Teine lootusrikas asjaolu on sel aastal Ameerika Ühendriikides toimunud muutus, nagu paljud teist mainisid. Mina näen seda probleemi nii, et kusagil Kopenhaagenis on tuba, mille uksele on umbes 200 lukku. Kui suudame avada kõik need lukud, siis sõlmitakse uus ülemaailmne kliimakaitset käsitlev kokkulepe, mida hakatakse täitma alates 2013. aastast. Minu arvates oleme me nüüd lahti saanud esimese luku, mis esindab Euroopa Liitu. Teine lukk selles reas esindab Ameerika Ühendriike ja just seetõttu pöörame me nii

palju tähelepanu Ameerika Ühendriikide uue administratsiooni võimalikult kiiresti kontaktide sõlmimisele ning kavandame eesistujakolmikuga ühist visiiti koos tulevase eesistujariigi Rootsiga ja komisjoni keskkonnavoliniku Stavros Dimasega. Ja see on minu vastus Jerzy Buzeki märkusele ehk teisisõnu: kindlasti ei ole meil kavas hakata rahvusvahelisi läbirääkimisi üksinda juhtima. Üldsegi mitte. Me kavatseme läbirääkimisi kooskõlastada. Taanil on muidugi suur huvi Kopenhaageni konverentsi õnnestumise suhtes. Kevadise mitteametliku Euroopa Ülemkogu raames toimuvatel ministrite suletud istungitel tahame me anda aru edusammudest, mis on saavutatud rahvusvahelise kliimakokkulepe üle peetud kahepoolsete läbirääkimiste käigus. Samuti püüame me ühiselt määratleda rahvusvaheliste läbirääkimiste kooskõlastamise tulevikustrateegia, kaasates muidugi ka diplomaadid. Lisaks sellele lepime me kokku kohandustes, mis on Praha kevadise mitteametliku ülemkogu peamine teema.

Minu vastuse järgmine punkt puudutab asjaolu, et oleme jõudnud huvitavasse olukorda, kus Euroopa Liidu jõupingutused ambitsioonika ja aktiivse kliimamuutust käsitleva poliitika väljatöötamiseks on äkitselt pörkunud finants- ja majanduskriisi tagajärgedele. Selles kontekstis on minu arvates väga positiivne, et neid hääli, mis nõuavad meie pikaajaliste kliimamuutusega seotud eesmärkide edasilükkamist, on väga vähe. Vastupidi, enamik inimesi – ka siin, Euroopa Parlamendis, mille eest ma olen väga tänulik, – kutsub üles seda kokkulangevust ära kasutama ja käsutama seda väljavaatena, millest võiks kujuneda kuuekordse võidu strateegia, sest kui üksikud riigid on valmis reageerima finants- ja majanduskriisile investeringute abil – ja isegi kõige konservatiivsemad majandusteadlased on valmis möönma erandeid –, siis see annab võimaluse minna üle vähe süsinikdioksiidi heitmeid tekitavale majandusele ja toetada nüüdisaegseid keskkonnatehnoloogiaid. Miks just kuuekordne võit? Sest energiasäästule suunatud meetmete kaudu säästame me energiale kuluvat raha. Sest me vähendame sõltuvust imporditavast energiast, vähendame taastumatute loodusvarade tarbimist, loome uusi töökohti – ärge unustage, et mitmesuguste finants- ja majanduskriisile reageerimise Euroopa kavade alusel luuakse uusi tööhõivevõimalusi just nn roheliste tööde valdkonnas ning taastuvate energiaallikatega ja energia säästmisega seotud uute keskkonnatehnoloogiate valdkonnas, – ja samal ajal vähendame me kasvuhooonegaaside heitmeid.

Seega näeb Tšehhi kui eesistujariik seda olukorda erakordse võimalusena käitumise paradigmat muutmiseks ja meie majanduse juhtimiseks suurema jätkusuutlikkuse suunas. Majanduse muutmise kõige paremad võimalused on seotud ülemaailmse süsinikdioksiidituruga. Võrreldes 1970ndate aastate keskkonnapolitikaga, milles keskenduti keeldudele ja ettekirjutustele ning niinimetatud „toru otsale“, kasutame me 2009. aastal keskkonna kaitsmiseks palju rohkem rahalisi vahendeid. See, et kliima- ja energiapakett sisaldab heitkogustega kauplemise uut, oksjonipõhist süsteemi, annab minu arvates suurepärase aluse ülemaailmse süsinikdioksiidituru loomiseks. Millised on eesmärgid? Alates 2013. aastast hakatakse järk-järgult kasutama oksjoneid ning 2015. aastaks peaks ülemaailmne süsinikdioksiiditurg OECD tasandil toimima. Seepärast jälgime me väga tähelepanelikult seda, mis seisukohale asuvad Ameerika Ühendriigid ning kuidas kulgeb heitkoguste piiramise ja saastekvootidega kauplemise süsteemi vastuvõtmise Kongressis.

Teine teema, millel ma tahaksin peatuda, on taastuvate energiaallikate ja energiasäästu roll. Läbirääkimistel arengumaadega peame me midagi pakkuma; me peame pakkuma nendele riikidele majanduslikku arengut, kuid see peab olema selline areng, mis tagab nende eesmärkide saavutamise, mille on määratlenud valitsustevaheline kliimamuutuste rühm ja mille meie, poliitikud, oleme heaks kiitnud. Ja siin mängivad väga olulist rolli taastuvad energiaallikad, kuna põhimõtteliselt on meil kaks valikut. On mitu miljarde inimest, kellel puudub juurdepääs elektrile, kuid kes seda meeleheitlikult soovivad, lihtsalt seetõttu, et see on tarbijate jaoks niivõrd atraktiivne väljavaade ja ka täiesti õiguspärane soov. Fakt on see, et kui need inimesed tahavad elektrit kasutada, siis peavad nad minema linna, kus elektrivarustus on korraldatud praegusel tavapärasel moel – suurte tsentraliseeritud allikate ja jaotusvõrkude kaudu, mis koormavad keskkonda –, või siis tuleb elekter tuua nende juurde sinna, kus nad on põlvest põlve elanud ja kus nad saavad jätkata oma traditsioonilist elulaadi kooskõlas loodusega. Teine variant on võimalik üksnes detsentraliseeritud taastuvenergiaallikate abil. Teisisõnu: kui me arendame Euroopas taastuvenergiatehnoloogiaid, siis me ei tee seda üksnes arenenud riikide hüvanguks, vaid ka selleks, et suurendada elektrirajatiste arvu kogu maailmas, vähendada investeerimis- ja tegevuskulusid ning teha need tehnoloogiad kättesaadavaks arengumaade elanikkonnale. See on suur poliitiline ülesanne, mis meil seoses arengumaadega täita tuleb.

Tahaksin lõpetuseks teile kinnitada, et Tšehhil kui eesistujariigil on tõeliselt ulatuslikud ja auhanded eesmärgid kliimaläbirääkimistel edu saavutamiseks seoses. Me kavatseme võtta väga aktiivse juhtrolli neil rahvusvahelistel läbirääkimistel. Veel tahaksin ma teid veenda Tšehhi kui eesistujariigi tegevuse järjepidevuses; kui Tšehhi Vabariigi peaminister kaitses Tšehhi president Klausit tänases arutelus Euroopa Parlamendis, siis kliimamuutuse ja kliimapolitiika valdkonnas pean ma end nendest avaldustest ja Tšehhi presidendi seisukohast distantseerima. Ma kinnitan teile, et Tšehhi kui eesistujariigi seisukoha määrab Tšehhi valitsus. Palun teil silmas pidada, et vaatamata sellele, milliseid avaldusi te Tšehhi eesistumise ajal veel kuulda võite – sest ka meie president

kavandab visiiti Ameerika Ühendriikidesse –, siis kliimapolitika sõnastab Tšehhi valitsus, meie seisukoht on üksmeelne ning me teeme eesistujakolmikis koostööd komisjoniga ja Rootsi kui järgmise eesistujariigiga. Sellega lõpetan ma oma sõnavõtu. Tahan teid veel kord tänada väga viljaka, asjaliku ja eelkõige vastutustundliku arutelu eest siinses auväärses parlamendis.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – Proua juhataja, ka meie ootame jätkuvat tihedat koostööd Tšehhi kui eesistujariigiga, Tšehhi valitsusega ja eriti minister Martin Bursíkiga. Olen kindel, et 2009. aasta esimesel poolel edenevad läbirääkimised jõudsalt.

Tahaksin tänada kõiki täna sõna võtnud parlamendiliikmeid nende positiivse panuse eest.

Nagu ütleb ka raporti pealkiri, siis see, milline on kliima maailmas 2050. aastal ja pärast seda, sõltub sellest, milliste meetmete kasuks rahvusvaheline üldsus täna otsustab. Ülimalt oluline on edaspidigi tugineda meie käsutuses olevatele kindlatele teaduslikele andmetele ja rõhutada, et läbirääkimised peavad juhinduma teadusest. Me peame edastama teadlaste tehtud järeldused ka laiemale avalikkusele ja suurendama tarbijate teadlikkust sellest, kuidas kasvuhoonegaasid mõjutavad eluviisi ja tarbimisharjumusi.

Suuremale teadlikkusele peavad aga lisanduma tugevad majanduslikud stiimulid, et ettevõtted oleksid huvitatud oma kaupade ja teenustega kaasnevate kasvuhoonegaaside heitmete vähendamisest. Üleminek vähem süsinikdioksiidi heitmeid tekitavale majandusele on vajalik kogu maailmas ning seda on võimalik saavutada vaid kõikehõlmavate ja omavahel seotud meetmetega, mis on suunatud heitmete tekitamise vastu kõikides sektorites.

Ainult siis, kui me täna seame kõrged eesmärgid, on võimalik stabiliseerida kasvuhoonegaaside kontsentratsioonid madalamal tasemel, kui valitsustevaheline kliimamuutuste rühm peaks tulevikus otsustama, et see on vajalik. Mina ja komisjon oleme veendunud, et ka teil on suur roll nende oluliste sõnumite edastamisel.

2009. aasta on globaalset kliimamuutust käsitlevatel läbirääkimistel väga oluline aasta. Komisjoni jaoks on 2009. aasta rakendamise aasta: me tegeleme rakenduskava väljatöötamisega. See sisaldab umbes 15 meedet, mis tuleb vastu võtta komiteemenetluse kaudu, ning nimekirja saastekvootidega kauplemise muudetud süsteemi raames kehtestatud tähtaegadest, millest me kinni peame: näiteks nende sektorite nimekiri, kus esineb süsinikdioksiidi lekkeid, peaks olema valmis 2009. aasta detsembriks. 30. märtsil 2009 toimub suur sidusrühmade kohtumine. Suurem osa tööst tehakse ära suvel, ja 2009. aasta lõpuks on see nimekiri valmis.

Oksjonite korraldamise ühtlustatud eeskirjad peaksid olema valmis 2010. aasta juuniks. Veebruaris leiab aset suur sidusrühmade kohtumine ning kõik need tähtajad ja töökavad on teile tutvumiseks kättesaadavad. Kuid, nagu ma ütlesin, 2009. aasta on globaalset kliimamuutust käsitlevatel läbirääkimistel väga oluline aasta.

Detsembris Kopenhaagenis toimuval kliimakonverentsil peab maailm kokku leppima täiendavates rahvusvahelistes meetmetes kliimamuutuse ohjeldamiseks. Kuid kokkulepe Kopenhaagenis ei ole ühelgi juhul veel kindel: väga palju tööd tuleb veel ära teha.

Kliima- ja energiapakett andis meile üleminekuks edumaa ja suurepärase aluse, tõestamaks, et ambitsioonikas kliimapolitika ei ole mitte üksnes võimalik, vaid ka üldiselt kasulik meie majanduse ja ühiskonna jaoks. Kopenhaageni teatis on dokument, mille alusel viimistletakse Euroopa Liidu seisukohti nimetatud põhiküsimustes ning mis võimaldab meil säilitada oma juhtpositsiooni ja aitab suunata läbirääkimisi eduka kokkuleppe poole Kopenhaagenis.

On selge, et kliimamuutus on probleem, mida ei ole võimalik lahendada, kui me ei suuna oluliselt rohkem rahalisi vahendeid ja investeeringuid keskkonnahoidlikusse tehnoloogiasse ning kliimamuutuse paratamatute tagajärgedega kohanemisega seotud meetmetesse. Arengumaadel läheb kuni 2020. aastani igal aastal vaja hinnanguliselt 120–150 miljardit eurot.

Kuni 2020. aastani võivad need rahalised vahendid suurel määral pärineda arengumaade majapidamistest. Näiteks suurem osa vähendustest energiasektoris saavutatakse suurema energiatõhususe kaudu, mis end ise ära tasub. Seda võib osaliselt toetada rahvusvaheliste laenulepetega, et kaasata ka rahvusvahelist erasektori rahastamist.

Teine märkimisväärne osa täiendavatest rahalistest vahenditest ja investeeringutest hangitakse süsinikdioksiiditurult, nii süsinikdioksiidi saastekvootide tulevaste oksjonite tuludest kui ka puhta arengu mehhanismi heiteühikute kaudu. Euroopa Liit on oma kliima- ja energiapaketi loonud märkimisväärse

nõudluse puhta arengu mehhanismi heiteühikute järele kuni aastani 2020. Tõenäoliselt hoogustab see keskkonnahoidlike tehnoloogiate kasutuselevõttu arengumaades.

Kuid mida vaesemad on arengumaad, seda rohkem vajavad nad arenenud riikide täiendavat rahalist abi, mis pärineb avalikust sektorist. Selle abita ei õnnestu neil oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid piisavalt vähendada. Selle abita kannatavad kliimamuutuse tagajärgede all kõige vaesemad ja kõige haavatavamad. Selle abita ei sünni Kopenhaagenis mingit kokkulepet.

Küsimus on: kuidas me saame tagada, et nende täiendavate avaliku sektori rahaliste vahendite voog oleks prognoositav, et neid kulutatakse läbipaistvalt ja tõhusalt ning et rahaline panustamine jaguneks eri riikide vahel?

Lisaks meie panusele ÜRO läbirääkimistesse näeme, et pärast Euroopa Liidu saastekvootidega kauplemise süsteemi edukaks osutumist on süsinikdioksiiditurge hakatud moodustama mitmel pool maailmas. Austraalia on teatanud oma süsteemi põhielementidest. 2008. aasta sügisel, vahetult pärast valimisi, kinnitas president Obama veel kord oma eesmärgi luua Ameerika Ühendriikides süsinikdioksiiditurg.

Need kauplemissüsteemid võiksid moodustada tulevase ülemaailmse süsinikdioksiidituru tuuma. Nagu ma juba rõhutasin, on Euroopa Liidu ülesanne nüüd aidata kaasa selliste omavahel seotud süsinikdioksiiditurgude arendamisele, eriti OECD riikide vahel, mis peaks saama teoks 2015. aastaks.

Kopenhaageni teatistes esitas komisjon nendel teemadel konkreetsed ettepanekud – ettepanekud, mis ei ole üksnes ambitsioonikad, vaid ka realistlikud, ning mis annavad märkimisväärse panuse Kopenhaagenis kokkuleppe sõlmimisele, mida meie planeet nii hädasti vajab.

Lubage mul lõpetuseks kasutada võimalust, et tänada kliimamuutuste ajutist komisjoni, härra Florenzit ja Euroopa Parlamenti tugeva toetuse eest meie ettepanekutele ning selle asjalikkuse ja kiiruse eest, millega seda paketti on käsitletud.

(Aplaus)

Karl-Heinz Florenz, raportöör. – (DE) Proua juhataja, nõukogu eesistuja, mul on väga hea meel, et selle ajutise komisjoni töö lõpusirgel on kõnealuse teema suhtes nii suurt huvi ilmutatud; ma olen selle eest südamest tänulik. Samuti tahaksin tänada kõiki, kes osalesid selles arutelus ja kes meiega koos töötasid. Me oleme välja töötanud nii-öelda teekaardi, mis viib meid Kopenhaagenisse; see teekaart sisaldab teeviitu, peatumismärke ja takistusteta läbisõidu märke, aga ka märke, mis näitavad, et eespool on keerulised teeolud. Me arutasime seda kõike täna.

Mul on hea meel ka kriitiliste märkuste üle, millest mõningaid me saame arvesse võtta. Härra Holmi soovitus Euroopa kodanikele lõpetada liha söömine on paraku üsna naeruväärne, aga eks meil kõigil ole oma arvamused. Lõpuks saavutame me hea tulemuse ja kõik on sellele kaasa aidanud. Veel kord: suur tänu kõigile.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Constantin Dumitriu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Daamid ja härrad, viimaste kuude jooksul oleme näinud, mida tähendab krediidikriis, sest kogu maailma majandus on enneolematult madalseisus. Lisaks annavad end sama palju tunda ka kliima-, toidu- ja sotsiaalne kriis.

Rumeenias on tootmine viimastel aastatel välistel põhjustel, näiteks üleujutuste, põua ja linnugripi tõttu vähenenud ja sellele lisanduvad nüüd veel viimaste kuude majandusprobleemid. Praeguse finantskriisi ajal muutub üleujutuste ja põua põhjustatud kahjude hüvitamine riigieelarvest üha raskemaks. Kogu selle aja, mil olen põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis olnud, olen toetanud mõtet luua ühenduse tasandil eraldiseisvad sekkumismehhanismid, mis ei sõltu riiklikest piirmääradest.

Samuti arvan, et sellise suure probleemiga silmitsi seistes peame esmatähtsaks pidama investeringuid puhastes tehnoloogiatesse ja taastuvenergiasse. Need aitavad lahendada kliimakriisi ja elustavad samas ka majandust, sest tekivad uued töökohad. Euroopalt saadud mandaadi alusel on meie kohustus veenda oma riikide valitsusi investeerima rohkem innovatsiooni ja uutesse keskkonnatehnoloogiatesse.

Gábor Harangozó (PSE), kirjalikult. – Tegelemine kliimamuutusega sellisel rahalisest vaatevinklist rahutul ajal, mil usk majandussüsteemidesse on vähenenud, võib paljudele tunduda veana, tegelemisena asjadega vales tähtsustjärjestuses. Loodushoidlikuks hakkamine on kallis lõbu ja jõupingutused, mida tuleb paljudes sektorites põhjalikeks ümberkorraldusteks teha, selleks et saavutada kõrgelennulisi eesmärke, on tohutud.

Sellegipoolest pakuvad rohelised investeeringud ja tegevuspõhimõtted, mis soodustavad majanduse taastumist ja stabiilsust, palju võimalusi, millest kinni haarata. *Vähese süsinikdioksiidi heitega* majanduse väljaarendamine on tõeliselt raske ülesanne, mille eiramist ei saa me endale lubada. Meil on vaja kõrgeid, aga saavutatavaid sihte ja me ei tohiks karta liikuda paratamatu tööstusrevolutsiooni poole. Et tagada majanduse toibumine ja kindlustada kodanikele paremad elutingimused, on vaja kompleksset ja kaugeleulatuvat lähenemist, mis soodustab uuenduslikkust ning roheliste tehnoloogiatega seotud uute töökohtade ja ettevõtete loomist.

Lõpuks on muidugi vaja ka piisavalt rahalisi vahendeid rohelistesse uuendustesse investeerimiseks ja on selge, et neid kulutusi ei saa teha ühenduse teiste oluliste poliitikavaldkondade arvelt, mis ei tule kliimamuutuse koormaga ilma lisarahata toime.

Gyula Hegyi (PSE), kirjalikult. – (HU) Kliimamuutuse üks tõsisemaid pikaajalisi tagajärgi on mageveevarude vähenemine ja üha suurenev puhta joogivee nappus. Ei ole liialdus öelda, et vesi on 21. sajandil kõige olulisem strateegiline vara. Seepärast tuleb Euroopa keskkonnakaitsepoliitikat rakendada karmimalt kui kunagi varem, et kaitsta põhjavett, vältida vee- ja pinnasereostust ning toetada looduslike ja inimtekkeliste vee-elupaikade sobivat kohtlemist.

Üleujutuste ja põua vaheldumine ning äärmuslikud ilmaolud nõuavad paremat ümberkäimist vihmaveega. Sellist asja nagu üleliigne vesi ei ole olemas, on ainult halvasti majandatud vesi. Euroopa Liit peab parlamendi järgmises töösükliks ja uues eelarves tagama mõjusad vahendid üleujutuste ärahoidmiseks, põhjavee kaitsmiseks, tiheasustusalade mageveevarude suurendamiseks ja reovee puhastamise programmide jaoks. Ungari veevarud on suurepäraseid ja Ungari hüdroinsenerid on peaaegu kakssada aastat head tööd teinud. Seetõttu olen kindel, et meie riigil on Euroopa ühtse veepoliitika koostamisel aktiivne ja edasiviiv roll.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), kirjalikult. – (PL) Sel kuni 2050. aastani ulatuvat kliimakaitsepoliitikat käsitleval arutelul sõna võttes tahaksin juhtida teie tähelepanu järgmistele punktidele.

Esiteks – kui Ameerika Ühendriigid ja Kagu-Aasia riigid ei liitu süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise programmiga ega pinguta sama palju kui Euroopa Liit, siis on programmiga seotud rahalisel kulutused ja Euroopa Liidu aeglasem majanduskasv, mis on programmi vältimatu tagajärg, väga kallis hind süsinikdioksiidi heitkoguste väikese vähenemise eest. Euroopa Liidu osakaal süsinikdioksiidi heites on maailmas vaevalt 14%, aga USA ja Kagu-Aasia riigid tekitavad seda peaaegu 80%.

Teiseks toovad üksikute riikide võetud kohustused vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid 2020. aastaks 20% võrra ja vajadus osta saastelubasid kaasa elektri ja soojuse hinna olulise tõusu inimeste jaoks ning veel suuremad kulud tööstussektoris, eelkõige sellistes uutes liikmesriikides nagu Poola, kus energiasektor põhineb kivisünel. Selle tulemusena võivad paljud energiamahukad tööstussektorid neis riikides seiskuda ja sellega kaasnevad mitmesugused negatiivsed sotsiaalsed tagajärjed.

Kolmandaks tuleks arvesse võtta seda, kui palju on uued liikmesriigid, eelkõige Poola, suutnud süsinikdioksiidi heitkoguseid vähendada. Poolas saavutati majanduse laialdase ümberkorraldamisega aastatel 1990–2005 süsinikdioksiidi heitkoguste umbes 30% vähenemine. Sellel oli väga kõrge sotsiaalne hind ja töötus oli neil aastatel kaua üle 20%.

Adrian Manole (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Arvan, et härra Florenzi raport „2050: tulevik algab täna – soovitusel ELi tulevaseks integreeritud kliimamuutusi käsitlevaks poliitikaks” oli kliimamuutuse juba täheldatavat ja oodatavat mõju arvestades õigeaegne ja vajalik.

Rumeenia oli Euroopas üks esimesi riike, kes allkirjastas Kyoto protokolli; see tähendas, et riik võttis kohustuse vähendada kliimamuutuse vastase võitluse toetamiseks kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2012. aastaks 8%.

Olen veendunud, et meil on neid meetmeid vaja, kuigi paljude teiste Euroopa riikidega võrreldes on Rumeenia kasvuhoonegaaside heitkogus väike. Põllumajandus ja Rumeenia metsandus võib täita olulist osa võitluses kliimamuutusega, mille mõju on viimastel aastatel tugevalt tunda eelkõige üleujutuste, temperatuuritõusu ja pikkade põuaperioodide näol. Need loodusnähtused ei mõjuta mitte ainult põllumajanduse ja metsanduse tootlikkust, vaid ka vääriselupaiku ja ökosüsteeme.

Põllumajanduselt ja metsanduselt oodatakse võitluses kliimamuutuse tagajärgedega olulist panust metsastamise abil – selle mõtte on, et metsad neelaksid ja hoiaksid kasvuhoonegaase – ning biomassi kui taastuva energiaallika kasutamise abil.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liit on võtnud endale peamise rolli püüdlustes saavutada üleilmse Kyoto-järgse lepingu vastuvõtmiseks kompromiss. Võimalik, et koostöö Ameerika Ühendriikide uue valitsusega võimaldab leida konkreetse viisi selle lepingu rakendamiseks.

Konkreetsed kliimamuutuse mõjudega võitlemise meetmed pakuvad ka võimalusi säästvaks sotsiaal-majanduslikuks arenguks ja uute töökohtade loomiseks. Need on suunatud eelkõige uutele, muutuvatele ja suure kasvupotentsiaaliga sektoritele, kuhu ei ole seni piisavalt investeringuid tehtud. Peale selle, et need meetmed aitavad võidelda kliimamuutusega, on neil ka majandus- ja finantskriisi leevendav positiivne mõju ning need võivad pikas plaanis aidata vähendada Euroopa Liidu sõltuvust energiainpordist.

Antud juhul on juttu uutest mahukatest investeringutest transpordiinfrastruktuuri, taastuvenergiaallikatesse, biotehnoloogiasse, jäätmete kogumisse ja ringlussevõtmisse, tuumaenergiasse ja elurajoonide küttesüsteemide renoveerimisse.

Taasmetsastamine ja kõrbestumisvastased meetmed võivad keskpikas plaanis samuti märkimisväärsed tulemusi anda.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Ma tunnen heameelt Florenzi kliimamuutusteraporti üle, milles püütakse sõnastada tegevuspõhimõtted selleks, et hoida üleilmse soojenemise määra alla 2 °C, võrreldes tööstusajastu eelse ajaga. Eriti hea meel on mul nõuete üle suurendada energiatõhusust 20%, kehtestada põllumajanduse jaoks siduvad sihid ja luua Euroopa kliimafond.

Need ettepanekud koos ELi juba vastuvõetud meetmetega annavad meile hea positsiooni, et nõuda Kopenhaageni tippkohtumisel üleilmset tegutsemist kliimamuutuse vastu.

Péter Olajos (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Soovin härra Florenzit selle raporti puhul õnnitleda, sest see on aasta lõpul toimuva Kopenhaageni konverentsi ettevalmistamiseks suurepärane materjal.

Tähelepanek, et majandus-, finants- ja kliimakriisi päritolu on üks ja sama, on minu arust väga oluline. Seega on nendest kriisidest pääsemise tee samuti üks ja sama. Kriiside tagajärgede leevendamiseks ja peatamiseks on kõikides eluvaldkondades vaja laialdasi uuendusi ja paradigma muutumist.

Olen volinik Dimasega ühel nõul, et kulud tuleb katta esiteks süsinikdioksiidi heitkogustega kauplemise, teiseks eraettevõtetesse tehtavate investeringute ja kolmandaks riigipoolsete stimuleerivate meetmete abil.

Kõik otsivad tööhõive ergutamise, maailma majanduse võimalikult kiire taaselavdamise ja kliimamuutuse peatamise viise ning läbimurret neis valdkondades. ÜRO peasekretär Ban Ki-moon rääkis uuest rohelisest kokkuleppest (*Green New Deal*). See tähendab sisuliselt seda, et üleilmsed majanduslikud stiimulid peavad saama keskkonnahoidlikesse tehnoloogiatesse investeerimise osaks. Uus loogika, mille keskmes on rahvusvaheliste kapitaliturgude poolehoidu nautiv uuenduslikul keskkonnatehnoloogial põhinev majandusorganisatsioon, on ka Ameerika Ühendriikide presidendi Barack Obama programmi põhijoon.

Rohelise ja tuleviku tööstustehnoloogiaga seotud uuendused suurendaksid riigi ja majanduse tulemuslikkust, majandusosaliste huvi ning tarbijate hinna- ja kulutundlikkust pakutavate toodete ja teenuste suhtes.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Raportis esitatud 12 punkti annavad tulevikuks selge tegevuskava. Aga selle elluviimiseks kohalikul, riiklikul, piirkondlikul ja üleilmsel tasandil läheb vaja teadlike kodanike abi.

Eurobaromeetri 2008. aasta kevade kliimamuutusealase eriuuringu tulemuste kohaselt väitis umbes 41% eurooplasi, et on kliimamuutuse põhjustest ja tagajärgedest ning nendega võitlemise viisidest halvasti informeeritud. Rumeenias ütles 65% inimesi, et neil puudub selle kohta igasugune teave.

Selle teema märgatavuse suurendamine avalikkuse hulgas igapäevaelu valdkondades läbi viidavate harimis- ja teavitamiskampaaniate kaudu on oluline samm õiges suunas. Komisjon ja liikmesriigid peavad rahastama avalikkuse teavitamise kampaaniaid ja looma tingimused inimeste koolitamiseks uute elukutsete jaoks, mis sobiksid selleks, et lahendada tööturu probleeme, mis on tekkinud kliimamuutuse ja selle mõjude tõttu kiirenenud struktuurilistest majanduse muutustest.

Praeguses majanduskriisis peab Euroopa Liit võtma liidu solidaarsuspõhimõtte kohaselt poliitilised ja rahalised kohustused sellistes olulistest valdkondades nagu kliimamuutusega võitlemiseks sobivate puhaste tehnoloogiate soodustamine ja väljaarendamine, piiriüleste kohandusmeetmete toetamine, energiatõhususe suurendamine ja õnnetuste korral abi andmine. Kõige selle lõpptulemus on roheliste töökohtade loomine uutes konkurentsivõimelistes ettevõtetes.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Daamid ja härrad, igasugune arutelu kliima, ökosüsteemide ja energia üle on eluliselt tähtis, sest iga suurem nendega seotud muutus võib mõjutada elu sellel planeedil. Sõltumata põhjustest või eri teadlasrühmade esitatud teaduslikest põhjendustest on üks asi kindel – me seisame silmitsi üleilmse soojenemisega. Lisaks kasuliku ja väärtusliku teabe andmisele paneb see kõikehõlmav hästikirjutatud raport meid küsima, mida me kavatsime enda ja tulevaste põlvkondade heaks teha.

Kliimamuutust arvestades peaksid ELi liikmesriigid minu arvates tegelema eelkõige järgmiste kolme liiki projektidega ja neid toetama:

1. projektid, mis hõlmavad standardseid tegevuspõhimõtteid energiaressursside võimalikult tõhusaks haldamiseks ning lahenduste otsimist saaste vähendamiseks, eelkõige tööstusallkates ja ettevõtlusparkides;
2. projektid, mis hõlmavad puhaste tehnoloogiate väljatöötamiseks mõeldud teadusuuringute rahastamist;
3. projektid, mis toetavad konkreetset vahetat tegevust, mille eesmärk on ökosüsteemi elustamine nii Euroopa tasandil kui ka üksikisikute tasemel maailmas.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liit on asunud kliimamuutuse vastu võitlemisel liidrirolli. Maailma loodusvarade tõhusa majandamise pikaajalise strateegia väljatöötamine aitab vähendada maailmajanduses tekkiva süsinikdioksiidi heitkoguseid.

See strateegia peab rajanema solidaarsuspõhimõttel, mille eesmärk on saavutada tasakaal rikaste riikide ja arengumaade vahel, võttes arvesse, et arengumaad ei suuda ise vähendada oma haavatavust kliimamuutuse kahjulikest mõjudest. Üleilmse soojenemise märgid on vaesus, toiduainete puudus ja energiaressursside vähesus. On hästi teada, et nafta ei ole enam piisavalt võimas energiaallikas, millega rahuldada 2030. aastaks hinnanguliselt vähemalt 60% kasvavat nõudlust. Alternatiivsete allikate leidmine ja olemasolevate ressursside mõistlik kasutamine on rasked ülesanded, millega Euroopa Liit tegelema peab hakkama. Põllumajandus on üks kliimamuutuse poolt haavatavamaid valdkondi, sest sõltub ilmastikuoludest.

Pidades meeles, et see sektor annab toitu kogu maailma rahvale, peab pinnase ja veevarude säästev majandamine koos metsade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisega olema kindlalt esindatud üleilmse soojenemise mõjude leevendamise pikaajalise strateegia tegevuskavas.

Richard Seeber (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Euroopa ja maailm on praegu silmitsi üsna raskete probleemidega. Kapitalituru kriis ei ole ainus pakiline probleem. Me peame nii ruttu kui võimalik algatama ka säästva programmi kliimamuutuse vastu võitlemiseks. Nii suur majanduslik ja poliitiline ühendus nagu Euroopa Liit suudab end kliimamuutuse vastases võitluses juhtpartnerina kehtestada.

Selleks on esimene samm juba tehtud – liit on kokku leppinud siduvates kliimakaitse-eesmärkides ja kliimamuutuste paketi vastuvõtmine 2008. aasta detsembris andis palju sobivaid meetmeid kliima kaitsmiseks. Praegu on esmatähtis sõlmida Kopenhaagenis rahvusvaheline leping, vältides samas deindustrialiseerimist ja tarbetut koormust Euroopa majandusele. Selle asemel peaksime suurendama investeringuid rohelistesse tehnoloogiatesse ja edendama nendega seotud teadusuuringuid. Nii saab Euroopa edasi liikuda peale keskkonna valdkonna ka majanduses.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liidust on saanud peamine meetmete võtja, kes kohaldab tegevuspõhimõtteid, millega püütakse otseselt lahendada kliimamuutuse tõttu esile kerkinud üleilmseid probleeme.

Euroopa selle valdkonna poliitika saaks maailma tasandil ja ELis tõhusamaks, a) kui Euroopa jõupingutusi järgiksid ka teised võimsad tööstusriigid väljaspool ELi, näiteks Hiina, India, Brasiilia, Venemaa jt, b) kui julgustataks, mitte ei pidurdataks tuumaenergia kasutamist vähemalt järgmise 30–40 aasta jooksul, kuni tekib tehnoloogia, mille abil saab kasutada taastuvaid ressursse ja mis võimaldab turustada sellist energiat toetusi maksmata, ning c) kui Euroopa Komisjon toetab jõulisemalt projekte, mille eesmärk on säästa energiat ja toota energiat biomassist (sealhulgas tehnoloogiasse) ELi vähemarenenud liikmesriikides, mille põllumajanduspotentsiaal on suur.

Rumeenia jätkab oma elektritootmiseks mõeldud tuumaenergiaprogrammi arendamist. Samal ajal moderniseerib ta kivisöel töötavaid elektrijaamu ja suurendab pingutusi energia tootmiseks biomassist. Seda arvestades on meil vaja liikmesriikidevahelist partnerlust ja me nõuame tungival, et Euroopa Komisjon kiirendaks Euroopa vahendite kasutuselevõtu menetluste lihtsustamise protsessi.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), kirjalikult. – (HU) Rohelistel investeeringutel peab olema oluline roll riikide majanduslike stiimulite pakettides, mis on mõeldud rahvusvahelise majanduskriisi negatiivsete mõjude leevendamiseks. Need investeeringud, mida kasutatakse taastuvenergiaallikate tulemuslikumaks kasutamiseks, energiatarbimise mõõdukamaks muutmiseks ning süsinikdioksiidi ja muude kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, ei paku mitte ainult majanduslikke eeliseid, vaid ka märkimisväärset sotsiaalset kasu. Ungari huvides on, et ELi liikmesriigid oma jõupingutusi selles valdkonnas kooskõlastaksid ja vastastikku võimendaksid. Keskkonnaeesmärke seades peame arvestama ka ELi liikmesriikide majanduslikku ja sotsiaalset suutlikkust. Peame endale seadma ainult saavutatavad eesmärgid, võttes arvesse nende mõju majanduskriisile. Neid eesmärke on võimalik täita vaid siis, kui ühiskonnas valitseb solidaarsus. Ainult valitsuse aktiivsusest selleks ei piisa; vaja on ka ühiskonna suhtumise järgjärgulist muutumist. Kõik Florenzi raportis esitatud konkreetsed tegevussoovitused, näiteks nullilähedase energiatarbimisega ehk passiivmajade ehitamise toetamine, taastuvenergiaallikatega seotud teadusuuringuid toetava Euroopa fondi loomine, energiavõrkude ühendamine Euroopa tasandil ning ELi kodanike, eelkõige laste teadlikkuse suurendamine, aitavad seda ühiskonna suhtumist muuta.

Lisaks peame püüdma hoida Euroopa tehnoloogilist paremust 21. sajandi keskkonnakaitse suundumustes ning muuta see majanduslikuks ja sotsiaalseks eeliseks. Võttes arvesse Ungari silmapaistvaid põllumajandusvarasid, võib tekkida mõtlemapanevaid võimalusi energiatootmiseks biomassist või taimsete ja loomsete kõrvalsaaduste ning muul kommertseesmärgil sobimatute jäätmete taaskasutamiseks biogaasi tootmisel.

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

asepresident

4. Esmased ülesanded võitluses Alzheimeri tõve vastu (kirjalik deklaratsioon) (vt protokoll)

*
* *

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL) – (SV) Loodan, et kogu Euroopa Parlament kuulab. Jaanuaris toimunud osaistungjärgul võtsime ühehäälselt vastu resolutsiooni Somaali poolsaare kohta. Selles oli eraldi lõik selle kohta, et Dawit Isaak tuleks vabastada. Dawit Isaak on praegu väga haige ja ma palun, et president kirjutaks Eritrea võimudele.

Uudis tema haigestumisest on kinnitust saanud mitmest allikast ja seda mainiti täna Rootsi meedias. Olukord on äärmiselt tõsine ja lootusetu ning tahaksin teile meelde tuletada, et Dawit Isaak on Rootsi ja Eritrea ajakirjanik, kes on alates 2001. aastast ilma kohtuotsuseta vangis olnud. Tema terviseprobleemid on nii tõsised, et teda hoitakse sõjaväehaiglas, ja mul on tema elu pärast hirm.

Palun toetada Dawit Isaaki vabastamist.

(Aplaus)

Juhataja. – Proua Svensson, kinnitan, et president saadab vastava kirja.

5. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

5.1. 2050: tulevik algab täna – soovitud ELi tulevaseks integreeritud kliimamuutusi käsitlevaks poliitikaks (A6-0495/2008, Karl-Heinz Florenz) (hääletus)

(Istung katkestati kell 11.55, et jätkata piduliku istungiga.)

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

president

6. Pidulik istung – Palestiina omavalitsus

Juhataja. – Daamid ja härrad, mul on väga hea meel tervitada täna siin Palestiina omavalitsuse presidenti Mahmoud Abbasi. Tere tulemast Euroopa Parlamenti, härra president.

(Aplaus)

Me kutsusime siia ka Iisraeli presidenti Shimon Peresit. Kahjuks ei saanud kokkulepitud kohtumine teoks, sest Iisrael tähistas oma 60. aastapäeva. Loodame, et president Peresi külaskäik toimub varsti.

Härra president, te pole Euroopa Parlamendis esimest korda. Tervitades teid siin Strasbourgis Lähis-Ida ja eelkõige teie rahva – Palestiina rahva – jaoks väga raskel ajal, meenub mulle meie eelmine kohtumine Lähis-Idas Gazas peaaegu kaks aastat tagasi, 2007. aasta mai lõpul. Võtsite mind vastu Palestiina omavalitsuse ametlikus peakorteris. Ma ei unusta meie kohtumist kunagi, sest olukord oli ülimalt pinev. Pidasite sel ajal läbirääkimisi, et päästa rahvusliku ühtsuse valitsus, kelle olite tarmukalt ja ettenägelikult moodustanud. Kahjuks lõpetas häbiväärne riigipööre kümme päeva hiljem need püüdlused.

Täna tulite otse Kairost, väikese vahepeatusega Pariisis, kus kohtusite Prantsusmaa presidendiga. Viimastel päevadel on Kairos toimunud väga paljulubavad läbirääkimised Palestiina rahvusliku ühtsuse valitsuse moodustamiseks.

Arvestades Gaza sektori tragöödiat, on Euroopa Parlament Palestiina rahva kannatusi murega jälginud. Euroopa Parlament ei ole teinud seda tummas vaikus. Me nõudsimme kohest relvarahu. Taunisime ebaproportsionaalset reaktsiooni sellele – mitte ainult Hamasi relvajõudude poolt, vaid ka eraisikute ja rahvusvaheliste humanitaarabiorganisatsioonide poolt. Samuti otsustasime taunida provokatsioone ja ka relvarahu ajal Iisraeli vastu suunatud Hamasi raketituld. See peab lõppema.

(Aplaus)

Daamid ja härrad, sooviksin avaldada austust ÜRO abiorganisatsiooni (UNRWA) töötajatele nende erakordse julguse ja eneseohverduse eest, millega nad oma ülesandeid on täitnud ja edaspidigi täidavad. Siiras tänu nendele ÜRO meeste ja naistele Euroopa Parlamendi poolt.

(Aplaus)

Me nõuame võimalikult kiiret rahuläbirääkimiste taasalgust, sest oleme veendunud, et Iisraeli ja Palestiina konflikt ei saa olla ainult sõjaline lahendus. Poliitilise organisatsioonina on meil kohustus teha kõik endast olenev, et Lähis-Ida inimesed saaksid rahu koos elada. Iisraeli ja Palestiina vahelise rahu eeltingimus on leppimine Palestiinas endas. Euroopa Parlament toetab väga käimasolevaid, eelkõige Egiptuse juhtimisel toimuvaid läbirääkimisi, mis sillutavad teed Palestiina rahvusliku ühtsuse valitsuse moodustamiseks. Ainult selline valitsus suudab tagada Palestiina rahva vajaliku ühtsuse.

(Aplaus)

Me nõuame tungivalt ja loodame, et selline valitsus järgib rahuprotsessi aluspõhimõtteid, hoidub vägivallast ja peab pühendunult rahuläbirääkimisi Iisraeliga. Euroopa Liit on valmis sellise valitsusega koostööd tegema.

Ameerika Ühendriikide uue presidendi Barack Obama teotahe ja George Mitchelli Lähis-Ida erisaadikuks nimetamine on positiivsed märgid. Euroopa Liidu otsus – mul on hea meel, et meiega on siin ka pädev volinik Benita Ferrero-Waldner koos oma kolleegiga – panna mängu kogu oma poliitiline ja majanduslik mõjuvõim ning paljude Araabia partnerite poliitiline tahe näitavad, et nende rahuläbirääkimiste taasalgustamine ja edukas lõpuleviimine ÜRO resolutsioonide ja Araabia rahualgatuse alusel peaks olema võimalik.

President Abbas, me oleme tänulikud, et te täna siin viibite, ja ma ütlen seda Euroopa Parlamendi nimel, aga eelkõige enda nimel. Me austame ja hindame väga seda, mida te nii keerulises olukorras teete. Usaldame teid, sest olete vahendaja, lepitaja ja seega rahu pooldav inimene. Soovime teile edu.

Nüüd palun ma teil sõna võtta ja Euroopa Parlamendile oma sõnum edasi anda. Meil on rõõm teid Euroopa Parlamendis tervitada, president Mahmud Abbas.

(Aplaus)

Mahmoud Abbas, Palestiina omavalitsuse president (araabia–inglise suulise tõlke transkriptsiooni tõlge). – Armulisima ja halastavaima jumala nimel. Teie ekstsellents, Euroopa Parlamendi president härra Pöttering, daamid ja härrad, Euroopa Parlamendi liikmed, esiteks tahaksin tänada tema ekstsellentsi, Euroopa Parlamendi presidenti härra Pötteringi ja teid, et andsite mulle võimaluse rääkida enne selle aasta augusti assambleed.

Tulin teie juurde Palestiinast, mille rahvas kannatab tänapäeva ühe pikema sõjalise okupatsiooni all. Palestiinat on sügavalt haavanud ülimalt vägivaldne, kole ja kohutav sõjaline agressioon, mille sihtmärgiks on lapsed, naised ja eakad ning nende majad, elatisallikad, talud, tehased ja koolid. Selle sihtmärgiks on joogivee- ja reoveesüsteemid, elektrivarustus, haiglad, teed, sillad ja muud rajatised.

Jah, Iisraeli sõda on suunatud eelkõige minu rahva elatisallikate, infrastruktuuri ja tuleviku vastu, samuti Palestiina riigi tuleviku vastu, mille nimel me oleme kaua koos tööd teinud ja mille rajamise nimel me endiselt töötame.

Teie ja kogu ülejäänud maailm olete näinud meie laste põlenud ja laialipaisatud jäänuseid. Olete kuulnud meeste hüüdeid, laste ja enamiku pereliikmeid kaotanud naiste palveid. Jah, te olete näinud ema, kes tapeti, lapsed süles. Te olete näinud isa, kes kaotas raketirünnakutes viis last, tüdrukut nimega Balousha, kes magas oma õdede kõrval ja ärkas plahvatuste peale, mis nad kõik tappis, ning sadu lapsi, kelle majad nende pea kohal kokku varisesid.

Samuti olete näinud Al-Fahura kooli, mida Jabalya elanikud turvaliseks pidasid ja kuhu nad varjule läksid, ning seda, kuidas pommikillud üle neljakümne neist süütuist pakkupugenutest tapsid. Neil inimestel oli pere, nimi, oma lood, püüdlused ja lootused. Üle saja inimese sai haavata.

Koos nende süütute ohvritega langesid põrmuks inimeste südametunnistus, ÜRO põhimõtted ja kohustused tagada maailmas rahu ja turvalisus. Ehk mäletate ka, et see rahulike ja leplike Gaza inimeste vastu suunatud metsik sõda ei halastanud ka ÜRO peakorterile, selle koolidele, haiglatele, toidu- ja ravimiladudele.

Daamid ja härrad, tulin teie juurde Palestiinast küsimusega, mille esitas poiss, kelle nimi on Luay ja kes kaotas pommide pärast nägemise. Ta küsis minult, kes annaks tema silmadele tagasi lootuse ja elu valguse ning tema rahvale vabaduse ja rahu valguse.

Jah, daamid ja härrad, need olid kohutavad hetked ja pildid. Need põhjustas sõda, milles suri üle 1 400 märtri ning sai haavata üle 5000 inimese, kellest enamik olid süütu tsiviilisikud ning kellest suur osa olid lapsed, naised ja eakad. Umbes 500 haavatut on endiselt kriitilises seisundis ja iga päev sureb neist mõni, peale selle on täielikult hävinud üle 4000 maja ja umbes 20 000 muud rajatist.

See tähendab, et umbes 90 000 inimest jäi kodutuks ja pidi ümber asuma. Lisaks elektri-, vee- ja reoveesüsteemide, teede ja elutähtsate rajatiste, avalike ja erahoonete ulatuslikule hävitamisele on Iisraeli sõda põrmustanud vere ja higiga tehtud töö viljad, mille nimel sajad tuhanded Palestiina inimesed kogu elu tööd tegid ja millest nad nüüd ilma jäid. See hävitas ka kõik, mille Palestiina omavalitsus 15 aasta jooksul loonud oli.

Suur osa sellest infrastruktuurist ja paljud neist rajatistest olid loodud teie ja teiste sõbralike riikide abiga.

Selline on sõja tagajärg. Selle kõrval on veel teistsugune agressioon, mis on suunatud meie maade, talupidajate ja riigi majanduse vastu ning mis on Jordani Läänekaldal igapäevane.

Iisraellaste kolimine Palestiina aladele ei ole peatunud. Ümberasumise poliitika on viinud selleni, et eraldusmüüri ehitatakse edasi, suureneb teesulgude, kontrollpunktide ja barjääride arv, mis ahistavad linnu, külasid ja pagulaslaagreid Jordani Läänekaldal, sealhulgas Jeruusalemmas.

Otse vastupidi, asundusüksuste rajamise taotluste arv suurenes eelmisel aastal 17 korda, sarnaselt aastaga, mis eelnes Annapolisele. Kontrollpunktide arv on kasvanud 580-lt 660-le.

Sõjalised rünnakud ei ole lõppenud, samuti mitte igapäevased vahistamised, aeg-ajalt aset leidvad palgamõrvad ega asunike jõhkrutsemine, nende relvastatud rünnakud, majade süütamised – nagu juhtus Hebronis, Nablusis ja mujal – ja terrorirünnakud talunike vastu oliivihooajal, mida meie inimesed peavad rahu ja elu sümboliks, mitte ainult kümnete tuhandete Palestiina pere elatusallikaks.

See Iisraeli rünnakute ja agressiooni traagika Jordani Läänekaldal, sealhulgas Ida-Jeruusalemmas, kinnitab meile ja maailmale, et käimas on agressioon kogu Palestiina rahva, selle tuleviku ja õiguspäraste rahvuslike õiguste vastu. See on agressioon ja sõda tulevase rahu ja riigi loomiseks tehtud rahvusvaheliste jõupingutuste vastu.

See ebaõiglane embargo Gaza inimestele ja sõda Gaza vastu oli vaid üks osa reast meetmetest, mille eesmärk on Gaza äralõikamine teistest okupeeritud Palestiina maadest, aga ka Gaza ja kõigi selle inimeste kõrvaletõrjumine ning meie rahva takistamine saavutamast põhieesmärki, milleks on okupatsiooni lõpp, vabadus, enesemääramisõigus ja võimalus asutada 1967. aastal okupeeritud maadele sõltumatu Palestiina riik, mille pealinn on Ida-Jeruusalemm.

Seda kinnitab eskaleeruv asustamispoliitika, mis eirab kõiki jõupingutusi ja kokkuleppeid (sh George Mitchelli 2001. aasta raportit), millest viimane oli Annapolise leping, kus lubati Palestiina rahvale oma riiki 2008. aasta lõpuks. Annapolise leping kulmineerus hoopiski hävitava sõjaga Gazas ja asundussõjaga Jordani Läänekaldal, sealhulgas Jeruusalemmas.

Maailm kuulutas Annapolises ühepoolsete ja sõjaliste lahenduste läbikukkumist. Samuti kuulutasime, et iisraellased peavad lõpetama ümberasumise, et sillutada teed poliitilisele protsessile, mis lõpetab okupatsiooni ja annab eluõiguse kahele riigile – Palestiina riigiks ja Iisraeli riigiks. Reaalsus on aga selline, et Iisraelis valitseb endiselt sõda ja asundusi pooldav mentaliteet, vaatamata sellele, et riigi juhid räägivad kahest riigist.

Me ei tohiks kohelda Iisraeli nii, nagu ei oleks sellel riigil mingit vastutust, nagu ei alluks ta rahvusvahelisele õigusele. Me peame lõpetama sellise käitumise ja võtma Iisraeli juhid vastutusele rahvusvahelise ja humanitaarõiguse rikkumise eest.

(Aplaus)

Samas tahaksime rõhutada, et abioperatsioonide ja kodu kaotanud perede eduka ümberasustamise tagamiseks tuleb kaotada embargo, avada kontrollpunktid ja piiriületuspunktid ning nõuda Iisraelilt 2005. aasta liikumise ja piiriületuse lepingus võetud kohustuste täitmist, mille tulemuseks peaks olema ülesehituseks vajaliku abi, tehnika ja materjalide saabumine ning kaupade ja inimeste normaalne liikumine. See kehtib kõikide Gaza piiripunktide, mitte ainult Rafah' piiripunkti kohta, samuti liikumisvabaduse kohta Jordani Läänekaldal ning Läänekalda ja Gaza vaheliste turvakoridoride kohta, et rõhutada Palestiina maa ja majanduse ühtsust.

Siinkohal tahaksin kiita UNRWAt pingutuste eest meie rahva pidevaks abistamiseks kõikidele takistustele vaatamata. Palun teil ja teistel organisatsioonidel toetada tema jõupingutusi kõikides valdkondades.

Rahvuslik leppimine ja rahvusliku leppimise valitsuse loomine on üks meie prioriteete. Oleme avanud ukse leppimisele, mis lõpetaks killustumise ja segaduse ning nõuded Gaza ja Jordani Läänekalda eraldamiseks. Me hoiatasime sellesse Iisraeli seatud lõksu kukkumise eest.

Sellepärast nõudsi juuni algul tingimusteta dialoogi. Kiitsime heaks Egiptuse töödokumendi. Meie ukSED on endiselt valla; me ei luba oma rahva ja geograafilise ühtsuse lõhkumist; jätkame oma jõupingutusi võitluses igasuguste killustamiskatsete vastu.

Me teame piirkonna jõudude kavatsusi ja plaane ning kalduvusi toetada ja õhutada ühtsuse lõhkumist. Need jõud takistavad Egiptuse lahendust, mis lõpetaks sisevaidlused ja killustatuse. See lahendus on leidnud toetust ka Araabia tasandil Araabia Liigas ja Julgeolekunõukogu resolutsioonis nr 1860, mille koostamisel ma isiklikult koos Araabia ja Euroopa ministritega osalesin.

Tahaksin rõhutada, et jätkame jõupingutusi õilsaima eesmärgi nimel – leida lahendus Araabia-Palestiina küsimusele –, sest praegune olukord jätab tuleviku ebakindlaks ning meie rahva sõja, agressiooni ja äärmusluse ohvriks.

Kunagi saavutame rahvusliku leppimise valitsuse, mille aluseks on Araabia ja rahvusvaheliste osaliste toetuse leidnud programm; see võimaldab meil teostada järelevalvet piiripunktide ja ülesehitamise üle oma rahva hüvanguks ning presidendi ja seadusandliku kogu valimiste ettevalmistamise üle.

Loodan, et toetate seda ning aitate meil korraldada niisugused valimised ja neid valimisi jälgida, nagu oli aastatel 1996 ja 2006. Samuti loodame teie toele, et vabastada Palestiina seadusandliku nõukogu president ja kõik selle liikmed, kes vahistati ja kes on endiselt Iisraeli vangid.

(Aplaus)

Meie piirkonna konflikt on sisuliselt Iisraeli okupatsioon. See on konflikt meie rahva okupatsioonist vabaks saamise lootuste ja püüdluste ning Iisraeli katse vahel need püüdlused hävitada ja takistada rahvusvahelisi jõupingutusi Palestiina riigi loomiseks rahumeelsel viisil.

Meie rahvas vaatab teie ja kõikide rahu ja õigluse armastavate rahvaste poole ning ütleb teile, et maailma üldsusel on käes aeg täita oma õiguslikke, poliitilisi ja moraalseid kohustusi, et pakkuda Palestiina rahvale piisavat rahvusvahelist kaitset, aidata neil vabaneda sellest okupatsioonist ning elada rahu ja vabaduses. Tahaksin taas kord rõhutada meie ja teie palvet saada meie rahvast kaitsma rahvusvahelised relvajõud.

Oleme kuulnud rahvusvahelistest ja Araabia jõupingutustest, et Gaza üles ehitada. Tõsi, nendega tuleks alustada nii ruttu kui võimalik, et meie rahvas saaks lootuse ja usalduse tagasi, aga kui kaua on Iisraelil vabad käed, et Araabia rahva vara ja infrastruktuuri hävitada?

Seetõttu peab rahvusvaheline üldsus takistama minevikusündmuste kordumist ja nõudma Iisraelilt destruktivse poliitika lõpetamist. Tahaksin korrata oma tänusõnu Euroopa Komisjonile, kes aitas uuesti üles ehitada Palestiina omavalitsuse asutused ja institutsioonid. Sooviksin rõhutada, et tõsised ja kõikehõlmavad läbirääkimised ei saa jätkuda, kuni on peatunud asunduste rajamine – sealhulgas see, mida tuntakse loomuliku laienemise all – ning lõpetatud kõik asundustakistused ja embargod.

Tahaksin teile kinnitada, et Palestiina omavalitsuse saavutusi rahu tugevdamisel ning avaliku korra ja stabiilsuse tagamisel ei saa keegi eirata. Iisrael peab täitma ajalisi kokkuleppeid ning lõpetama Palestiina valitsuse pingutuste õnnestamise relvastatud rünnakute ja vahistamistega. Samuti peaks ta austama Palestiina omavalitsuse õiguslikku ja julgeolekustaatus ning laskma valitsusel ellu viia elutähtsad majandusprojektid, toomata selliseid ettekäandeid nagu G-alad ja muu selline.

Me ei saa okupatsiooni lõpetamise üle enam läbirääkimisi pidada. Meil on vaja okupatsiooni täielikku lõppu, s.t maad, mis on olnud okupeeritud alates 5. juunist 1967, nagu tegevuskavas kirjas on. Me ei saa tagasi minna osaliste ja toetavate küsimuste läbirääkimise juurde, kui ei ole põhiprobleemi lahendust – okupatsiooni lõppu – ning kui suureneb okupatsiooni süvendav ümberasumine ja kui 11 00 palestiinlast on vahistatud. See ja ainult see taastab rahuprotsessi usaldusväärsuse meie ja kogu piirkonna rahva silmis.

Daamid ja härrad, me vajame Gaza ülesehitamist, aga ka rahuprotsessi ülesehitamist. See on meie ühine kohustus. Euroopa, kes on toetanud ja toetab endiselt julgeoleku ja õigluse põhimõtteid meie piirkonnas ja kogu maailmas, peab nüüd enam kui kunagi varem rõhutama oma rolli kõikehõlmavas ja selges partnerluses president Obama valitsuse, neliku ja maailma üldsusega. President Obama valimine, tema väljaõeldud seisukohad ja George Mitchelli erisaadikuks määramine on julgustavad algatused, mis sillutavad teed läbirääkimistele ja kogu poliitilisele protsessile.

Tahaksin siiralt öelda, et meie, araablaste otsus on viia ellu Araabia rahualgatus, mis kuulub tegevuskavva ja millest on saanud islami rahualgatus, millega on ühinenud 57 moslemiriiki. Seda algatust tuleb kiita.

Nagu ma juba mainisin, kuulub see algatus tegevuskavva, mis võeti Julgeolekunõukogus vastu resolutsiooni nr 1515 kohaselt. Me ei saa valida selle aluspõhimõtteid, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, ega nende üle läbi rääkida. See on viimane võimalus saavutada meie piirkonnas tõeline ja õiglane rahu. Kõik osalised, aga eelkõige Iisrael ja nelik peaksid selles suhtes avalad ja ausad olema.

Tuleb märkida, et Araabia rahualgatusel on saanud ka islami algatus. See algatus nõuab maad ja rahu. Niipea kui Iisrael okupeeritud territooriumidelt taandub, on 57 Araabia ja moslemiriiki nõus suhted Iisraeliga normaliseerima. See on ajalooline võimalus, mida ei tohi kasutamata jätta.

Daamid ja härrad, surm ja häving raputas miljonite inimeste südametunnistust ja tundeid kogu maailmas, kaasa arvatud sõbralikes Euroopa riikides. Meie rahvas hindab seda elavat südametunnistust, aga tuleb rõhutada, et Palestiina rahvas ei kaota oma soovi olla vaba ja elada. Nad ootavad väga teie tuge püüetele saavutada vabadus ja sõltumatus, võimalus luua endale tulevik, tagada lastele ohutu elu, arenenud kool ja helge tulevik kodumaal – kodumaal, mis väärib elu ja turvalisust.

Daamid ja härrad, kuulus Palestiina poeet Mahmoud Darwish ütles korduvalt: see maa on elamist väärt. Sellega seoses tahaksin avaldada teile selle suure luuletaja rahva poolt sügavat tänu tema mälestamise eest. See poeet on Palestiina patriotismi sümbol. Ta on humaansuse poeet.

Mahmoud Darwishile ütlen: sinu kirjutamata poemi Gaza lastest, nende kannatustest ja lootustest paneb kord kirja üks neist lastest sirgunud luuletaja, kes seisab õigete asjade eest samamoodi, nagu sina nende eest seisis. Täna kuulamast!

(Pikk aplaus)

Juhataja. – President Abbas, tahaksin teid Euroopa Parlamendi nimel väga tänada, et tulite siia Strasbourgis ja kõnelesite meie ees. Nüüd on meil ühine ülesanne töötada rahu nimel. Euroopa Liit ja Euroopa Parlament tahavad olla ausad rahuvahendajad. Tahame, et Iisraeli rahvas elaks turvaliste piiride sees, ja tahame, et Palestiina rahvas elaks turvaliste piiride sees. Meie lähtekoht on inimväärikus. Palestiina tüdrukud on koolis sama virgad kui Iisraeli tüdrukud. Iisraeli poistele meeldib jalgpalli mängida sama palju kui Palestiina poistele. Aeg on käes selliseks rahumeelseks koosolemiseks nagu meil Euroopas. Selline on meie soov Lähis-Ida jaoks.

Soovime teile, president Abbas, et teie rahu toomise püüdlused oleksid igati edukad. Turvaline Palestiina riik ja ka turvaline Iisraeli riik – ja see märkus on mõeldud Iisraelile – ei tohi jääda tulevikuunistuseks. See peab saama reaalsuseks juba meie eluajal. Kui me seda tõesti tahame, siis suudame seda ka saavutada.

(Aplaus)

Härra president, ma tänan teid. Kui asjaolud lubavad, kohtume taas 23. ja 24. veebruaril. Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee juhatus palus mul külastada Palestiinat ja Iisraeli. Ma juhin delegatsiooni, mis külastab Gazat ja Iisraeli lõunapiirkondi. Kui teie päevakava lubab – ma loodan, et see on võimalik –, kohtume Rām Allāhis. Küllastan muidugi ka Jeruusalemma.

Me tahame aidata nii mõistuse kui ka südamega, et rahu Iisraeli ja Palestiina vahel saaks Lähis-Idas võimalikuks.

President Abbas, täname teid raske töö eest ja julgustame teid jätkama lepituse, kompromisside ja rahu teed. Aitäh teile Euroopa Parlamendi tulemast.

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

asepresident

Urszula Gacek (PPE-DE). – Proua juhataja, neli kuud tagasi rööviti Pakistanis Poola insener. Teda hoiab vangis Taliban, kes ähvardab ta täna tappa, kui nõudeid ei rahuldata. Palun Euroopa Parlamendil toetada Poola ja Pakistani valitsusi mu kaasmaalase vabastamisel.

7. Hääletused (jätkamine)

7.1. Karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele (A6-0026/2009, Claudio Fava) (hääletus)

– Enne hääletust:

Claudio Fava, raportöör. – (IT) Proua juhataja, teie loal tahaksin paluda teiste fraktsioonide toetusel nõukogult, et direktiivile lisataks järgmine deklaratsioon ja seega lükataks õigusloomega seotud resolutsiooni hääletamine edasi. Loen loodetavasti lisatava deklaratsiooni ette:

„Euroopa Parlament ja nõukogu ütlevad, et direktiivi artiklis 9 sätestatud alltöövõtueeskirjad ei mõjuta tulevaste õigusaktide muude asjaomaste sätete kohaldamist.”

Martin Bursík, nõukogu esistuja. – Proua juhataja, esistuja võtab väljapakutud deklaratsiooni teadmiseks. Aga ta peab Euroopa Parlamendi liikmetele ütleva, et ei saa nõukogu eest temaga nõu pidamata kohustusi võtta.

Claudio Fava, raportöör. – (IT) Proua juhataja, ma saan aru, et nõukogu peab alaliste esindajate komiteega ametlikult kohtuma. Palun esistujal selle deklaratsiooni lisamine ametlikult välja pakkuda ja sellepärast

palun resolutsiooni üle hääletamine järgmisele täiskogu istungile edasi lükata, et nõukogul oleks aega viia läbi ametlik konsulteerimine.

(Parlament nõustus hääletuse edasilükkamisega.)

7.2. Energiatõhususe parandamine info- ja sidetehnoloogia abil (hääletus)

7.3. Guantánamo kinnipidamiskeskuse vangide tagasisaatmine ja ümberasustamine (hääletus)

8. Selgitused hääletuse kohta

*
* *

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, küsisin eelmise piduliku istungi ajal, kas kaamera kasutamist ei saaks lihtsustada, nii et üks iste jäetaks tühjaks. Täna ei tehtud jälle nii. Kaamera ei olnud minu, vaid kindral Morilloni juures ja seejärel härra Groschi juures. Ehk oleks võimalik lihtsustada nii kaameramehe kui ka meie tööd?

Juhataja. – Tänan, härra Rack, me tuletame teenistustele seda meelde.

Suulised selgitused hääletuse kohta

– Raport: Karl-Heinz Florenz (A6-0495/2008)

David Sumberg (PPE-DE). – Proua juhataja, hääletasin lõpuks selle raporti poolt, sest lõppkokkuvõttes pooldame kõik keskkonnahoidu. See on minu partei – Briti konservatiivide partei – üllas traditsioon, aga kardan, et pean sellele lisama kaks tingimust.

Esimene tingimus on see, et asjakohane kliimamuutusega seotud poliitika toimib ainult siis, kui kõik löövad kaasa. Euroopa Liidu või üksiku riigi jaoks on selline poliitika vaid ajaraiskamine. Nii et peame kaasama Aasia riigid.

Teine tingimus on, et praegusel ebakindlal ajal peab kliimamuutust käsitlev poliitika olema seotud vajadusega tagada energiasjulgeolek. Maailmas on praegu selline olukord, et kõik meie riigid vajavad kasutusvalmis energiasvarusid. See peab olema esmatähtis, sest ilma selleta ei ole tagatud meie riikide majandus ja rahva heaolu.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Proua juhataja, ma tahaksin samuti sellest direktiivist rääkida. Hääletasin direktiivi vastu, sest olen täiesti veendunud, et see on väga ohtlik ja ohustab Euroopa arengut. See seostab selge vajaduse mõistlikult keskkonda kaitsta täiesti silmakirjaliku mõttega, et inimesed suudavad mõjutada kliima tsüklilisi muutusi.

Just see osa, s.t süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamine, moodustab dokumendi olulisima osa. Tohtud rahasummad, hinnanguliselt sajad miljardid, mida selle eesmärgi saavutamiseks tuleb kulutada, on täielik raiskamine, kui neid saaks selle asemel kasutada hoopis tõelise keskkonnavalase ja energiasjulgeoleku loomiseks Euroopa Liidus. See on väga halb ja äärmiselt ebaõnnestunud lahendus.

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, Florenzi raporti mitmed lõiked ja osad, eelkõige lõige 190, käsitlevad põllumajanduse osatähtsust kliimamuutuses. Kui madalkünn või kaitsev maaharimine on üks võimalus enamikus ELi riikides ja see on kasulik nii majandusele kui ka kliimamuutusega võitlemise jaoks – ja seda tuleks minu arvates palju rohkem toetada –, keskenduvad põllumajandusega seotud arutelud ja teadusuuringud peamiselt metaanile ja lämmastikoksiidile, mida tekitavad mäletsevad kariloomad.

Kuigi edusamme on, ei toeta ma nõuet, et liikmesriigid peavad kauplemissüsteemis mitteosalevate sektorite heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamiseks vähendama kariloomade arvu. Ärgem unustagem, et seda, mida me Euroopas ei tooda, veame me sisse. Kilo Brasiilias toodetud loomaliha tähendab kuus korda suuremat süsinikdioksiidikogust kui kilo Iirimaa toodetud loomaliha.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). - (PL) Proua juhataja, Euroopa majandus on suurim fossiilkütuste importija. Nende kütuste hinnatõus, mis on tingitud suuremast nõudlusest ja suurematest kaevandamiskuludest, võib avaldada olulist negatiivset mõju meie kodanike elukvaliteedile ja vähendada Euroopa Liidu majanduse konkurentsivõimet.

Püüded energiat säästa ja võtta kasutusele puhtad energiaallikad, millest saab energiat toota stabiilselt ja küllaltki odavalt, võiksid seda negatiivset mõju leevendada. Kui kasutada ära teadusuuringute tulemusi ja rakendada neid tehnoloogia arendamiseks, vähenevad süsinikdioksiidi heitkogused automaatselt. Aga vastuoluliste teooriate levitamine ja süsinikdioksiidi puudutava teabega hirmutamine ei anna mingit kasu, vaid muudab süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise tehnilise ja materiaalse protsessi ning fossiilkütuste energiatootmiseks kasutamise piiramise veelgi raskemaks.

Toetan igasugust tehnilist ja teaduslikku tegevust, mille siht on vähendada fossiilkütuste kasutamist. Kahjuks ei saa ma siiski nõustuda härra Florenzi raportis sisalduvate teooriatega. Ma ei toeta seda raportit.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Proua juhataja, tahaksin tänada Karl Florenzit tema jõupingutuste eest ja demokraatlikkuse eest, millega ta on kliimamuutuste ajutist komisjoni juhtinud. Kuigi tema esialgne raport oli parem kui see kompromiss, hääletasin selle poolt. Täna sees töösimeelses arutelus väljendati väga erinevaid seisukohti, millest mõned olid kriitilised, aga kõik olid ühel meelel selles, et kliimamuutus on reaalsus, ning pole kahtlust, et praeguse tsiviliseerituse astme juures saame seda mõjutada ja meie kohustus tulevaste põlvkondade ees on tulemuslikes meetmetes kokkuleppele jõuda. Ükski neist ei ole võluvits ja kõiki neid tuleb kohaldada kõikidel mandritel. Usun, et eesistujariik Tšehhi suudab oma presidendi äärmuslikele vaadetele vaatamata panna USA uusi kohustusi võtma.

Hynek Fajmon (PPE-DE). - (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin Florenzi raporti vastu. Selle raporti vastuvõtmine on Euroopa Liidu kodanikele halb uudis. Maa kliima on muutunud, muutub praegu ja teeb seda ka tulevikus, sõltumata sellest, kas meie seda tahame või mitte. Seda ei mõjuta kuidagi need absurdsed kohustused, mida EL endale selles valdkonnas võtab. Florenzi raportis rõhutatakse, et ELi poolt 2007. aastal vastu võetud kliimakohustused ei ole piisavad ja neid tuleb karmistada. Ma ei ole sellega nõus. Kuni EL on maailmas ainus, kes vähendab heitkoguseid, ei saavutata üleilmset heitkoguste vähendamise eesmärki kunagi. Ainus, mida me saavutame, on see, et suur osa Euroopa ettevõtteid kolib mujale ja töökohad kaovad. Raporti esitajad tahavad muuta Euroopas kõike, alates menüüdest ja lõpetades turismiga, kus ametlikuks eesmärgiks peab saama sotsiaalne turism. Isegi Mao Zedong oleks uhke sellise kultuurirevolutsiooni üle, kus kõik vana kitkutakse välja ja asendatakse uuega. Ükski mõistlik inimene ei saaks sellise suhtumisega nõustuda ja sellepärast hääletasin selle vastu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Proua juhataja, kuigi 70% Maa pinnast katab vesi, on meie vee-, eelkõige joogiveetagavarad hirmuäratava kiirusega vähenemas. Üha suuremad alad meie planeedil on silmitsi veepuuduse ohuga. Mida kiirem on areng, seda suurem on nõudlus vee järele. Teadusuuringud on näidanud, et kui ühiskond saab rikkamaks, suureneb selle nõudlus vee järele. Veeta ei ole progressi.

Paljud maailma piirkonnad on katastroofi äärel. Veemajanduse praeguse olukorra säilitamine võib viia olukorrani, kus ligipääs veele mitte ainult ei tekita vaidlusi, vaid põhjustab sõdasid. Riikide edu määrab ära nende materiaalne olukord, mitte sõjaline võimekus. Veepuudus viib üsna lühikese aja pärast toidukriisini.

Meil on vaja sobivat integreeritud poliitikat, mis aitab meil veevarusid säilitada ja uuendada. Peame muutma vee kasutamise ratsionaalseks.

Ivo Strejček (PPE-DE). - Proua juhataja, lubage mul selgitada, miks ma hääletasin kliimamuutust käsitleva Florenzi raporti vastu.

Kliimamuutusega seotud tegevuspõhimõtete aluseks on suuresti paanikat tekitav ideoloogia. Kliimamuutuse tõendusmaterjalid on vastuolulised. Hüpooteesid, milles süüdistatakse selle muutuse pärast inimesi, on samuti pehmelt öeldes vaieldavad. Inimest peetakse olendiks, kes on keskkonnale kahjulik ega tee midagi head. Mina seda arvamust ei jaga.

Raporti sisu tuleneb otseselt moodsast rohelisest ideoloogiast, mille kohaselt tuleb loodus ja planeet esikohale seada ning mitte hoolitseda inimeste, nende vajaduste ja huvide eest.

Vaevalt et need raporti vähesed muudatused, mis nõuavad tuumaenergia alast arendustööd ja toetavad edasiminekut tuumasünteesi puhul, suudavad leevendada selle negatiivset mõju kogu Euroopa majandusele ja põllumajandusele.

Hääletasin raporti vastu sellepärast, et see näitab teed olulistele poliitilistele probleemidele. Selle asemel, et toota ideid, mis kedagi ei huvita, peaksime hoolitsema inimeste ja nende vajaduste eest.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, ma toetasin seda raportit peamiselt sellepärast, et lõiked, mis olid mulle muret tekitanud, jäeti välja või muudeti mulle vastuvõetavalt. Need käsitlesid loomakasvatust. Tahaksin rõhutada, et Euroopa Liit on ühise põllumajanduspoliitika varasemate reformidega loomakasvatust oluliselt vähendanud, et impordime praegu loomaliha ja et seda loomaliha toodetakse kusagil mujal, kus sellega kaasnevad samuti kliimamuutusega seotud mõjud.

See näitabki tegelikult, kui tähtis on, et kogu maailmas valitseks nimetatud valdkonnas üksmeel, ning kuigi Euroopa võib olla teenäitaja, peame püüdma veenda teisi meid järgima, sest kui meie oleme ainukesed, kes selles valdkonnas silma paistavad, siis teeme ainult endale kahju.

Viimasena tahaksin toetada üht raporti mõtet – spetsiaalset aastat, mille eesmärk oleks teavitamine kliimamuutusest ja tegelemine selle küsimusega nii, et inimesed tuleksid meiega kaasa. Selles valdkonnas on juba head tööd tehtud.

Nirj Deva (PPE-DE). – Proua juhataja, ma hääletasin selle raporti poolt, sest tunnen esmakordselt, et Euroopa Liit astub Ameerika Ühendriikidega ühte jalga. Ametisse on valitud president Obama, kes on öelnud, et seab oma programmides keskkonna esikohale.

Aga ma ei tea, kas mu valijad on nõus, et me tegelikult midagi muuta suudame. Isegi kui Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid tegutsevad üksmeeles, et piirata süsiniku heitkoguseid, peame mõtlema sellele, mis juhtub siis, kui me ei suuda Indiat ja Hiinat piisavalt veenda sedasama tegema – võimaldades tehnoloogiasiiaret ning aidates hiinlastel ja indialastel leida moodsaim väheste süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia, mida me saame eksportida, ja aidates neil koostööd teha. On tõsiasi, et praegu paneb Hiina iga kahe nädala tagant tööle kivisöel töötavaid elektrijaamu, mis tekitavad palju süsinikdioksiidi. Kuidas me siis aitame endil seda piirata, kui ei aita kaasa tehnoloogiasiiardele?

Daniel Hannan (NI). – Proua juhataja, taas kord on näha, et Euroopa Liit elab virtuaalmaailmas – maailmas, mis eksisteerib vaid parlamendi resolutsioonides, komisjoni teatistes ja nõukogu pressiteadetes.

Me mõistame hukka üleilmse soojenemise, aga meie igakuine rändamine Brüsseli ja Strasbourgi vahet tekitab sadu tuhandeid tonne kasvuhoonegaase. Me räägime vagatsevalt säästvast maakasutusest, aga ühine põllumajanduspoliitika soosib hekkide mahavõtmist, kemikaalipõhiste väetiste kasutamist ja üleliigse toodangu paiskamist Kolmanda Maailma haavatavatele turgudele. Propageerime loodushoidu, aga ühine kalanduspoliitika on loonud ökoloogilise õnnetuse – hävitanud selle, mis oleks pidanud olema suurepärane taastuv ressurss.

Kolleegid, kas te ei arva, et meie valijad on seda märganud? Kas te kujutate ette, et võite Descartes'i kurja deemonina nende reaalsustajuga manipuleerida? Fakt on see, et valijad nägid meist läbi juba ammu – see on põhjus, miks nad igal võimalusel „ei” ütlevad. Kui arvate, et eksin, siis tõestage seda! Pange Lissaboni leping rahvahääletusele. *Pactio Olisipiensis censenda est.*

– **Report: Claudio Fava (A6-0026/2009)**

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Kuigi ma hääletasin Fava raporti poolt, on mul tõsiseid kahtlusi selle ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele karistusi sätestava direktiivi pealkirjas. See on silmakirjalik, kui varimajanduses on miljonid Euroopa töötajad, kauplejad, koduabilised ja teised, sest ühtlustatud karistused peavad kehtima musta turu töö puhul töötaja päritolust sõltumata.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) PvdA (Hollandi tööpartei) saadikud toetavad selle direktiivi eesmärki, nimelt karistamist ebaseaduslike sisserändajate töölevõtmise eest, et tõkestada ebaseaduslikku töötamist, mis on üks ebaseaduslikke sisserändajaid meelitav tegur, ja samas püüet vältida ja ohjeldada sisserändajate ärakasutamist.

Vaatamata paljudele positiivsetele elementidele selles kompromissis, olime mitmel põhjusel sunnitud selle vastu hääletama. Alguses hõlmas vastutus kogu ahelat kuni peatöövõtjani. Kahjuks jäi see nõukogu ja Euroopa Parlamendi kompromissist välja ja vastutus piirdub nüüd vaid allhanke esimese tasandiga. Sellel on eesmärgile vastupidine mõju ja see õhutab kasutama rohkem allhankeid, et pääseda sotsiaalsest vastutusest.

Lisaks pole piisavat garantiid, et sisserändajaid kaitstakse ja tööandjaid karistatakse nende eeskirjade rikkumise eest. Sisserändajatel pole enne väljasaatmist õigust saada kätte maksmata jäänud tasu, samuti ei lubata neil

Euroopa Liidus oma palka oodata. Võimalus saada raha kätte pärast väljasaatmist on olematu. See tähendab, et ärakasutatud ebaseaduslikel sisserändajatel, kes tahavad oma õiguste eest seista, pole mingit võimalust.

David Sumberg (PPE-DE). – Proua juhataja, ma loobusin siin Euroopa Parlamendis selles olulises küsimuses hääletamast. Muidugi ma ei poolda seda, et meie riikidesse tulevad ebaseaduslikud sisserändajad ja võtavad ära töökohad nendelt, kes on tasunud makse ja maksnud kinni endaga seotud kulutused, aga minu arvates ei peaks vastutus lasuma peamiselt tööandjatel, vaid konkreetsete riikide valitsustel.

Hääletamast loobumine annab mulle võimaluse anda teada oma seisukoht, et Ühendkuningriigi praeguse valitsuse sisserändepoliitika on kahetsusväärselt ebaõnnestunud, sest vaja on sellist sisserändepoliitikat, mille raames jälgitakse nii sissetulijaid kui ka väljaminejaid, mis tagab õigluse nende jaoks, kellel lubatakse riiki siseneda ja kellel seda ei lubata, ning eelkõige on vaja sellist poliitikat, mis säilitaks rasside ja kogukondade vahel head suhted, mille aluseks on Ühendkuningriigi inimeste tunne, et sissetulijate, seesolijate ja väljaminejate vahel on õige ja kohane tasakaal.

*
* *

Francesco Enrico Speroni (UEN). – (IT) Proua juhataja, tahaksin esitada kodukorda puudutava märkuse, sest minu arusaamist mööda pole me Fava raportit hääletanud. Ma ei saa aru, kuidas me saame esitada selgitusi hääletuse kohta, kui hääletust pole toimunud.

Juhataja. – Me hääletasime raportit, aga lõpphääletust ei toimunud, nii et inimesed võivad tahta varasemaid hääletamisotsuseid selgitada.

*
* *

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, demograafiline kriis on lähitulevikus üks olulisemaid Euroopa Liidu ees seisvaid probleeme. Vähene sündimus ja pikem keskmine eluiga tähendavad, et meie ühiskond vananeb. Samal ajal peab veel väiksem elanikkonnarühm sellega seotud kulud kinni maksma.

Puudus teatud töökohtadele kandideerijatest tähendab, et tööle võetakse ebaseaduslikud sisserändajad, sest see tööjõud on märkimisväärselt odavam. Ebaseadusliku tööhõive eest tuleb karistada ja selle negatiivseid tagajärgi peavad tundma eelkõige tööandjad ja alles siis töötajad ise.

Direktiivis on töötajate jaoks sätestatud kohased haldusnõuded. Ent need nõuded ei tohiks olla liigsed, sest neil võib olla negatiivne mõju nende inimeste olukorrale, kes on saabunud Euroopa Liitu seaduslikult ja kellel on kehtiv töölouba. Nõue vaadata läbi tööle kandideerijate dokumendid võib tekitada tööandjates tõrget välismaalaste palkamisel, see võib viia tööhõive languseni ja õõnestada tööturgu.

Philip Claeys (NI). – (NL) Kavatsen hääletada Fava raporti poolt, kuigi ideaalist on see muidugi kaugel. Igatahes tahan väljendada oma toetust sellele direktiivile, millega püütakse võidelda ebaseaduslike sisserändajate töölevõtmise vastu.

See on muidugi ainult jäämäe veepealne osa, sest peaksime tegelema ka inimkaubitsejatega, võrgustikega, kes toetavad ebaseaduslikke sisserändajaid, ja muidugi liikmesriikide valitsustega, kes legaliseerivad ebaseaduslikke sisserändajaid massiliselt. Õigupoolest on just see karistamatus ebaseadusliku sisserände üks peamisi otsustavaid tegureid. Ebaseaduslikud sisserändajad võivad korraldada igasuguseid proteste, esitada nõudeid ja kaebusi, ilma et neid võidaks kinni võtta ja päritolumaale tagasi saata. Vastu tuleks võtta tagasisaatmispõhimõtted, mis oleksid tulemuslikud ja toimiksid nii, nagu kirjas on.

Daniel Hannan (NI). – Proua juhataja, õigus otsustada, kes võib üle piiri tulla ja territooriumile elama asuda, on riikluse määrav tunnus. Euroopa Parlament on aastaid püüdnud anda seda riikluse tunnust Euroopa Liidule ning teinud seda valijate nõusolekuta või õigemini nende vastuseisul, mida võib järeldada Prantsusmaa, Hollandi ja Iirimaa rahvahääletuste tulemustest. Ebaseadusliku sisserände küsimus peab olema riigi eelisõigus ja ebaseaduslikke sisserändajaid palkavate tööandjate karistamine peaks olema kindlasti ainult liikmesriikide otsustada.

Kui Euroopa Liit tahab oma voliala sellele valdkonnale laiendada, siis peab ta esmalt saama rahva täieliku nõusoleku selle õigusliku aluse osas. See tähendab Lissaboni lepingu rahvahääletusele panemist. *Pactio Olisipiensis censenda est*.

Nirj Deva (PPE-DE). – Proua juhataja, see on kohutav õigusakt. See on kohutav sellepärast, et teeb kriminaalkurjategijaks tööandja, mitte ebaseadusliku sisserändaja. See on absurdne. See tekitab kõikides tööandjates halva eelaimduse alati, kui nad kedagi tööle peavad võtma. Kas te suudate ette kujutada, mis juhtub, kui potentsiaalne tööandja vaatab potentsiaalset töötajat ja hakkab küsima äärmiselt urgitsevaid küsimusi?

Lisaks ei ole sellel midagi pistmist Euroopa Liiduga. See peab olema liikmesriikide õigusaktide ja riikide valitsuste teema – liikmesriikide parlamendid peavad otsustama, keda nad oma riiki tahavad ja keda mitte. Riikide tööandjate kriminaalkurjategijateks tegemine süveneva majandussurutise ajal on absurdne. See õigusakt ei tohi kunagi päevavalgust näha.

– Resolutsiooni ettepanek: B6-0062/2009 (Energiatõhusus)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Euroopa Liit näeb praegu ühise energiapoliitika esimesi tulemusi. Heitkogustega kauplemise süsteemi oksjonid hakkavad toimuma alates 2015. aastast ja taastuenergia programmid on juba alanud. Ainult Lissaboni lepingu vastuvõtmine võimaldab Euroopa energiavaldkonna prioriteete tulemuslikumalt juhtida ja need on nüüd muutumas. Kõige olulisem on poliitiline sõltumatus. Energiavarustus ei tohi olla poliitilise väljapressimise allikas. Teine põhieesmärk on suurendada puhta energia ja taastuenergia osakaalu. Sellepärast peab teadusuuringute rahastamisel keskenduma ka nendele tehnoloogiatele, samuti tuumaenergiale ning selle ohutusele ja jäätmeküsimustele. See arutelu on näidanud põhiliselt seda, et me peame otsima tarbimise vähendamise võimalusi ja suhtuma austusega loodusvaradesse. Aga see algab meie laste õpetamisest.

Syed Kamall (PPE-DE). – Proua juhataja, mäletan, et üks õppejõud ütles mulle magistrantuuris kord, et tehnoloogia pakub palju lahendusi, aga kui tahad midagi saavutada, on sul selleks sageli vaja poliitilist ja juhi tahet.

Sama on siin Euroopa Parlamendis. Räägime kliimamuutusest. Räägime energiatõhususest. Aga kaksteist korda aastas kolime parlamendi Brüsselist Strasbourgi, rääkimata veel lisahoonetest Luxembourgis. See mitte ainult ei maksa Euroopa maksumaksjatele 200 miljonit eurot aastas, vaid tekitab 192 000 tonni CO₂ – see kogus on võrreldav 49 000 kuumaõhupalliga. Seega on aeg, et parlamendiliikmed lõpetaksid energiatõhususest ja kliimamuutusest rääkides oma kuuma õhu tekitamise, lõpetaksid silmakirjalikkuse ja paneksid Strasbourgi parlamendihoone kinni.

Francesco Enrico Speroni (UEN). – (IT) Proua juhataja, ma sõidan autoga ja olen tüdinud sellest, et autojuhte kiusatakse pidevalt taga. Mõned selles raportis tehtud ettepanekud on selle tüüpilised näited, mistõttu ma hääletasin selle vastu.

Nirj Deva (PPE-DE). - Proua juhataja, hääletasin vastumeelselt selle poolt, kuigi oleksin eelistanud poolt mitte hääletada. Põhjus on see, et tõhusust ei saa luua ilma konkurentsita. Konkurents on peamine tõhususe tekitaja igasugusel turul, nii energiaturul kui ka mujal, ja nüüd kasutame abivahendit – tehnoloogiat – energiatõhusa turu loomiseks Euroopa Liidus.

Peaksime Euroopa Liidus saavutama energiatõhususe hoopis konkurentsi abil. Kui oleksime seda teinud ja vaadanud, kuidas me energiatõhususe parandamisel üksteisega konkureerida saame, oleks meil maailma tõhusaim energiaturg. Sellepärast ma selle poolt vastumeelselt hääletasingi.

– Resolutsiooni ettepanek: RC-B6-0066/2009 (Guantánamo vangid)

David Sumberg (PPE-DE). – Proua juhataja, enne kui ütleme Guantánamole hüvasti selle parlamendi resolutsiooni ja Ameerika Ühendriikide presidendi otsusega – palja võimu vägeva kombinatsiooniga –, sooviksin mainida kaht asjaolu.

Esiteks asutati Guantánamo selleks, et kaitsta kõiki meie kodanikke. Mis puutus Ameerika Ühendriikidesse, siis see toimis. Pärast 11. septembrit ei ole Ameerika Ühendriikide mandriosas toimunud ühtki terroriakti. Andkem selle eest au ametist lahkunud presidendile George W. Bushile. Ma saan aru, et see kõlab siin majas väga ketserlikult, aga see on tõsi.

Teiseks pidagem meeles ka seda, et kuigi me oleme ameeriklastele küllaltki vabalt nõuandeid jaganud, vaadakem nüüd, mida teeb Euroopa selleks, et jagada vastutust seoses mõne sellise vangiga ja kaitsta meie inimesi tulevaste terrorirünnakute eest. Mina ootama ei jää.

Jim Allister (NI). – Proua juhataja, Euroopa Parlament, kes on alati valmis iga kampaaniaga kaasa minema, nõudis täna liikmesriikidelt, et nad avaksid uksed Guantánamo vangidele, ja seda päeval, mil turvateenistus avaldas, et eelmisel aastal vabastatud mulla Sakir on nüüd Al Qaedas kõrgel ametikohal ning juhib Afganistanis rünnakuid Ühendkuningriigi ja NATO vägede vastu. Selsamal päeval kuulutame meie, et EL on sellistele terroriaktivistidele avatud. Kas me oleme hullud? Pidage meeles, et sellised inimesed saavad pärast sisselaskmist ja kodanikeks saamist liikuda vabalt kõikides ELi liikmesriikides. Usun, et need, kes selle meeletuse poolt hääletasid, on juures, kui asjad veavad viltu.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Proua juhataja, lubage mul selgitada, miks ma Guantánamo vangla sulgemist käsitleva resolutsiooni hääletamisest loobusin. Eilne arutelu näitas, et kõik kiidavad USA presidendi selle populaarse või populistliku kava heaks, aga see on kõik, mida me teha saame. Resolutsioonis on hinnanguid, mille kohta puuduvad meil piisavad kinnitavad andmed. Kulutasime eile kolm tundi tulisele arutelule selle üle, kuhu panna vangid ja need, kelle süü pole veel tõestatud. Lahendus on muidugi USA kongressi ja mõne Euroopa riigi valitsuse, aga mitte Euroopa Parlamendi kätes. Seepärast ma resolutsiooni poolt ei hääletanud.

Philip Claeys (NI). – (NL) Kuigi resolutsioonis Guantánamo kohta on mitu elementi, mis kinnitavad õigusriigi põhialuseid, ei ole ma muidugi rahul selle teksti meelsusega, täpsemalt sellega, et Guantánamo vangid oleksid nagu omamoodi ohvrid, kellele me peame kaasa tundma. Nad ei ole ikka päris puhtad. Neid kahtlustatakse terroriaktide toimepanemises, aga kindlad tõendid selle kohta puuduvad.

Liikmesriigid peaksid tegema vajalikke ettevalmistusi Guantánamo vangide vastuvõtmiseks – nii seal resolutsioonis väidetakse. See on pehmelt öeldes probleemne. Äärmusliku islamifundamentalismi probleem on minu arvates Euroopas piisavalt tõsine ning on mõneti lühinägelik tahta võidelda terrorismiga, aga samas avada uksed nende inimeste tulvale, kellel kahtlustatakse olevat suhted Al Qaeda, Talibani ja nendega seotud rühmitustega.

Daniel Hannan (NI). – Proua juhataja, Euroopa Parlament on aastaid kritiseerinud Ameerika Ühendriike selle pärast, et neil on Guantánamos kinnine asutus, mis piirab kodanikuvabadust. Murelike häälte seas oli ka minu oma.

Erinevalt mõnest parlamendiliikmest tunnistasin, et need on keerulised ja tundlikud teemad. Mitu kinnipeetavat vabastati, et nad Afganistani lahinguväljal uuesti kinni võtta. Üks lasi end Iraagis turul õhku, tappes kümneid inimesi. Sellegipoolest on mõned põhimõtted absoluutsed ja neid ei tohiks lõppeesmärgi saavutamise nimel ohverdada. Üks neist on põhimõte, et kedagi ei tohiks ilma süüdistuseta kinni hoida.

Kolleegid, lisasime kõikidesse oma resolutsioonidesse Guantánamo kohta hea tahte kinnitused. Rääkisime, nõudsimme, nagu Ameerika Ühendriikide sõbrad. Nüüd on siis võimalus seda hooplemist õigustada. USA valitsus teeb seda, mida me oleme ammu nõudnud, ja palub meie abi. Vastu tulemata jätmine tähendaks, et oleme ebajärjekindlad ja silmakirjalikud ning tegutseme endale vastu.

Syed Kamall (PPE-DE). – Proua juhataja, need meie seast, kes usuvad vabadusse, isikuvabadusse ja õigusriiki, on juba aastaid püüdnud meie Ameerika sõpru veenda, et nad Guantánamo Bay ehk kinnipidamiskeskuse sulgeksid. Riik, mis nimetab end vaba maailma liidriks, ei tohi neid väärtusi arusaadavatele julgeolekuohtudele vaatamata oma kasuks ohverdada.

Nüüd, kui president Obama on teatanud Guantánamo Bay sulgemisest, peaksime igati abivalmis olema. Aga Euroopa Liidul ei ole õigus otsustada, kes võivad Euroopa Liidu riikidesse siseneda. Seda peavad otsustama liikmesriigid, mistõttu peaksimegi paluma Euroopa Liidu liikmesriikidel nüüd oma Ameerika sõpru aidata. Nemad on oma tahet näidanud. Nad on meid kuulda võtnud. Nüüd on aeg meil neid kuulda võtta, samamoodi nagu Euroopa poliitilisel eliidil on aeg kuulda võtta valijaid, kes rahvahääletustel järjest Lissaboni lepingule „ei” ütlevad. Meil on aeg kuulata hääli, mis loevad.

Nirj Deva (PPE-DE). – Proua juhataja, Magna Carta ja *habeas corpus* on vundament, millel põhineb Ameerika Ühendriikide põhiseadus. Nende alusel on kirjutatud ka minu riigi seadused. Kedagi ei saa süüdistada ega luku taha panna ametlikult süüdistust esitamata ja kohut mõistmata. Aga aastast aastasse mõistsime siin Euroopa Parlamendis president Bushi hukka selle eest, mida ta tegi Guantánamo Bayga. Nüüd on olukord, kus president Obama otsustas – täiesti õigesti – selle kaotada.

Kui Ameerika president on meid kuulda võtnud, siis on muidugi meie ülesanne julgustada liikmesriike jagama Ameerika liitlaste koormat. Kuid see ei ole miski, mida Euroopa Parlament võib teistele parlamentidele ette kirjutada. Riikide parlamendid peavad ise otsustama, et nende huvides on ameeriklasi aidata, kui need seda vajavad.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

– Raport: Karl-Heinz Florenz (A6-0495/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Euroopa vajab ühtset strateegilist energiapolitikat, mis tagaks ressursside tõhusa kasutamise ja vähendaks keskkonnamõju.

EL ja liikmesriigid peavad tagama Euroopa energiainfrastruktuuri väljaarendamise, mis on hädavajalik, sest püüame mitmekesistada ELi energiaallikaid ja vähendada sõltuvust fossiilkütustest.

Praegu kulub kõige rohkem energiat hoonete kütmisele, mis tekitab ka CO₂ heitkogusest suurima osa – 40%. Just selles valdkonnas on palju energiasäästuvõimalusi.

Olen nõus raportööri ettepanekuga korraldada inimestele riigi tasandil tõhusat energiakasutust propageeriv teabekampaania, kus maja- ja korteriomanikud saaksid lasta oma majadest termopilte teha, saaksid teavet nende energiatõhususest ja soovitusi võimalike moderniseerimistööde rahastamiseks mikrokrediidi abil. Halb energiatõhusus on postsovetliku aja majade hell koht ja paljud omanikud ei tea, kuidas ja mis vahenditega nad saavad energiat säästa. Arvan, et struktuurifondide abi hoonete renoveerimise jaoks oleks vaja suurendada 15 protsendini (praegu on see 3%).

John Bowis (PPE-DE), kirjalikult. – Briti konservatiivid tunnevad heameelt kliimamuutuste ajutise komisjoni raporti kõikehõlmavuse üle. Arvame, et raport on oluline panus arutellu, mille tulemuseks on mõjusa kliimamuutust käsitleva rahvusvahelise lepingu sõlmimine Kopenhaagenis 2009. aastal. Eriti toetame heitkoguste vähendamise kõrgelennuliste keskmise pikkusega ja pikaajaliste eesmärkide seadmist, taastuenergia ja parema energiatõhususe propageerimist ning säästlikku suhtumist seoses metsanduse, vihmametsade ja metsalangetamisega. Samuti arvame, et vähe süsinikdioksiidi tekitav majandus annab tõuke uuendusteks, mis aitavad luua uusi ja konkurentsivõimelisi ettevõtteid ja uusi töökohti puhta tehnoloogia, taastuenergia ja roheline ettevõtluse valdkonnas.

Aga me ei saa toetada mõtet, et Euroopa julgeolekustrateegial ning Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikal on oma osa võitluses kliimamuutuse mõjudega.

Samuti oleme väga vastu viidetele Lissaboni lepingule, eelkõige neile, milles väidetakse, et Euroopa Liidu pädevus kliimamuutuse valdkonnas on ebapiisav. Arvame, et ELil on kõik volitused, mida ta vajab, et aidata Euroopa rahvastel teha kliimamuutuse valdkonnas koostööd ja näidata teed.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Florenzi raporti poolt, sest olen nõus soovitustega tulevaseks kliimamuutusi käsitlevaks integreeritud poliitikaks.

Raportis palutakse komisjonil jälgida hoolikalt ja analüüsida uusimaid teadusuuringute tulemusi, et hinnata, kas ELi eesmärk – 2 °C – tõepoolest aitab kliimamuutuse ohtlikke mõjusid kaotada.

Samas rõhutatakse selles, kui oluline on, et EL ja teised tööstusriigid kui üks rühm seavad keskpika eesmärgi vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2020. aastaks 25–40% ja pikaajalise eesmärgi vähendada 2050. aastaks heidet vähemalt 80% võrreldes 1990. aastaga, jätkates keskendumist maailma keskmise temperatuuri tõusu piiramisele kahe kraadini võrreldes tööstusajastu eelse tasemega, mis tähendab, et selle eesmärgi saavutamise tõenäosus on 50%.

David Casa (PPE-DE), kirjalikult. – See raport näitab, kuidas edasi minna, ja annab kõigile selgelt märku, et tuleb hakata kohe tegutsema, sest muidu võib hilja olla. Looduse ja inimkonna kaitsmisel ei tohi me riskida. Meil on vaja integreeritud poliitikat, et tegevus ei kattuks, ning eesmärgid ja strateegiad tuleb ühtlustada. Euroopa Liit peab asuma kliimamuutuse vastu võitlemises juhtrolli ja see raport on suur samm selle poole. Õigus elule, turvalisusele, tervisele, haridusele ja tervele keskkonnale on põhilised ja meie kohus on tagada need tulevastele põlvkondadele. Teame juba, millist tohutut kahju kliimamuutus tekitab, ja meie kohus on vähendada seda kahju nii palju kui võimalik.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Hääletasime täna selle raporti poolt, mis puudutas soovitusi ELi tulevaseks kliimamuutusi käsitlevaks

integreeritud poliitikaks. Tahaksime sellega seoses siiski rõhutada, et heitkogustega kauplemisest saadav tulu peaks minema liikmesriikidele.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin raporti „2050: tulevik algab täna – soovitud ELi tulevaseks integreeritud kliimamuutusi käsitlevaks poliitikaks” poolt, sest kliimamuutusega võivad kaasna pöördumatud katastroofid ja odava fossiilenergia ajastu hakkab läbi saama.

Seepärast peab EL ühendama oma strateegiliste partneritega jõud ja tegema kõik, et vähendada praegust sõltuvust fossiilkütustest ja suurendada kasutatava taastuvenergia osakaalu märkimisväärselt.

Sobivate investeeringute abil peab Euroopa majanduse energiatõhusus paranema ja järgmise 12 aasta jooksul tuleb saastavaid kasvuhoonegaase vähendada rohkem kui 25%.

EL peab võtma tarvitusele vajalikke karme abinõusid, et saavutada 2050. aastaks järgmised eesmärgid: kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, taastuvenergia 60% osakaal ja energiatõhusus.

Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta võib selles projektis oluline tähis olla, sest rõhutab teadusuuringutesse ja uutesse tehnoloogiatesse tehtavate investeeringute põhjanevat tähtsust.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Kliimamuutus on selle tagajärg, et kapital kasutab loodusvarasid kasumi nimel vastutustundetult ära.

ELi arvates on süüdi töötajad, nende eluviis ja tarbimisharjumused. Ta tahab panna hundi lambakarjuseks, kui seab vastutuse kliimamuutuse leevendamise eest neile, kes seda põhjustavad: monopolidele ja rahvusvahelistele ettevõtetele. Energia, vesi, metsad, jäätmed ja põllumajandustootmine erastatakse ning koondatakse väheste rahvusvaheliste ettevõtete kätte – nüüd keskkonna nimel. Euroopa Parlamendi raportis välja pakutud meetmete sisu on „vaba turu” takistamatu toimimine, turgude avamine ja kapitalistlikud ümberkorraldused.

ELi lepingud kolmandate riikidega nõuavad turgude ja avalike teenuste avamist kõikides sektorites. Nendes on eesmärgid, mille järgi hävitatakse näiteks biokütuste pärast tohutuid metsi. Propageeritakse mutatsioone ja toetatakse monokultuure, millega hävitatakse bioloogiline mitmekesisus.

„Solana doktriini” kohaselt kasutatakse keskkonnakaitset isegi imperialistlike sekkumiste ettekäändena.

ELi ja USA propageeritav roheline majandus pakub võimaluse koguda kapitali juurde, kaitsta monopolide tulusid ning suurendada töötajate ja loodusvarade ärakasutamist. See mitte ainult ei lahenda midagi, vaid vastupidi – see süvendab kliimamuutuse probleemi veelgi.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Florenzi raporti „2050: tulevik algab täna – soovitud ELi tulevaseks integreeritud kliimamuutusi käsitlevaks poliitikaks” poolt, sest selles esitatakse Euroopa Liidule, liikmesriikidele ja nende kodanikele mitu ettepanekut, kuidas saavutada Euroopa Liidus kõrgeleennulised kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärgid.

Tahaksin rõhutada, et kliimamuutuse küsimus nõuab kõikehõlmavat lähenemist kõikidel avaliku poliitika loomise tasanditel ja et rohelistesse tehnoloogiatesse investimine on praeguses majanduskriisis samuti vajalik, sest see aitab luua rohkem töökohti.

Arvan, et kliimamuutuste ajutise komisjoni – kuhu ka mina kuulusin – lõplik raport on äärmiselt positiivne panus võitluse kliimamuutuse vastu ja näitab selgelt vajadust jõuda aasta lõpul Kopenhaagenis toimuval konverentsil rahvusvahelise kokkuleppeni.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Raportis ei käsitleta keskkonna ärakasutamise põhjustega seotud põhiküsimust, s.t kapitalismi röövellikkust olemust. Et õigustada ettepanekuid, mille aluseks on tegelikult turgude avamine, tahetakse selles jagada vastutus kõikide asjaosaliste vahel, kusjuures kulusid kannavad kasutajad ja töötajad.

Kuigi täiskogu istungil vastu võetud lõplik tekst on vaoshoitum kui algne ettepanek ja sellel on positiivseid külgi, ei ole me nõus teiste punktidega, nimelt sellega, kui keskkonnakaitset kasutatakse ettekäändena ideoloogilise rünnaku tugevdamiseks ja vastutuse panemiseks tavainimestele ja töötajatele ning igasuguse keskkonnavalase tegevuse kaubanduslikuks ja tasuvaks muutmiseks.

Seega hääletasime mõne ettepaneku poolt – sealhulgas nende poolt, mille esitas meie fraktsioon –, mis peaksid raporti sisu paremaks muutma, aga pidime näitama, et me ei ole nõus katsetega muuta kaubanduslikuks kõike, mida inimestele on vaja, sealhulgas õhku, mida me hingame.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Kliimamuutus on üks suuremaid probleeme, millega maailm praegu silmitsi seisab. Pooldan energiatõhusaid pirne, aga ausalt öeldes sellest ei piisa. Peame kõik muutma oma elustiili ja elu ning palju äärmuslikumaid ja järsemaid muutusi taluma.

Cheltenhamis küsiti minult ühel avalikul kohtumisel valijatega, et mis on minu arvates kõige olulisem asi, mida saaks teha üleilmse soojenemise ja kliimamuutuse vastu. Minu vastus oli selge: ratifitseerida Lissaboni leping. Ilma tugeva ELita, kellel on pädevus ühises välis- ja julgeolekupoliitikas, ei saa me panna USA-d, Jaapanit, Hiinat ja Indiat vajalikke meetmeid võtma.

Ühtsel häälel kõneleva võimsa ELi toetus ja julgustamine saavutab võitluses kliimamuutusega rohkem kui miljonid energiatõhusad pirnid.

Duarte Freitas (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Raportis on koos mitme fraktsiooni seisukohad ja eri sektorite huvid sõltuvalt uusimatest ja usaldusväärseimatest teaduslikest andmetest. Seetõttu on dokument kahtlemata põhjalik, laiahaardeline, ajakohane ja asjakohane.

Olen raportiga üldiselt nõus, aga hääletasin selliste otsuste viidete vastu, kus on juttu kariloomade pidamise mõjust kliimamuutusele, sest minu arvates on need ülemäärased. Põllumajandust ei tohiks põlu alla panna. Vastupidi, kohalike toodete tootmisele ja tarbimisele tuleks rohkem tähelepanu pöörata, sest nende vedamine tekitab vähem kasvuhoonegaase.

Teisalt hääletasin nende viidete poolt, mis käsitlevad kliimamuutusest tulenevaid probleeme põllumajanduse ees, sest arvan, et kõige rohkem kannatavatele piirkondadele tuleks asjakohast hüvitist maksta. Aga mis puudutab kliimamuutusega kohanemist, siis olen nõus, et hädasti on vaja rakendada uus mullakaitse raamdirektiiv ning et ühtekuuluvuspoliitikat, veekaitsepoliitikat ja Natura 2000 võrgustikku on vaja kohandada, et oodatavate mõjudega toime tulla.

Lõpetuseks hääletasin nende viidete poolt, milles mainitakse vajadust mitte kasutada üle Kyoto protokolliga paindlikkuse mehhanisme, sest Euroopa peab heitkoguseid vähendama, kui ta tahab säilitada rahvusvahelistes läbirääkimistes liidrirolli ja tagada üleilmse kokkuleppe sõlmimine Kopenhaagenis.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), kirjalikult. – (CS) Kliimamuutus on fakt. Mõned teadlased väljendavad selle suhtes siiski mõõdukaid kahtlusi. Osa teadlasi kahtleb ka inimtegevuse mõjus, mida peetakse antud raportis kliimamuutuse peamiseks põhjuseks. Igatahes on raporti 22 peatükki hea kokkuvõtte sellest probleemist, vaadatuna maailma ekspertide enamuse seisukohast. Mis puudutab üksikuid peatükke, siis energiapeatükk on üsna puudulik. Selles on üsna õigesti öeldud, et fossiilkütused on taastumatu ressurss, aga selles ei käsitleta üldse põhiküsimust ehk piisava koguse energia tagamist, kui üleilmne tarbimine suureneb 2030. aastaks tõepoolest 60%.

Seepärast on selge, et lähitulevikus on vaja aktiivselt tuumaelektrijaamu ehitama hakata. Praegu on see ainus tunnustatud suuremahuliselt toodetava puhta energia allikas, aga sellele on ideoloogilist vastuseisu ka Euroopa Parlamendis. Kuni termotuumasüntees on täiesti selge, ei ole tuumaenergiale alternatiivset puhast energiaallikat. Sellel tingimusel olen raportiga nõus.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE), kirjalikult. – (FR) Florenzi raportis on väga üksikasjalik loetelu abinõudest, mida kliimamuutuse vastu võitlemiseks ja toetavate tegevuspõhimõtete väljatöötamiseks tarvitusele võtta. Aga selles on struktuurseid puudujääke, mis puudutavad Euroopa Liidu olulist ja soovivat ümbersuunitlemist.

Peamised puudujäägid on rahalised.

Kuigi kaalutakse süsinikumaksu kehtestamist, ei ole 2009.–2014. aasta tegevuskavas selle analüüsi ja rakendamise kirjeldust ega ka suuniseid süsiniku süstemaatilise korvamise kohta tooteti. Sellegipoolest on see oluline osis.

Kindla sihttegevuse ja kindlate projektide, avaliku infrastruktuuri, uuenduslike tööstuspõhimõtete, regionaalarengu, kohalike omavalitsuste abistamise ega teadus- ja arendustegevuse jaoks ei ole eelarvesummat märgitud.

Mis puudutab tööstust, siis „õigusvahenditele” viitamisest ei piisa.

Samamoodi kohaldatakse Euroopa kliimafondi loomisele nõuet jätta „turu otsustada, milliseid tehnoloogiaid hakatakse [...] kasutama [...]”.

Seega ei soodusta see ei pikaajalist käsitust ega üldisi huvisid. See on absurd.

Seepärast peab Euroopa Liit väga kiiresti tegelema süsinikumaksuga, avaliku toetusega uuele rohelisele kokkuleppele ja ühenduse kliimamuutuse vältimise eelarvega.

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Pole kahtlust, et kliima muutub. Aga pole selge, kas see on tingitud peamiselt või suuresti inimtegevusest või looduslikest protsessidest. Küllaltki palju on ebaselgust selles, mis toimub ja mida tuleks sellega seoses ette võtta. Aga just see ebaselgus näitab, et peaksime näiteks tegema esimesed sammud, et pidurdada süsinikdioksiidi paiskamist atmosfääri. See selgitab, miks ma hääletasin varem süsinikdioksiidi heitkoguste 20% vähendamise poolt aastaks 2020.

Euroopa Parlamendi kliimamuutuste ajutine komisjon on nüüd esitanud raporti selle kohta, kuidas peaks EL kliimamuutusega seoses käituma. See raport on väga laialivalguv. Näib, et selle komisjoni liikmed tegelevad konkreetsetes huvides, näiteks põllumajanduse ja turismi meeleheaks. Samas nõutakse raportis rohkem raha ja uusi mehhanisme ning pakutakse välja suuri samme tsentraliseeritud plaanimajanduse poole, mille puhul viiakse koolides läbi propagandakampaaniaid ja asutatakse Brüsselist juhitavaid koolijärgseid vaba aja keskusi.

Raport on põhiküsimustest nii kaugel, et olin sunnitud selle vastu hääletama. Me ei saa aina „jah” öelda kõigele, mis välja pakutakse, et näidata meie õigustatud muret, ebakindlust ja tahet tegutseda kliimamuutuse pärast.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Toetan seda raportit, mis taastab ELi lühiajalise kohustuse vähendada 2020. aastaks heitkoguseid 30% võrra, kui sõlmitakse rahvusvaheline leping. Samuti taastab see Bali tegevuskava eesmärgi, et tööstusriigid peaksid 2050. aastaks vähendama heitkoguseid 80%. Tunnen selle raporti üle heameelt, sest see nõuab tungivalt, et komisjon ja nõukogu võtaksid tulevastel Kyoto-järgsetel läbirääkimistel Kopenhaagenis juhtrolli, ning taotleb ELi miinimumnõudeid uute ja renoveeritud hoonete energiatõhususe kohta. Raportis kutsutakse majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu üles võtma taastuvenergia ja energiasäästlike toodete puhul kasutusele vähendatud käibemaksumäärad.

Toetan üleskutset luua riikidele majanduslikud stiimulid, näiteks süsinikuga kauplemise süsteem, et nad saaksid kaitsta oma troopilisi vihmametsi, ja üleskutset võtta kohalikul ja piirkondlikul tasandil vastu energiatõhususmeetmed, et võidelda energiapuudusega.

Iosif Matula (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Selle raporti vastuvõtmisega näitab Euroopa Liit, et kliimamuutuse mõjude vastu võideldakse aktiivselt. Üleilmne soojenemine on üks terve planeedi keerulisemaid probleeme. Sellepärast ongi vaja kõikide riikide ühiseid jõupingutusi. Raportis sisalduvad enam kui 150 soovitusi hõlmavad enamikku valdkondi, kus on võimalik täiustusi teha, nii et saavutataks Euroopa eesmärk piirata temperatuuritõusu kahe kraadiga.

Selle eesmärgi täitmiseks peab iga üksikisik aktiivselt kaasa lööma, teadma, kuidas keskkonda kaitsta, ja täitma oma kohustust tulevaste põlvete ees.

Euroopa majanduse elavdamise kava ei toeta võitlust üleilmse soojenemise vastu mitte ainult raha eraldamisega uuendusliku tehnoloogia väljatöötamiseks, vaid ka energiatõhusust suurendavate meetmetega. Investeeringud teadus- ja arendustegevusse võimaldab puhaste tehnoloogiate väljatöötamist vastukaaluks kliimamuutuse tekitatud probleemidele.

Arvan, et väljapakutud meetmed on saavutatavad ning nii keskpikas kui ka pikas plaanis rakendatavad. Kuigi enamikul riikidel on palju majandus- ja rahandusprobleeme, tuleb kliimamuutuse halbade mõjude peatamisele erilist tähelepanu pöörata.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), kirjalikult. – Toetasin hea meelega kliimamuutuste ajutise komisjoni lõppraportit.

Tänane härra Florenzi raport rajaneb teaduslikel põhimõtetel ja toob välja probleemid, mis seisavad meie ühiskonna ees eri valdkondades, näiteks transpordis, maakasutuses, energeetikas ja jäätmekäitluses. Praegust majanduskriisi ei tohiks kasutada ettekäändena kliimakohustustest taganemiseks. Mõned vähem edumeelsed jõud on püüdnud kasutada majanduslangust ettekäändena vajalike kliimakohustuste täitmisest taganemiseks. See ei ole mitte ainult küüniline nüke jõududelt, mis ei ole üldsegi huvitatud sellest, et kliimamuutuse reaalsusele silma vaadata, vaid ka äärmiselt lühinägelik.

Elkõige ei ole ma nõus arusaamaga, et tuumaenergial on tuleviku rohelises majanduses mingi roll. Iirimaa peab jääma tuumavabaks saareks. Meie energiavarustuse aluseks peavad olema puhtad ja taastuvad energiaallikad, mitte tuumaenergia, mis on ohtlik lühiajaline rumalus.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Tere päevast kõigile. Toetan raportit täielikult ja tahaksin tänada teid, härra Florenz, selle üksikasjaliku raporti eest Euroopa Liidu tulevase kliimamuutuste poliitika kohta. On kohutav, et üleilmne kliimamuutus mõjutab meie keskkonda ning ühtlasi meie tervist ja ühiskonda. Sellepärast on meil kohustus jõuda kokkuleppele poliitikas, mis aitab vähendada tulevasele katastroofile kaasa aitavaid tegureid.

Alates Euroopa Parlamendi aprillikuisest otsusest moodustada kliimamuutuste ajutine komisjon on läbirääkimised Euroopa meetmete üleilmsesse konteksti lõimimise teemal olnud edukad. Aga me peame pidevalt muutma oma hinnanguid heitkoguste vähendamise eesmärkide, energiatarbimise ja põllumajanduse rolli kohta. Koostöös ehk suudame vähendada süsiniku heitkoguseid ning aeglustada soojenemist Euroopas ja kogu maailmas.

Nagu härra Florenz ütles, on kliimamuutuse peatamiseks mitu moodust, aga me teame, et õige on alustada töhususe ja ressursimajanduse parandamisega. Üleilmne kliimamuutus kahjustab meie keskkonda, meie praegust eluviisi ja tulevaste põlvkondade võimalusi. Peame andma endast kõik, et seda protsessi aeglustada, kui mitte peatada. Täna teid.

Jan Mulder (ALDE), kirjalikult. – (NL) See, et ma seda raportit lõpphääletusel pooldasin, ei takista mind esitamast tõsisid vastuväiteid mõne selle osa kohta. Ma ei arva, et intensiivseks loomakasvatuseks vajalike söödakultuuride viljelemine mõjub kliimale halvasti. Samuti ei arva ma, et kliimamuutuse probleemi lahendamiseks on vaja Euroopa mulladirektiivi.

Alexandru Nazare (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Praeguses majanduskliimas on üha raskem rahastada investeeringuid puhtasse tehnoloogiasse ja rohelisse energiasse, mis on üleilmse soojenemise vastases võitluses nii vajalikud. Sellepärast tahaksingi ühineda teiste seda raportit pooldanud parlamendiliikmetega ja pakkuda välja meetmed, millega suurendada nutikaid investeeringuid, mis ei ole lahendus mitte ainult kliimakriisile, vaid ka krediidikriisile, sest need võivad luua uusi töökohti.

Üks selline meede on komisjoni määruse eelnõu, mis on Euroopa Parlamendis arutlusel ja milles on sätestatud, et liikmesriigid võivad struktuuri- ja ühtekuuluvusfondidest rahastada suuremahulisi avalikke tööprogramme elumajade renoveerimiseks. See võib anda palju kasu. Näiteks väikese sissetulekuga pered võivad saada rahalist abi oma küttesüsteemide uuendamiseks ja hoida hoolduskuludelt palju kokku. Lisaks aitab see meede vähendada Euroopa energiasõltuvust, mis on Euroopa hiljutist energiakriisi arvestades esmatähtis.

James Nicholson (PPE-DE), kirjalikult. – Raportis käsitletakse peamisi kliimamuutusega seotud teemasid, näiteks nõuet vähendada oluliselt kasvuhoonegaaside heitkoguseid, propageerida taastuvaid energiaallikaid ja parandada energiatõhusust.

Oleme praegu olukorras, kus kliimamuutuse ja üleilmse soojenemise mõjud on kiiremad, kui me oskasime arvata. Sellepärast peab keskkonnapoliitika jääma ELi ja liikmesriikide eelisküsimuseks.

Detsembris vastu võetud kliima- ja energiapaketi on EL nüüd selgelt keskkonnaõigusaktide valdkonnas liider ning võib julgustada väljaspool Euroopat asuvaid riike endast eeskuju võtma ja propageerida kliimamuutuse vastu võitlemise põhimõtteid.

Me lihtsalt ei saa endale lubada selle teema eiramist ja oodata viiskümmend aastat, et näha, mis selle tulemused võivad olla.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin raporti poolt, sest selles on 12-punktiline tegevuskava tulevaseks kliimamuutusi käsitlevaks integreeritud poliitikaks.

Raportis rõhutatakse, kui oluline on, et EL ja teised tööstusriigid kui üks rühm seavad keskpika eesmärgi vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2020. aastaks 25–40% ja pikaajalise eesmärgi vähendada 2050. aastaks heidet vähemalt 80% võrreldes 1990. aastaga.

Et need eesmärgid saavutada ja kliimamuutusega kohaneda, tuleb ELi tasandil eraldada selleks umbes 175 miljonit eurot aastas. See tähendab, et luuakse kliimafond, mida rahastatakse heitkogustega kauplemise süsteemi tuludest ja/või liikmesriikide samaväärsetest erafondidest, et tagada investeeringud ja solidaarsus tulevase kliimapoliitika rahastamisel.

Erilist tähelepanu tuleb pöörata teadusuuringutele, et tagada teaduslik tugi puhaste tehnoloogiate väljatöötamisele ja rakendamisele. Keskkonnapoliitikat tuleb kasutada võimalusena luua kliimamuutuse mõjudega kohanemise strateegia. Samuti tuleb seda kohaldada õigesti ja kõikides sektorites, et luua kriisi mõjude leevendamiseks uusi, rohelisi töökohti konkurentsivõimelistes ettevõtetes.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *kirjalikult.* – (PL) Seni on parlamendi eri ametiaegadel esitatud kolmteist kliimamuutusteemalist Euroopa Parlamendi resolutsiooni. Vaatamata nii komisjoni kui ka Euroopa Parlamendi jõupingutustele tekitab see teema ikka vaidlusi. Härra Florenzi raport ei muuda nende seisukohta, kes ei usu inimtegevuse olulisse mõjusse kliimamuutusele, mis on miljoneid aastaid allunud loodusseadustele.

Lisaprobleem on mõte luua integreeritud poliitika kõikide Euroopa riikide jaoks. Arvestades, et raportis ei mainita uute liikmesriikide olukorda, täpsemalt nende 1989. aastast alates tehtud jõupingutusi vähendada saastet ja kasvuhoonegaaside heitkoguseid, ei ole võimalik rääkida integreeritud lähenemisest. Eri riikidel on õigus seada eri eesmärgid. Riikidel peab olema õigus valida, millist tehnoloogiat energia tootmiseks kasutada. Mis puudutab komisjoni soovitusi kehtestada siduv eesmärk parandada energiatõhusust 20%, siis tundub, et kalli välismaise energiatehnoloogia salajase propageerimise kahtlus pole alusetu.

Lydie Polfer (ALDE), *kirjalikult.* – (FR) Hääletasin Florenzi raporti poolt. See on suurepärase töö, sest raportis on kirjeldatud palju meetmeid, mida võib rakendada nii erinevates valdkondades nagu energia, biokütused, energiatõhusus, liikuvus, turism, põllumajandus ja karjakasvatus, mullakaitse ja veemajandus, samuti jäätme- ja ressursimajandus, tulevikuteemad, haridus ja koostöö.

25. aprillil 2007. aastal loodud kliimamuutuste ajutise komisjoni suurepärase töö on ettenägelik ja selle ettepanekud kliimamuutuse vastu võitlemiseks väärivad toetust kõikidelt poliitika, majanduse ja ühiskonnaelu osalistelt.

Luís Queiró (PPE-DE), *kirjalikult.* – (PT) Euroopa tulevase kliimamuutusi käsitleva integreeritud poliitika üle arutledes puudutatakse väga paljusid teemasid ning see peaks näitama meile teed mõistlike, teostatavate ja teaduspõhiste lahendusteni. Vagatsev arutelu, milles ei arvestata mingit muud teadust kui ainult ametlikku versiooni ning mis eirab teadusuuringute vajadust ja teadusuuringute ebamäärasust, muudab teaduse dogmaks ja dogmast on poliitiliste otsuste langetajatele vähe kasu.

Seepärast peab meie eesmärk olema keskenduda mitmekesisele ja tõhusale energiatootmisele ja tarbimisele, mis vähendab meie sõltuvust ja tagab sellise elukvaliteedi, mida soovime nii eurooplastele kui ka teistele.

Seetõttu on meie ees suur teaduslik proovikivi, mille puhul avalikud asutused peavad pidama esmatähtsaks investeringuid teadus- ja arendustegevusse ning samuti – eelkõige kui nad on ise turuosalisel – soodustama energiatõhusamate toodete jaoks kasumlike turgude loomist. Kliimamuutus nõuab meilt arengus sammu edasi, mitte tagasi. Püüame siis seda teha.

Peter Skinner (PSE), *kirjalikult.* – ELi seatud eesmärgid heitkoguste kooskõlastatud vähendamiseks on olulised selleks, et meie keskkonnas saaksid toimuda positiivsed muutused.

Andsin oma hääle selleks, et seda kooskõlastamise struktuuri saaks täiustada mitmete allikatega – sealhulgas tuumaenergia ohutu tootmise kasuliku mõjuga –, mille kõigi kaalumisel tuleb arvestada riiklike järelevalveasutuste nõuandeid ja tehnoloogia muutusi.

Arvestades, et rahastamine on vajalik, hääletasin ka selle poolt, et heitkogustega kauplemise süsteemi tulu kasutatakse vajalike muutustega kaasnevate kulude katmiseks. See hõlmab investeringuid uude tehnoloogiasse.

Heitkogustega kauplemise süsteem lennunduse jaoks on endiselt õige tee, kuigi lennunduse mõju on väike.

Catherine Stihler (PSE), *kirjalikult.* – Arutelu kliimamuutuste integreeritud poliitika üle on oluline, kui tahame 2050. aastaks vähendada süsiniku õhkupaiskamist 50%.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *kirjalikult.* – (PL) Hääletasin härra Florenzi raporti „2050: tulevik algab täna – soovitusel ELi tulevaseks integreeritud kliimamuutusi käsitlevaks poliitikaks” vastuvõtmise poolt. Raporti koostas kliimamuutuste ajutine komisjon, mis moodustati 2007. aasta juunis.

Raportis on konkreetne loetelu süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise soovistest, mida ühenduse asutused (eelkõige Euroopa Komisjon) ja liikmesriigid peaksid ellu viima. Nende eesmärkide saavutamiseks on vaja ka kohaliku tasandi tegevust.

Meie kliima muutused on ootamatud ja nende tagajärjed tõsiselt negatiivsed. EL ja tööstusriigid peaksid võtma kohustuse vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2020. aastaks 25–40% ja pikaajalise eesmärgi vähendada 2050. aastaks heidet 80% võrreldes 1990. aasta tasemega.

Raporti ülejäänud soovitused käsitlevad partnerlust ja koostööd kolmandatest riikidest Vahemere maadega päikeseenergia tootmisel ning nullilähedast energiatarbimist uute elamute puhul aastaks 2015 ja kõikide uute hoonete puhul aastaks 2020, kusjuures jäetakse võimalus seda eesmärki pikas plaanis laiendada ja kaasata ka renoveeritavad hooned. Kavatakse luua ka Euroopa taastuvenergia ühendus, mille eesmärk on toetada teadus- ja arendustegevust uute läbimurdeliste tehnoloogiate väljatöötamiseks.

Thomas Ulmer (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Loobusin kliimamuutuste raportit hääletamast. See ei tähenda, et pean kogu raportit halvaks. Aga selles olid kõrvuti korrektsed teaduslikud andmed ja valepoleemika. Kogu parlamendikomisjoni töö oli ühepoolne ja selles ei kajastunud teaduslike seisukohtade mitmekesisus. Selle alusel on võimatu tasakaalus raportit koostada. Kahjuks on muutunud selline suhtumine Euroopa valimiste lähenedes levinumaks.

– Raport: Claudio Fava (A6-0026/2009)

Guy Bono (PSE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin Fava raporti poolt, milles käsitletakse direktiivi eelnõud, millega sätestatakse karistused ebaseaduslike sissepääsude tööandjatele.

Komisjoni andmetel elab Euroopa Liidus ebaseaduslikult 4,5–8 miljonit kolmandate riikide kodanikku, kes on head sihtmärgid ebaseaduslikust tööjõust kasu teenivatele südametunnistusetu tööandjatele.

Peame pöörama tähelepanu nendele tavadele, mis ei ole kohased Euroopale, kus tuleks austada kõikide inimeste põhilisi inimõigusi. Lõpuks on käes aeg pöörata tähelepanu nende isikute vastutusele, kes neid eriti haavatavaid inimesi ära kasutavad. Peame lõpetama ohvrite kriminaalkurjategijateks tegemise neid ebaseaduslikeks sissepääsudeks sildistades. Siin propageeritavate meetmete kaudu mitte ainult ei karistata ebaausaid ülemusi, vaid kaitstakse ka teatud sotsiaalseid õigusi, näiteks õigust olla esindatud ametiühingu poolt.

Aga me ei tohiks liiga vara võitu tähistada, sest karistusohust ei piisa; meil peavad olema olemas ka vajalikud seaduslikud kontrollimeetmed. Ainult siis on võimalik rakendada tulemuslikku ühist sissepääsude poliitikat.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Euroopa Parlament hääletas täna härra Fava (Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon, Itaalia) raportit (A6-0026/2009), milles käsitletakse tagajärgi ebaseaduslikult ELis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjate jaoks.

Et raportiga pannakse liikmesriikidele kohustus kohaldada kriminaalkaristusi, siis otsustasid Rootsi konservatiivid seda mitte toetada.

Gérard Deprez (ALDE), kirjalikult. – (FR) Mina toetan Fava raportit, millega kehtestame rangemad karistused tööandjatele, kes kasutavad ebaseaduslikku tööjõudu.

Nii peaksid trahvid sisaldama töötajate päritolumaale saatmise kulusid ning selliseid võlgasid nagu palk, maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed. Muud kavandatud karistused ulatuvad riigitoetustest ilmajätmisest ettevõtte ajutise või alalise sulgemiseni.

Lubage juhtida tähelepanu süsteemi kolmele põhipunktile; esiteks antakse sellega südametunnistusetu ja ebaausatele tööandjatele märku, et kõige raskematel ebaseadusliku tööjõu ärakasutamise juhtudel – näiteks siis, kui alaealisi võetakse tööle tingimustega, mis on eriti ebasobivad, või kui töötaja on inimkaubanduse ohver – määratakse neile kriminaalkaristus. Järgmine punkt on võimalus kohaldada eraisikutele leebemaid karistusi, kui eratöötajad on korras. Ja viimaks allhankeahelas olevate ettevõtete vastutus, kui on võimalik tõestada nende teadlikkust sellest, et alltöövõtja võttis tööle ebaseaduslikke sissepääsudeid.

Ärgem unustagem, et asi on miinimumnõuetes (iga riik võib kehtestada tööandjatele karmimad karistused ja suurendada ebaseaduslike sissepääsude kaitset) ja on olemas punkt, et iga kolme aasta tagant vaadatakse need läbi, et eesmärki kogemuste põhjal kohandada.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Meie kolleegi koostatud raport on esimene samm võitluses ebaseadusliku tööhõive vastu ja piiriülese kuritegevuse ühe tõsisema osa vähendamises. Kui siiani on riikide

poliitika keskendunud rohkem ebaseaduslike sisserändajate tööturule pääsu takistamisele, siis edaspidi tegeleme probleemi juurtega, kui karistame ebaseaduslike sisserändajate haavatavust ära kasutavaid tööandjaid.

Enamik kõnealustest töötajatest tegutseb põllumajandussektoris ning on lugematu hulk juhtumeid, mil need inimesed peavad taluma ebainimlikke töötingimusi ja jäävad sageli ka palgast ilma. Meie kavandavad eeskirjad mitte ainult ei karista tööandjaid, vaid tagavad ka selle, et töötajad saavad oma palga kätte. Meil on vaja selliseid sätteid selleks, et kehtestada ühenduse tasandil standardeeskirjad tööandjate karistamiseks, sest enamikul juhtudel tuuakse inimesi järjepidevalt kohale piiriüleste inimkaubandusvõrgustike kaudu.

Me ei tohi tõlgendada seda raportit selliselt, et nüüdsest on Euroopa Liidu piirid suletud, vaid selliselt, et see tähendab ühenduse kodanike eelistamise põhimõtte tugevdamist. Arvestades enamiku liikmesriikide rahvastiku koosseisu, peame hoidma tööturu piirid valla, aga tingimusel, et töötajate sissevool on seaduslik ja sobib ühenduse vajadustega.

Patrick Gaubert (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Mul on hea meel, et direktiivi eelnõu võeti suure häälteenamusega vastu, sest see on äärmiselt oluline võitluses ebaseadusliku sisserände vastu ja väga vajalik ühtse sisserändepoliitika rakendamiseks.

Ebaseaduslik töötamine on peamine asi, mis meelitab neid tuhandeid mehi ja naisi, kes tulevad iga päev üle meie piiride ja arvavad, et leiavad korraliku töö, millega oma peret toita. Tegelikult saavad neist orjad, sest teatud tööandjad kasutavad ära nende haavatavust ja teadmatust oma õigustest ning rakendavad neid odava tööjõuna.

Direktiiviga antakse kaks sõnumit: esiteks petistest tööandjatele, kes ei saa enam olukorda karistamatult ära kasutada, ja teiseks võimalikele ebaseaduslikele sisserändajatele, keda karmimad legaalsele tööle saamise tingimused tagasi hoiavad.

Nõukoguga saavutatud kompromiss on rahuldav ja võime vaid loota, et liikmesriigid rakendavad selle direktiivi kiiresti, lõpetamaks tuhandete inimeste haavatava olukorra Euroopas.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Me saame kehtestada ainult üldise illegaalsete töötajate töölevõtmise keelu, et ebaseaduslikku sisserännet pidurdada. Samamoodi saame kehtestada ainult karistusi tööandjatele, kes valivad sellise tööjõu, kasutavad sageli seda ära ja pole midagi muud kui tänapäeva orjapidajad.

Ent mul on mõningaid kahtlusi. Taas lõikab Euroopa Liit ühenduse õigusel (esimesel sambal) põhinevast juhtumist kasu, et laiendada oma pädevust liikmesriikide kriminaalõiguse ühtlustamise teel, välja arvatud Iirimaa ja Ühendkuningriigi puhul, kes on kasutanud asutamislepingutes tunnustatud loobumisvõimalust.

Mulle meenub, mis juhtus Prantsusmaal Neuillys pärast president Sarkozy nooblis lemmikrestoranis aset leidnud streiki: bossid kaebasid, et on liiga jäiga tööturu ohvrid või selle tööjõu kaitsjad, kellele nad maksid miinimumpalka, ning ebaseaduslike sisserändajate jaoks muutus töötamise kaudu õigusliku seisundi saavutamine lihtsaks; seda olukorda tugevdab see direktiiv veelgi, lubades seaduslikku staatust isikutele, kes kaebavad oma tööandja peale.

Kardan, et tegelikkuses ei piira see kõik ebaseaduslike sisserändajate voogu sellistes nimetatud valdkonnas vabades riikides nagu Prantsusmaa.

Carl Lang (NI), kirjalikult. – (FR) Sel raportil on mitu plussi.

Esiteks on sellel hariv eesmärk. Selles antakse teada häirivast tõsiasi, et Euroopas suureneb ebaseaduslik sisseränne – komisjoni andmetel on see praegu 4,5 ja 8 miljoni vahel –, ja selles on nimetatud majandussektorid, kus on kõige rohkem ebaseaduslikku tööjõudu: need on ehitus, põllumajandus, koristusteenused ning hotellid ja restoranid.

Teiseks tugevdab see võitlust haltuura vastu, eelkõige sellega, et kehtestab ebaseaduslike sisserändajate tööandjatele rahalised ja kriminaalkaristused.

Kahjuks on raportil ka palju miinuseid. Selles pole sõnagi meetmetest hootise ebaseadusliku sisserände peatamiseks. Ühendusesiseste piirikontrollide taastamist isegi ei kaaluta.

Lisaks on Euroopa Liidu riikide põhivajadus neil sotsiaalse ja majandusliku kriisi ning järsult kasvava töötuse aegadel kaitsta töökohti, mis tähendab, et vaja on rakendada sotsiaalset proteksionismi nii riikides kui ka Euroopa tasandil. Me peame tagama töökohad prantslastele Prantsusmaal ja eurooplastele Euroopas. On

vaja kohaldada riikide ja Euroopa eelistus- ja kaitsepõhimõtteid, mis on hädavajalikud tingimused Euroopa Liidu riikide majanduslikuks ja sotsiaalseks taastumiseks.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Hääletan Claudio Fava raporti poolt, millega sätestatakse karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele.

Me peame lõpetama ebaseaduslike sissetöötajate töölevõtmise, nii seepärast, et kaitsta neid ärakasutamise eest, kui ka seepärast, et takistada konkreetsete riikide majanduse kahjustamist.

Olulisim küsimus on see, et ei karistata mitte kolmandatest riikidest pärit ebaseaduslikke töötajaid, vaid tööandjaid, sest nemad on tugevama positsioonil.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Ma toetan riigis ebaseaduslikult elavate sissetöötajate tööandjatele karistuste kehtestamist ja kohaldamist. Raportis on miinimumeeskirjad tööandjate kriminaalkaristuste jaoks ning ärakasutamisele altimates sektorites tuleb teha kontrollid, kuigi meid Šotimaal kaitseb juba 2006. aasta sissetöötajate, varjupaiga ja kodakondsuse seadus.

Lydie Polfer (ALDE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin direktiivi eelnõu poolt, milles käsitletakse sellist nuhtlust nagu laialdane ebaseaduslik sissetöötamine, mis tekitab sageli ärakasutamist. Euroopa Liidus on 4,5–8 miljonit ebaseaduslikku sissetöötajat, kes töötavad ehituses, põllumajanduses, hotellinduses ja muudes sektorites. Peame karmimaks võitlemiseks ebaseadusliku sissetöötajaga võtma Euroopa tasandil kasutusele mitmesugused karistused nende ebaseaduslike sissetöötajate töölevõtjatele.

See tähendaks õigupoolest ettevõtetele vastutustunde andmist ja seeläbi ebaseadusliku sissetöötajate vastase võitluse tugevdamist.

Frédérique Ries (ALDE), kirjalikult. – (FR) Mul on hea meel, et Euroopa Parlament võttis täna suure hääletamusega vastu direktiivi eelnõu, mille eesmärk on kehtestada karistused ebaseaduslike sissetöötajate tööandjatele.

See karistuste direktiiv sobib ELi ebaseadusliku sissetöötajate vastu võitlemise strateegiasse, mis sisaldab ka valikulist sissetöötajate soodustavat sinist kaarti ja tagasisaatmisdirektiivi.

Haltuura ohustab Euroopa majandust, eriti veel praeguses majanduskriisis.

Euroopa Liit näib paljudele ebaseaduslikele sissetöötajatele endiselt eldoraadona, sest sageli leiavad nad siin tööd ja sellise elukvaliteedi, mida neil kodumaal poleks.

Euroopa Liidus elab ebaseaduslikult hinnanguliselt 4,5–8 miljonit kolmandate riikide kodanikku, kes leiavad tavaliselt tööd ehituses, põllumajanduses, kodudes ja hotellides. Nad teevad madalapalgalist tööd, mis on sageli ärakasutamise piiril.

Südametunnistusega tööandjad saavad neist ebaseaduslikest töötajatest kasu, sest need on valmis töötama väga madala palga eest ja ohtlikes oludes.

Tänu tänasele hääletusele läheb ebaseaduslike töötajate töölevõtmine tööandjatele kalliks ja võib neid isegi vanglasse viia.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletan härra Fava raporti poolt, millega sätestatakse karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele. Jagan raportööri muret selle nähtuse sotsiaalsete tagajärgede ja sissetöötajate töötingimuste pärast.

Südametunnistusega tööandjad kasutavad ebaseaduslikke sissetöötajaid ära, võttes nad tööle madalapalgalistele töökohtadele, milleks pole erilisi oskusi vaja ja mida keegi teine ei taha. Peale selle tuleks ebaseaduslikku töötamist pidada ei millekski vähemaks kui sotsiaalseks paheks, sest see võib põhjustada palgalanguse, töötingimuste halvenemise ja ettevõtetevahelise konkurentsi moonutamise. Seepärast kiidan härra Fava algatuse nende haavatavate inimeste õiguste kaitsmise eesmärgil heaks.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Komisjoni direktiivi ettepanek ja sellega seotud Euroopa Parlamendi raport, millega sätestatakse karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele, on ausammas silmakirjallikkusele ja pettusele. Tõeline eesmärk ei ole mitte sissetöötajate töötajaid barbaarselt ära kasutavatele tööandjatele karistuste kehtestamine, vaid vastupidi – sissetöötajate karistamine, vahistamine ja vägivaldne päritolumaale tagasisaatmine. See on ELi sissetöötajate sissetöötajate poliitika üks meede, mis on järg kurikuulsale häbidirektiivile, milles on sätestatud

ebaseaduslikele sisserändajatele 18 kuu pikkune arest, väljasaatmine ja viieaastane ELi territooriumile naasmise keeld.

Tegelikult karmistatakse direktiivi ettepaneku ja Euroopa Parlamendi raportiga, mis liigub täpselt samas suunas, sisserändajatevastased repressiivmeetmed, muudetakse nende sotsiaalne tõrjutus kavakindlaks ja sisuliselt soodustatakse nende veelgi metsikumat ärakasutamist kapitali poolt.

Kreeka kommunistlik partei hääletab nii raportit kui ka komisjoni direktiivi ettepaneku vastu.

See partei toetab sisserändajate õiglasi nõudeid, neile seadusliku seisundi andmist, musta ja deklareerimata töötamise kaotamist, palkade suurendamist, võrdset palka võrdse päevatöö eest ning sotsiaalsete ja kodanikuõiguste täielikku kaitsmist.

– Resolutsiooni ettepanek: (B6-0062/2009)

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Resolutsiooni ettepanek energiatõhususe parandamise kohta info- ja sidetehnoloogia abil sai minu poolthääle, sest arvan, et info- ja sidetehnoloogial on energiatõhususe parandamisel oluline roll ja see võib aidata vähendada CO₂ heitkoguseid hinnanguliselt rohkem kui 50 miljonit tonni aastas.

Liikmesriigid peavad info- ja sidetehnoloogia potentsiaali täiel määral ära kasutama, et saavutada kliima- ja energiapaketi seatud eesmärgid, milleks on vähendada Euroopa Liidus aastaks 2020 kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähemalt 20%, suurendada taastuvatest allikatest saadava energia osakaalu 20%ni ja parandada energiatõhusust 20%.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me hääletasime selle raportit poolt, mille koostas meie fraktsiooni kuuluv Euroopa Parlamendi Tšehhi liige, sest arvame, et selles käsitletakse ülimalt olulist teemat: energiatõhususe parandamist info- ja sidetehnoloogia abil. Selline tehnoloogia võib parandada tootlikkust ja majanduskasvu ning vähendada kulusid, soodustades sellega konkurentsivõimet, jätkusuutlikku arengut ja ELi kodanike elukvaliteedi tõusu. Seepärast pooldamegi ettepanekut soovitada nõukogu tulevastel eesistujariikidel seada prioriteediks info- ja sidetehnoloogia ning selle olulisus kliimamuutuse vastu võitlemisel ja sellega kohanemisel.

Samuti on meie arvates oluline, et igal otsustamistasandil püütaks rohkem kasutada kõiki saadaolevaid rahalisi vahendeid energiatõhusust parandavate info- ja sidetehnoloogial põhinevate tehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõtmiseks.

Arvestades seda, et süstemaatilist lähenemist arukatele info- ja sidetehnoloogia lahendustele ei ole õigel ajal vastu võetud, on samamoodi oluline suurendada sellealast teadlikkust, rõhutada erilist heitkoguste vähendamist seoses linnaarendusega, eelkõige arukate ehitiste, tänavavalgustuse ja ülekande- ja jaotusvõrkude väljaarendamise ning transpordikorralduse abil.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), kirjalikult. – (PL) Ma toetasin resolutsiooni ettepanekut energiatõhususe parandamise kohta info- ja sidetehnoloogia abil.

Info- ja sidetehnoloogiast peab saama tulevikulahendus peaaegu kõikide energiatarbivate seadmete jaoks, see aitaks energiatarbimises saavutada olulist säästu. Selle abinõu kasutamatajätmine võib põhjustada energianõudluse olulise suurenemise juba mõne järgmise aasta jooksul (umbes 25% nelja aastaga).

Suurim sääst oleks võimalik elektri tootmisel ja ülekandel. Energiateotmises tuleb tõhusust suurendada umbes 40% ja energijaotuses umbes 10%. Info- ja sidetehnoloogia aitab ka energiavõrgustikku paremini juhtida ning lihtsustab taastuvate energiaallikate kaasamist. Info- ja sidetehnoloogia rakendamisega on võimalik saavutada olulist kokkuhoidu hoonete kütmisel, jahutamisel ja valgustuses. See kõik aitab realselt vähendada CO₂ heitkoguseid nii üksikute energiaühikute kaupa kui ka kokkuvõttes.

Need tehnoloogiad, sealhulgas nende komponendid, samuti mikro- ja nanoelektronika ning paljud moodsad tehnoloogilised meetodid (näiteks fotoonika) suurendavad konkurentsivõimet ning loovad ettevõtetele ja tööturule uusi võimalusi.

Energiatõhususe parandamine tähendab energiatarbimise vähendamist tootmise, ülekande ja jaotamise etappides, samuti lõpptarbimisel. Kui arvestada, et seda on võimalik saavutada tehnoloogia ja käitumise muutmisega, samuti majanduslike muudatustega, mis tagavad samaväärse mugavuse ja teeninduse, siis tuleks nüüdisaegset info- ja sidetehnoloogiat kasutada nii laialdaselt kui võimalik.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma toetasin resolutsiooni ettepanekut energiatõhususe parandamise kohta info- ja sidetehnoloogia abil.

Väidaksin, et koos kasvuhoonegaaside 20% vähendamisega aastaks 2020 peame samas ajavahemikus parandama ka energiatõhusust 20%. Seepärast toetan esitatud ettepanekut, mille eesmärk on suurendada näiteks näidisprojektide kaudu teadlikkust info- ja sidetehnoloogia tähtsusest energiatõhususe parandamisel Euroopa Liidu majanduses. Selline tehnoloogia parandab tootlikkust ja majanduskasvu ning vähendab kulutusi ning see soodustab konkurentsivõimet, jätkusuutlikku arengut ja ELi kodanike elukvaliteedi tõusu.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanek energiatõhususe parandamise kohta info- ja sidetehnoloogia abil sai minu poolthääle, sest usun kindlalt, et see tehnoloogia suudab anda kõnealusele probleemile rakendatavaid lahendusi.

Energiatõhusus on äärmiselt oluline teema, sest teame väga hästi, et loodusvarad, millest me energiat saame, vähenevad pidevalt ja lõpevad mingil hetkel. Kokkuvõttes arvan, et igasugune tehnoloogia, mida saab kasutada energiatõhususe saavutamiseks, on eelis, mida kogu ühiskond saab nautida.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Euroopa Liidu energiajulgeoleku teemat on siin Euroopa Parlamendis tõstatatud sageli, eelkõige uute liikmesriikide esindajate poolt.

Viimastel nädalatel paljusid liikmesriike mõjutanud kriis on selgelt näidanud, kui reaalne on oht, et gaasitarnd meile peatatakse, ja kui halvasti me oleme selle tagajärgedeks valmis.

Euroopa peab lõpuks oma mõtetes ja tegudes üles näitama solidaarsust. Peame ehitama sobiva ülekandeinfrastruktuuri, looma tugimehhanismid riikide jaoks, kellel ei ole toorainevarusid, ja mitmekesistama oma energiaallikaid. Peame püüdma leida alternatiivseid gaasiallikaid, looma energiasäästusüsteemi ja tõhustama oma gaasitarbimist.

Tean, et kõiki neid teemasid on varem juba korduvalt tõstatatud, aga mis kasu sellest on, kui me pole mõttest kaugemale jõudnud?

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Energiatõhususe olulisust ja selle osatähtsust kliimamuutusega seotud eesmärkide saavutamisel ei tohi alahinnata. Energiatõhususe programmid võivad luua uusi töökohti.

– Resolutsiooni ettepanek: (RC-B6-0066/2009)

Guy Bono (PSE), kirjalikult. – (FR) See resolutsioon Guantánamo kinnipidamiskeskuse vangide tagasisaatmise ja taastõimimise kohta sai minu poolthääle.

Mulle tundub, et Euroopa võib president Obamale vaid õnne soovida selle kinnipidamiskeskuse sulgemise otsuse puhul, mida paljud meist on mitmeid aastaid nõudnud. Seepärast tundub mulle, et see on hea võimalus vastata USA palvele ühise seisukohaga, mis on kooskõlas Euroopa Liidu väärtustega.

Samuti on oluline, et suudaksime oma piirides korra majja seada ja et Euroopa riikidele, kes on lubanud CIA salaja vange vedada, tuletataks meelde nende kohustusi.

Niels Busk, Anne E. Jensen ja Karin Riis-Jørgensen (ALDE), kirjalikult. – (DA) Taani liberaalide parteisse kuuluvad Euroopa Parlamendi liikmed hääletasid kinnipeetavate Guantánamo kinnipidamiskeskusest tagasisaatmise ja ümberasustamise resolutsiooni ettepaneku lõike 4 vastu, sest meie arvates on otsustamine Guantánamo vangide vastuvõtmise üle, kui USA valitsus peaks seda paluma, liikmesriikide ainuõigus.

Muidugi pooldame seda, et liikmesriigid, kes tahavad vange vastu võtta, peaksid teistega nõu võimaliku mõju üle avalikule julgeolekule kogu Euroopa Liidus.

Martin Callanan (PPE-DE), kirjalikult. – Paljude Euroopa Parlamendi liikmete jaoks sai Guantánamo Bay vangla olemasolust nuut, millega Ameerikat nüpeldada. Mina isiklikult olen tänulik, et Ameerika Ühendriigid võtsid taas kord ebaproportsionaalse vastutuse Euroopa kaitsmiseks terrorismi eest.

Sellegipoolest olen nõus, et Guantánamo Bay vangla peaks ukseid kinni panema. Ma ei arva nii sellepärast, et vägivaldsed terroristid ei peaks minu arvates luku taga olema – tegelikult otse vastupidi. Aga on selge, et vaenlase võitlejate kinnipidamisega seotud juriidilised probleemid tuleb lahendada ja parim viis selleks on Camp X-Ray sulgemine.

Vaatamata sellele, et ma Ameerikat imetlen ja toetan, pean ütlema, et Guantánamo vangide eest vastutab sisuliselt Ameerika, mitte meie. Nad võeti kinni või vahistati Ameerika käsul ning seetõttu tuleb neile esitada süüdistus ja neid kinni pidada väidetavate Ameerika-vastaste kuritegude eest Ameerika seaduste kohaselt ja Ameerika territooriumil.

Ma ei poolda mõtet, et Euroopa Liidu liikmesriigid peaksid võtma vastutuse nende äärmiselt ohtlike terroristide eest. Sellegipoolest ei arva ma, et EL peaks ütlema liikmesriikidele, mida sellega seoses ette võtta.

Seepärast loobusin seda resolutsiooni hääletamast.

David Casa (PPE-DE), kirjalikult. – Me peame olema väga tähelepanelikud, kui langetame selliseid otsuseid, nagu antud resolutsioonis välja pakutud. Me ei saa kõiki Guantánamost vabastatud lihtsalt käed avali vastu võtta. Kui tagame endiste kinnipeetute väärrika kohtlemise, peame enne otsustamist olema nende süütuses kindlalt veendunud. Igasugune umbropsu tehtud otsus, mida pole langetatud ülimalt hoolikalt, võib olla kurbade tagajärgedega.

Chris Davies (ALDE), kirjalikult. – Kuigi mul on Guantánamo sulgemise otsuse üle hea meel, tunnen muret Euroopa riikide soovi pärast võtta vastu endised kinnipeetavad, kellel võivad olla sidemed terroristidega. Arvestades ELi inimeste vaba liikumise poliitikat, võib ajal, mil meie ees juba on keerulised terrorismiprobleemid, olla ühe Euroopa riigi tegevusel tagajärjed teiste jaoks. Lisaks piiravad meie võimalusi terrorismis kahtlustatav isik välja saata rahvusvahelised konventsioonid (näiteks Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon), mis oleks juba ammu tulnud läbi vaadata.

Proinsias De Rossa (PSE), kirjalikult. – Ma toetan seda resolutsiooni, milles väljendatakse rahulolu president Obama otsusega sulgeda Guantánamo Bay kinnipidamiskeskus ja muude sellega seotud oluliste korraldustega ning milles tuletatakse meelde, et kõige suuremat vastutust selle kinnipidamiskeskuse sulgemise ja selle vangide tuleviku eest kannavad Ameerika Ühendriigid, aga milles ka kutsutakse ELi liikmesriike üles vastama positiivselt Ameerika Ühendriikide palvetele aidata Guantánamo Bay kinnipeetavad Euroopa Liitu ümber asustada, koheldes kõiki õiglaselt ja inimlikult ning tugevdades rahvusvahelist õigust.

Aga olen väga mures teadete üle, et Obama valitsus kavatseb jätkata väljaandmistavasid.

Edite Estrela ja Armando França (PSE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Parlamendi resolutsiooni ühisettepanek võimaluse kohta võtta vastu Guantánamo vange, kellele ei ole kuritegude eest süüdistust esitatud, sai meie poolthääle, sest arvame, et Euroopa Liidu koostöö on rahvusvahelise õiguse tugevdamiseks, inimõiguste austamiseks ning Guantánamo vangidele õiglase ja erapooletu kohtlemise tagamiseks väga oluline.

Seepärast on Portugali valitsuse algatus ja tahe teha USA valitsusega Guantánamo kinnipidamiskeskuse sulgemisel koostööd meie arvates eeskujuks, mis väärib järgimist teiste liikmesriikide poolt, toetamaks Ameerika Ühendriike selle keerulise probleemi lahendamisel inimõigusi ja rahvusvahelise õiguse eeskirju austades.

Vasco Graça Moura (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin selle resolutsiooni ühisettepaneku vastu. Võttes arvesse selle põhjendusi D (kolmas taane) ja F, pean ma vastuvõetamatuks, et Euroopa Liit peaks vastuseks Portugali välisministri järelemõtlematule ja demagoogilisele soovitusel julgestama oma liikmesriike valmisolekuks võtta vastu Guantánamost vabastatud vange.

Tegelikult ei tohiks me mitte mingil juhul nõustuda sellega, et Euroopa Liidu liikmesriigid võtavad vastu kinnipeetavaid, kelle puhul arvatakse, et nad kujutavad endast „potentsiaalset ohtu” (põhjendus D); samuti ei tohiks me unustada 61 varasemat vangi, kes on pärast vabastamist tegelnud terrorismiga (põhjendus F).

Et võimatu on kindlalt eristada neid, kes kujutavad endast potentsiaalset ohtu, ja neid, kes ei kujuta, siis on selge, et tuleb kohaldada ettevaatuspõhimõtet, ja mitte ainult REACHi kontekstis.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Kuigi resolutsiooni ühisettepanekus on meie arvates positiivseid punkte, eelkõige koht, kus kirjutatakse, et „kõige suuremat vastutust Guantánamo Bay kinnipidamiskeskuse sulgemise ja selle vangide tuleviku eest kannavad Ameerika Ühendriigid”, ei ole selles selgitatud tingimusi, mille alusel seda äärmiselt tõsist humanitaarolukorda käsitleda.

Nagu me varem oleme rõhutanud, ei ole me nõus riikide või Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Liidu vahelise kokkuleppega Guantánamos kinnipeetud vangide üleandmise kohta. See ei tähenda, et isikute vabalt tehtud otsuseid ja taotlusi – nimelt varjupaiga saamiseks Portugalis – ei tuleks kaaluda, võttes arvesse riigi suveräänsust, Portugali Vabariigi põhiseadust ja rahvusvahelist õigust.

Aga resolutsioonis:

– ei mõisteta hukka asjaolu, et USA uus valitsus ei ole küsitavaks pidanud kodanike kinnipidamist ja ebaseaduslikku vedamist, ning

– eiratakse täielikult vajadust uurida välja kogu tõde rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste rikkumiste kohta selles niinimetatud terrorivastases sõjas, sealhulgas mitme ELi liikmesriigi valitsuse vastutust seoses nende riigi õhuruumi ja territooriumi kasutamisega ebaseaduslikult kinnipeetud vangide väljaandmiseks ja vedamiseks.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – (LT) Kiidan südamest ja toetan USA presidendi Barack Obama otsust hakata sulgema Guantánamo Bay kinnipidamiskeskust. See on tähtis samm USA poliitika uue alguse poole. Olen kindel, et kõik Euroopa Liidu liikmesriigid toetavad USA poliitikat ja reageerivad president Obama koostööpalvele või aitavad vabastatud vangide küsimust lahendada, kui ta seda paluma peaks. Aga ma hääletasin resolutsiooni selle artikli vastu, mis nõuab tungivalt, et liikmesriigid oleksid „valmis Guantánamo vangide vastuvõtmiseks”, sest selle küsimuse üle peaks ühenduse iga liikmesriik otsustama sõltumatult. Mul ei ole kahtlust, et igaüks neist reageerib iga konkreetse juhtumi korral positiivselt ja pakub USA valitsusele abi. Aga see peab toimuma nende endi valikul, heal tahtel ning humanitaarnorme ja rahvusvahelisi õigusnorme järgides.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Kreeka kommunistlikusse parteisse kuuluvad parlamendiliikmed hääletasid Euroopa Parlamendi poliitiliste parteide resolutsiooni ühisettepaneku vastu ning nõuavad, et USA vabastaks meelevaldselt vahistatud ja Guantánamo baasis hoitavad kinnipeetavad kohe ning sulgeks viivitamata ja lõplikult selle ebaseaduslikult Kuuba pinnal Kuuba rahva ja valitsuse tahte vastaselt peetava baasi.

Selle asemel nõutakse resolutsioonis õiglast kohtupidamist kõigi üle, kelle vastu USA-l on enda arvates piisavalt tõendusmaterjali, ning kutsutakse ELi liikmesriike üles võtma kinnipeetavad ELi ja USA ühise terrorismivastase võitluse raames enda vanglatesse. Nõustumine kohtupidamisega kinnipeetavate üle ja neile karistuste määramisega on täielik narrimäng ja osalemine kuriteos, kui me kõik teame, millist keskaegset piinamist nad on pidanud kannatama, ja kui usaldusväärsed on seega ka niisugused tõendusmaterjalid pärast aastatepikkust ebainimlikku vangistust.

President Obamaga seotud hõisked ja kiitus panevad inimesi unustama imperialismipoliitika. Mis puudutab konkreetset seda küsimust, siis Guantánamo jääb endiselt CIA asutuseks, kuhu saab viia terrorismis kahtlustatavaid, kes toimetatakse edasi salajastesse vanglatesse.

Tobias Pflüger (GUE/NGL), kirjalikult. – (DE) Euroopa Parlamendi resolutsiooni ühisettepanek Guantánamo kinnipidamiskeskuse vangide tagasisaatmise ja ümberasustamise kohta sai minu poolthääle, sest ma kiidan heaks Guantánamo vangide vastuvõtmise ELi liikmesriikide poolt. Paljud ELi liikmesriigid jagavad süüd Guantánamo eest näiteks sellepärast, et nad andsid ülelennuload vangide ebaseaduslikuks vedamiseks.

Siiski on raportis mõned punktid, mis teevad selle poolt hääletamise raskeks.

Guantánamo piinamistavasid ja eelkõige uppumist imiteerivat piinamisviisi ei nimetata selgelt piinamiseks, vaid neid kirjeldatakse kui „õhkraid ülekuulamisvõtteid [...], mis on piinamine ning julm, ebainimlik või alandav kohtlemine”.

Lisaks lükati tagasi kõik Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni ja Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni esitatud muudatusettepanekud, milles paluti kõikide salajaste vangilaagrite sulgemist, ohvritele hüvitise saamise õiguse andmist ja Guantánamoga seotud inimõiguste rikkumise juhtumite uurimist.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Euroopa raskused Guantánamo sulgemise otsuse käsitlemisel näitavad selgelt, milline on kuristik kehtivatele põhimõtetele vastavate kavatsuste ja probleemide täis reaalsuse vahel.

Guantánamo sulgemine on iseenesest hea uudis, ka sümboolselt. Aga sulgemine ei lahenda probleemi, mille pärast see asutus loodi ja mida see lahendada ei suutnud – s.t probleemi, mida teha ohuga riiklikule ja rahvusvahelisele julgeolekule, mis on täiesti erinev tavalistest vaenlase sõduritest, kelle jaoks rahvusvaheline õigus on loodud.

Selle asemel et teha koostööd endiste Guantánamo vangide võimalikul vastuvõtmisel – see meede võib olla vajalik, aga selles tuleb arvestada mitmete piirangutega –, peaksid Euroopa, Ameerika Ühendriigid ja rahvusvaheline kogukond tegema koostööd, et leida kindel ja püsiv juriidiline lahendus rahvusvaheliste terroristide ohu vastu. Ilma selleta tuleb pärast Guantánamot järgmine halb lahendus.

Mis puudutab endiste kinnipeetavate vastuvõtmist, siis kindlasti on vaja kooskõlastamist Euroopa tasandil, aga soovitatav oleks ka mitte vastu võtta neid, kellele muudel asjaoludel turvakaalutlustel viisasid ei antaks. Tuleb järgida valmisoleku ja ettevaatuse kriteeriume.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Euroopa Parlamendi resolutsiooni ühisetepanek Guantánamo kinnipidamiskeskuse vangide tagasisaatmise ja ümberasustamise kohta sai minult vastuhääle. Selle taga on minu kindel veendumus, et vastutus kogu Guantánamo Bay kinnipidamiskeskuse sulgemise ja selle vangide tuleviku eest on täiel määral ainult Ameerika Ühendriikide kanda.

Lisaks ei ole ma nõus resolutsioonis sisalduva väitega, et vastutus rahvusvahelise õiguse ja põhiõiguste austamise eest lasub kõikidel demokraatlikel riikidel, eelkõige Euroopa Liidul. Me ei saa sekkuda asja, milles on pädev ainult Ameerika Ühendriikide valitsus. Lühidalt öeldes, eelnimetatud põhjustel olen Guantánamo vangide võimaliku Euroopa Liitu vastuvõtmise vastu.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Kõik Euroopa Liidu liikmesriigid peavad täitma oma osa, võimaldamaks Guantánamo Bay vanglat sulgeda. Ei ole mõtet kutsuda ameeriklasi üles seda kohta kinni panema, nagu uus president nüüd teeb, kui me ei saa jagada mõningast sellega seotud vastutust.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Mul oli hea meel uudise üle, et Barack Obama on otsustanud Guantánamo Bay vangla kinni panna. Härra Obama rõhutas juba oma valimiskampaania ajal, et selle kurikuulsa vangla sulgemine on üks tema prioriteet.

Guantánamo vangide tagasisaatmine ja üleandmine võib olla märk olulisest positiivsest muutusest USA poliitikas, nimelt liikumisest põhiõiguste, aga ka humanitaar- ja rahvusvahelise õiguse austamise poole. Nüüd peab iga vang kohtu ette astuma. Kui neil leitakse süüd, peavad nad kandma karistust Ameerika Ühendriikide vanglas. Need, kellele süüdistust ei esitata ja kes on vabatahtlikult nõus kodumaale tagasi viimisega, tuleks saata tagasi oma päritolumaale niipea kui võimalik. Vangid, keda ei saa päritolumaale piinamise või tagakiusamise ohu tõttu tagasi saata, peavad saama loa jääda Ameerika Ühendriikidesse, kus nad peaksid saama humanitaarkaitset ja hüvitist. Praegu on Guantánamos umbes 242 vangi. Mõned neist on seal vaid sellepärast, et ei ole ohutut riiki, kuhu nad võiksid naasta. Neile inimestele ei ole esitatud süüdistust mingis kuriteos.

Terrorismivastane võitlus on ja jääb nii Euroopa Liidu kui ka Ameerika Ühendriikide üheks välispoliitiliseks prioriteediks. Aga tuleb väga rõhutada, et see peab alati käima koos põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtete austamisega.

9. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 13.20 ja seda jätkati kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: MECHTILD ROTHE

asepresident

10. Eelmise istungi protokoll kinnitamine

– (Eelmise istungi protokoll kinnitati.)

Nils Lundgren (IND/DEM). – Proua juhataja, viitan kodukorda puudutava märkusena kodukorra artikli 142 lõike 2 punktidele a ja b kõneaja eraldamise kohta. Eile, kui arutlesime siin Euroopa Parlamendis Guantánamo vangla üle, katkestati minu ja mitme teise sõnavõtja jutt halastamatult, kui olime ületanud oma kõneaja mõne sekundiga. Nii karmilt kohtlesid meid härra Pöttering ja pärastlõunal teda asendanud asepresident härra Siwiec.

Aga Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni juhil härra Schulzil lubas härra Pöttering kõneaja ületada palju enam kui minuti. Ma ei taha vihjata, et seda lubati sellepärast, et härra Pöttering ja härra Schulz on vanad semud – saksa keeles *alte Kameraden* –, aga sellised juhtumid paistavad korduvat. Suurtest fraktsioonidest pärit

kolleegid, kelle poliitilist sõnumit juhataja tahab kuulata, saavad väga lahke kohtlemise osaliseks. Väiksematest fraktsioonidest pärit kolleegid, kelle poliitilist sõnumit juhataja kuulata ei taha, koheldakse väga julmalt. See on vastuolus kodukorraga, kus on selgelt öeldud, kuidas kõneaega tuleb anda.

Tahan härra Pötteringile ja asepresidentidele meelde tuletada...

(Juhataja ütles kõnelejale, et ta on kõneaega ületanud.)

Mind saadeti siia kaitsma subsidiaarsust ja liikmesriikide suveräänsust ning selle parlamendi presidendil ja asepresidentidel ei ole mingit õigust püüda vaigistada 15% Rootsi valijaskonnast.

Juhataja. – Härra Lundgren, katkestan teid nüüd. Te olete ületanud kõneaega enam kui poole jagu. Võtsin öeldu teadmiseks. Usun, et see on kõigile selge.

Nils Lundgren (IND/DEM). – Proua juhataja, kas ma tohin teile meelde tuletada, et härra Schulziga seda juhtunud ei oleks? Teda te katkestanud ei oleks. See ongi see suur erinevus. Aga te kinnitasite seda, mida ma öelda tahtsin – tänan teid väga.

Juhataja. – Härra Lundgren, olen kindel, et te eksite. Panen teie öeldu kirja ja see on protokollis näha. Kindlasti oleks ka juhatuses sobiv arutada seda erinevat käitumist, mis osaliselt sõltub vaba aja olemasolust.

11. Kosovo (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused Kosovo kohta.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Proua juhataja, me räägime täna Kosovost raportöör Lagendijki väga üksikasjaliku raporti põhjal, mis on muidugi komisjoni ja nõukogu avaldustega seotud.

Antud juhul ei ole raportööril ametlikku kõneaega ja see on minu arvates kohutav olukord. Kui raportöör tutvustaks algatusraportit esmaspäeva õhtul, oleks tal selleks vaid neli minutit. Minu arvates ei ole see õiglane. Seepärast palun juhatusel mõelda, kas ei saaks anda ametlikku kõneaega ka inimesele, kes on töötanud kuid väliskomisjoni raportöörina.

Nüüd on solidaarsusest oma minuti talle kui Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni kuuluvale kolleegile andnud ka proua Kallenbach. Ehk oleks teil, proua juhataja, võimalik, kui see on teie võimuses, anda proua Kallenbachile üks minut registreerimata sõnavõtuks. Igatahes tahaksin paluda teil seda hoolikalt kaaluda. Peame leidma selliste juhtumite jaoks teistsuguse korralduse.

Juhataja. – Muidugi on õige, et selle olulise probleemiga tuleb tegelda. Mis puudutab seda konkreetset olukorda, siis soovitan proua Kallenbachil paluda minutit registreerimata sõnavõtuks, sest see muudaks asja palju lihtsamaks.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, tänan teid selle võimaluse eest anda ülevaade viimase aja arengust Kosovos. Kahe nädala pärast, 17. veebruaril 2009 tähistab Kosovo aasta möödumist riigi iseseisvuse väljakuulutamisest ja see arutelu toimub väga õigel ajal. Selle aja jooksul on Kosovo võtnud vastu põhiseaduse ning täiesti uue õigusliku ja institutsioonilise raamistiku. Iseseisvuse väljakuulutamine lõi rahvusvahelise üldsuse ja eelkõige Euroopa Liidu jaoks uue olukorra ja uued probleemid.

Liikmesriikide eri vaated iseseisvuse väljakuulutamisele ei õõnesta kuidagi liidu üldisi poliitilisi sihte. Kui järgime üldeesmärki tagada Balkani maades pikaajaline stabiilsus, aitame endiselt kaasa Kosovo majanduslikule ja poliitilisele arengule.

Kosovo puhul tähendab see eelkõige kaasaaitamist õigusriigi tugevdamisele, inimõiguste järgimisele ja vähemuste kaitsmisele, samuti majandusarengu soodustamist ning Kosovo rikka kultuuri- ja usupärandi kaitsmist.

See tähendab ka Kosovo jätkuvat käsitlemist 2003. aasta Thessaloníki tippkohtumisel Lääne-Balkani jaoks sätestatud laiemas raamistikus. Poliitikat, mille kohaselt toetatakse Lääne-Balkani riikide lõimumist Euroopaga ja milles toona kokku lepitakse, on hiljem üle kinnitatud; viimati kinnitas seda nõukogu oma 8. detsembri 2008. aasta koosolekul.

Meie jätkuvat pühendumust kinnitab see, et kohe eelmise aasta alguses määrati ELi eriesindajaks Pieter Feith, kes tegutseb Prištinas ja kellega teil on peagi võimalus väliskomisjonis kohtuda. Tema ja ta meeskonna ülesanne on anda kohapeal väärtuslikku abi, et me saaksime koos kõik oma poliitilised eesmärgid täita.

Hiljem, 2008. aasta detsembris alustas oma missiooni EJKP kõige kõrgelennulisem tsiviilmissioon – EULEX. Selle põhieesmärk on aidata Kosovo ametiasutusi õigusriigiga seotud küsimustes, eelkõige politsei-, kohtu- ja tolliameti loomisel.

Järgmistel kuudel on meie põhiülesanne tugevdada osalust Kosovos, eelkõige rakendada EULEXit täiel määral. Oleme piisavalt realistlikud ja teame, et 2009. aastal on küllaltki palju raskusi ja takistusi.

Ka Kosovo institutsioonidel tekib palju probleeme Kosovo stabiilseks mitmerahvuseliseks demokraatlikuks riigiks muutmisel. Rahvusvahelise kogukonna abi on Kosovole eduka piirkonda sulandumise tagamiseks väga oluline.

Komisjon on teada andnud, et aasta lõpu poole esitab ta uurimuse Kosovo poliitilise ja sotsiaal-majandusliku arengu edendamise võimalustest. Nõukogu on selle üle heameelt väljendanud. See peaks pakkuma uusi võimalusi ja põhinema juba saavutatul ning selle kohandamisel võetakse arvesse mõne järgmise kuu jooksul omandatavaid kogemusi.

Põhja-Kosovos on olukord järgmistel kuudel endiselt keeruline ja see nõuab eritähelepanu. Viimased selle aasta jaanuari alguses Mitrovicas aset leidnud etnilise vägivalda puhangud kätkesid endas ohtu, aga need suudeti ohjes hoida. See, et Priština võimud tegutsesid mõistliku tagasihoidlikkusega, on eriti julgustav. Ent need vahejuhtumid tuletavad pidevalt meelde, et seal on kestev destabiliseerumise oht. Jätkame eelkõige riigi põhjaosas valitseva olukorra hoolikat jälgimist.

Eesistujariik on Euroopa Parlamendi liikmete jätkuva huvi ja liidu osaluse toetamise eest selles piirkonnas tänulik. Eriti hea meel on mul kavandatud resolutsiooni üle, mis esitati sellel osaistungjärgul. On julgustav, et Euroopa Parlament suudab igakülselt toetada meie jõupingutusi selles piirkonnas ja liidu tegevust Kosovo stabiliseerimisel, arvestades piirkonda laiemalt.

Praegune eesistujariik soovib hoida teid kursis nii korrapäraste arutelude kaudu siin täiskogus kui ka üksikasjalikumate ülevaadetega komisjonides. Kavandame kevadel mitmesuguseid ettevõtmisi, mille hulgas on muu seas ka märtsi lõpul toimuva Gymnichi kohtumise pühendamine Lääne-Balkanile. Tean ka, et Pieter Feith kohtub järgmisel nädalal väliskomisjoniga ja tema saab anda kõikehõlmava ajakohase ülevaate sellest, mis kohapeal toimunud on.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Proua juhataja, vaid aasta pärast iseseisvuse väljakuulutamist on olukord Kosovos ja kogu Lääne-Balkanil mõnele intsidendile vaatamata üldiselt stabiilne ja kontrolli all.

Euroopa Liidu kohalolek Kosovos muutub ÜRO kohaloleku vähenedes pidevalt olulisemaks. ELi eriesindaja asub Prištinas ning ELi õigusriigimissioon (EULEX) tegutseb kogu Kosovos ja hakkab täiskoormusel tööle märtsi lõpul.

Stabiilne mitmerahvuseline Kosovo on Euroopa Liidu jaoks kõige tähtsam. Parim võimalus, kuidas Kosovo saab Euroopaga lõimuda, on luua demokraatlik mitmerahvuseline ühiskond, kus austatakse õigusriigi tavasid, tehakse naabritega rahumeelselt koostööd ning aidatakse hoida piirkonna ja Euroopa stabiilsust. See hõlmab laialdasi meetmeid kõikide Kosovo kogukondade tuleviku kindlustamiseks, mis loob aluse jätkusuutlikule majanduslikule ja poliitilisele arengule.

Komisjoni 2008. aasta novembri arenguaruanne andis võimude arvates objektiivse ja õiglase hinnangu saavutatule ja eesisevatele ülesannetele. Kosovo võimud on võtnud endale kohustuse need ülesanded täita ja teha seda koostöös komisjoniga. Eraldame Kosovole ühinemiseelse abi rahastamisvahendi alusel märkimisväärsed vahendeid, mis on osa rahastajate konverentsil 2008. aasta juulis kokkulepitud 1,2 miljardist eurost.

2008. aastal toetati Kosovos ühinemiseelse abi rahastamisvahendiga projekte kokku 185 miljoni euro väärtuses, mis on kolm korda rohkem kui sellele eelnenud aastal. 2009. aastal eraldame veel 106 miljonit eurot. Selle raha haldamise eest vastutab ainuüksi komisjoni Prištinas asuv kontaktasutus, kes töötab nüüd täiel jõul ja kellel on olemas kõik vajalikud kontrollisüsteemid ning kes võtab selle töö üle Euroopa Ülesehitusametilt.

Komisjoni tunneb heameelt siin Euroopa Parlamendis täna arutatud resolutsiooni projekti üle. Selles käsitletakse paljusid teemasid, mis on ka meie arust olulised, näiteks Kosovo kultuuripärandi säilitamine,

avaliku halduse võime parandamine, kogukondadevahelise lõimumise parandamine, mitmerahvuselise hariduse olulisus ning romi perede täbar olukord riigi põhjaosas asuvates pliiga saastunud põgenikelaagrites.

Komisjon tegeleb kõikide nende teemadega väga tõsiselt. Ehk räägiksin mõne sõnaga neist kõigist järgemööda.

Komisjon on tihedas koostöös Euroopa Nõukoguga rahastanud 2004. aastast alates usu- ja kultuurimälestiste taastamist programmi raames, mille eelarve on kümme miljonit eurot. 2008. aastal rahastamine jätkus ja jätkub ka 2009. aastal täiendava 2,5 miljoni euroga, mida saab kasutada lisaprojektide rahastamiseks. Me leiame, et see on üksmeele saavutamise väga oluline osa, ja oleme toetanud Kosovo kultuuripärandi andmebaasi loomist. Kõne alla võivad tulla ka kalmistud, et tagada nende korralik taastamine ja säilimine.

Tahaksin tänada Euroopa Parlamenti ELi 2008. aasta eelarve raames eraldatud kolme lisamiljoni eest kultuurimälestiste taastamiseks sõjas kahjustada saanud Lääne-Balkani aladel. Komisjon on eraldanud sellest summast poole – 1,5 miljonit eurot – Kosovo kultuuriministeeriumiga koos paljurahvuselises Prizreni linnas läbiviidava ühisprojekti jaoks.

Täname teid selles rubriigis eraldatud lisasumma eest, mis kuulub samuti selle aasta eelarvesse. 2007. aasta ühinemiseelse abi rahastamisvahendi toel viib komisjon ellu projekte, millega lihtsustatakse Kosovos ümber asuma pidanud inimeste naasmist ja taasloomist; kokku 3,3 miljoni euro eest. Oleme arvestanud nelja miljoni lisaeuroga 2008. aasta ühinemiseelse abi rahastamisvahendist ja kahe miljoni euroga 2009. aasta ühinemiseelse abi rahastamisvahendist. See raha aitab parandada ka kohaliku tasandi võimet naasjad uuesti kohalikku sotsiaalsesse ja majanduslikku keskkonda loimida.

Sooline võrdõiguslikkus on meie tegevuskavas ka tähtsal kohal. Komisjon on andnud Kosovo soolise võrdõiguslikkuse ametile tehnilist abi. Ta on demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi raames toetanud ka mitut vabaihendust, kes tegelevad soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste valdkonnas.

Mis puudutab avaliku halduse võimet, siis komisjon jälgib Kosovo avaliku halduse reformi strateegia ja tegevuskava elluviimist. Oleme juhtinud ametiasutuste tähelepanu sellele, et hädavajalik on võtta vastu avaliku teenistuse seadus. Piirkondliku avaliku halduse kooli asutamises osaledes teeme koostööd ka Kosovo avaliku halduse instituudiga. Erilist tähelepanu pööratakse kohaliku omavalitsuse ja halduse ministeeriumile, mida toetame peaaegu miljoni euro suuruse projektiga.

Komisjon teeb märkimisväärsed pingutusi, et aidata Kosovo haridussüsteemi reformida. Meie rahaline abi on ulatuslik. Selle eesmärk on parandada nii materiaalseid tingimusi kui ka õpetamiskvaliteeti esimeses, teises ja kolmandas kooliastmes ning kutsekoolides, samuti tugevdada kultuuride paljususega seotud tahke, mis on üksmeele saavutamise põhieeldus.

Pärast juulis toimunud rahastajate konverentsi lõi Maailmapank mitme rahastajaga usaldusfondi laiema sotsiaalse sektori, sealhulgas hariduse jaoks. Viie miljoni euroga on komisjon üks fondi põhiinvestoreid. Kokku ulatub ELi abi Kosovo haridusele 2006.–2010. aastani 30,5 miljoni euroni. Toetame ka mitmerahvuselise Euroopa Ülikooli kolledži avamist, kui kõik kohalikud huvirühmad on jõudnud kokkuleppele, et muuta see projekt jätkusuutlikuks.

Romi perede halb olukord riigi põhjaosas asuvates pliiga saastunud põgenikelaagrites on tõeliselt murettekitav küsimus. Komisjon aitab aktiivselt leida kõigile vastuvõetavat kiiret ja püsivat lahendust. Palusime juba kõikidel asjaosalistel seda teemat mitte politiseerida, vaid tegutseda üksnes romi perede huvides.

Viimasena ütlen, et Kosovo saab kasu ka meie mitme abisaajaga programmidest, mis hõlmavad Lääne-Balkanit ja Türgit ning mille raames rahastatakse romide kodanikuks registreerimist. Meie abi Kosovo romidele hõlmab ka haridust. Koos Euroopa Nõukoguga toetame romi laste hariduse, sealhulgas emakeelse hariduse kvaliteedi parandamist.

Minu arvates on see kõik väga kooskõlas teie ettepanekutega. Austatud Euroopa Parlamendi liikmed, tänan teid tähelepanu eest ja ootan teie küsimusi.

Doris Pack, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Proua juhataja, tahaksin raportööri ja variraportööri õnnitleda, sest arvan, et oleme koostanud üheskoos väga hea resolutsiooni.

Resolutsioonis palutakse nõukogul ja komisjonil tagada ühised meetmed Kosovos, EULEXi koostöö ELi kõrge esindajaga ning koostoime loomine Kosovo majandus- ja sotsiaalelu huvides, sest need vajavad paremaks muutmist.

Samuti peab missioon EULEX tagama, et aastaid kestnud kohtuprotsessid võetaks viimaks käsile ja viidaks lõpule. On endiselt palju metsikusi, mida ei ole veel paljastatud ja kohtu ette toodud. Samuti on oluline võidelda Kosovos korruptsiooniga, sest vabaduses on palju kriminaalkurjategijaid, keda ei ole karistatud.

Lisaks sellele, mida oleme juba kuulnud, peaks Euroopa Liit kaaluma ka suuremat tähelepanu seal elavate inimeste igapäevaelule ja võimalusele viia läbi kohalikke inimesi kaasavaid kohalikke projekte, mitte ainult võtma laialdasi meetmeid. See töö on väga oluline.

Peame nõudma, et Kosovo valitsus alustaks lõpuks Martti Ahtisaari kava sisaldava põhiseaduse praktilist elluviimist. Kosovo rahvad peavad oma igapäevaelus teadma, et nad elavad üheskoos. Peale selle tuleb serblastesse, albaanlastesse ja kõikidesse teistesse Kosovo vähemusrahvustesse suhtuda kui kodanikesse, kellel on teistega võrdsed õigused.

Kosovo valitsus peab ka detsentraliseerimisprogrammiga edasi minema. Kindlasti pooldan ma mitmerahvuselise Euroopa kolledži loomist, mis on lisaks Priština ülikoolile ja Mitrovica ülikoolile veel üks ühisele tulevikule keskenduv ühisasutus.

Lisaks tahaksin, et Serbia mõistaks ükskord, et Kosovo serblased ei taha, et neid õhutatakse valitsuses mitte osalema. Neil tuleb lubada osaleda valitsuses, parlamendi töös ja ühiskonnaelus. See on ainus viis tagada Kosovo õitseng.

Csaba Sándor Tabajdi, *fraktsiooni PSE nimel.* – (FR) Proua juhataja, ma kõnelen Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel. Võime kinnitada, et olukord Kosovos on paranemas. Oleme eesistujariik Tšehhile ja komisjonile nende hea koostöö eest tänulikud. Olen proua Packiga täiesti nõus, et missioon EULEX on Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika jaoks väga suur ülesanne, see on Euroopa Liidule kui õigusriigi põhimõtetele rajanevale ühendusele üks ajaloo suuremaid ülesandeid.

On hea, et pärast Julgeolekunõukogu eesistuja avaldust on olemas juba ka õiguslik alus, mille Serbia valitsus on heaks kiitnud. Vaikiv nõusolek on olemas ka Hiinalt ja Venemaalt, kes lükkasid varem igasugused konflikti lahendused tagasi.

On tähtis, et EULEX teeb Kosovos asjaosalistega koostööd. Me ei tohi teha samu vigu, mida tegi UNMIK, kes raiskas palju raha ja tõukas Kosovo inimesed eemale. Proua Pack on ka seda teemat puudutanud. Väga oluline on teha selgeks ühelt poolt Kosovo valitsuse ja parlamendi ning teiselt poolt EULEXi pädevusvaldkondade jaotus.

Me ei saa võtta vastutust Kosovo arengu eest. EULEXi kohalolek Põhja-Kosovos on väga oluline, et takistada selle territooriumi eraldumist. Ja lõpetuseks, põhiseaduse sätete täielik rakendamine Ahtisaari kava kohaselt on vähemuste jaoks põhiline küsimus.

Johannes Lebech, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DA) Proua juhataja, kõigepealt tahaksin öelda, et olen selle resolutsiooni ettepanekuga väga rahul, ja tänada härra Lagendijki tubli töö eest. Selle tulemus on hästi tasakaalus ja asjakohane tekst, milles käsitletakse kõiki olulisi probleeme. Selle resolutsiooniga annab Euroopa Parlament Kosovo ja teiste Lääne-Balkani riikide inimestele märku eelkõige sellest, et neid ei ole unustatud, et nad on Euroopa osa. Need ei ole pelgalt tühjad sõnad, millel puudub tegelik tähendus. Missioon EULEX, mis on nüüdseks Euroopa ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames suurim missioon, on juba käimas. See, et missiooni toetab ÜRO ja et see hõlmab kogu riiki, teeb heameelt.

Oma resolutsiooniga toetab Euroopa Parlament Kosovot selles missioonis. Samuti oleme välja toonud valdkonnad, kus Euroopa Liidu liikmesriigid saavad Kosovot aidata. See puudutab eriabi avaliku halduse loomiseks, kodanikuühiskonna tugevdamiseks ja haridusprojektideks. Kui me toome esile valdkonnad, kus Kosovo juhtidel on paranemisruumi – näiteks vähemuste kaitse –, siis sellepärast, et võtame Kosovo toetamist demokraatliku ühiskonna loomisel tõsiselt. Sellise demokraatliku ühiskonna loomisel, milles austatakse vähemusi ja mis eksisteerib rahu koos naaberriikidega. See ei puuduta mitte ainult Kosovo tulevikku, vaid ka kogu Balkani piirkonna ja terve Euroopa tulevikku. Eesolev tee on pikk ja raske. On ainult üks tee ning see viib Euroopa Liidu poole ja Kosovo, aga ka ülejäänud Lääne-Balkani lõimumise poole Euroopa koostöövõrgustikuga.

Ryszard Czarnecki, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Proua juhataja, pärispatt, mis leidis aset selle uue riigi, nimelt Kosovo sündimisel, oli see, et Kosovo ja Metohija, aga ka Serbia serblastest vähemusele jäi tunne, et uus riik ja kogu moslemi kogukond on serblaste vastu. Ilmselt see mõjutaski Belgradi ja Priština suhteid ning kindlasti suhteid Kosovo inimeste ja sulusaladel elavate serblaste vahel.

Kui serblastest vähemuse kultuuri, hariduse ja usuga seotud õigusi ei austata, muutuvad kahepoolsed suhted Kosovo ja Serbia, aga ka Balkani teiste osade vahel keerulisemaks ning Priština tee Euroopa Liitu pikeneb.

Olen nõus sellega, mida lugupeetud härra Lebech enne mind rääkis. Kosovo valitsus peab mõistma, et vähemuste õiguste austamine on Euroopa norm. Peame neid põhimõtteid sellega seoses rangelt järgima ja meie Kosovo partneritel hoolikalt silma peal hoidma.

Joost Lagendijk, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (NL) EULEXil kulus terve aasta, et esialgsed volitused ellu viia. Hea oleks praegu meenutada, mida need esialgsed volitused hõlmasid.

EULEX, mis on nüüdseks – nagu keegi juba märkis – Euroopa suurim missioon, pidi arendama Kosovot ja tegutsema kogu riigis, nii põhja kui ka lõuna pool Ibari jõge. Samuti pidi EULEX tegutsema kolmes valdkonnas, tolli, politsei ja kohtusüsteemi valdkonnas, ning EULEXi ja ÜRO organisatsiooni UNMIK vahel ei tohtinud olla mitte mingisugust – rõhutan: mitte mingisugust – ebamäära suhet. Rääkimata sellest, et EULEXi tegevus jagatakse riigis kaheks, põhja- ja lõunaosa tegevuseks. See ei olnud üldse mitte plaanis.

Väga pikka aega paistis, et algseid volitusi ei ole Julgeolekunõukogu kurikuulsa blokaadi tõttu võimalik ellu viia. Alles eelmise aasta novembris hakkas paistma, et asjad siiski laabuvad. Kaks-kolm kuud pärast tegevuse tegelikku algust on hea teha inventuuri ja vaadata, kas asjad laabuvad või – lubage mul seda veidi ettevaatlikumalt sõnastada – näivad laabuvat.

Kosovo politseil on hea meel suurepärase koostöö üle EULEXiga. Tolliasutused on lõpuks tööle pandud ja toimivad taas, muu hulgas Kosovo põhjaosas, kus Kosovo serblased need eelmisel aastal maha põletasid. Viimaks on hakatud tegelema tohutu hulga viibinud kohtuasjadega, mis käsitlevad rahvustevahelist vägivalda ja korruptsiooni; see näitab taas, et EULEXi tegevus on kõikide kogukondade, mitte ainult albaanlaste või serblaste huvides.

Loodan väga, et EULEXi viimase paari kuu edu jätkub. Samuti loodan, et Belgrad saab aru, et tema praegune lähenemine – konstruktiivne koostöö Euroopa Liiduga – on palju tõhusam kui pidevad ajaloo ümberkirjutamise püüded. Eelkõige loodan, et Kosovo ametiasutused suudavad nende ees endiselt seisva tohutu probleemikuhja lahendada. Lõpuks ometi tegeldakse korruptsiooniga, samuti organiseeritud kuritegevusega, mis on Kosovos ikka veel liiga laialt levinud. Viimaks ometi on Kosovol ELi õigusaktidel põhinev püsiv energiavarustus ja lõpuks ometi saab Kosovo majandus arenema hakata.

Kosovo on iseseisev riik ja tagasiteed enam ei ole, sõltumata sellest, kas Euroopa Parlament seda tahab või mitte. Meile, Euroopa Liidule on kasulik, kui Kosovost saab elujõuline riik. Sellepärast me seal oleme ja sinna jääma peame.

Tobias Pflüger, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Proua juhataja, minu fraktsioon – Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon – ei ole Kosovo kohta esitatud resolutsiooniga nõus. Enamik liikmesriike, aga mitte kõik, on Kosovot rahvusvahelise õiguse vastaselt tunnustanud. Meie fraktsioon nõuab, et kõik Kosovot puudutavad eeskirjad oleksid kooskõlas rahvusvahelise õigusega ja et lepitaks kokku kõikide asjaosalistega, sealhulgas Serbiaga. Kosovo tunnustamine on loonud katastroofilise pretsedendi, mida nüüd järgivad teised piirkonnad, näiteks Lõuna-Osseetia ja Abhaasia.

Euroopa Liit on alustanud Kosovos missiooni EULEX. Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon ei ole selle missiooniga nõus, sest selle aluseks on Kosovo tunnustamine, mis on rahvusvahelise õigusega vastuolus ja tekitab midagi ELi protektoraadi sarnast. EULEXil on – tsiteerin – „mõned täidesaatvad ülesanded”. See tähendab, et EULEXi ametnikud võivad tühistada Kosovo ametiasutuste lihtsamaid otsuseid. Missioon EULEX hõlmab ka 500 politseinikku vastuhaku mahasurumiseks. 26. jaanuaril viisid EULEX ja KFOR läbi vastuhaku mahasurumise ühisõppuse. Kahjuks näitab see tihedat koostööd ELi ja NATO vahel Kosovos.

Samal ajal propageerivad EL ja teised organisatsioonid uusliberaalse majanduse taastamist Kosovos, aga kohalikud inimesed seda ei taha. Seepärast nõuame lahendusi, mis oleksid kooskõlas rahvusvahelise õigusega, ja selget vastuhäält ELi missioonile EULEX. Kui me tõepoolest tahame kohalikke inimesi toetada, siis missioon EULEX seda ei võimalda.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (NL) Kui ma kaks kuud tagasi tööasjus Kosovos käisin, sain aru, miks paljude jaoks on raske tajuda rahvusvahelist kohalolekut selles riigis. Lisaks jäi mulle mulje, et eri tasandid ei tööta alati koos kuigi hästi.

Euroopa institutsioonid ei peaks lihtsalt õlgu kehitama. Me oleme sellega seotud. Missiooni EULEX kaudu lasub Euroopal vastutus sealse olukorra eest. EULEX peaks end rohkem kehtestama ja aitama Kosovo ametiasutusi nii palju kui vähegi võimalik, sõltumata sellest, kas seda neilt palutakse või mitte.

Tahaksin rõhutada kaht asja. Esiteks palun liikmesriikidel, kes Kosovot veel tunnustanud ei ole, oma seisukoha üle järele mõelda. Kosovo ei lähe tagasi Serbia piiridesse. Teiseks kutsun üles koostama Lääne-Balkani jaoks tegevuskava, mis annaks käegakatsutavaid tulemusi kõikide asjaomaste riikide juures, et aidata neil valmistuda Euroopa Liiduga ühinemiseks. See on Euroopa võetud kohustus Lääne-Balkani riikide ees.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni variraportöörina tahaksin õnnitleda härra Lagendijki tema suurepärase teksti eest. Toetame Serbia reformiprogrammi ja muidugi mõistame neid väheseid Euroopa Liidu liikmesriike, kes Kosovot veel rahvusvahelise õiguse kohaselt tunnustanud ei ole.

Aga tahaksime inimestele öelda: pole mõtet loota, et seda arengut on võimalik tagasi pöörata. Kolmveerand Euroopa Parlamendist hääletas Kosovo tunnustamise poolt. Ka komisjon on teada andnud oma poolehoiust, samuti 23 liikmesriiki 27st, kõik G7 riigid, neli kuuest endise Jugoslaavia vabariigist ja kolm Kosovo naaberriiki.

See näitab, et selline areng on pöördumatu. Sellepärast tulebki vaadata tulevikku, ja selles on palju ohte. Esimene suur oht on Kosovo jagunemise võimalus. Senini on endine Jugoslaavia jagunenud endiste vabariikide piire pidi või autonoomsete piirkondade vanu sisepiire pidi. Kui kaarti ümber joonistama hakata, näiteks Mitrovicas, siis tekib näiteks Serbias Preševo orus elavatel albaanlastel, Novi Pazari Sandžaki rahval ja teistel küsimus, kus piir tegelikult olema peaks. See tekitaks ülimalt ohtliku olukorra.

Seepärast on mõistlik järgida Ahtisaari kava, mille kohaselt peetakse kinni Jugoslaavia vanadest sisepiiridest ja tagatakse vastastikune laialdane vähemuste kaitse. Vähemuste kaitse, mis on kirjas endises Ahtisaari kavas, mis on nüüd Kosovo põhiseaduse osa, on maailma laiapõhjalisim kaitseprogramm. Kosovo serblased peaksid sellest võimalusest kinni haarama ja seda vähemuste kaitset kasutama.

Lugupeetud nõukogu eesistuja, te teate, et ka mina esindan vähemust, keda kasutati kunagi teiste eesmärkide nimel ära. Kosovo serblased peavad tagama, et nendega sellist asja ei juhtuks. Teine Kosovot ähvardav oht on kaos ja korruptsioon. Sellega seoses võin öelda ainult seda, et peame EULEXi tugevdama, sest UNMIK ei olnud mitte lahendus, vaid osa probleemist.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Proua juhataja, minu kolleeg Joost Lagendijk on Kosovoga samas olukorras. Ta on olemas, aga kõik teda raportöörina ei tunnusta, kuigi ta seda on. Sellega seoses tahaksin teda ja härra Tabajdit selle raporti eest väga tänada.

Muidugi ei ole me Kosovo tunnustamisega nii edukad olnud kui mõned, kaasa arvatud Kosovo inimesed, oleksid tahtnud. Peame tunnustama, et see on olnud Serbia jaoks valulik olukord. Me ei tohiks õli tulle valada. Selle asemel peaksime tegema kõik, et tagada protsessi rahumeelsus. Mul on väga hea meel, et Serbia juhid on vaatamata algul öeldud väga karmidele sõnadele püüdnud olukorda seadustada ja neutraliseerida, et anda missioonile EULEX võimalus. Tahaksin kõigilt missiooni EULEX vastastelt küsida: milline oleks serblaste ja teiste vähemuste olukord riigis siis, kui missiooni EULEX ei oleks?

Serblastest vähemuse või Serbia vaatenurgast on missiooni EULEX hukkamõistmine rumalus. See, et keegi Serbia toetaja siin Euroopa Parlamendis on missiooni EULEX hukka mõistnud, on minu arvates lihtsalt kentsakas. Kuigi mõned probleemid on tõesti lahenduseta. Kosovo poliitilised liidrid peavad pingutama, et asjad korda ajada. Üks meie peamisi ülesandeid ja nõudeid on viia ellu kõik tahud Ahtisaari kavast, mille üle me resolutsiooni osana homme hääletame.

Lõpetuseks – peaksime edendama kogu piirkonna lõimumist. Mõistagi peavad kõik riigid oma kodutöö ära tegema. Aga mida rohkem Serbia ja Makedoonia lõimumisel edusamme teevad, seda kiiremini saame lahendada Kosovo küsimuse ja teised sellega seotud probleemid. Kosovo rahumeelse arengu jaoks vajalikud tingimused tekivad ainult siis, kui kõik selle piirkonna riigid lõimuvad.

Annemie Neyts-Uyttebroeck (ALDE). – (NL) Et kõik sõnavõtnud on Kosovo olukorraga tuttavad, väga tuttavad või erakordselt tuttavad, siis puudub vajadus sellest rohkem rääkida, et endale kinnitada, kui hästi me olukorraga kursis oleme.

Eelkõige peaksime rõõmsad olema, et Kosovo iseseisvuse esimene aasta osutus küllaltki kenaks, paremaks, kui paljud julgesid arvata. Ma tahaksin väljendada ka heameelt ja rahulolu selle üle, et missioon EULEX sai

lõpuks paljude hea tahte ja ÜRO Julgeolekunõukogu oskuste abil käima. Missiooni EULEX edust sõltub palju, sest Kosovo oli enne iseseisvust kümme aastat protektoraat. Praegu on oluline, et me kõik aitaksime Kosovol küpsaks saada.

Sylwester Chruszcz (UEN). – (PL) Proua juhataja, albaanlaste kogukonna ühepoolne otsus viis Serbia provintsi Kosovo eraldumiseni Serbiast. Isiklikult minu arvates on see rahvusvahelise õiguse pretsedenditu rikkumine. Lisaks on sellel otsusel rohkem tagajärgi, mida näitavad eelmise aasta sündmused Kaukaasias.

Tahaksin teile meelde tuletada, et ÜRO ei ole Kosovo albaanlaste otsust tunnustanud. ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon nr 1244 on endiselt jõus. Seepärast hoiatan, et mingeid otsuseid ei tohiks langetada enne, kui Haagi rahvusvaheline kriminaalkohus on selles küsimuses otsuse teinud. Ainult siis teame, milline õiguslik seisund on sellel provintsil, mis rahvusvahelise õiguse kohaselt on endiselt Serbia Vabariigi osa.

Tahaksin juhtida teie tähelepanu isehakanud Kosovo Vabariigi serblaste kogukonna endiselt pinevale olukorrale. Tunnistagem ausalt, et Euroopa Liidu teatud liikmesriikide otsus seda riiki tunnustada on saatuslik viga. Asi on lihtne: Kosovo kuulub Serbiale.

Erik Meijer (GUE/NGL). – (NL) Alates sellest ajast, kui Kosovo kuulutas end iseseisvaks, mis toimus peaaegu aasta tagasi, ollakse Euroopa Liidus selles küsimuses lootusetult eriarvamustel. Kreeka on kahevahel, aga Hispaania, Rumeenia, Slovakkia ja Küpros ei ole selle iseseisvusega nõus kodustel põhjustel. EULEXi ühisprojekt, millega Euroopa Liit loodab Kosovos mõjuvõimu saavutada, tundub pigem siseerimeelsuste varjamise vahendina.

EULEX võiks Euroopa Liidule kasulik olla, aga kas seda saab öelda ka Kosovo kohta? Kosovo rahvas tahab väga Euroopa Liiduga peagi ühineda ja saada võrdseks liikmesriigiks. Pärast pea sajandipikkust Serbia iket ei taha nad kindlasti mingeid uusi väliseid vahelesegajaid. EULEXi-laadne projekt oleks ehk olnud kasulik vaid veidi aega – 2008. aasta esimestel kuudel, et vältida kaost. Aga see etapp on läbi. EULEXi hiline saabumine jätab nüüd vägagi mulje, et Euroopa Liit tahab teha Kosovost protektoraadi, kus on liidu sõjalised jõud ja haldusmõju, nagu varem Bosnias ja Hertsegoviinas, kus selline poliitika edu ei saavutanud.

Kosovo rahuliku ja harmoonilise tuleviku tagamiseks ei tule kaasata mitte ainult praegust valitsust ja valitsusparteid. Olulised jõud on ka lõunas tegutsev enesemääramist pooldav liikumine Vetëvendosje, kes peab ELi algatust mõttetuks kolonialismiks, ja Ibari jõest põhja pool asuvate omavalitsuste serblastest esindajad, kes teevad kõik võimaliku, et säilitada alaline ühendatus Serbiaga. Ilma nende EULEXi kriitikuteta ei ole meil pikaajalist lahendust. Kosovo tulevikule on kasulikumad laialdaselt tunnustatud riigisisised kompromissid kui Euroopa Liidu võimu näitamine.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Härra eesistuja, daamid ja härrad, kümme aastat tagasi pommitas NATO Belgradi – kahtlemata selleks, et tähistada oma viiekümnendat aastapäeva ja määratleda ümber oma pädevusala, mida piirab Washingtoni konventsioon. Need pommitamised olid rahvusvahelise õiguse rikkumine, see tähendab, et selleks ei hangitud enne ÜRO luba.

Aasta tagasi kuulutas Priština ühepoolselt välja Kosovo iseseisvuse, mis rikkus häbematuult Jugoslaavia Liitvabariigi suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust, mida ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis nr 1244 taas kinnitati.

Nüüd loodab Euroopa missioon EULEX koos USA ekspertidega, et Kosovost võib saada õigusriik. Kui olukord ei oleks nii kohutav, oleks põnev mõelda, kuidas sellisest allikast on võimalik sellist vilja saada.

Samas palume sel missioonil tagada serbia vähemuse austamine ja väärtustamine nende esivanemate maal. See tundub meile hea algus õigusriigi taasülesehitamiseks.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). – (SV) Ma olen Balkanil sündinud. Jälgisin Kosovo probleeme 1980ndate lõpul lähedalt. Nägin, kuidas Sloveenia ja Horvaatia said iseseisvateks riikideks ja sattusid 1990ndatel sõtta. Mina isiklikult kogesin sõda Bosnias ja lõpuks lahkusin riigist põgenikuna. Ma tean, et sõda alustada on ääretult lihtne, aga tean ka, et palju raskem on kehtestada rahu ja taastada inimeste usaldus üksteise vastu.

Kosovo on praegu olukorras, mis on selle piirkonna tulevaste põlvete jaoks otsustav – just seoses usalduse taastamisega eri etniliste rühmade vahel. Mul on hea meel, et härra Lagendijk on selles resolutsioonis nii selgelt välja öelnud, et peaksime Kosovo iseseisvuse ja sellega seotud konfliktide üle arutlemise seljataha jätma.

Nüüd peame oma aja ja energia panema arutelusse selle üle, kuidas tugevdada kõikide inimeste võrdseid õigusi, et elada rahu ja töötada Kosovo parema tuleviku nimel. Peame keskenduma vähemuste tulemuslikule kaitsmisele, majandusolukorra parandamisele ning laialdase korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisele.

Kõik Kosovos olijad peavad võtma ülesandeks lõpetada etniliste rühmade vaheline vägivald. Kohtud peavad tagama, et sõjakuriteod saaksid karistuse. Mõned Euroopa Parlamendi liikmed ei tunne heameelt ELi kohaloleku ja osaluse üle Kosovos, aga neil meie hulgast, kes on saanud tunda sõda Balkani maades, on kahju, et ELi osalus ei ole selgem ja laialdasem.

On vaja ära teha veel tohutu töö ja see võtab aega, aga lõppeesmärk on saavutada inimestevaheline usaldus, nii et tulevastel põlvedel on võimalus olla haritud ning elada ja töötada koos, rahu ja üksteise erinevusi arvestades. See ongi Euroopa mõte.

(Aplaus)

Libor Rouček (PSE). – (CS) Tahaksin rääkida lühidalt Serbia rollist. Serbia valitsus on keerulisele kodusele olukorrale vaatamata võtnud väga konstruktiivse ja vastutustundliku hoiaku missiooni EULEX suhtes Kosovos. Kokkuleppel ÜROga on see aidanud kaasa serblasest kõrgema politseiametniku ametisemääramisele Kosovo politseis. Olen kindlalt veendunud, et nii on võimalik saavutada Kosovo serblaste ja teiste vähemuste järkjärguline kaasamine Kosovo majandus- ja sotsiaalellu. Sellega seoses tahaksin paluda Euroopa Liidu kõrgel esindajal tagada, et Kosovo ametiasutused pühendaksid piisavalt tähelepanu mitmepoolsele arengule Mitrovica piirkonnas. Samuti jagan ma Anna Ibrisagici arvamust, et nüüd on vaja pöörata varasemast palju rohkem tähelepanu Kosovo julgeoleku- ja majandusolukorrale ning majandusarengule.

Baroness Nicholson of Winterbourne (ALDE). – Proua juhataja, tahaksin tänada härra Legendijki, kelle silmapaistvad poliitilised oskused on andnud meile suurepärase resolutsiooni, mida oma töös aluseks võtta.

Eriti tänan ma teda lõikega 26 nõustumise eest – tahaksin sellele ministri ja komisjoni tähelepanu juhtida. Selles mainitakse pliikaevanduse serval olevat 1500 väga tõsiste tervisehäiretega romi, kes on seal ÜRO üheksa aasta taguse vaeleostuse tõttu. Olen täiesti nõus minister Vondra sõnadega, et ehk ei ole see Euroopa Liidu ülesanne. Aga suur tänu komisjonile, kes sellegipoolest sellel teemal sabast haaras ning kohale läks ja uuris, millist kahju plii on teinud. Nende inimeste veres on kohutavalt palju pliid, see on pöördumatu kahju, ning nad tuleb sealt kohe kiiremas korras ära viia ja ravile suunata.

Minister Vondra, te lubasite Euroopa Parlamenti korralikult kursis hoida. Kas tohib teilt paluda, et te eesistujana pööraksite sellele küsimusele põhjalikku tähelepanu ja annaksite mulle teada, mida te teete?

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Siirad komplimendid raportöörile ja variraportööridele suurepärase raporti eest. Selle eesmärk on aidata kaasa Kosovo edasisele stabiliseerimisele ja normaliseerimisele.

Kosovo viimase aasta edu on kinnitanud meie ootusi, et paljude rahvuste ja kultuuride koosseksisteerimine on Kosovos võimalik. Mitte ainult Kosovo, vaid kogu Lääne-Balkani soov pääseda Euroopasse võib saada tegelikkuseks ainult siis, kui see eeldus on täidetud.

Oleme saavutanud edu – märkimisväärset edu – ja nüüd peame veel rohkem ära tegema. Eriti tunnen ma heameelt selle üle, et ka EULEXi jõupingutused aitavad Kosovo olukorda normaliseerida. Mul on hea meel, et Kosovos loodi hiljuti julgeolekujõud ja et serbia kogukonna liikmeid kuulub Kosovo politseisse. Kiirema edu saavutamiseks peame tegutsema poliitilisel, majanduslikul, julgeoleku ja sotsiaalsel rindel ning mujal, samuti peame pöörama erilist tähelepanu sellele, mis toimub kohalikul tasandil, kus koosseksisteerimise küsimus on kõige tundlikum. Peame toetama projekte, mis tugevdavad rahvuste koosseksisteerimist ja koostööd. Selles vaimus tunnustan Euroopa Komisjoni kavatsust kasutada edu saavutamiseks kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid. Just seda Kosovo vajab.

Richard Howitt (PSE). – Proua juhataja, mul on hea meel tänase arutelu ja resolutsiooni üle, mis on aasta pärast iseseisvumist järgmine samm Euroopa Liidu ja Kosovo suhete normaliseerimisel.

Tuleb rõhutada, et Briti konservatiividest härra Van Ordeni ja härra Tannocki ning teiste selle sammu vastaste arvamus on ümber lükatud, sest nüüdseks on 54 maad, sealhulgas 22 meie Euroopa liikmesriiki, seda riiki juriidiliselt tunnustanud ja Serbia nõusolekul on asunud seal tegutsema ELi õigusriigimissioon. Me oleme ju kogu aeg väitnud, et eraldunud Kosovo aitab Serbial Euroopa Liitu pürgida, ja täna kordame üle, et nende edu on meile tähtis.

Eile alustas ELi õigusmissioon Kosovos kohtumõistmist esimeste sõjakuritegude üle. Täna külastab Kosovo Gjilani puuetega laste kooli tema kuninglik kõrgus Briti printsess Anne. Need koos näitavad Euroopa tahet mineviku ebaõiglust mitte kunagi unustada ja töötada nüüd kõikide parema tuleviku nimel.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Esiteks tahaksin õnnitleda härra Lagendijki selle väga tasakaaluka resolutsiooni puhul ning kasutan ühtlasi võimalust tänada proua Packi, sest tema ja tema delegatsioon on selles valdkonnas palju kasulikku ära teinud.

Euroopa Liidu eesmärgid on selged: Kosovo ei tohi muutuda mustaks auguks. Selle eest vastutavad eelkõige Kosovo ametiasutused. Elanikkonnas peab tekkima usaldus nii valitsusse kui ka õigussüsteemi. Korruptsioon ja kuritegevus õõnestavad riiki. Täiel määral tuleb kaasata ka naised ja vähemused.

Teisene vastutus on minu arvates naaberriikidel, eelkõige Serbia võimudel. Edasiviiv dialoog ja piirkondlik koostöö on selles piirkonnas kõikide huvides.

Viimasena on suur vastutus ka Euroopa Liidul. EULEXiga on Euroopa Liit seadnud endale kõrged eesmärgid. Hea, et reaalne töö on nüüdseks alanud. Järgmised kaks aastat näitavad, kas EULEX suudab tõepoolest jätkuvalt midagi pikemas plaanis ära teha. Ma loodan seda väga.

Stabiilsus, leppimine ja õigusi riigi väljakujunemine Kosovos on väga oluline kosovolastele ja kõikidele Kosovo vähemusrühvustele, aga need on ka Euroopa Liidu huvides. Abi tulemuslikkus peab olema selles olulisel kohal. Külastasime proua Packiga hiljuti Kosovot. Abist puudust ei ole, aga seda võiks rohkem ja tulemuslikumalt koordineerida.

Adrian Severin (PSE). - Proua juhataja, mitme riigi poolt peab riik tunnustatud saama, et olla iseseisev? Küsimus ei ole selles, sest tunnustamise kvaliteet on tähtsam kui kvantiteet. Enesemääramise deklaratsioon ei vii iseseisvusele, kui riiki ei tunnusta need, kellest ta tahab sõltumatuks saada.

Riigi iseseisvus ei ole reaalne, kui ÜRO Julgeolekunõukogu seda ei tunnista. Samuti ei ole riik iseseisev, kui see ei suuda pakkuda kõikidele oma territooriumil elavatele kogukondadele head võimalust lõimuda loomulikult mitmekultuuriliseks kodanikuühiskonnaks ja kui ta ei ole jätkusuutlik ega suuda ise end valitseda.

Kõigil nendel põhjustel Ahtisaari kava ebaõnnestus. Soov endine olukord taastada ei ole samuti lahendus – on vaja edasi liikuda. Seetõttu peaksid Euroopa Liit ja ÜRO Julgeolekunõukogu alalised liikmed korraldama rahvusvahelise konverentsi, mis peaks leidma jätkusuutliku lahenduse demokraatliku julgeoleku, geograafilise tasakaalu ja sotsiaal-majandusliku stabiilsuse jaoks Lääne-Balkanil. Selle raames tuleks Kosovo asetada tagasi rahvusvahelisele õigusele vastavuse rajale ja piirkond peaks saama selge tegevuskava Euroopa Liiduga lõimumiseks.

Lagendijki raportis kahjuks selliseid teid ei käsitleta ja seega hüljatakse igasugune realistlik võimalus paremasse tulevikku liikuda. Sellepärast on Rumeenia sotsiaaldemokraadid sunnitud hääletama selle raporti vastu.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Vastavalt rahvusvahelise õiguse sätetele ja võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 1999. aasta resolutsiooni nr 1244, ei saa Kosovot riigiks pidada. Viis Euroopa Liidu liikmesriiki ei ole Kosovo iseseisvuse ühepoolset väljakuulutamist tunnustanud. Aga Kosovo on reaalsus ja seetõttu peame sellega tegelema.

Stabiilsus Lääne-Balkanil – piirkonnas, millel on kõige parem väljavaade saada lähitulevikus ELi liikmeks – on oluline. Sellepärast peab piirkonna õrna olukorra ohjamises olema tähtsaim roll Euroopa Liidul. Missioon EULEX, mis on juba saavutanud algse tegutsemisvõime, on oluline esimene samm selle poole, sest selleks, et tagada eelkõige rahvustevahelise koostöö õhkkond, mis võimaldab naasta normaalse elu juurde, on vaja abi ja koordineerimist.

Tuleb tagada kõikide Kosovo vähemuste, sealhulgas serblaste kaitse. Institutsioone tuleb tugevdada, et vältida kaost ja kindlustada stabiilne areng. Varad tuleb tagasi anda ja tagada tuleb põgenike õigus naasta. On vaja kasutada ELi rahastamisvahendeid, eelkõige ühinemiseelse abi rahastamisvahendit, et aidata kaasa sotsiaalsele ja majanduslikule arengule, suurendada läbipaistvust ja edendada rahvustevahelist leppimist. Kosovo ei tohi Euroopas toimuvast kuidagi kõrvale jääda. Sellel peab olema Euroopa väljavaade piirkondlikus kontekstis. Peame kohaldama samu standardeid igas piirkonnas. Seda, mida nõutakse piirkonna teistelt riikidelt, tuleb nõuda ka Serbialt ja Kosovolt.

Euroopa Liit peab nõudma Priština ja Belgradi dialoogi jätkamist. Minu arvamus on, et praeguses resolutsioonis ei kajastu Euroopa Liidu kõigi 27 liikmesriigi seisukohad Kosovo suhtes. Sellepärast kavatsevad fraktsiooni PPE-DE Rumeenia saadikud, v.a ungari päritolu parlamendiliikmed, hääletada resolutsiooni vastu.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Serbiat tuli pommitada, et ta hakkaks mõistma vajadust vähemuste õigusi austada. See oli karm õppetund. Selle asemel, et Kosovole autonoomsus anda, pidi ta leppima selle iseseisvusega. Kosovo on hoiatus ka Euroopa Liidu liikmesriikidele. Kõik liikmesriigid peavad tagama põliste rahvusvähemuste turvatunde ja koduse olemise oma territooriumil. Rahulolevad vähemused on riigi julgeoleku, suveräänsuse ja majandusarengu kindlaim alus. 2008. aasta 17. veebruaril osalesin ma Prištinas ametlikel Kosovo iseseisvuse väljakuulutamise pidustustel. Loodan, et suutsin kindlaks teha, et Kosovo alal tunnustatakse serblaste vähemuse kultuurilist ja territoriaalset autonoomiat. Kosovo albaanlastele anti võimalus Euroopa moodi lahenduseks. Serbial on veel üks võimalus: Vojvodina. Ka ELi liikmesriigid võivad püüda anda oma territooriumil elavatele etnilistele vähemustele kultuurilise või territoriaalse autonoomia. Oleks häbiväärne, kui mõni ELi liikmesriik oleks selles valdkonnas kehvem kui Kosovo ja Serbia.

Victor Boștinăru (PSE). – (RO) Euroopa Parlamendi liikmena ja Kagu-Euroopa saadikuna loodan kuulda meie ühiste väärtuste nimel – me kutsume neid uhkusega Euroopa väärtusteks –, et Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon nõuaksid kogu oma võimu ja autoriteeti kasutades Kosovo parteidelt avatust eri rahvuste suhtes ning et Kosovo ja Euroopa Liidu suhete edasine edu sõltub sellest.

Lootsin, et raportis on kirjas, et mudel, mida EL kavatseb Kosovos Euroopa maksumaksja raha eest luua, on tõeliselt mitmerahvuseline, mitmekultuuriline ja eri uske arvestav, mitte ei põhineks eraldusel. Kosovost pärit Euroopa Parlamendi liikmed ütlesid meile, et sellist mudelit ei saa praegu rakendada.

Lõpetuseks tahaksin küsida: kui seda mudelit Kosovos rakendada ei saa ja kui Euroopa väärtustel Kosovos kohta ei ole, siis millist mudelit Euroopa Komisjon rakendada saab?

Gisela Kallenbach (Verts/ALE). – (DE) Proua juhataja, tahaksin tänada härra Lagendijki, aga ka väliskomisjoni selle eest, et nad hoiavad selle resolutsiooni ja aruteluga Kosovo teemat endiselt meie päevakorras. Minu arust on Kosovo rahvas pärast Euroopa Liidu sealset ebaõnnestumist 1990. aastatel selle igati ära teeninud.

Meil on seal võlg tasuda – meil on Kosovo ja kogu piirkonna inimeste ees kohustus anda neile üsnagi palju abi nende teel Euroopa Liitu. Sellega seoses on esmatähtis küsimus eeldused paremaks majandusarenguks, sest ilma nendeta ei saa välistada sotsiaalseid rahutusi.

Tahaksin paluda komisjonil kasutada oma mõjuvõimu, et tagada Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingu tegelik rakendamine kõikides allakirjutanud riikides. Samuti tahaksin paluda komisjonil tagada, et liikmesriigid käsitleksid varjupaigataotlejate sunnitud kodumaalenaasmise küsimust ettevaatlikult.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) EULEX on Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames käivitatud operatsioonidest suurim tsiviiloperatsioon. Tahaksin rõhutada, et rahvusvahelise kontingendi 1900 esindaja seas on 200 Rumeenia sõjaväe- ja tavapolitseinikku. Seega osaleb Rumeenia EULEXis Bukaresti kohustuse pärast toetada oma Euroopa Liidu partnereid, vaatamata sellele, et Rumeenia ei nõustu alati nende enamuse langetatud otsustega.

Rumeenia ei ole Kosovo riigi iseseisvust tunnustanud, selle üks põhjus on soov mitte seadustada separatistlike rahutusi. Belgradi ja Priština läbirääkimiste tulemusel saavutatud kompromiss – võimalik, et konföderatsioon – oleks olnud parem kui praegune olukord. Praeguses olukorras on aga oluline, et Euroopa Liit viiks oma missiooni edukalt lõpule. Ent vältida tuleb olukordi, kus ELi osalus venib lõpmatusse. Kosovost ei tohi saada Euroopa Liidu protektoraati, aga ta vajab oma asjade ajamisel abi.

See aspekt on oluline nii Kosovole kui ka Euroopa Liidule, eelkõige praegust majanduskriisi ja piiratud ressursse arvestades.

ISTUNGI JUHATAJA: Luigi COCILOVO

asepresident

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Olen nõus paljude mõtetega, mida siin parlamendis on väljendatud, aga see probleem on palju keerulisem. Rumeenial on õigus, kui ta väljendab seisukohta, et Kosovo ühepoolne iseseisvuse väljakuulutamine on väga kahtlase väärtusega, kuna rahvusvahelise õiguse kohaselt ei ole vähemustel kollektiivseid õigusi ega ka enesemääramis- ega eraldumisõigust. Mina sooviksin rõhutada seda, et rahvusvähemustesse kuuluvatel inimestel on õigused.

Kosovo eraldumine ja teiste riikide poolt tema tunnustamine riigina löid ohtliku pretsedendi, millele järgnes mõni kuu hiljem Lõuna-Osseetia ja Abhaasia separatistlike piirkondade iseseisvuse ühepoolne tunnustamine Venemaa poolt. Mõlemal juhul viitas president Putin selgelt Kosovo näitele. Separatistlikud liikumised piirkondades, nagu Kashmir, Mägi-Karabahl, Transnistria, Krimm, Põhja-Küpros ja teised, teatasid kohe, et neil on samasugune õigus iseseisvuseks nagu Kosovol.

Mul on tunne, et tulevikus peavad Euroopa Liit ja tema liikmesriigid järjepidevalt toetama kõigi riikide territoriaalse ühtsuse põhimõtet ja aktiivselt taunima separatistlikke tendentse. Euroopa Liit peab tegema erilisi pingutusi, et säilitada kogu Lääne-Balkani piirkonna ühtsus ja tagada alus nende liikmesuse väljavaadetele.

Miloš Koterec (PSE). – (SK) Kosovo on praegu fakt, mida mõned aktsepteerivad ja teised mitte. Isegi kui enamik liikmesriikidest on tema iseseisvuse poolt ja tema iseseisvust tunnustanud, on viis liikmesriiki, kes ei ole seda teinud, rääkimata ÜRO Julgeolekunõukogust.

Kui soovime resolutsiooniga mõjutada Euroopa Liidu välispoliitikat, siis peaks sellel olema liitev mõju. Kui näitame, et meie ühine välispoliitika on surutud läbi enamuse poolt kas nõukogus või Euroopa Parlamendis, siis avaldab see liidu ühtsusele vastupidist mõju. Leidkem ühine lahendus ja ärgem surugem läbi otsuseid, mille sõnastus on parimal juhul ebaselge või isegi segadust tekitav või lohakas.

Charles Tannock (PPE-DE). – Härra juhataja, rahvusvahelist rutakust Kosovo tunnustamisel oli minu arvates raske mõista. Leidis hulgaliselt varasemaid arutelusid, mida lahendada ja mis on ELi pingutusi rohkem väärt: näiteks Kashmiri või Taiwani või isegi Somaali poolsaarel asuva Somaalimaa küsimus.

Kosovo iseseisvuse väljakuulutamine on tekitanud ka lõhe liikmesriikide vahel. Kosovo ei saa mingil juhul olla Euroopa Liidu või ÜRO liige, kui osad liikmesriigid ei tunnusta tema suveräänsust. Kosovo pretsedent äratas ka Venemaa meelepaha ja põhjustas selle, et Venemaa tunnustas eelmisel suvel riikidena Gruusia piirkondi Abhaasiat ja Lõuna-Osseetiat.

Endise Jugoslaavia eri osades elavatel rahvastel on ilmselgelt õigus elada rahu ja õitsengus. Meil Euroopa Liidus on moraalne kohustus aidata, aga see abi ei tohiks kunagi olla piiramatut. Peame nägema Kosovos tegelikku reformi, tõelisi pingutusi organiseeritud kuritegevuse ja inimkaubandusega võitlemisel ning vähemuste, nagu serblaste, nõuetekohast kaitset ja võrdsust.

Komisjon ja nõukogu peavad jääma valvele ja nõudma käegakatsutavaid edusamme.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, eelarvekontrollikomisjon lubab endale paar sõna kõrgel tasemel välispoliitika teemal. Oleme täheldanud, et Kosovos – kolmas riik, mis saab enamiku abist Euroopa Liidult – esineb väga murettekitavaid korruptsioonijuhtumeid, millel on tõsised tagajärjed meie eelarve kindlusele ja ühenduse finantshuvidel.

ÜRO rakkerühm, komisjoni peatustevastane amet ja Guarda di Finanza on koostanud lõppraporti. Seda lõppraportit ei ole veel rakendatud. See pärineb 2008. aasta juuni lõpust ning selles paljastatakse tõsiseid korruptsioonijuhtumeid seoses ELi vahenditega. Me ootame selgitust.

See lõppraport on päriselt viimane raport. Järeltegevus puudub. Praegu ei ole kedagi, kes esindaks meie huve selles küsimuses. Ka seoses sellega kutsuksin komisjoni üles lõpuks keegi nimetama. EULEX ise ei saa seda teha. Samuti olen vastu, et otsime jätkuvalt vabandusi selle riigi ebakindla staatuse kohta.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Härra juhataja, sooviksin esiteks tänada teid selle arutelu algatamise eest. Ma arvan, et see oli õige samm kasutada Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni läheneva esimese aastapäeva hetke. Minu arvates on see õigeaegne samm, eriti arvestades praegust majanduskriisi, kuna esineb võimalik oht, et see kaob mingil viisil meie vaateväljast, samal ajal kui meil on suur vastutus töö lõpuleviimise eest: mitte ainult Kosovos, vaid Lääne-Balkani piirkonnas laiemalt. Ma arvan, et siin teie hulgast paljude poolt – nagu Hannes Swoboda ja teised – öeldu väärrib rohkelt tähelepanu. Ma arvan, et nõukogu seisukoht on täpselt sama.

Meil on ees palju väljakutseid. Sooviksin rõhutada meie Kosovo suunalise poliitika kolme kõige tähtsat alustala. Esimene on Kosovo jagamatus ja stabiilsus. Teine on detsentraliseerimine ja kõigi sealsete vähemuste võrdsed võimalused. Kolmas – ja tõenäoliselt kõige olulisem ja väljakutsuvam – on Kosovo kaasamine piirkondlikku ja Euroopa süvalaiendamisse: piirkondlik koostöö Lääne-Balkanil. Muidugi peaksime kunagi viima Kosovo lähemale stabilisatsiooni- ja assotsiatsiooniprotsessile, aga endiselt jääb palju tööd teha ning pole saladus, et teatavates küsimustes on nõukogus raske ühtsust saavutada.

Ma arvan, et meie eesmärk peaks olema keskenduda tulevikule ja mitte minevikule ning ma hindan tõsiselt nende seisukohti, kes seda tegid. Muidugi peaks Serbiaga peetav dialoog lahendamata praktilistes küsimustes toimuma täiesti läbipaistvalt ja väga intensiivselt, aga ma arvan, et meie juhtpõhimõtte peaks olema realism.

Majandusolukord ja selle parandamine on stabiilsuse saavutamisel väga olulise tähtsusega, seega Kosovo enda ressursside tõhus haldamine ja koondamine on seejuures *sine qua non* tingimus, nagu seda on ka rahvusvaheliste ressursside usaldusväärne haldamine ja koondamine. Samuti on tähtis osa korrupsiooniga võitlemisel ja läbipaistval erastamisel.

Ma arvan, et Euroopa Parlamendi toetus EULEXile on seejuures väga tähtis. Lubage mul õnnitleda Joost Lagendijki tehtud töö eest. See oli suurepärase. Kui ma seda teksti lugesin, ei olnud mul isiklikult selle vastu kaebusi, kuigi ma oleksin ilmselt veidi ettevaatlik: me kõik teame Kosovo majandusolukorda ja energiapuudust Kosovos, nagu ka Balkani piirkonnas üldiselt. Ligniit ja energiatootmine on üks vähestest võimalustest nende jaoks ehitada mingil viisil üles jätkusuutlik majandus ja lõimida see majandus piirkonda. Jah, keskkonnaprobleemid on tähtsad, aga tulevase majandusliku stabiilsuse edendamine ei ole vähem tähtis.

Mõned teist mainisid romi perede olukorda Trebca kaevandustes. Me teame kõik, et see on katastroofiline olukord ning kindlasti olete kursis komisjoni tööga sel teemal. Detsembris külastas piirkonda Pierre Moreli juhitud delegatsioon ning nad pakkusid välja võimaluse kohtuda romide laagrite juhtidega Trebcas. Ei ole lihtsat lahendust. Me teame, et neile on tehtud pakkumine sellest piirkonnast lahkuda, aga praegu ei ole nad valmis seda tegema. Tegelikult nad keelduvad seda tegemast, seega on ka siin palju tööd. Ma arvan, et järgmisel nädalal toimuv kohtumine Pieter Feithiga, kes on samuti sellega seotud, on võimalus seda edasi arutada.

Veelkord suur tänu teile. Ma arvan, et meil oli väga viljakas arutelu, ning loodan, et Euroopa Parlament toetab jätkuvalt meie pingutusi Kosovos ja kogu piirkonnas.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Härra juhataja, volinikud õnnitlevad härra Lagendijki ja avaldavad heameelt tema resolutsiooni üle: see võimaldab Kosovo suuremat kaasamist käimasolevasse piirkonna Euroopale lähendamise protsessi.

Komisjon on loonud tõhusa koostöömeetodi kõigi kohalike osalistega, kes töötavad Kosovos, sealhulgas EULEXiga ja ELi eriesindajaga. Me jätkame seda koostööd. See on ainus võimalus, kuidas meie töö Kosovos vilja kannaks. Senine hea koostöö on osutunud vajalikuks, et säilitada rahu selles piirkonnas.

Komisjon rahastas seitsme miljoni euro suurust projekti õigusriigi teemal, mis hõlmas ühe miljoni euro suurust osa korrupsiooniga võitlemiseks. Täpsem olles, 2008. aasta detsembris andsime eelarvekontrollikomisjoni esimehele härra Böschiile üksikasjalikud ja kõikehõlmavad vastused kõigile nii suuliselt kui ka kirjalikult esitatud küsimustele. Nendes selgitati teemasid, mis oli tõstatatud seoses ELi rahastamisega ja selle haldamisega Kosovos. Neis teavitati liikmeid ka komisjonis praegu kehtivatest finantsjuhtimise ja -kontrolli süsteemidest.

Sestsaadik ei ole me rohkem teabenõudeid saanud. Me võime anda liikmetele eelarvekontrolli komisjonile saadetud materjalide koopiaid, kui nad peaksid olema huvitatud.

Viitaksin proua Kallenbachi märkusele Kesk-Euroopa Vabakaubanduslepingu (CEFTA) kohta. Me loodame, et Serbia ja Kosovo suhete paranemine võimaldab lõimida Kosovo CEFTAg. Komisjon annab endast parima, et seda hõlbustada.

Resolutsioonis on välja toodud palju tähtsaid teemasid, nagu Kosovo kultuuripärandi säilitamine, riigihalduse suutlikkuse parandamine, kõigi kogukondade parem lõimimine Kosovos, mitmerahvuselise hariduse vajalikkus ning romi perede armetu olukord pliiist saastatud põgenikelaagrites piirkonna põhjaosas. Komisjon kavatseb neid teemasid jälgida olemasolevate instrumentide abil ja koostöös teiste rahastajatega.

Me avaldame oma uurimuse Kosovo kohta sügisel oma laienemispaketi osana. Olen kindel, et selles on palju ideid, kuidas tagada, et Kosovo jääks tugevalt seotuks Euroopa väljavaatega, mida ta jagab kogu Lääne-Balkani piirkonnaga.

Juhataja. – Olen saanud ühe resolutsiooni ettepaneku⁽¹⁾ vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2.

Arutelu on lõppenud.

⁽¹⁾ Vt protokoll.

Hääletus toimub neljapäeval, 5. veebruaril 2009.

12. Finantskriisi mõju autotööstusele (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused finantskriisi poolt autotööstusele avaldatava mõju kohta.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Härra juhataja, ma arvan, et me jõuame nüüd tõeliselt olulise teemani. Praeguses olukorras on see küsimus, mida tuleb arutada. Oleme taas tänulikud selle ajakohase võimaluse eest arutada praeguse majandus- ja finantskriisi mõju autotööstusele.

Nagu paljud teist oma valimisringkondades selgelt näevad, on autotööstus võtmetähtsusega kogu Euroopa majanduse jaoks. Aastate jooksul oleme edendanud selle sektori konkurentsivõimet, luues ühtse Euroopa autoturu ja nõudes ausamat konkurentsi kolmandate riikidega kauplemisel. Viimasel ajal oleme keskendunud autode heitkoguste vähendamisele, et võidelda õhusaaste ja kliimamuutusega. Kõigis neis valdkondades on Euroopa Parlament meid järjekindlalt toetanud.

Tänu neile pingutustele ja eelkõige Euroopa autotööstuse elastsusele ja kohanemisvõimele on Euroopa autod praegu ühed kõige paremad, uuenduslikumad ja konkurentsivõimelisemad ning samuti turvalisimad, väikseima kütusekuluga ja keskkonnasäästlikemad maailmas. Me peaksime olema uhked Euroopa saavutuste üle.

Siiski on Euroopa autosektor selle elastsusest hoolimata ja seetõttu, et tehased on suures osas tema kontrolli alt väljaspool, saanud üleilmselt majanduskriisilt eriti raske hoobi. Need raskused olid ilmsed juba eelmise aasta novembris, kui nõukogu leppis kokku lähenemisviisis, mis tugines veelgi säästvamate ja väiksema kütusekuluga autode edendamisele, tootjatele seatud realistlikele eesmärkidele ja tõhusatele nõudluse stimuleerimise ajenditele.

Lühikese aja jooksul pärast seda on olukord muutunud tõsisemaks. Tööstusharu on teatanud, et eelmisel aastal müüdi liidus 8% vähem autosid kui aasta varem, kui võrdleme 2008. ja 2007. aastat. Olukord jääb tõenäoliselt sama halvaks – kui mitte ei halvene – 2009. aastal, mõjutades mitte ainult autotootjaid, vaid ka kogu autotööstuse tarneahelat.

Ministrid kohtusid 16. jaanuaril minu sõbra, voliniku ja komisjoni asepresidendi Günter Verheugeniga, et arutada autotööstuse ees seisvaid konkreetseid probleeme. Nad väljendasid eelkõige muret, et praegused raskused ohustavad suurt töökohti, ning toonitasid, millist tähtsust nad omistavad selle tööstusharu tulevikule.

Muidugi vastutab nende väljakutsete vastuvõtmise eest eelkõige tööstus ise. Tööstust tuleb julgustada astuma kõik vajalikud sammud, et tegeleda struktuuriprobleemidega, nagu ülevõimsus ja uutesse tehnoloogiatesse tehtavate investeeringute puudus.

Sealjuures selle tööstuse tähtsus Euroopa majanduse jaoks ja asjaolu, et seda sektorit on praegune kriis eriti tugevalt tabanud, tähendab, et vaja on mõningast riigi tuge. Seda kajastatakse Euroopa majanduse taastamise kavas, milles Euroopa Ülemkogu leppis kokku eelmise aasta detsembris, samuti liikmesriikide riiklikes programmides. Muidugi ei või me lubada, et tööstuse lühiajaline toetus õõnestab selle pikaajalist konkurentsivõimet. See tähendab selgelt uuendusele keskendumist.

Liikmesriigid on nõus, et riigi toetust autotööstusele tuleb nii suunata kui ka kooskõlastada. Samuti tuleb selle puhul järgida teatavaid olulisi põhimõtteid, nagu aus konkurents ja avatud turud. See ei tohiks olla võidujooks toetustele ning see ei tohiks tuua kaasa turu moonutamist. Selle saavutamiseks on liikmesriigid kinnitanud oma valmisolekut teha tihedat koostööd komisjoniga nii pakkumise kui ka nõudlusega seotud riigi tasandil võetavate meetmete vallas. Komisjon on omakorda kohustunud esitama kiire vastuse juhtudel, mil tal palutakse reageerida.

Üldisemalt toetab nõukogu eesistuja komisjoni täielikult seoses vajadusega Euroopa majanduse taastamise kava rakendamisega kiirelt edasi liikuda. Komisjonil on palutud ka koos Euroopa Investeeringuspangaga uurida, kuidas saaks selle sektori jaoks mõeldud laenude kasutamist veelgi parandada seoses nende kiire kättesaadavusega, projektide rahastamise ning laenude eeljaotamisega tootjaid ja liikmesriike diskrimineerimata.

Üleilmset keskkonda arvestades on selge, et peame asuma varakult dialoogi uue USA valitsusega ning oma teiste üleilmsete partneritega.

Eesistujariik Tšehhi Vabariik on otsustanud seda tildist tööstuse toetamise poliitikat edasi aidata, järgides põhimõtteid ja parameetreid, millele ma vihjasin. Juba on laias valikus ühenduse instrumente, millel võib olla oma roll toetuse tagamisel, eriti uue tehnoloogia vallas, näiteks puhaste keskkonnasäästlike autode väljatöötamisel. Uuenduslike ja keskkonda säästvate käivitustehnoloogiate – kütuseelemendid, hübriidid, elekter, päikeseenergia – kogu potentsiaal tuleb täielikult avastada ja kasutusse võtta.

Teisest küljest on ka rohkem kasutusvalmeid ja kiirelt kättesaadavaid vahendeid, näiteks vanade autode vanametalliks lammutamise kava. Nendes vahendites võiks ühendada uute autode nõudluse impulsi positiivsete välismõjudega transpordiohutuse, heitkoguste vähendamise ja muude küsimuste vallas. Praegu kasutab seda vahendit juba mitu liikmesriiki. Seetõttu sooviks eesistujariik paluda komisjonil viivitamata esitada ettepanek, kuidas toetada kooskõlastatult Euroopa autopargi uuendamist sõidukite taaskasutamise ja ringlussevõtu valdkonnas, tuginedes nende kavade mõju analüüsile eri liikmesriikides. Meie eesmärk on saada komisjonilt ettepanek mõnda aega enne kevadist Euroopa Ülemkogu seoses elavdamiskava hindamisega ning olla valmis arutama seda teemat märtsis toimival konkurentsinookogul. Seda juhivad minu kolleeg Martin Říman ja komisjoni asepresident Günter Verheugen. Sellised kavad võivad pakkuda olulist nõudlusstiimulit autotööstusele ühenduse tasandil ning peaksid tagama ka võrdsed võimalused siseturul. Sooviksin rõhutada lause teist poolt, ka praeguses kontekstis.

Kokkuvõtteks: see ei tähenda vaid meie majanduse olulise sektori toetamist, vaid see on lähenemisviis, millest me kõik hakkame pika aja jooksul kasu saama.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Härra juhataja, nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, härra Vondra teavitas teid äsja nende arutelude tulemusest, mille pidasin autotööstuse eest vastutavate ministritega 16. jaanuaril. Mul ei jää muud üle kui kinnitada kõike öeldut, kuigi ma soovitaksin samal ajal olla ettevaatlik. Me peame praegu jälgima, et me ei tekitaks lootusi või ootusi, mida me lihtsalt ei suuda täita. Lubage mul veidi põhjalikumalt tutvustada Euroopa autotööstuse praegust olukorda.

Kogemus näitab, et autod on varajane majandusarengu indikaator. Seetõttu ei tulnud üllatusena, et eelmisel suvel tekkinud suurele autode nõudluse langusele järgnes majanduslangus kõigis teistes majandussektorites. Miks see on nii?

Nõudluse langus näitab kindlustunde puudumist majanduse tuleviku suhtes. Tarbijad ei käitu siinkohal ettevõtetest erinevalt. Ebakindlal majandusperioodil, kui inimesed ei tea, mis neist saab, hakkavad nad oma raha hoidma. Kodumajapidamises on uue auto ost suurim investeering mitmeks aastaks. See on asi, mida saab siiski edasi lükata, kuna Euroopa auto võib muidugi alati veel ühe aasta vastu pidada.

Igaüks teab, et olukord paraneb põhjalikult alles siis, kui üldine kindlustunne ja usk majanduse üldistesse suundumustesse on taastunud. See tähendab, et meetmed, mille me Euroopas koos kehtestame, et võidelda selle üldise kriisiga, on kindlalt kõige olulisem asi.

Sooviksin esitada veel mõned näitajad, et näidata, kui oluline see on. Euroopa autotööstuses töötab otse ja kaudselt 12 miljonit inimest. See moodustab 6% kõigist töökohtadest Euroopa Liidus. See on kõige olulisem majandussektor, mis puutub Euroopa eksporti. Meie suurim ekspordiülejääk on mootorsõidukite puhul.

2007. aastal tootsime Euroopas 19,6 miljonit mootorsõidukit. Eelmisel aastal oli see näitaja ligikaudu ühe miljoni võrra väiksem ning 2009. aastal kukub see taas märkimisväärselt. Praegu on ladudes kaks miljonit müümata sõidukit. Autotööstus on selline tööstusharu Euroopas, milles suurim osa käibest investeeritakse teadus- ja arendustegevusse. Autotootjad investeerivad keskmiselt 4% teadus- ja arendustegevusse. Võrdluseks võib öelda, et Euroopa kõigi ettevõtete keskmine näitaja on 2%. Seega on see otse öeldes võtmetähtsusega tööstus Euroopas.

Majanduskriis on tabanud seda tööstusharu kõigis sektorites üheaegselt. Seda pole kunagi varem juhtunud – see on esimene kord – ning pean teile ütlema, et üldsus mõtleb üksnes sõiduautode olukorrast. Kommertssõidukite seisukord on palju dramaatilisem. Selles sektoris on uute tellimuste arv kogu Euroopa Liidus langenud praktiliselt nullini ning seda ajal, mil tootmisvõimsus on ligikaudu 40 000 komertssõidukit kuus.

Negatiivne mõju tööhõive olukorrale on vältimatu ja seda peamiselt kahel põhjusel. Meil on Euroopa Liidus ilmne ülevõimsus mootorsõidukite puhul. Tööstusharu ise möönab 20%-list ülevõimsust. Leidub inimesi, kes väidavad, et see on siiski palju suurem. Kaksikümmend protsenti on seejuures siiski väga kõrge näitaja

ning kui võrdlete seda selles tööstuses töötavate inimeste arvuga, siis räägime rohkem kui ligikaudu 400 000 töökohast. Ei ole mitte mingit kahtlust, et Euroopa autotootjad asuvad käesoleval majanduskriisiaastal kiirendatult rakendama ümberkorraldusmeetmeid, mis on mõneks ajaks kavandatud. Seda ütlen üsna otse: ei ole garantiid, et selle aasta lõpus on meil alles kõik tootmiskohad Euroopas, mis meil praegu on. Esineb suur tõenäosus, et aasta lõpuks ei ole terve hulk neist tootmiskohtadest enam käigus. Ei ole isegi garantiid, et aasta lõpuks on kõik Euroopa autotootjad endiselt turul.

Rahvusvahelise konkurentsi surve autotööstuses on väga tugev. Euroopa seadusandjatena oleme seda konkurentsi veelgi suurendanud, esitades Euroopa autotööstusele järgnevatel aastatel märkimisväärsed nõudmisi. Tööstus peab tegema suuri edusamme innovatsiooni vallas. Ja et proua Harms mind jälle kohe ei kritiseeriks, soovin talle selgitada, et ma ei kritiseeri seda fakti – ma usun, et see on õige ja asjakohane. Ärge tehke mulle etteheiteid selle eest, et esitan fakte sellisena nagu nad on. See ei ole minupoolne kriitika, vaid üksnes tähelepanek. Meie õigusnormid on muutnud Euroopa autod märkimisväärselt kallimaks ning lähiaastatel kallinevad need veelgi. Selle esmased mõjud on suurendada konkurentsivõimet, suurendada kuluraset ja suurendada vajadust selle järele, et asjaomased ettevõtted saavutaksid kõrgema tootlikkuse. See on ainus viis see konkurentsiolekord üle elada.

Me kõik teame, mida tähendab suurem tootlikkus autotööstuses. Igal juhul ei avalda see positiivset mõju tööturunäitajatele. See on praegune reaalne olukord.

Üritame oma poliitikaga praegu saavutada kaht eesmärki samal ajal. Esiteks üritame Euroopa tööstus sellest kriisist välja aidata – ning ma rõhutan siin iga eraldi sõna – eesmärgiga mitte kaotada võimaluse korral mitte ühtegi Euroopa tootjat. Mitte ühtegi. Teine eesmärk on suurendada Euroopa autotööstuse konkurentsivõimet pikaajaliselt ning kindlustada püsivalt Euroopa kui maailma juhtiv autotootmispiirkond.

Mis puutub nimetatud eesmärkidest esimesega seotud meetmetesse, siis oleme teinud kõik, mis võimalik. Oleme taganud Euroopa autotööstuse jaoks, mis on krediidikriisilt eriti raske hoobi saanud, juurdepääsu rahastamisele. Euroopa Investeeringuspank (EIP) teeb sel aastal ainuüksi selle tööstusharu jaoks kättesaadavaks üheksa miljardit eurot ning pean teile ütlema, et Euroopa Parlamendil ei ole mõtet täna rohkem küsida. EIP kapitalibaasi arvestades ei saa rohkem raha tulemas olla. Üheksa miljardit eurot on juba otsustatud.

Tänu minu kolleegi volinik proua Kroesi raskele tööle on riigiabi kontrollimine nüüd nii paindlik ning oleme muutnud eeskirju nii palju, et liikmesriikidel on palju suuremad võimalused kiirelt ja sihipäraselt reageerida, kui eri juhtudel abi vajatakse. Komisjon võtab sellega endale ülesande, mis talle on õigusaktidega pandud, see tähendab tagada, et need meetmed ei põhjustaks konkurentsimoontusi ega ohustaks meie poliitikaeesmärke. Sooviksin seoses sellega tuua vaid ühe näite. Ilmselge on, et abi USA ettevõtete Euroopa tütarettevõtetele võib lubada üksnes siis, kui on selge, et kõnealust abi kasutatakse ainult Euroopa töökohtade säilitamiseks.

Oleme rakendanud rea meetmeid, millega edendada autopargi tänapäevastamist Euroopa teedel ja mille abil oleme samal ajal püüelnud positiivse keskkonnamõju saavutamise poole. Mitte kõik liikmesriigid ei hakka kasutama vanametalliks lammutamise hüvitiste maksmise süsteemi, aga need, kes hakkavad, järgivad kokkulepitud põhimõtteid, mis tähendab, et nende meetmetega ei tohiks eri tootjaid diskrimineerida. Veel üks näide on see, et liikmesriigid ei saa öelda, et „maksame sulle hüvitist, kui muudad oma vana auto vanametalliks, aga ainult siis, kui su uus auto on Saksa auto”, kui elad Saksamaal, või Prantsuse või Tšehhi oma. Seda ei ole lihtsalt võimalik teha.

Üks asi, mis on siiski võimalik – ning mina väljendaksin selle üle suurt rahulolu – on siduda sellised vanametalliks muutmise hüvitised keskkonnanäitajatega. Teisisõnu makstaks neid näiteks üksnes siis, kui uus ostetav auto vastab teatavatele heitkoguste normidele. Nagu me näha võime, toimib see hüvitiste süsteem hästi ja avaldab soovitud positiivset mõju.

On ainult üks viis lükata kommertssõidukite turg taas käima. Vanametalliks muutmise hüvitised, nagu võite arvata, ei ole selles sektoris võimalikud. Siin vajame kõige rohkem seda, et tagada selle sektori väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele juurdepääs finantseerimisele. Me teeme seda. Samuti on vaja tagada, kui investeeritakse riigi raha, et eelistatakse keskkonnasõbralike kommertssõidukite hankeid, näiteks ühistranspordi või muude avalike teenuste korral, milleks sõidukeid vajatakse. Oleme seda kõike juba teinud.

Pikas perspektiivis – see on teema, millest oleme siin Euroopa Parlamendis tihti rääkinud – on vaja rakendada CARS 21 protsessi soovitusel, nimelt tagada Euroopa autotööstuse tulevik, tehes suuremaid pingutusi uuendus-, teadus- ja arendustegevuse vallas, nii et Euroopa tulevikuauto oleks juhtiv auto maailmas mitte üksnes oma tehnoloogia, viimistluse ja turvalisuse standardite poolest, vaid ka seoses kütusesäästlikkuse –

see tähendab vähese kütusekulu – ja keskkonnasõbralikkuse – see tähendab madalate heitkoguste – poolest. Euroopa tööstus tuleb sellega seoses meiega kaasa ning me toetame seonduvaid projekte Euroopa majandusstiimulite paketi osana, nagu te kõik teate.

Lubage mul lõpetuseks öelda, et liikmesriikidega peetud arutelude kõige tähtsam tulemus oli see, et me kõik otsustasime hoida ära igasuguse proteksionismiga kiirustamise Euroopas. Selline proteksionismiga kiirustamine tooks kaasa nõrgemas finantsolukorras liikmesriikide lüüasaamise ja kahjustaks väga tõsiselt sotsiaalse solidaarsuse tagamist Euroopas.

Teine asi, mida saame nõudluse stimuleerimiseks ja autotööstuse aitamiseks ja kriisist väljaviimiseks teha, on tagada, et ei rikutaks ka rahvusvahelise konkurentsi tingimusi. See on küsimus, mis tuleb eelkõige suunata Ameerika Ühendriikidele. Me näeme, millised meetmed president Obama kehtestab, et seista vastu USA autotööstuse kriisile. Seoses sellega sooviksin öelda, et Euroopa huvides ei ole Ameerika autotootjate põhjaminek. Euroopa jaoks oleksid tagajärjed katastroofilised, kui see juhtuks. Samuti ei ole meie huvides, et USA võtaks kasutusele poliitika, mis soodustaks tema autotööstust teistes maailma osades asuvate konkurentide kulul. Loodan, et saame võimaluse seda rahulikult oma Ameerika sõpradega arutada.

Euroopa autotööstus ei vaata sügavikku. See on raskes seisus, aga me usume kindlalt, et see tööstusharu on suuteline ja piisavalt tugev, et sellest raskest seisust välja tulla ja omada edaspidi jätkuvalt tähtsat rolli töökohtade ja öitsengu loomisel ja tagamisel Euroopas.

Jean-Paul Gauzès, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (FR) Härra juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, ma kardan kahjuks, et see just väljaöeldud sõnum ei saa kindlasti olla lootust väljendav sõnum, mille eesmärk on taastada kindlustunne. Lugupeetud volinik, ma kiitsin heaks teie eelviimase lõigu selle kohta, milline autotööstus peaks olema. Kahjuks kardan, et tehtud ettepanekud ei ole tasemel ning julgustavad eelkõige mõningaid liikmesriike üksi hakkama saama, kui Euroopa ei suuda kooskõlastada.

Mida meie kaaskodanikud täna ootavad? Nad ootavad Euroopalt palju, kindlasti liiga palju, aga nad ootavad, et me teeksimme midagi muud. Autotööstuses, nagu ütlesite, töötab 12 miljonit inimest Euroopa Liidus ning see võrdub 10%ga SKPst. Prantsusmaal tähendab see 2,5 miljonit töökohta ehk 10% palgasaajatest ja 15% teadus- ja arendustegevuse kuludest.

Täna on autotööstus enneolematu kriisis, mida iseloomustab nõudluse langus, vajadus rahastada tootjaid ja alltöövõtjaid, aga ka tarbijaid, ning struktuurne konkurentsiväljakutse ettevõtetele, kes on silmitsi aina kasvava üleilmse konkurentsiaga. Kui ma ei kardaks olla poliitiliselt ebakorrektnes, siis lisaksin, et autotööstusele kehtestatud nõudmised ja soovitus sõidukeid mitte kasutada aitavad samuti sellele olukorrale kaasa.

Kooskõlastatud vastus Euroopa tasandil on hädavajalik ja pakiline, et võtta üle ja edendada meetmeid, mida eri valitsused on juba võtnud. Esiteks on oluline, et pangandussüsteem annab autotööstusele normaalselt laenu, see tähendab normaalsete intresside ja tingimustega ja mahus, mis vastab selle tööstusharu vajadustele. EIP pingutustele vaatamata teame, et krediit ei ole veel uuesti liikuma hakanud. Seetõttu peaks Euroopa ulatuslikult reageerima.

Teiseks ei ole küsimus üksnes kriisi mõju piiramises, vaid ka autotööstusele uue tuleviku tagamises. Vajalik on tõeline tööstuspoliitika. Peame astuma homsesse ja kiirustama vajalike muudatustega eelkõige seoses keskkonnakaitsega ja säästva arengu nõuetega. Peame arendama teadusulmekultuuri. Tuleb kindlalt tagada, et innovatsiooni nimel ei kahjustataks kriisi ja et riigiabi võimaldaks meetmeid selles valdkonnas.

Guido Sacconi, *fraktsiooni PSE nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, sooviksin tänada härra Vondrat ja härra Verheugenit nende operatiivsete avalduste eest. Pean ütlema, et suuremalt jaolt jagan nende muret ning olen nõus nende väljapakutud realistliku lähenemisviisiga.

Pealegi oleme kõik olukorrast teadlikud. Olen näinud ühes hinnangus väidetavat, et aasta jooksul võib autotööstuses tervikuna kaduda kaks miljonit töökohta, millest enamik oleks koostisosade sektoris. Me oleme enneolematu vasturääkivuse tunnistajaks. Ühest küljest on meil riigi ja erasõidukite park – nagu te õigesti ütlesite – mis on väga iganenud ja millel on kõrged heitetasemed, samal ajal kui teisest küljest on nõudlus ulatuslikult vähenenud või koguni täielikult kokku kukkunud.

Seetõttu väljendan suurt rahulolu komisjoni vastu võetud elavdamiskava üle, milles on üritatud kasutada kõiki talle kättesaadavaid vahendeid, kuigi me teame, et need on piiratud, ning me mõistame selle põhjusi. Vajame tõsiselt tegelikku tsüklivastast tegevust, et stimuleerida nõudlust ja tagada sellele pikaajaline toetus kooskõlas keskkonnanäesmärkidega, mille kallal oleme viimastel kuudel nii hoolega töötanud.

Ja mis juhtub? Juhtub see, et iga riik tegutseb sõltumatult. Mõned sekkuvad, samal ajal kui teised ei tee midagi; näiteks minu riik ei ole siiani midagi teinud. Ühed teevad üht, teised teist. Nõustun teiega siiski, et me peaksime enne järgmisel kevadel toimuvat konkrentsinõukogu pingutama, et maksimeerida kooskõlastamist vähemalt põhimõtete puhul, näiteks sidudes vanametalliks töötlemise kavade teatavate heitkoguse eesmärkidega. Ma arvan, et Prantsusmaa on leidnud hea lahenduse, varieerides ostjatele antud hüvitisi vastavalt ostetava auto heitkoguste tasemele. See oleks, ma usun, olukord, millest võidaksid kõik seoses tööhõive, innovatsiooni, konkrentsivõime ja keskkonnaga.

Patrizia Toia, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, mootorsõidukitööstuse kriis on levinud kogu sektorisse, ka abitööstustesse, muudesse seotud sektoritesse, kommertsvõrgustikesse ja seega teenindusvaldkonda, ning sellel on väga halvad väljavaated seoses tööhõivega.

Minu arvates näitab viimase aja registrisse kandmistele kohutav langus – mõnes liikmesriigis on see sel kuul langenud 33% või 20% jne – et kriis ei ole tehnoloogiliselt iganenud sektoris, samuti ei ole see sisene kriis, mille on põhjustanud juhtimisvead ühes või teises ettevõttes. See on süsteemne kriis ning Euroopa institutsioonid peaksid seda kiirelt ja otsustavalt käsitlema.

Mõned lahendused on välja pakutud, aga oluline on see, kuidas ja milliste ressurssidega ja milliste innovatsiooni väljavaadetega neid saab saavutada. Muidugi peame toetama nõudlust; tarbimine on ainus tee elavnenemiseni. Ent kuni seda tarbimistoetuse meedet rakendatakse, mis on keskmise tähtajaga meede, arvan, et peame ütleva, et vajame vahetut krediiditoetust, et taastustada tootmist, maksta materjalide eest ja säilitada töökohad vaatamata tellimuste ja nõudluse langusele.

Krediit on sel juhul lahendus, aga nagu me ütlesime, oluline on, et kuidas. Ka mina kutsun Euroopat üles haarama tugevamalt ohjad; Euroopa institutsioonide jaoks on oluline saada selge sõnum. Ameerika Ühendriigid võtavad meetmeid, nagu ka mõned Euroopa riigid, ning ma loodan, et minu riik läheb üldistelt ettepanekutelt üle praktilistele meetmeteni, aga ma loodan tugevamaid Euroopa meetmeid nii elavdamiskava siselselt kui ka väliselt, kuna ma usun ning olen volinikule pikalt selgitanud, et suurte Euroopa ettevõtete saatuse meile ühine saatuse. Suured Euroopa tootjad ei peaks ühisturul kohtama konkrentsi eri laadi riigiabi või eritingimuste vormis, vaid peaksid tundma reaktsiooni tugevalt, otsustavalt ja kooskõlastatud Euroopalt, kuna Euroopa autoturu edukust mõõdetakse meie suutlikkusega seista koos vastu üleilmsele konkrentsile.

Lisaks on teine küsimus, mida härra Sacconi mainis, ning ma sooviksin veel kord rõhutada: see toetus ei ole abi või, veelgi hullem, leevendus, mis säilitab olukorra muutumatuna, vaid see on ajend sektori tulevase konkrentsivõime tagamiseks, arvestades innovatsiooni, keskkonnasõbralikku tootmist ja tehnoloogiaid, mis järgivad paremini keskkonda ja reisijate ja transpordi ohutust.

Guntars Krasts, *fraktsiooni UEN nimel*. – (LV) Täna teid, härra juhataja. Autotootmises, nagu ka ehitussektoris, on ressursid koondatud tulevasele kiirele kasvule, aga areng selles valdkonnas on toimunud varem ning jääb tihedalt seotuks krediidiga kättesaadavusega. Finantskriis on seetõttu tabanud autotootmist eriti raskelt. Sektori stabiliseerumine osutub võimalikuks üksnes siis, kui pankade laenuandmine on normaliseerunud, ning see on omakorda seotud finantskriisist üle saamisega. Ma ei kahtle, et finantskriis toob kaasa suured korrektsioonid autoturu tulevases struktuuris. Meie ülesanne ei ole praegu säilitada olemasolevaid töökohti, vaid Euroopa autosektori edaspidine konkrentsivõime ning seega peaks riigi toetus autosektorile olema seotud kahe põhieesmärgiga: vähendada sõltuvust naftast ja sellega seotud hinnakõikumistest ning parandada märkimisväärselt keskkonnanäitajaid ja vähendada heitkoguseid. Need ülesanded kattuvad omavahel. Samuti on need põhimõtteliselt olulised Euroopa majanduse jaoks tervikuna, et vähendada riski, et naftahindade tõus võib, siis kui kriis on üle elatud, osaliselt tänu autode ostmise taastumisele, jääda ette ühise majanduse elavdamise protsessile. Täna teid.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Härra juhataja, minu arvates peaks olema esmatähtis siduda majanduskriisi kriisijuhtimise üleilmse väljakutsega, milleks on kliimakriis. Me teeksime suure vea, kui oma majandusmeetmetega püüdleksime kliimakaitse ja energiakindlusega seotud eesmärkide poole sama ambitsioonitult kui nende poole, mille oleme sätestanud süsinikdioksiidi määruks autode kohta.

Me ei tohi korrata viga, et pöörame tähelepanu autotööstuse ekslikele juttudele. Eelmisel talvel sellega seoses tehtud viga on praegu näha igal pool, kuhu vaatame. Samad fraktsioonid, kes hoidsid meid tagasi rakendamast autode suhtes ambitsioonikat süsinikdioksiidi määruks, on nüüd hädas ladudes seisvate tohutute bensiinijalajatega, mida nad enam müüa ei suuda. Mina usun, et me peame tõepoolest üritama teha autotootjatele selgeks, et autotööstuse tulevik on väikesed, tõhusad ja kliimasõbralikud mudelid ning et tuleb igati pingutada seoses stimuleerivate meetmetega selliste mudelite edendamiseks. Samuti tuleb teha selgeks,

millises ulatuses on uuendused, nagu elektrimootorid, tegelikult kaetud. Ent see on võimalik ainult seoses kooskõlastatud kavaga, mis hõlmab energiapoliitikat.

Üks asi, mida väga sooviksin rõhutada eelmise kõneleja öeldus, kes kuulub Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni, ja millega ma olen täielikult nõus, on see, et ma olen täiesti veendunud, et kui me keskendume üksnes autodele, teadmata samal ajal, kuidas peame transpordisektori ümber korraldama ja kuidas transpordisektor kümne aasta pärast välja näeb, siis ei küüni me kaugeltki selleni, mida peame saavutama. See võib samuti viia väga paljude töökohtade kindlustamise ja loomiseni. Viidates, et tegemist ei ole üksnes autodega, mida toodetakse, vaid ka busside ja raudteedega ja nii edasi, andis volinik Verheugen olulise vihje.

Seega peame praegu mõtlema tänasest kaugemale ning kavandama ja edendama tulevikku suunatud transpordisüsteeme.

Roberto Musacchio, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, on saanud selgeks, et finantskriis on muutunud kohutavaks majandus- ja nüüd ka sotsiaalkriisiks.

Me näeme seda autosektori põhjal, milles, ma olen nõus härra Sacconiga, võime eeldada, et rohkem kui kaks miljonit töökohta on ohus. Esineb oht, et kriis toob kaasa koondamised, eriti kõige haavatavamate seas, see tähendab vanemaealiste töötajate ja ajutiste lepingutega töötavate isikute hulgas. Vaja on kiiret ja kindlat tegevust. Abi on kättesaadav, aga peame otsustama – ning ütlen seda volinikule üsna otsekoheselt –, kas seda tuleb kooskõlastada Euroopa tasandil või muud moodi, nagu mõned suuremad riigid tunduvad kavandavat.

Ma väidaksin, et Euroopa kooskõlastus on vajalik ning see tuleks suunata kahte valdkonda: uuendustegevus seoses kliimamuutuse paketiga ning, nimetaksin seda uuesti, seoses Sacconi heitkoguste määrusega, ning sotsiaalvaldkond. Ma arvan, et ei tohiks koondada ühtki töötajat, ei vanemaealisi ega ka ajutise lepinguga töötavaid isikuid. Innovatsiooni ei saa saavutada töötajate minemasaatmisega.

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi tuleks seda arvestades kohandada; samamoodi miks mitte ka Euroopa Sotsiaalfondi, mis räägib praegu uute töökohtade loomisest, aga peaks üritama ka koondamisi vältida. Tööjõule tuleb seejärel anda tagasi tema keskne koht Euroopas, et ta saaks täita oma ettenähtud rolli demokraatia rajajana.

Patrick Louis, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, oleme teadlikud autosektori ja selle alltöövõtjate kriisi struktuursetest põhjustest. See sektor, nagu oli põllumajanduse ja tekstiilisektori puhul, kannatab sotsiaal-, keskkonna- ja maksumuutuste ja dumpingu käes.

Mida hakkame pihta, kui ameeriklased müüvad dollari langedes oma bensiini neelavaid, subsideeritud ja vägagi reklaamitud neljaveolisi meie turul, mis on ka Türgist, Indiast ja Hiinast pärit madalama kategooria sõidukite piiramisrõngas.

Sellele on lahendus. Peame taaskehtestama Maastrichti lepingutega keelatud ühised välistariifid. Üksnes tasandustollimaksud Euroopa Liidu piiridel saavad taasluua tõelise ja ausa rahvusvahelise kaubavahetuse. Julgem teha seda, mida terve mõistus soovib, enne kui on hilja. Seejuures nagu teate, on Lissaboni lepingu protokolliga 27 ja artikliga 63 rangelt keelatud igasugune tollikaitse Euroopa turul.

Daamid ja härrad, olgem järjepidevad. Ärgem soodustagem enam olukordi, mis on meile nii kahjulikud. Matkem lõpuks maha see kahjulik leping ja lõpetagem püromaanlike tuletõrjujate mängimine.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, esiteks sooviksin tänada eesistujariiki ja ka komisjoni nende tehtud väga selgete avalduste eest selle olukorra kohta. Jagan volinik Verheugeni optimismi, et autotööstus on praeguse aja märgid kindlaks teinud ning me leiame tulevikku suunatud lahendused mitmeks aastaks.

Muidugi elame me siiski tegelikus maailmas ning pärast viimase aasta 5%-list langust sõidukitootmises eeldab tööstus veel 15%-list langust 2009. aastal. See on suurim langus Euroopa Liidus alates 1993. aastast ning tähendab 3,8 miljonit sõidukit vähem kui 2007. aastal. Oluline on mõista, et iga töökoha kohta autotööstuses endas on sellest sõltuvates seonduvates valdkondades ja tööstusharudes veel viis töökohta. See tähendab, et finantskriis avaldab ilmselgelt eriti rasket mõju autotööstusele, kuna see mõjutab nii tootjaid endid kui ka nende kliente. Mõlemad rühmad vajavad hädasti paremat juurdepääsu krediidile. Mainiti, et autotööstusel on juurdepääs üheksale miljardile eurole Euroopa Investeerimispankalt. Ent nii tootjad kui ka tarnijad vajavad täiendavat krediiti oma äritegevuse rahastamiseks ning samuti vajavad seda tarbijad, kui nad peavad rahastama autode ostu. Seetõttu peame vajutama gaasipedaalile, et nõudlust toetada, kuna 2008. aasta neljandas kvartalis

langes Euroopas registreeritud sõiduautode arv 19%, samal ajal kui kommertssõidukite puhul langes see 24%.

Siiani on selles kriisis panku toetatud miljardite eurode hinnaga, et terve süsteem päästa. Laias laastus on autotööstuse pangad siiski välja jäetud. Seni ei ole neil institutsioonidel juurdepääsu riigiabile. Kogu Euroopas, nagu enne teda ka Ameerika Ühendriikides, on autotööstus pidanud eraldama miljardeid eurosid katmata liisingukontode jääkide katteks. Need kahjumid – eriti kahe miljoni ladudes seisva sõiduki taustal – põhinevad liisingusõidukite bilansilise väärtuse ulatuslikul langusel, mis seejärel toovad samuti kaasa probleeme seoses sellega. Teisisõnu on siin vaja väga kiireid meetmeid, et visata neile pankadele päästenõör, nagu on juba tehtud teiste süsteemi pankade jaoks.

Stephen Hughes (PSE). – Härra juhataja, Nissan on teatanud 1 200 töökoha kaotamisest oma Sunderlandi tehases minu valimisringkonnas Kirde-Inglismaal. See on ligikaudu veerand tema tööjõust ning sellele lisandub veel teadmata arv töökohti tarneahelas.

Nissani Sunderlandi tehas on laialdaselt tunnustatud kui kõige tootlikum Euroopas. Kui kõrgeima tootlikkusega tehas Euroopas peab koondama veerand oma tööjõust, siis taevast hoidku meid, kui see kriis tabab täielikult vähemtootlikumaid.

Minu piirkonnas on loodud majanduse elavdamise rakkerühm, mis hõlmab kõiki peamisi piirkondlikke osalisi. Nende kavandatavad meetmed – abistamine töötööstustel, koolitus ja ümberõpe, väikeettevõtete loomine, FIEde abistamine – sobivad ideaalselt selleks, et saada toetust Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist. Ma avaldan heameelt komisjoni ettepanekute üle seda fondi lihtsustada. Seda tuleb kiirelt lihtsustada ja väga suures mahus kasutada Euroopa kooskõlastatud reaktsioonil autotööstuse kriisile.

Eelmisel aastal kasutati üksnes pisikest osa sellest fondist. Ärme hoida seda tagavaraks. Võtkem see kasutusele, et anda meie inimestele tööd.

ISTUNGI JUHATAJA: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

asepresident

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Härra juhataja, erinevalt paljudest teistest ei tööta autotööstus spekulatsioonide najal, vaid pigem õhkõrnade marginaalide alusel, millest saadakse kasumit üksnes siis, kui müüakse mitu ühikut.

Muidugi on autod märkimisväärne kasvuhoonegaaside allikas, aga tõsi on ka see, et see tööstus koos oma tugitööstustega tagab 10% Euroopa SKPst ning selles on 12 miljonit töökohta, mis moodustab 6% liidu tööhõivest.

Sel põhjusel on see väga tähtis sektor meie kodanike heaoluks. Me ei saa jätta seda saatuse hooleks ega pakkumise ja nõudluse raskete ja tugevate eeskirjade hooleks; need ongi põhjused, miks meil on praegu kriis finantssektoris ja selle tagajärjel kõigis teistes sektorites, sealhulgas autotööstuses.

Peame otsima toetavaid lahendusi, mis järgivad vaba konkurentsi põhimõtet Euroopa Liidus ja pakuvad vajalikku abi selle tootmissektori päästmiseks. Selleks vajame Euroopa raamistikku, et tagada ühtlustamine kõigis liikmesriikides. Mitme miljoni dollari suurune abi on Ameerika Ühendriikides ja muudes kohtades juba heaks kiidetud. Lisaks on mõned riigid kohandanud oma vahetuskursse ja seadnud sisse muud mehhanismid, et olla meie turgudel konkurentsivõimelised.

Seetõttu ei pea me muretsema selle üle, mida ülejäänud maailm ütleb, vaid pigem vajalikud meetmed viivitamata vastu võtma.

Michael Cramer (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, meil õnnestub võidelda kliimamuutusega ja maailmamajandus ümber korraldada üksnes siis, kui käsitleme neid kaht teemat koos. Me vajame uut rohelist lepet.

Autotööstuse kriis ei ole üksnes majanduskriis. Autotootjate langus tuleneb ka nende suurem-kiirem-raskem-mõtteviisist viimastel aastatel. Alles mõni kuu tagasi keskendusid General Motors, Daimler ja teised bensiinijärelajale, samal ajal kui nende turundusosakond väitis, et sportlikud tarbesõidukid (SUVid) on uued linnaautod. Nad lihtsalt ignoreerisid kliimamuutust. Nüüd maksab see neile kätte.

Kui peame nüüd tegema kättesaadavaks miljardeid maksumaksja raha, siis peavad tingimused olema selged. Autofirmad peavad kasutama raha, et minna üle väiksemate ja tõhusamate autode tootmisele, alternatiivsetele

süütesüsteemidele, mitte üksnes keskkonna heaks ja mitte ainult kliima heaks, vaid ka sadade tuhandete töökohtade pikaajalise kindluse heaks.

Toon teile näite oma kodumaalt Saksamaalt selle kohta, kuidas see ei peaks käima. Kui Saksamaal otsustab Deutsche Banki juht Josef Ackermann muuta vanametalliks oma üheksa aastat vana kolmanda, neljanda või viienda auto ja osta uue Porsche Cayenne'i, siis ta saab 4000 eurot. See ei ole ei sotsiaalselt ega keskkonnavalaselt mõistlik. Tegelikult on see lihtsalt hullumeelne. Me ei tohi sellega kaasa minna.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Nagu paljud riigid, sõltub ka Rootsi, kust ma pärit olen, suures osas autotööstusest. Volvo ja Saab on tuntud automargid. Rootsi autotööstus on nagu ülejäänud autotööstuski kriisist tugevalt mõjutatud. Mitu tegurit on sellele kriisile kaasa aidanud, aga üks tegur on eelkõige see, et piisavalt varajases etapis on jäetud tegemata vajalik üleminek tootmises. Väiksemate, väiksema energiakuluga ja keskkonnasäästlikumate sõidukite tootmisele üleminek on vajalik.

EL on pikka aega nõudnud töötajatelt ühepoolset paindlikkust. Mina ja Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete Liitfraktsioon nõuame, et kehtestame paindlikkusnõude ka suurte ettevõtete juhtkondadele. Paindlikkuse ja uue mõtteviisi puudumine on pealegi aidanud kaasa kriisile, mida autotööstuses ja teistes tööstusharudes näeme.

Lõpetuseks sooviksin öelda, et autotööstus on tähtis töötamiskoht ja sageli peamiselt meessoost töötajate töötamiskoht ning me toetame seda täielikult. Ma usun, et EL võtab samasugusel tasemel kohustusi, kui meil tekib kriis ja langus valdkonnas, mida saame pidada peamiselt naissoost töötajate töötamiskohaks.

John Whittaker (IND/DEM). – Härra juhataja, te oleksite võinud oletada, mida nende raportitega öeldakse. Meil on probleem ja Euroopa Liit peab avaldama oma arvamuse. Ta peab jätma mulje, et probleemi lahendamisel on tema juhiistmel. Nüüd on meil Euroopa majanduse taastamise kava, milles autotööstusel on oma osa. Aga tegelikkuses hakkab iga tootja hoolitsema enda eest nii hästi kui suudab ja iga riik seisab oma tootjate eest nii hästi kui suudab.

Muidugi on võimalik mõningane toetus, mõningane rahaline toetus autotööstusele ja teistele sektoritele, et hoida kapitali tervikuna ja hoida oskusi tervikuna. Aga seda saab otsustada üksnes riigi tasandil, kuna toetust – välja arvatud härra Verheugeni mainitud Euroopa Investeeringispanka toetust – saavad pakkuda üksnes riigi maksumaksjad.

Ent on üks asi, mida Euroopa Liit võiks siinkohal konstruktiivselt teha vähemalt seni, kuni langus on läbi – see on võimaldada autotootjatele puhkus keskkonnapiirangutest. Tööstus on juba tõsiselt hädas. Need keskkonna- ja muud standardpiirangud teevad autod kallimaks. Te aitate välja suretada tööstust, mis on juba tõsiselt raskustes.

Malcolm Harbour (PPE-DE). – Härra juhataja, eile pidasime minu kodulinnas Birminghamis autokriisi tippkohtumise. Mul on kahju, et ma ei saanud osaleda, sest alustasin tööd autotööstuses 40 aastat tagasi. Olen mitu kriisi üle elanud, aga mitte midagi sellist.

Kunagi pole olnud olukorda, mil müük on nii kiirelt kokku kukkunud. Soovin öelda oma rohelisi esindavatele kolleegidele, et kui nad lähevad ja vaatavad müümata autosid, siis nad näevad, et väiksemad, kergemad ja rohelisemad mudelid on laos seisvate autode hulgas ülekaalus. See ei ole ärimudelite läbikukkumine: see on kogu majandussüsteemi läbikukkumine.

Ühe hinnangu kohaselt meie tippkohtumiselt – Birminghami ärikooli professorilt David Baileylt – on ligikaudu 300 000 tarbija autolaenuaotlus viimase kuue kuu jooksul Ühendkuningriigis tagasi lükatud. Mõne puhul neist oleks see nagunii tagasi lükatud, aga selline näeb välja meie praegune olukord.

Seoses mõne teemaga, millest oleme kõnelenud, nõustun ma täielikult sellega, mida Stephen Hughes ütles Nissani kohta, ning ta teab neid väga hästi, saame astuda samme riigi ja Euroopa tasandil, et aidata tööstust sel viisil ümber kujundada. Palju parem on aidata tööstusel hoida põhitöötajaid palgal ja neid ümber õpetada, kui lasta neil minna ja nad hiljem uuesti tööle võtta.

Meil on motivatsioon investeerida sellistesse uutesse autodesse, mida proua Harms ja teised soovivad. Asjaolu, et rohelised räägivad elektriautodest kui lahendusest, näitab vaid seda, kui kaugel nad tegelikult maailmast asuvad – need on 10 või rohkema aasta tagused teemad, ning me kõik teame seda.

Probleem on tegelikult ostjate ja nõudluse taastamine majanduses. Peame tegelema krediidiga; peame aitama avalik-õiguslikud ostjad tagasi turule, et nad ostaksid keskkonnasäästlikke busse, veokeid ja autosid – lõppude

lõpuks järgneksid selle kaudu teised asjad. Me ei taha ettevõtete vahelist konkurentsirallit. Härra Vondra teatas täiesti selgelt, et see on ühtne turg, ning me ei soovi siin konkurentsigegevust.

Ent eelkõige peame kindlalt reageerima asjaolule, et automüüjad peavad olema valmis autosid müüma ja hooldama.

Minu viimane sõnum on teile, lugupeetud volinik, ning te rääkisite ennem sellest, et proua Kroes töötab selle kallal: palun öelge proua Kroesile, et ta võtaks tagasi selle täiesti soovimatu ja destabiliseeriva ettepaneku muuta tervet vahendajalepingute struktuuri. Mitte keegi ei ole seda palunud ning meie ei soovi seda.

Monica Giuntini (PSE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, oleme kuulnud nõukogu ja komisjoni võetud kohustusi, aga sooviksin teile meelde tuletada, et selles sektoris langes müük 2008. aastal kokku 8%. Praegu on tuhanded töötajad kaotanud oma töökoha ja loodavad töötushüvitisele. Härra Sacconi esitas meile ennem andmed.

See ei puuduta üksnes suuri autofirmasid, vaid ka autotööstusega seotud ettevõtteid. Ma pean silmas Toscanat, kust ma pärit olen. Nagu olen viimasel ajal pidanud mainima, on Euroopa autoosade tarnijate assotsiatsiooni hinnangul oht, et iga kümnes ettevõtte võib lähikuudel pankrotti minna. Seetõttu usun, et on vaja kiiret, kindlat ja realistlikku sekkumist, ning tean, et härra Verheugen on tähelepanelik ja toetav.

Me ei saa aega kaotada, lugupeetud volinik. Euroopa riikide vaheline kooskõlastamine on hädavajalik, muidu võime sattuda eri meetmete virvarri, mis ei kanna vilja ei ELi majanduse jaoks ega ka töötajate toetamisel. Meil peavad olema motiivid, mis on Euroopa tasandil kooskõlastatud, sellised, nagu mainis härra Sacconi, mis võimaldavad investeringuid puhastesse autodesse ja toetust teadustegevuseks ja uuteks tehnoloogiateks. Peame tegutsema kohe, et vaadata üle kriteeriumid, mille alusel saab Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutada Euroopa töötajate toetamiseks, ning ma usun, et on vaja täiendavat rahastamist, mis tuleb ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Ivo Belet (PPE-DE). – (NL) Lugupeetud volinik, Euroopa autotööstuse päästmine ähvardab tekitada Euroopa-vastase tegevuse. Iga liikmesriik ajab oma asja ja kehtestab riiklike toetusmeetmeid. Leidub liikmesriike – nagu te teate meist paremini –, kes lubavad odavaid laene autotootjatele, tingimusel et need autotootjad ostavad autoosad selle riigi kohalikelt tarnijatelt. See on muidugi täiesti hullumeelne ning on hea, et mainisite siin paar minutit tagasi, et te ei kavatse seda kannatada ja plaanite selle teguviisi maha suruda.

Mida tootjad praegu vajavad – nagu härra Harbour juba ütles –, on meetmed ja investeringutoetus tulevikuks, et toota uusi keskkonnasõbralikke ja hübriidautosid. See kõik on väga tore, aga see ei lahenda tänaseid probleeme. Seetõttu on väga heaks uudiseks ja lootuskiireks, et eesistujariik Tšehhi Vabariik teatab siin täna uuest algatusest enne eesisevat kevadist tippkohtumist, nimelt ettepanekust rakendada kogu Euroopas meede, mis tagab väga mõjuva stiimuli osta keskkonnasõbralikke autosid.

Lisaks – ja see ei ole midagi uut – on vajadus autotootjatele mõeldud uute laenude ja laenu tagatiste järele. Euroopa Investeeringuspank on teinud kättesaadavaks suure rahasumma, aga praeguse keerulise aja üleelamiseks on vaja palju rohkem. Paljudel juhtudel on kõnealused ettevõtted, kes vajavad püsijäämiseks krediiti, tarnetööstuse väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted.

Veidi teisest vaatenurgast, lugupeetud volinik, peaksime seda kriisi kasutama ka kui võimalust saavutada lõpuks läbimurre automaksu valdkonnas. Oleme aastaid jagelenud komisjoni ettepaneku üle kohandada automaksu. Aeg on küps saavutada lõpuks kogu Euroopa Liidus üleminek ja muuta automaks alaliselt süsteemiks, mille raames keskkonnasõbraliku auto valinud tarbijad saavad selle eest preemiat.

Mia De Vits (PSE). – (NL) Autotööstus on väga tähtis tööhõivesektor Belgias. Opel Antwerp Belgiumis ja sellega seotud ettevõtetes on praegu 2700 otsest töökohta ohus. Otsuseid tehakse Detroidis ja kõik Opel'i tehased on hädas ületootmisega. Pole vaja lisada, et asjaomased ametiasutused on juba valmis päästepakettidega, mis koosnevad riigiabist ja pangatagatistest. Ent selle abi tõhususe tagamiseks sooviksin täna kutsuda üles Euroopa Komisjoni volinik Verheugeni ja teie kolleegi proua Kroesi isikus istuma maha koos ametiasutustega ja asjaomaste tehastega, et kindlustada maksimumarv töökohti Euroopa tasandil ning tagada kooskõlastatud lähenemisviis Euroopa tasandil enne 17. veebruari, see on päev, mil Detroidis tehakse otsus. Seda tuleb teha, nagu te ise ütlesite, selleks, et hoida ära liikmesriikides üksteise võidu proteksionismi kehtestamine.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE). – (FR) Härra juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, me peame taasestustama ulatusliku tööstuspoliitika, mille alusel Euroopa Liit loodi. Siis oli tegemist sõe ja terasega.

Selle poliitika tugevus tuleneb asjaolust, et see oli tänapäevastamisvahend – sama peab toimuma autosektori süsinikust vabastamisega – ning samal ajal oli tegemist sotsiaalpoliitikaga töötajate toetamiseks, palga säilitamiseks ning töötajate koolitamiseks ja kaitseks. Seetõttu sooviksin esitada neli ettepanekut.

Esiteks tuleb luua Euroopa autosektori töötajate toetusfond, mis ületab tänapäevastamisfondi, kuna on tähtis hoida töötajaid ettevõtetes sellisel olulisel perioodil, toetades nende palgataset osalise tööajaga töötamisel ja toetades nende ettevõttesisest koolitamist. Me ei saa olla rahul koondatud töötajate hüpotetiliselt ümberõppega.

Teiseks peame looma uuendustegevuse ameti ja kiirendama teadus- ja arendustegevuse rahastamist, et teha väga kiireid edusamme ja kaotada tehnoloogiline lõhe puhaste sõidukite ja ohutute sõidukite vahel.

Kolmandaks tuleb kiirendada kasutuses olevate sõidukite uuendamist. Sõidukite vanametalliks töötlemise hüvitised võivad olla tõhusad. Need tuleb Euroopa Liidu tasandil ühtlustada, et hoida ära ebaterve konkurentsi mõjusid.

Ent sooviksin selle punkti kokku võtta. Mõistan täielikult sõna „konkurents”, aga lisaks on vaja ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Juhataja. – Daamid ja härrad, nüüd on aeg juhatajal võtta vastu täiendavad kõneaja taotlused, aga meil on probleem, kuna paljud parlamendiliikmed on sõna palunud. Seetõttu järgin väga rangelt juhatuse otsust anda sõna viiele parlamendiliikmele. Nad katkestatakse automaatselt kohe, kui neile antud minut on läbi.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Keset kõiki autotööstuse kriisi käsitlevaid arutelusid ja sellest tulenevaid otsuseid ei tohi me jätta tähelepanuta autoosade tootjate probleeme. Neid on kriis omakorda mõjutanud doomino efekti kaudu, kuna nad on klientide tootmiseliseisakute mõjualas.

Näiteks Rumeenias tegeleb 400 ettevõtet autoosade tootmisega ning nende kogukäive oli 2008. aastal kaheksa miljardit eurot. Kolm neljandikku neist ettevõtetest on väikesed ja töötavad tavaliselt ühe kliendi heaks. Seetõttu on kriisi mõjusid eriti tõsiselt tunda. Selles olukorras peavad ettevõtted otsima abi koondamistest või leidma lahendusi, nagu töötundide vähendamine või palgata puhkusele saatmine. Rehvitootjad on sama tugevalt mõjutatud.

Pidades silmas suurt arvu töötajaid neis ettevõtetes, tundub mulle, et autoosade ja rehvide tootjad tuleb kaasata mis tahes eeseeisvasse lahendusse selle kriisi vältel majandusabi andmisel.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Härra juhataja, volinik Verheugen selgitas just meile, kui halvad on näitajad ja milline on praegune olukord autoturul. Halvad sündmused nõuavad seega ühtlustatud meetmeid. 2006. aastal esitasime Euroopa Parlamendis algatusraporti sõidukimaksu ühtlustamise kohta, mille puhul lootsime tugineda süsinikdioksiidile ja tarbimisele. Ma usun, et see oleks majandusprogramm, mille kaudu nõukogu saaks näidata ühtselt – kuna see tuleks otsustada ühehäälselt –, kuidas tarbimisel põhinevad sõidukimaksud saaks võtta kasutusse.

Seoses sellega, mida minu kolleeg proua De Vits rääkis, see tähendab General Motorsiga, sooviksin küsida komisjonilt, kas ta võtab tarvitusele ettevaatusabinõusid ematettevõtte võimaliku krahhi puhuks. Kas sellisel juhul tegutseks komisjon ühtselt, et leida Euroopa lahendus General Motorsi tütarettevõtjate jaoks.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Härra juhataja, sooviksin juhtida teie tähelepanu käesoleva arutelu kolmele teemale.

Euroopa liikmesriikide valitsused annavad autotootjatele suures ulatuses finantstoetust, mis ulatub kümnete miljardide eurodeni. Saksamaa valitsus on lisaks Saksa tootjate toetamisele otsustanud abistada sõidukite kasutajaid. Igäüks, kes otsustab saata oma vana auto lammutusse, saab 2500 eurot.

Euroopa Komisjon, kes on siiani rangelt jälginud ettevõtetele riigiabi andmise eeskirjade täitmist, on väga kiirelt kõigil neil juhtudel oma nõusoleku andnud, kohandades üldjoontes oma otsuseid liikmesriikide valitsuste poolt neis küsimustes varem tehtud otsustega.

Vaidlustamata autotootmistööstuse abistamiseks Euroopas võetud meetmete taga olevaid põhimõtteid, sooviksin veelkord tuletada teile meelde, kui valusalt ebaõiglane oli Euroopa Komisjoni otsus, nimelt otsus,

et Poola valitsuse poolt Poola laevatehastele antud riigiabi tuleb tagasi maksta. Selle otsuse tulemusena kaotatakse nüüd Poola laevaehitussektoris endas ligikaudu 50 000 töökohta, kusjuures edaspidi kaob kümme tuhat töökohta seotud tööstustes.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Volinik Verheugen, Euroopa Komisjon peab astuma konkreetseid samme, et aidata autotööstust taas jalule. Esiteks ja kõige olulisema asjana peame hoidma ära moonutusi siseturul. Mõnede riikide kavandatud kaitsemeetmed ei ole viis praeguse kriisi lahendamiseks. Kutsun komisjoni üles esitama võimalikult kiiresti meetmed vanametalliks lammutamise Euroopa kavaks.

Härra Vondra, ootan nõukogult, et märtsis toimival Euroopa Ülemkogul kiidavad liikmesriigid heaks vanametalliks lammutamise kava, mis tugevdab otseselt uusi autosid osta kavatsevate tarbijate ostujõudu.

Usun kindlalt, et kui EL soovib olla suurim autode eksportija ja samal ajal esirinnas kliimamuutusega võitlemisel, siis peab ta aitama oma autotööstust, mis on erasektoris suurim teadus- ja arendustegevuse investor. Teadus- ja arendustegevuse rahastamise kaudu, investeeringute toetamise kaudu...

Ivo Strejček (PPE-DE). – Härra juhataja, kuulasin arutelu päris hoolikalt ning ma ei kavatse rääkida midagi uut. Sooviksin lihtsalt rõhutada paari märkust, mis tehti ja mis minu arvates peaksid kogu arutelu läbivalt iseloomustama.

Viitan härra Vondra sõnadele, et me peaksime hoolitsema selle eest, et võtta arvesse ausat konkurentsi, ning peaksime hoidma ära turumoonutuse, ning voliniku märkustele, et me peaksime olema ausad ja mitte äratama valesid ootusi. Lisaks kõigele tänan teid, lugupeetud volinik, et ütlesite, et me peaksime lubama olla oma tootjatel paindlikumad, nõudes vähem reguleerimist, vähem õigusnorme ja vähem ülemäärast bürokraatiat.

Juhataja. – Kulutan 30 sekundit, et selgitada juhatuse poolt teile kehtestatud eeskirja, kuna märkan, et see on parlamendiliikmete jaoks kõige vastuvõetamatum, kui nad paluvad sõna, aga ei saa.

Juhatus otsustas, et põhiline arutelu on see, mis on antud parlamendiliikmetele, kes kõnelevad parlamendi eri fraktsioonidele eraldatud aega kasutades. Seetõttu antakse „catch-the-eye” menetluses sõna viiele parlamendiliikmele, igaühel üks minut, alustades suurematest fraktsioonidest ja lõpetades väiksematega. Samas kui on kuus taotlust ja me saame kasutada kuut minutit, siis võidakse kõik ära kuulata. Seda saab pikendada kuuele, võib-olla seitsmele minutile. Aga praegusel juhul on 12 parlamendiliiget sõna soovinud. Neist üksnes viie taotlus rahuldati, nagu juhatus selleks arutelu osaks ette nägi. Selgitan praegu, et saaksite seda järgmistel kordadel arvesse võtta.

Härra Vondral on nüüd sõna, et vastata nõukogu nimel erinevatele sõnavõttudele. Minister, teil on sõna.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Härra juhataja, sooviksin tänada parlamendiliikmeid väga viljaka arutelu eest. Nõukogu hindab teie kõigi panust arutellu ning püüab anda endast parima oma osa täitmisel koos komisjoniga, lahendades nii palju probleeme autotööstuses kui võimalik.

Ei ole kahtlust, et peaksid olema teatavad lühiajalised meetmed ning liikmesriikide tasandil neid juba võetakse. Seega ma arvan, et oleme ühel nõul, et need meetmed peavad olema reaalselt jätkusuutlikud nii rahaliselt kui ka muudes aspektides. Need peaksid olema sihipärased, tõhusad ja eelkõige tuleks need rakendada nii, et see oleks kooskõlas ühenduse õiguse kohaste rangete riigiabi eeskirjadega. Teavitasin teid näiteks meie algatustest seoses vanametalliks töötlemise kavaga; seega on päris oluline, et astutud sammud oleksid kooskõlas konkurentsi- ja riigiabi eeskirjadega ja hoidutaks ühtse turu moonutusest.

Minu teine mõte on see, et peaksime endiselt pidama meeles, et Euroopa autotööstus on maailmas juhtival kohal – me oleme eksportijad, need, kes autosid toodavad – ning sellega seoses peaksime pidama silmas vajadust säilitada pikaajaline tõhusus, samuti selle tööstusharu konkurentsivõime. Seega peaksid võetud meetmed vastama teatavatele kriteeriumidele seoses Euroopa tööstuse pikaajalise elujõulisuse ja konkurentsivõimega, sealhulgas investeeringutega uuendustegevusse ja keskkonnasäästlikesse autodesse jne.

Seega teeb nõukogu kõik endast oleneva, et tagada, et kõik need pingutused TTA ja uuendustegevuse nimel autotööstuses, aga ka selles raportis nimetatud lühiajalised meetmed vastaksid täielikult Lissaboni strateegia üldeesmärkidele.

Kolmas asi, mida soovin rõhutada, on see, et peame jälgima arengut väljaspool Euroopat. Muidugi teame, et USA autosektori kriis on struktuurne ja sügav ning USA tootjad on palju halvemas olukorras kui Euroopa

autotootjad. Seega on ilmne – ja Günter Verheugen mainis seda –, et USA ei saa lubada oma autotööstusel lihtsalt välja surra, kuna see ei oleks meile kasulik.

Ent me peame endiselt tegema poliitilist tööd oma rahvusvaheliste partneritega, eelkõige WTO kaudu, et tagada võimalikult suures ulatuses võrdsed võimalused. Sama kehtib teiste autotootjate ja -tööstuste kohta Aasias. Lisaks jälgime Koreas ja Jaapanis jne toimuvat arengut.

Meil on lähenemas konkurentsinoökogu, mis toimub märtsi alguses, ning me loodame koostada kvaliteetse ja muidugi üksmeelse otsuse kevadiseks Euroopa Ülemkoguks, mis tegeleb suuremalt jaolt majandusküsimustega.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Härra juhataja, nõustun paljuga eelkõnelejate öeldust, eriti proua Harmsiga. Lühiajalised meetmed, mille praegu kehtestame, et tohi mingil juhul töötada vastu meie pikaajalistele eesmärkidele. See on põhiline.

Kuna olete olnud nii kena, siis olen samuti nüüd kena ja ütlen midagi, mis teile kindlasti meeldib ja mida ma ütlesin siin ka 2006. aastal, nimelt on Euroopa autotööstuse tulevik roheline või sellel tööstusel ei ole Euroopas tulevikku. Väljenduksin üsna selgelt. Inimesed võivad vaielda selle üle, kas Euroopa tootjate, eelkõige Saksamaa tootjate valmistatud mudelite valik on põhjustanud kriisi, milles praegu oleme. Ma ei tea. Varem on olnud keskkonnasõbralikke autosid ja ka väikese kütusekuluga mudeleid – mõelgem näiteks Mercedes Smartile –, mis töid ettevõttele miljardeid kahjumit. Seega ei ole see nii must-valge, nagu võib-olla arvate. Keskkonna seisukohast oli mudelite valik selgelt vale ja asjaolu, et üleminek tehakse praegu, kriisi ajal, ei muuda seda lihtsamaks, aga see ei muuda asjaolu, et selline üleminek on vajalik ja peab toimuma kiirelt. Selles punktis oleme seega täiesti ühel nõul.

Tariifne tõke USAst pärit autode vastu, härra Louis, ei ole kindlalt see, mille me kehtestame. Kui on midagi, mida me ei tee, siis see ongi see. Ameerika autodel ei ole tegelikult rolli Euroopa turul, kusjuures Euroopa autodel on USA turul väga suur roll. Kui siin Euroopa Parlamendis on kuulda, et peame kaitsma oma turgu Ameerika autode eest, siis kardan, et USA Kongressis Washingtonis öeldakse, et nad peaksid kaitsma oma turgu Euroopa autode eest. Meie olukord ei tunduks sellises olukorras eriti hea. Ma paluksin täiesti tõsiselt teil seda ideed mitte edasi arendada.

Saan ainult pakkuda oma täielikku toetust sellele, mida härra Groote ütles sõidukimaksu kohta. Samuti arvasin, et osutatud märkused, mis tehti just selle teema kohta, on mõistlikud. Sõidukimaksu ümberkujundamine vastavalt süsinikdioksiidil põhinevale põhimõttele on asi, mida komisjon on juba mõnda aega soovinud, ning mind kurvastab, et edusammud selles valdkonnas on olnud nii pikaldased.

Härra Groote, te mõistate, et ma ei saa avaldada avalikku seisukohta küsimuses, mille esitab General Motorsile ja Opelile. Te peate leppima sellega, kui ütlen, et jälgime väga pingsalt seda olukorda ja peame arutelusid kõigi asjaomaste pooltega.

Samuti sooviksin teavitada neid isikuid, kes on täiesti õigustatult pannud rõhku eelkõige tööhõive küsimusele, et komisjon on tegelikult juba esitanud ettepaneku selle kohta, kuidas saaks Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi muuta paindlikumaks ja tõhusamaks. Kui komisjoni ettepanekud rakendatakse kiirelt ja viidaks ellu kähku – ning ma esitan teile kõigile tungiva palve seda teha –, siis oleksime olukorras, kus saame pakkuda abi eelkõige ajutise lepinguga töötajatele autotööstuses ja lihttöölisele, kes on lõppkokkuvõttes kaljuservale kõige lähemal.

Vanametalliks lammutamise hüvitiste eeskirjad – seda on käsitletud mitu korda ning ma soovin seda veel kord öelda – on täiesti selged. Ei saa olla Euroopa määrust, mis sunnib iga liikmesriiki selles osalema. See on täiesti võimatu. Samamoodi ei saa olla Euroopa määrust, mille kohaselt hüvitise tase peab olema igal pool sama. Euroopa tasandil tuleb sätestada kontrollväärtused ja see on ka kõik. Me leppisime selles kokku oma 16. jaanuari istungil Brüsselis.

Lõpetuseks sooviksin veel kord rõhutada, mida paljud teist on öelnud, et me peame praegust kriisi arutades vaatama autotööstusest kaugemale. Tegelikult on täiesti õige väita, et tuleb leida intelligentsed liiklussüsteemid, intelligentsed liikluse juhtimise süsteemid, uusimad ja uuenduslikud lahendused tuleviku isiklikuks ja ühistranspordiks ning praegune kriis pakub ehk võimaluse selliseid lahendusi tugevamalt edendada. Mina isiklikult sooviksin igal juhul väga näha, mis toimub.

Christoph Konrad (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, tegite just avalduse juhatuse otsuse kohta, selgitades, miks „catch-the-eye” süsteemi on muudetud. Seoses sellega sooviksin esitada selle muudatuse vastu ametliku protesti. See menetlus kehtestati, et meie arutelusid elustada, pidada dialoogi komisjoniga ja tugevdada

arutelukultuuri. See, mida juhatus nüüd otsustas, on täiesti vastupidise efektiga ning ma paluksin teil tõstatada see teema esimeeste konverentsil ja sellele protestile vastata.

Juhataja. – Jah, härra Konrad, muidugi on teil täielik õigus ning me võtame teie protesti teatavaks. Ent te kuulute siin parlamendis väga vastutusvõimelisse fraktsiooni ja mõistate, et ei või juhtuda see, et üksikud parlamendiliikmed saavad rohkem aega kui fraktsioonid. Fraktsioonidel on seadusest tulenev kohustus aruteludes osaleda.

Juhatus võttis selle otsuse vastu ühehäälselt. Ma leian, et see on arukas otsus, täpsemalt selleks, et hoida hiljem kõnelemast parlamendiliikmeid, keda ei ole esitanud nende fraktsioon – kuna fraktsioon ei soovi, et nad sel ajal kõneleksid. Seetõttu on aeg piiratud: viis minutit viie sõnavõtu jaoks alustades suurimast fraktsioonist ja lõpetades väikseimaga, samal ajal tagades, et kõik kõnelejad ei oleks sama kodakondsusega.

Selline otsus tehti. Muidugi saab seda eeskirja muuta. Kui esimeeste konverents teeb juhatasele ettepaneku menetluse muudatuseks, siis juhatus kaalub seda hoolikalt.

Täna teid väga, härra Konrad, teie panuse eest; see oli hea tähelepanek.

Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Sooviksin juhtida tähelepanu asjaolule, et Malta saartel on majanduskriis autotööstuses veelgi sügavam tõsise halduseksituse tõttu. Maltal kehtib autode suhtes suur registreerimismaks, millelt valitsus nõudis ka käibemaksu. Nüüd on tehtud kindlaks, et valitsus võttis tuhandetelt autoomanikelt raha nõuetevastaselt. Valitsus keeldub tagastamast raha tuhandetele sõidukiomanikele, kes on maksnud märkimisväärsed summasid ilmaasjata.

Malta valitsus väidab, et tagasimaksed ulatuvad miljonitesse eurodesse. Just seetõttu on valitsusel vastutus ja kohustus tagastada nõuetevastaselt kehtestatud maksud. See on nii tõsine eksitus, et kui see oleks juhtunud mis tahes muus ELi liikmesriigis, siis oleks valitsus olnud sunnitud tagasi astuma. Maltal ei ole valitsusel jätkunud isegi viisakust võtta vastutus ja vabandada tuhandete Malta ja Gozo elanike ees, keda see puudutas. Lahenduseks võib olla nende sõidukite omanikele hinnaalanduste pakkumine näiteks aastaste litsentside puhul. Tundub, et valitsus on kõigi soovitude suhtes täiesti kurt.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Kui vaatleme Euroopa Liitu kui elusorganismi, siis on Euroopa autotööstus tema selgroog. See moodustab 3% ELi SKPst ja tekitab 35 miljardi euro suuruse kaubandusvõlle. Ent 2008. aasta oli selle tööstuse jaoks keeruline, kui aasta esimesel poolel kukkus automüük kütusehinna tõusu tõttu ja teisel poolel langes müük 19,3% finantskriisi tagajärjel.

Need ei ole ainsad probleemid, mis selle sektori ees seisavad. 2009. ja 2015. aasta vahel peab autosektor rakendama uued saasteainete heitkoguste, kütusesäästu jne normid, samal ajal kui kõik see lisab miljardeid eurosid tööstusharu kuludele.

Ülaltoodud näitajad on olulised ka seetõttu, et autotööstus tagab sissetuleku rohkem kui 12 miljonile perekonnale. Üks töökoht autotootmisettevõttes on seotud nelja töökohaga tarnijate juures ja veel viiega seonduvates sektorites ja müügivaldkonnas. Seega on selge, et selle Euroopa majandussektori heaolu on väga oluline kogu ELi majanduse jaoks. Selles olukorras on Euroopa valitsuste ja institutsioonide kiire ja koostööstatud sekkumine kindlalt nõutav, näiteks tuleb kehtestada kavad vanade autode tagastamisel uue auto ostuhinna vastava alandamise kohta, pakkuda finantsabi ja nii edasi.

Elisa Ferreira (PSE), kirjalikult. – (PT) Finantskriis on halvanud krediidi; see on mõjutanud ettevõtteid ja perekondi; ning nõudlus on püsti langenud, mis on toonud kaasa hävitavad tagajärjed majanduskasvule ja tööhõivele.

Selline olukord õigustab erandlikke meetmeid, eriti selliste strateegiliste sektorite puhul, nagu autotootmine, mis moodustab 6% töökohtadest.

Kõigest hoolimata tugineb peaaegu terve Euroopa majanduse taastamise kava, mille puhul mul on au olla Euroopa Parlamendis raportöör, täielikult riiklikele algatustele.

Kuidas saaks komisjon tegelikkuses tagada, et ta on valmis kontrollima koostööstamist ja seda, et riigid ei alusta toetusmeetmete sõda?

Millised mehhanismid on olemas selleks, et tagada töökohad riikides, milles ei ole finantsstruktuuri, et tagada nende jaoks väga olulised töökohad?

Mõnede riikide jaoks võib olla tekstiili- või elektroonikatööstus sama tähtis kui autotootmine. Millist tegevust võime oodata?

Kas komisjon on tähelepanelikum seoses Euroopa tööstuse rolliga Euroopa ellujäämisel?

Esinevad piirangud selle suhtes, mida saab eeldada Euroopa Investeerimispankalt. Kas meil tekib eelarve, mis on võrdne Euroopa ees seisvate väljakutsetega?

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Euroopa Liidu majandust peetakse suurimaks majandusjõuks maailmas. Ühest küljest paneb see meile eriti suure vastutuse igasuguste meetmete eest seoses meie siseturuga. Teisest küljest on maailmamajandusel, mille eesliinil liit on, teatavad tagajärjed. Üks neist tagajärgedest on see, et on keeruline määratleda, millised autotootjad on päriselt Euroopa omad. Arvukad ettevõtete ühinemised, üleilmsete tootmiskontsernide loomine ning mitmete aastakümnete vältel Ameerika ja Aasia ettevõtete tegutsemine Euroopa Liidu siseturul on loonud aluse mitmekesisele ja konkurentsivõimelisele Euroopa autotootmissektorile.

Tundub õige, et meie püüdlused koostada Euroopa majanduse taastamise kava peaksid juhinduma eelkõige vaba turu põhimõtetest ja selle konkurentsivõimest. Peaksime pidama mees ka seda, et autotööstus, mida finantskriis on väga halvasti mõjutanud, on üks paljudest lülidest Euroopa majanduse ahelas. See ajendab meid võtma vastu eesistujariigi kavandatud tegevuskava, nimelt kava kehtestada üldine lähenemisviis, mis hõlmab kõiki sidusrühmi siseturul.

See lähenemisviis peaks stimuleerima turunõudlust, mis määrab majanduse olukorra. Abi andmise mehhanismis tuleks kasutada ka tehnoloogiauuenduste sihtinvesteeringuteks ettenähtud raha kooskõlas liiklusohutuse edendamise ja keskkonnakaitse suunistega.

Alexandru Nazare (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Majanduskriis on avaldanud võimsat mõju autotööstusele, sektorile, millel on mitmes Euroopa riigis väga suur osakaal SKPst. Isegi kui ELil ei ole otseseid sekkumismehhanisme, peab liikmesriikidel olema lubatud võtta vajalikke meetmeid, et hoida ära sellise tööstusharu krahhi, millest sõltub tuhandete eurooplaste töökoht. Ka Rumeenia autotööstust on kriis tõsiselt mõjutanud. Mul tarvitseb vaid mainida Dacia Renault'd, mis tõmbab oma tegevust kokku, ja Fordi, mis on taotlenud toetust Rumeenia riigilt.

Tõsine olukord Euroopa tasandil nõuab viivitamatut sobivate meetmete kehtestamist. Ma ei viita praegusel juhul proteksionistlikele meetmetele, mis moonutavad turgu, vaid meetmetele, mis pakuvad Euroopa tööstusele võrdseid võimalusi ja võimaldavad selles tööstusharus inimestel töökohad säilitada.

Meile ei piisa sellest, et võtame meetmeid riigi tasandil, kuna peame tegutsema ka Euroopa tasandil. Majanduse taastamise kava võimaldab seda, kuna selles kavandatakse uusi krediitimäärusi Euroopa pangandussüsteemis, mis hõlbustavad juurdepääsu krediidile. Samuti on tähtis, et riigiabi kavasid, mida liikmesriigid kohaldavad, saab kasutada kiiresti ja lihtsasti. See on põhiline aspekt strateegiliste investorite jaoks, nagu seda on autoturul tegutsevad investorid.

13. Euroopa Liidu kodanike konsulaarkaitse kolmandates riikides (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused Euroopa Liidu kodanike konsulaarkaitse kohta kolmandates riikides.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Härra juhataja, see arutelu konsulaarkaitse kohta on taaskord õigeaegne. Viimasel paaril aastal on mitu sündmust rõhutanud ELi liikmesriikide vahelise konsulaarkoostöö tähtsust. Alustades Liibanonist 2006. aastal kuni Tšaadini ja viimatiste traagiliste sündmusteni Mumbais – need juhtumid on kõik näidanud kasvavaid riske liidu kodanike jaoks välismaal reisides. Nende riskide ulatus on veelgi suurem, kuna aina rohkem inimesi kasutab soodsate hindadega reise, et külastada maailma kaugemaid paiku.

Seetõttu on tähtis liikmesriikide vaheline koostöö selles valdkonnas. See pakub paremat teenust ja kõrgemal tasemel konsulaarabi. See toob ELi kodanikele otsest kasu.

Asutamislepingutes on sätestatud selle koostöö alus. Artiklis 20 on märgitud selgelt, ma tsiteerin: „Igal liidu kodanikul on mingi kolmanda riigi territooriumil, kus ei ole esindatud see liikmesriik, mille kodanik ta on, õigus saada kaitset iga teise liikmesriigi diplomaatilistelt ja konsulaarasutustelt samadel tingimustel kui selle teise liikmesriigi oma kodanikel. Liikmesriigid kehtestavad omavahel vajalikud eeskirjad ning alustavad nimetatud kaitse kindlustamiseks vajalikke rahvusvahelisi läbirääkimisi.”

Selles artiklis nimetatud eeskirjad on sätestatud 1995. aastal vastu võetud otsuses. Selles otsuses on määratletud, et kolmandas riigis võib abi taotleda muult liikmesriigilt kui enda liikmesriik, tingimusel, et ei ole kättesaadavat alalist esindust ega sellistes küsimustes pädevat kättesaadavat aukonsulit.

Praktikas tähendab see, et konsul, kellelt teise liikmesriigi kodanik palub abi, peaks keelduma sellise abi andmisest, kui selle kodaniku riigi ametiasutus (konsulaat või saatkond) on samuti esindatud.

1995. aasta otsus on liikmesriikide vaheline otsus, mis kajastab asjaolu, et konsulaarabi ja -kaitse on riigi ainuvastutus ja et konsulaarsuhteid reguleerib peamiselt konsulaarsuhete Viini konventsioon.

Selle valdkonna koostöö eeskirjad kajastavad ka asjaolu, et liikmesriigid käsitlevad konsulaarabi ja -kaitset erinevalt. Mõned näiteks leiavad, et see on kõigi kodanike põhiõigus. Teised arvavad, et see on riigi osutatav teenus. Seetõttu kasutatakse asutamislepingus konsulaarkaitsele viitamisel sõna „*entitlement*” ja mitte „*right*”.

Alates 2000. aasta Jolo kriisist on konsulaarkoostööd edasi arendatud, et see hõlmaks kriisiohje aspekte. Terrorirünnakud USAs näitasid, et isegi arenenud infrastruktuuriga kolmandad riigid võivad sattuda raskustesse sellistes äärmuslikes asjaoludes toimetulekul.

Liikmesriigid koostasid seejärel suunised selliste kriiside lahendamiseks. Ehkki need ei ole kohustuslikud, on neid mitmel korral tõhusalt kasutatud ja kogemuste põhjal täiustatud.

Nõukogu töötas hiljuti välja „juhtriigi” mõiste. See tähendab, et erakorralise sündmuse korral, eriti riigis, kus vähesed liikmesriigid on esindatud, võib üks või kaks liikmesriiki asuda juhtima kaitse- ja evakuaatsioonialast koostööd.

Samuti on olnud suurem koostöö mõnede riikidega väljaspool liitu, näiteks USAga, kellega meil on konsulaarküsimustes iga-aastased konsulteerimised. Ka Norra, Šveits ja Kanada on teinud teatavatel juhtudel ELiga koostööd, näiteks Liibanoni, Tšaadi ja Mumbai kriiside ajal.

Komisjon ja nõukogu sekretariaat osalevad samuti Euroopa konsulaarkoostöös. Mitu aastat tagasi lõi nõukogu sekretariaat turvalise Interneti-foorumi, mille kaudu konsulaarasutused vahetavad teavet sellistes küsimustes nagu reisinõuannete ajakohastamine. Nõukogu on teinud liikmesriikide jaoks kättesaadavaks ka keeruka telekonferentsisüsteemi, mida on konsulaarkriiside ajal laialdaselt kasutatud.

Ligikaudu kolm aastat tagasi loodi ELi tasandil teabevahetuse ja tegevuse poliitilise koostöö platvorm. Seda platvormi nimetatakse kriisikoordineerimiskorraks (CCA ehk *Crisis Coordination Arrangements*). CCA kaks peamist osalist on järgmised: esiteks eesistujariik, keda abistavad nõukogu sekretariaat ja komisjon, otsustab, kas kasutada CCA; teiseks COREPER II, mis on nii-öelda tegevusplatvorm, mis vastutab liikmesriikide tegevuse koostöö eest, mida tahes otsuste koostamise eest, mida võib olla vaja ELi tasandil vastu võtta.

Peamine töövahend on nõukogu sekretariaadi ELi ühine kriisivaatluskeskus (SitCen). SitCen pakub logistilist ja teabeabi.

Lisaks on mitu eesistujariiki järjest korraldanud korrapäraseid konsulaarkriisi ohjamise õppusi, mis on osutunud eriti vajalikeks. Euroopa konsulaarkoolituse programm käivitati 2008. aasta lõpus eesmärgiga parandada koostööd konsulaarametnike vahel, kes on nii pealinnadest kui ka sündmuspaikadelt. Konsulaarasutuste ühisosakonnad on samuti kaalumisel.

Kindlasti saaks veelgi rohkem teha. Regulaarselt arutatakse mitmeid muid küsimusi, nagu vanglate tingimused, vanemapoolne lapserööv ja konsulaarteabepoliitika. Aga me peame aktsepteerima ka tegelikkust, et samal ajal kui kodanike ootused ja nõuded pidevalt kasvavad, on konsulaarasutuste ressursid alati piiratud. Toetus paremaks koostööks konsulaarvaldkonnas ei ole alati kaetud piisava eelarvega riigi tasandil. See võimatuna tunduv ülesanne jääb väljakutseks.

Kogemus näitab, et konsulaarvaldkonnas hinnatakse koostööd ning mitmel juhul saame tulemustega rahul olla. Ligikaudu 20 000 ELi kodaniku edukas evakueerimine Liibanonist 2006. aastal on vaid üks näide.

Eesistujariik on võtnud kohustuse seda tööd edasi teha ning sooviksin tänada Euroopa Parlamenti tema toetuse eest.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, esindan täna oma kolleegi volinik Jacques Barrot'd, kes oleks soovinud isiklikult siin viibida, aga pidi täitma institutsioonilist kohust.

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 20 kohaselt on igal liidu kodanikul kolmanda riigi territooriumil, kus ei ole esindatud see liikmesriik, mille kodanik ta on, õigus saada kaitset iga teise liikmesriigi konsulaarasutustelt samadel tingimustel kui selle teise liikmesriigi oma kodanikel. Artiklis 20 on sätestatud ka, et liikmesriigid peavad kehtestama omavahel vajalikud eeskirjad nimetatud kaitse kindlustamiseks. Härra Vondra juba kõneles sellest lähemalt. Sellega seoses on liikmesriigid kehtestanud konsulaarkaitse kooskõlastusmehhanismid, eelkõige 2006. ja 2008. aastal sätestatud suuniste kaudu, mis ei ole õiguslikult siduvad, aga mis aitavad missioonidel sündmuskohal koostööd tagada.

Lisaks kohustab Euroopa Liidu asutamislepingu artikkel 20 liikmesriikide diplomaatilisi ja konsulaarmissioone suurendama koostööd.

2008. aasta detsembris leppis nõukogu kokku juhtriigi mõiste rakendamise suunised seoses konsulaarkoostööga. Suuniste kohaselt nimetatakse edaspidi suurema kriisi puhul, millel on asjaomases kolmandas riigis konsulaarkaitsega seotud tagajärjed, üks liikmesriik nii-öelda juhtriigiks ja talle pannakse vastutus teiste liikmesriikide nimel ELi kodanike kaitse eest. Juhtriik peab kooskõlastama kõiki liikmesriikide poolt rakendatavaid meetmeid kohapeal ning vastutab selle eest, et kõik ELi kodanikud saavad toetust. Igaüks, kellel on õigus konsulaarkaitsele oma liikmesriigi poolt, võib paluda juhtriigilt abi.

Selle eesmärk on hõlbustada koostööd liikmesriikide vahel kohapeal, arvestades, et tehakse kättesaadavaks täiendavad ressursid personali, rahastamise, seadmete ja meditsiinipersonali näol. Juhtriigile antakse ka vastutus kooskõlastus- ja juhtmeetmete eest, et anda abi, viia inimesi uuesti kokku ja vajaduse korral evakueerida inimesed ohutusse kohta teiste asjaga seotud liikmesriikide abil. Ent liikmesriigid peavad leppima kokku, mida täpselt tähendab sõnastus „kus ei ole esindatud see liikmesriik“ EÜ asutamislepingu artikli 20 alusel. See peaks hõlmama olukordi, kus ELi kodanik ei saa mis tahes põhjusel kasutada oma liikmesriigi missiooni. Liikmesriigid koostavad praegu selle jaoks ühiseid kriteeriume.

Selline on siis olukord paberi peal. Tõsiasja, et reaalne olukord võib olla üsna erinev, võivad mõned Euroopa Parlamendi liikmed tõendada. Nägin sõnavõtjate nimekirjast, et härra Guardans Cambó, härra Karim ja proua Mann kavatsevad sel teemal kõneleda. Nad räägivad kindlasti meile oma kogemustest Mumbais eelmise aasta detsembris. Mul on tunne, et ehkki üksnes kolmel liikmesriigil ei ole saatkonda New Delhis ja ainult seitsmel ei ole konsulaati Mumbais, oli siiski väga keeruline – ning ma väljenduksin väga hoolikalt – kannatanud Euroopa kodanikel saada piisavat kaitset.

Ma toonitan seda praegu, kuna loomulikult on õige sellistest kogemustest õppida. Selle kogemuse najal asub komisjon seisukohale, et endiselt on teha palju tööd, et tagada Euroopa Liidu kodanikele võimalus nõuda – täiel määral ja tegelikus elus – neile EÜ asutamislepingu artikli 20 alusel antud õiguse teostamist. Kodanikud ootavad, et Euroopa Liit pakub lisandväärtust nende kaitsmisel kolmandas riigis. Diplomaatiliste ja konsulaarmissioonide pakutav kaitse ei ole kõike arvestades piiratud kriisiolukordadega, vaid hõlmab ka abi andmist igapäeva olukordades.

Komisjon teeb muu hulgas ettepaneku ELi kodanike paremaks teavitamiseks – oleme juba teinud ettepaneku, et artikli 20 tekst tuleks trükkida igasse passi ja seda tuleks kujutada plakatitel lennujaamades ja reisibüroodes, samuti töötame koos nõukogu peasekretariaadiga konsulaarkaitse veebisaidi kallal, mis sisaldaks ajakohast loetelu liikmesriikide saatkondadest ja konsulaatidest kolmandates riikides.

Osana oma missioonist pakkuda ELi kodanikele paremini seda, mida liidu kodakondsus nende jaoks tähendab, on komisjon valmis lahendama iga probleemi selles valdkonnas, millele kodanikud tema tähelepanu juhivad, ning tegema kõik endast oleneva, et realiseerida kaitseõigused, millele ELi kodanikel on artikli 20 alusel õigus.

Lissaboni lepingu jõustumine tagaks selge õigusliku aluse ELi õigussätetele selles valdkonnas. EÜ asutamislepingu artikli 20 uus sõnastus (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 23) lubab võtta vastu direktiive, „millega kehtestatakse sellise kaitse hõlbustamiseks vajalikud koordineerimis- ja koostöömeetmed“. See tähendab, et komisjon võib lähitulevikus esitada selles valdkonnas õigusaktide ettepanekuid.

Ioannis Varvitsiotis, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (EL) Härra juhataja, ma avaldan heameelt selle arutelu üle ja tänan nii nõukogu kui ka komisjoni nende antud teabe ja esitluste eest. Mina olin kodanike õiguste, justiits-

ja siseasjade komisjoni raportöör seoses rohelise raamatuga liidu kodanike diplomaatilise ja konsulaarkaitse kohta kolmandates riikides ning seetõttu tunnen endiselt suurt huvi selles valdkonnas toimuva vastu.

Siis väitsin, et artiklit 20 tuleks kohaldada laiemalt ning see peaks hõlmama rohkem õigusi Euroopa kodanike jaoks, kuna see tugevdaks Euroopa kodakondsuse mõistet ja näitaks praktiliselt eeliseid, mida Euroopa Liit igapäevaselt pakub, ning tugevdaks lõppkokkuvõttes Euroopa solidaarsust.

Hiljutised terrorirünnakud Mumbais näitasid, et Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike kaitse suurem kooskõlastamine on sellistel perioodidel kasulik ja vajalik. Nõukogu poolt eelmise aasta detsembris konsulaarjuhtriigi mõiste kriisi korral rakendamise suuniste avaldamine on esimene positiivne samm ning need sisaldavad olulisi ideid. Ent me ootame suure huviga õiguslikult siduvaid ettepanekuid.

Ma saan aru, et esinevad väga suured praktilised raskused. Ent ma pean väga oluliseks, et peaks olema selge, kuidas Euroopa kodanikke kriisikolides teavitataks selle kohta, kes on juhtriik. Ma ei arva, et siiani öeldu on rahuldav. Igal juhul avaldan heameelt selle üle, kui tähtsaks pidas eesistujariik Prantsusmaa seda küsimust, ning loodan, et eesistujariik Tšehhi Vabariik jätkab algatustega.

Martine Roure, *fraktsiooni PSE nimel*. – (FR) Härra juhataja, õigus konsulaar- ja diplomaatilisele kaitsele on üks Euroopa kodakondsuse alustalasid. Lugupeetud minister, te tsiteerisite asutamislepingu artiklit 20. See on väga selge. Igal kodanikul on õigus konsulaarkaitsele. See ei ole valik, vaid õigus.

Mumbai traagilised sündmused näitavad meile tegelikult, et seda õigust ei garanteerita sugugi alati. Kaitsetasemed varieeruvad liikmesriigiti, mis toob kaasa diskrimineerimise kodanike kohtlemisel, kellele ei anta kunagi teavet selle kohta, millise konsulaadiga tuleb vajaduse korral ühendust võtta. Liikmesriikide vahel on ilmselgelt puudu finantstoetusest. Euroopa kodanikud, kes on kaotanud kõik, peavad sageli puutuma kokku konsulaarasutustega, kes väga vastumeelselt katavad finantskulusid.

Liikmesriigid peavad sellisele olukorrale lõpu tegema. Tuleb koostada siduvad suunised ja tegema teabe kodanikele kättesaadavaks. Liit peab alustama läbirääkimisi kolmandate riikidega, et tagada vajalik diplomaatiline kaitse.

Ent, nagu teie, lugupeetud volinik, ütlesite, on Mumbai sündmused näidanud ka seda vastuvõetamatut asjaolu, et puudub garantii Euroopa Parlamendi liikmete diplomaatiliseks kaitseks. Euroopa Liit ja eelkõige komisjon peavad viivitamata asuma läbirääkimistesse ning me kuulsime, mida te meile ütlesite, lugupeetud volinik, ning nõukogu peab sõlmima kolmandate riikidega *ad hoc* lepingud, et tagada Euroopa Parlamendi liikmete diplomaatiline erikaitse. See on vähim, mida saame teha.

Ignasi Guardans Cambó, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (ES) Härra juhataja, täna saavad Euroopas kodanikud reisida piire ületamata, hääletada muus liikmesriigis kui nende enda oma, koguda oma pensioni ja kasutada sotsiaalkindlustust mis tahes liikmesriigis, kus nad soovivad elada. Lisaks teevad politsei jõud üksteisega koostööd. Stockholmi prokurör võib arreteerida isiku Sevillass Euroopa vahistamismääruse alusel vajaduseta kohalikkude menetlust otseselt kasutada.

Kui tuleb tegemist kodanike noomimisega nende tegude eest, siis on liikmesriigid soovinud loovutada suveräänsuse. Ent nende samade Euroopa kodanike kaitsmisel väljaspool Euroopa Liitu tekib olukord, nagu oleksid nad ajamasinaga reisinud; nad avastavad, et aeg on jäänud seisma, kui nad liidust lahkusid.

Väljaspool liitu oleme me lihtsalt 27 riiki, 27 valitsust, 27 lippu ja 27 konsulaarsüsteemi ja mõnel puhul isegi mitte seda. Kriis kaotab Euroopa kodanik oma Euroopa staatuse. Ei ole olemas sellist asja nagu Euroopa kodakondsus.

180 miljonit eurooplast, kes üle maailma reisivad, avastavad, et nad saavad kaitset üksnes siis, kui nad esitlevad end taas sakslaste, hispaanlaste, poolakate või itaallastena. Eurooplastena nad väljaspool Euroopa Liitu esineda ei saa. See on asutamislepingu tõsine mittetäitmine ning kõike nõuetekohaselt arvestades muudab see nõukogu poolt hetk tagasi tehtud avalduse vaid ulmekirjanduseks.

Kõik, mida nõukogu ütles asutamislepingu artikli 20 eeldatava rakendamise, juhtriigi, videokonverentside ja kriisivaatluskeskuste kohta on hädaolukorras puhas ulme. Lisaks sellele, nagu ütles volinik, on mõned meist pidanud kogema sellist olukorda otseselt.

Asutamislepingu artikkel 20 on ebatõhus: puuduvad rakendamisprotokollid; puuduvad õiguslikud määrused; kodanikele ei anta mingit teavet; puuduvad tagajärjed isikute jaoks, kes seda artiklit eiravad.

Parimal juhul aitavad konsulid üksteist. Esineb hea tahe, nagu võis esineda 19. sajandil või nagu võis olla 1800. aastatel Pekingis. Olukord on järgmine: eksisteerib koostöö konsulite vahel, kes pigem lõunatavad koos, kui võtavad ühise kohustuse teenindada kodanikke seoses Euroopa õiguse sättega.

Seetõttu on Euroopa Komisjonil kohustus, sealhulgas enne Lissaboni lepingu jõustumist ja ilmselgelt pärast seda, rakendada artiklit 20, muuta Euroopa kodanikud uhkeks oma passi üle ja tagada, et teatavad ametnikud mõistaksid, et 19. sajand on läbi ja Euroopa eksisteerib alati, kui Euroopa kodanik on hädas New Delhis, Beirutis või kus iganes mujal.

Ryszard Czarnecki, fraktsiooni UEN nimel. – (PL) Härra juhataja, sooviksin mainida, et ma ei jaga seda väga kriitilist seisukohta Euroopa Komisjoni asepresidendi poolt nõukogu nimel tehtud ettepaneku kohta. Ma ei arva, et küsimus on selles, kas meil on leping või mitte, vaid pigem selles, kas Euroopa solidaarsus on mõiste, mis esineb üksnes poliitilistes avaldustes, või on see kindel poliitiline tava, mida kohaldatakse eri liikmesriikide kodanike suhtes. Kui on tegemist viimasena nimetatuga, siis ei ole leping vältimatu nõue.

Sel ajal, kui Sloveenia oli Euroopa Liidu eesistujariik, esindas Prantsusmaa Euroopa Liitu mitmes riigis, nagu Aasias, Aafrikas ja Ladina-Ameerikas, kuna Sloveenial ei olnud neis paikades saatkondi. Sooviksin teada, kas Sloveenia kodanikud, samuti väiksemates liikmesriikides elavad isikud, saaksid nüüd asjakohast abi, kui nad pöördusid Prantsusmaa konsulaatide poole neis riikides. See on asjakohane küsimus.

Peaksime laiendama Euroopa solidaarsuse mõistet. Mulle tundub, et tegelikkuses ei ole Lissaboni leping *sine qua non*.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 20 kohaselt on igal liidu kodanikul kolmanda riigi territooriumil õigus saada kaitset diplomaatilistelt või konsulaarasutustelt samadel tingimustel kui selle riigi kodanikel. Oluline on rõhutada vajadust selle järele, et liit arendaks sel eesmärgil koostööd konsulaartenuste vallas.

Eurooplased on üks liikuvamaid ühiskondi maailmas, kusjuures ligikaudu 9% kodanikest reisib riikidesse, kus nende kodumaal ei ole sellisel tasemel esindust. Näiteks Slovakkial, riigil, mida ma Euroopa Parlamendis esindan, on väga nõrk konsulaarne esindatus Kesk- ja Ladina-Ameerikas, mis on piirkonnad, kuhu paljud meie kodanikud reisivad. Pean lisama, et hoolimata konsulaartenuste kohustustest, ei tea enamik eurooplasi oma õigusi ning see on kurb tõsisasi, et isegi nende organisatsioonide töötajad ei ole sellest teadlikud.

Selleks et tagada, et inimesed on konsulaarkaitsest paremini teavitatud, peaksime seadma eesmärgiks standardised Euroopa passid, milles oleks kirjas väljavõte artiklist 20. Konsulaarkaitse tähtsus kolmandates riikides sai ilmseks kriisiolukordades, nagu 2004. aasta tsunami ja 2006. aasta konflikt Liibanonis. Konsulaarmääruste erinevuste tõttu peavad ELi kodanikud tulema toime sama paljude süsteemidega nagu on liikmesriike ning neil süsteemidel võib olla erinev õiguslik jõud ja ulatus.

Viimase aja sündmused Mumbais näitavad, et meil on konsulaartenuste valdkonnas veel pikk tee käia. Ühiste Euroopa ametite loomine tagaks funktsionaalse ühtsuse ning samal ajal vähendaks liikmesriikide hallatavate diplomaatiliste ja konsulaarvõrgustike struktuurikulusid.

ISTUNGI JUHATAJA: Manuel António DOS SANTOS

asepresident

Sajjad Karim (PPE-DE). – Härra juhataja, juba mainiti, et liidu kodanikud reisivad palju. Jah, meil tehakse igal aastal ligikaudu 180 miljonit reisi väljapoole Euroopa Liitu ja teoreetiliselt kaitseb neid artikkel 20, nagu komisjon ja tõesti ka nõukogu eesistuja käesolevas arutelus juba ütlesid.

Artikli 20 kohaselt nõutakse vaid, et liikmesriigid pakuksid konsulaarabi esindamata ELi kodanikele samadel tingimustel kui oma kodanikele. Erinevus liikmesriikide lähenemisviisis on märgatav 2007. ja 2009. aasta tegevuskavades.

Muidugi peavad olema kriteeriumid selle kohta, millal ja kuidas tuleks teised konsulaartenistused kaasata, ning need jagunevad peamiselt kolmeks. Ma ei kavatse neid läbi arutada, aga kaks esimest on täiesti mõistlikud. Kolmandas nähakse ette nõue, et kodanik peab tõendama oma kodakondsust kas passi, isikutunnistuse või muu dokumendi alusel, et teda saaks diplomaatiliselt või konsulaarkorras esindada.

See on tõsine probleem, kuna mis tahes Euroopa kodaniku puhul, kes mingist olukorrast väljapääsu otsib, on täiesti võimalik, et tal ei pruugi tegelikult sellist dokumenti olla.

Abi antakse surmajuhutumi, raske õnnetuse, raske vigastuse, vahi alla võtmise või kinnipidamise korral, abi tuleb anda vägivallakuriteo ohvritele ning tuleb abistada ja repatrieerida hädasolevaid liidu kodanikke. See on ulatuslik, aga mitte ammendav. Siin tuleb veel tööd teha.

Oleme selle teostamiseks kuulnud juhtriigi mõistest, millega üritatakse tagada, et kõiki ELi kodanikke abistatakse ning et see riik koordineerib liikmesriike.

See kõik on teoorias väga hea, aga praktikas ma muidugi ei näinud, et see oleks Mumbais nii olnud. Tegelikult teavet ja luureandmeid ei jagatud ning ei toimunud sellist koostööd, mida lootsin näha. Selle asemel nägin üksnes liikmesriikide vahelist konkurentsi ning konsulaarteenistuste edasine tsentraliseerimine ja konsolideerimine võib kaotada paindlikkuse, mida missioonid sündmuskohal kiirelt muutuvate asjaolude korral vajavad.

Erika Mann (PSE). – (DE) Härra juhataja, härra Karimil on täiesti õigus. Probleem on artikli 20 sõnastuses ja põhisisus. Tuleb võtta arvesse reaalselt olukorda sündmuskohal. Muidugi tuleb. Näiteks ei ole kõigil liikmesriikidel konsulaarkaitset ning paljudel juhtudel on see konsulaarkaitse, mis neil on, väga piiratud ning julgeolekustruktuurid on ebapiisavad isegi konsulite endi jaoks.

Mul on isiklik kogemus selle kohta seoses Saksamaa konsuliga, kes sõitis öösel oma kolleegide pealevõtmiseks oma autojuhiga aga ilma turvameesteta teedel, mis ei olnud kaugeltki ohutud. Otse öeldes on sellised tingimused vastuvõetamatud. Ei saa minna sellistesse riikidesse nagu India või Lääne-Ameerika riigid – on veel palju riike, kus esindus on nõutav sellises kriitilises kohas nagu Mumbai – ning pidada seal üksnes väikest arvu töötajaid ja ebapiisavaid julgeolekustruktuure. Luureandmeid ei edastata üldse, liikmesriikidel ei ole juurdepääsu sellele teabele ja nii edasi. See tähendab, et piirangutel ei ole lõppu ning pole ime, et liikmesriigid ei suuda tagada oma kodanikele või oma ametnikele sellisel tasemel kaitset, mis sarnaneks nende soovitud kaitsele.

Seetõttu on oluline, et nõukogu ja komisjon viiks läbi selle küsimuse hoolika analüüsi. Te ei saa jutustada, et olete alati üle maailma esindatud ja näete Euroopat kui üleilmset partnerit ning siis ei ole teil isegi julgeolekustruktuuri ega luureandmete süsteemi. Me laseme end vaid naeruvääristada, kui me ei analüüsi põhjalikult oma struktuure ega taga nõutaval tasemel täiendavat kaitset.

Ma annaksin teile seetõttu kiirelt nõu, et te peate tegelikult viima läbi põhjaliku struktuuride ümberhindamise, viima läbi simulatsioone, nagu teevad teised riigid, ning te ei tohi keskenduda vaid peamistele pealinnadele, metropolidele, vaid et neis megariikides ja megalinnades peate saama aru, et vajate nõuetekohast esindust ka teistes maailma suurlinnades.

Mumbai võib korduda. Tuleb teine Mumbai, nagu on kordunud ka varasemad katastroofid. Mõistkem seda ning ma soovitan teil olla selleks valmis.

Sarah Ludford (ALDE). – Härra juhataja, härra Guardans Cambó ja teised, nagu härra Karim ja proua Mann, kinnitasid meile, et sõnade ja tegelikkuse vahel on lõhe. Me ei suuda tegelikult isegi leppida kokku selles, mida artikkel 20 tähendab. Minister ütles inglise keeles kõneldes, et see on vaid „*entitlement*” ja mitte „*right*”, samal ajal kui proua Roure tsiteeris prantsuse keeles, öeldes „*un droit*”. Aga põhiõiguste hartas on see kindlasti sõnastatud kui õigus.

Me ei tee kindlasti mingeid edusamme, enne kui ei kinnitata õiguslikult, et see on õigus, siduvate ELi otsustega ja ühiste normidega ja õigusega vaidlustada kaitsest keeldumine kohtus.

Minister rääkis, et kaalumisel on konsulaarametnike ühisosakonnad. Minu kogemused viisapoliitika vallas kinnitavad, et see on nagu kivimüraka ülesmäge veeretamine, kui üritame luua liikmesriike ühisosakonnad.

Volinik Verheugen viitas praktilistele meetmetele, mis on välja töötamisel. Aga neid lubati 2007. aasta tegevuskavas: märke passis, plakatid, väljatöötamisel veebisait. Kus need on? Otsisin Europa veebisaidil teavet konsulaarkaitse kohta ega leidnud midagi.

Nõukogu reisisiteemalisel veebisaidil on kirjas „arendamisel”, mille kohta ma arvan, et see on metafoor fakti kohta, et me veame oma kodanikke alt, kui ei suuda lõplikult täita Euroopa kodakondsuse lubadust.

Eoin Ryan (UEN). – Härra juhataja, ma arvan, et see on väga oluline – ning ma nõustun paljude eelkõnelejatega – et ELi kodanikud peavad tundma end turvaliselt, ning ma arvan, et on prioriteetne hoolitseda oma kodanike turvalisuse eest, kui nad on väljaspool Euroopa Liitu, eriti kriisiolukordades, nagu meil oli Mumbais.

Ma arvan, et on täiesti hädavajalik, et Euroopa kodanikud saaksid teavet mis tahes kriisiolukorras, olenemata, kas see on üldine või nende isiklik kriisiolukord, ning sellises olukorras on vaja märgatavalt suuremat selgust.

Mumbai on hea näide selle kohta, kuidas see ei toimi. Ma avaldan tunnustust juhtriigi idee üle, millest hiljuti teatati. Ma arvan, et see on väga tähtis, aga hetkel on täiesti selge, et see süsteem ei toimi. Ma arvan, et me kõik peaksime süsteemi toimimahakkamist pidama prioriteetseks, kuna, nagu keegi ütles, tunneksite end tegelikult palju rohkem eurooplasena, kui liikmesriigi saatkond teie eest hoolitseks, kui olete hädas Kaug-Idas või Lõuna-Ameerikas või kuskil mujal väljaspool Euroopa Liitu, ning ma arvan, et enda eurooplasena tundmine väga tähtis.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, Euroopa kodanike aina suurem liikuvus tähendab selgelt, et konsulaadid peavad koostööd tegema.

Komisjoni ettepanek on tervitatav, kuna eelkõige soovitakse sellega lihtsustada raskustesse sattunud kodanikele rahaliste ettemaksete tegemise korda. Kahtlemata on õigus konsulaarkaitsele praegu killustatud ja ebaühtlaselt jaotunud. Euroopa kodakondsust välismaal sageli ei eksisteeri ning inimesed võivad soovida, et nad oleksid mõne muu riigi või isegi liidu kodanikud. Sooviksin näha Euroopa uhkustundele viitamist mitte üksnes siis, kui see sobib institutsioonidele, vaid ka siis, kui see sobib kodanikule, kes võib olla raskustes ja loota, et tema Euroopa kodakondsusest võib talle viimaks kasu olla.

Javier Moreno Sánchez (PSE). – (ES) Härra juhataja, daamid ja härrad, konsulaarkaitse on Euroopa kodakondsuse oluline aluspõhimõte. Kodanikud soovivad end tunda eurooplasena, kui nad on liidus, aga ka siis, kui nad on väljaspool Euroopat. Nad soovivad, et liit vastaks nende vajadustele, eriti hädaolukorras.

Liit ei reageerinud nõuetekohaselt Mumbais, nagu on juhtunud ka teistes kriisiolukordades. Lubage mulle üks minut, et selgitada üht mõtet, see tähendab mõtet, et see ei ole imerohi, vaid pakub Euroopa kodanikele kolmandates riikides tegelikku abi.

Sooviksin täna korrata ettepanekut luua Euroopa tasuta hädaabiliin. See telefoninumber, mis oleks trükitud passidesse koos artikliga 20, võimaldaks kodanikele nende enda keeles juurdepääsu olulisele teabele liidu liikmesriikide konsulaatide kohta, mis, ma rõhutan, peaksid neid aitama.

Kodanikud ootavad liidult tegusid ja mitte vaid sõnu.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Härra juhataja, kui me saame Euroopa Parlamendi liikmeteks, siis antakse meile reisiluba – nagu paljudele teistelegi inimestele, kes töötavad liidu institutsioonides. Ma ei tea, kas eesistujariik ja nõukogu mõistavad selle dokumendi väärtusetust liikmesriikides.

Sattusin äärmiselt keerulisse olukorda Madalmaades, reisis tagasi Euroopa Parlamendi tööreisilt Aafrikast. Tean teist parlamendiliiget – Briti parlamendiliiget – kellel olid raskused Dublinis. Me peame tegelikult oma enda liikmesriikidele selgeks tegema, et see on Euroopa Parlamendi, komisjoni ja liidu reisidokument ja seda tuleks täielikult aktsepteerida. Need, kes tegelevad reisikorraldusega lennujaamades ja sadamates, peaksid olema täielikult teavitatud selle dokumendi väärtusest.

Ma paluksin teil seda iga liikmesriigiga arutada ja tagada selle rakendamine, kuna selline kaitse peaks laienema ametnikele ja Euroopa Parlamendi liikmetele, kes reisivad parlamendi ülesannete asjus.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Härra juhataja, Euroopa Parlamendi liikmena olen mitmel korral pidanud võtma ühendust saatkondade ja konsulitega, sest keegi on saanud viga, olnud kadunud, röövitud või vägivaldselt ära viidud või, veelgi traagilisem, saanud surma. Olen kindel, et seda on kogenud mitmed teisedki parlamendiliikmed. Mul on hea meel öelda, et kui sain ajada asju liri saatkonnaga, olid töö ja koostöö suurepärased. Aga minu riik ei ole olnud igas riigis esindatud ning oleme pidanud lootma teiste Euroopa riikide saatkondadele.

Ütleksin oma kogemuste põhjal vaid seda, ilma üksikasjadesse laskumata, et sooviksin näha rohkem kooskõlastamist, rohkem abistamist saatkondade vahel suuremates riikides, kui neil on saatkonnad ja konsulid peaaegu igas riigis, et aidata kõigi teiste liikmesriikide saatkondi nende liikmetega.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Härra juhataja, ma arvan taas, et see oli väga kasulik arutelu. Ma mõistan suurepäraselt, kui oluline see on teie kui Euroopa Parlamendi liikmete jaoks, kuna see on äärmiselt tundlik küsimus, kui olete vastakuti oma kodanike ootustega, kes hakkavad teid eelolevatel kuudel valima. Seega mõistan täielikult teemat, mida te hoolikalt kaalute ja millele te lähenete nii kriitiliselt.

Teine põhjus, miks ma seda mõistan, on see, et ma olen pärit keskmise suurusega riigist, Tšehhi Vabariigist, mis ei ole endine suurvõim, seega ei ole tal saatkonda või konsulaati igas maailma nurgas. Seega, mida iirlased ja teised ootavad siinkohal Euroopa Liidult, on minu arvates väga loogiline.

Aga nüüd pean kõnelema nõukogu nimel, seega peate järgima teatavaid õiguslikke põhjendusi, mida me saame kasutada, ja tõsiasi on see, et eelarve ja kõik need teemad on olulised. Lisaks peame olema valmis tunnistama ja tegema vahet, mis on ühelt poolt tegelik probleem ja milline küsimus või teema vajab täiendavat selgitamist.

Ma ei viibinud Mumbais ja ma kuulasin väga hoolikalt härra Guardans Cambó ja mõnede teiste isikute kriitilisi märkusi, kes osalesid Euroopa Parlamendi Mumbai missioonil ajal, mil see traagiline rünnak toimus. Kui valmistusin erakorraliseks kuulamiseks eile, oli mu esimene küsimus: kas Mumbais on Hispaania konsulaat? Ma ei ole seal kunagi käinud, seega ma ise ei tea seda. Mulle kinnitati korduvalt, et hispaanlastel on Mumbais konsulaat ja et sealviibinud teadsid seda. Ma arvan, et tegemist oli lihtsalt formaalse kohustustega, et sakslased pidid härra Guardans Cambó ja tema delegatsiooni aitama, kui tsiteerime artiklit 20 ja otsust tervikuna.

Hispaanlased saatsid lennuki, nagu mind teavitati, et aidata oma kodanikke evakueerida, nagu seda tegid ka prantslased ja sakslased. Mingil põhjusel, mida ma ei mõista, keeldus härra Guardans Cambó pakkumisest Hispaania lennukiga tagasi lennata ja naasis seejärel hoopis Prantsuse lennukiga.

Seega ma ei tea. Mul on vaid mulle kättesaadav teave. Üldiselt arvan, et me jagame seisukohta, et igasugune õigusraamistiku parandamine on kindlasti soovitatav, seega lubage mul teavitada end vähemalt mõnest Tšehhi Vabariigi osalisest tegevusest, et tugevdada konsulaarkaitset kehtivas õigusraamistikus.

Näiteks on plaan lisada teave kodanike passidesse, mis teavitaks nende omanikke, et nad võivad paluda konsulaarkaitset mis tahes muu liikmesriigi saatkonnast või konsulaadist kolmandas riigis, tingimusel, et nende riik ei ole seal esindatud. See on vähemalt katse selgitada olukorda kohapeal.

Teiseks peab eesistujariik intensiivistama ja ühtlustama tagasipöördumistunnistuste kasutamist, mille võib anda välja mis tahes liikmesriigi esindus mis tahes liikmesriigi kodanikule, kes on oma passi kaotanud või kellelt see on varastatud.

Kolmandaks ja lõpetuseks korraldab eesistuja ka kaks konsulaarseminari või -koolitust, et anda väga praktiline ja tõhus panus selle konsulaarkaitse meeskonna tööle.

Nendel üritustel arutatakse CCA süsteemi, simuleerides tegelikku konsulaarkriisi. Koolitusel määratakse kindlaks ja katsetatakse praktiliselt kõiki asjaomaseid mehhanisme CCA raames, sealhulgas kõigi seotud ametiasutuste ja institutsioonide vahelist koostööd. Kogemus õpetab praktiliste katsete kaudu osalistele isegi seda, kuidas käituda ja kiirelt reageerida erakorralise psühholoogilise ja ajalise surve olukorras. Ma ei tea, kas see rõõmustab meid piisavalt enne valimisi, aga vähemalt on see panus, mille me sellesse tähtsasse küsimusse teeme.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – Härra juhataja, asutamislepingutega ei anta komisjonile konsulaarkaitse valdkonnas mingit algatusõigust. Oma piiratud pädevuse raames üritab komisjon edendada nii palju kui võimalik nende kodanikuõiguste tõhusust, millele Euroopa kodanikel õigus on – vaadake näiteks komisjon tegevuskava 2007–2009.

Ma kordan, et Lissaboni lepingu vastuvõtmine parandaks seda olukorda kindlasti märgatavalt. Loodan, et proua Sinnott, kes jagas meiega oma kogemusi, kasutab fakti, et Lissaboni leping muudaks olukorda, ja oma kogemusi selleks, et aidata tagada Lissaboni lepingu toetamine Iirimaal.

Laiduväärsed sündmused Mumbais näitavad, et juba täna on kindlasti väga suur arenguruum, kui soovime vastata ELi kodanike õiguspärasele ootustele.

Erika Mann (PSE). – Härra juhataja, mul on vaid väike soovitus nõukogule. Hindan väga, mida te ütlesite, aga kas saaksite tagada, kui kavandate praegu sellist simulatsiooni, et kutsute mõned isikud, kes viibisid tegelikult Mumbais, kuna see võiks anda teile veidi teavet?

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), kirjalikult. – (PL) ELi kodanike aina kasvav liikuvus sunnib meid kohandama oma praegusi konsulaarkaitse põhimõtteid võtmaks arvesse uusi asjaolusid. ELi kodanikel

peab olema juurdepääs kaitsele ja abile nende enda riikidelt nende diplomaatiliste missioonide ja konsulaatide kaudu (diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni artikkel 3 ja konsulaarsuhete Viini konventsiooni artikkel 1) ning Maastrichti lepingu sätete alusel täiendavale diplomaatilisele ja konsulaarkaitsele väljaspool Euroopa Liidu piire, mis tuleneb nende staatusest ELi kodanikuna. Praktikas tähendab see, et viibides kolmandas riigis, kus sellel liikmesriigil, mille kodanik ta on, ei ole esindust, on kõigil ELi kodanikel õigus saada diplomaatiliselt ja konsulaarkaitset mis tahes muult liikmesriigilt vastavalt samadele põhimõtetele kui selle riigi kodanikel.

Kahjuks näitas eelmisel aastal pärast pommitamisi kriitiline olukord Mumbais mitme diplomaatilise asutuse puudujääke seoses ELi kodanike turvalisust käsitlevate ühenduse otsuste praktikas kohaldamisega. Mitmed eurooplased, sealhulgas sel ajal Indias viibinud Euroopa Parlamendi delegatsioon, puutusid kokku haldusprobleemidega ja ebaproportsionaalselt pikkade ooteaegadega kadunud dokumentide koopiade saamisel. See tõestas, et ei ole lihtne rakendada Euroopa solidaarsuse mõistet.

Õigus konsulaarkaitsele kolmandates riikides on üks Euroopa Liidu kodakondsuse põhijooni. Liikmesriigid peaksid tegema kõik, mida suudavad, et tagada selle nõuetekohane rakendamine, ning tagama võrdse kohtlemise ja hoolitsuse kõigile ELi kodanikele.

Toomas Savi (ALDE), kirjalikult. – Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 20 kohaselt on „igal liidu kodanikul mingi kolmanda riigi territooriumil, kus ei ole esindatud see liikmesriik, mille kodanik ta on, õigus saada kaitset iga teise liikmesriigi diplomaatiliselt või konsulaarasutustelt samadel tingimustel kui selle teise liikmesriigi oma kodanikel”.

Eelmise aasta novembri lõpus viibis meie kolleeg Ignasi Guardans Cambó terrorirünnakute ajal Mumbais ning ta oli tunnistajaks mitmetele asutamislepingu rikkumistele mõnede liikmesriikide diplomaatide poolt, kui Euroopa Liidu kodanikel tehti vahet ja neid diskrimineeriti nende kodakondsuse alusel.

Mõnede liikmesriikide diplomaatide käitumine Mumbais mitte ainult ei rikkunud ELi kodanike õigusi, vaid osutas ka ELi lõimumisprotsessi puudujääkidele. Seetõttu on ELi jaoks ülioluline uurida just seda juhtumit ja võtta meetmeid, et tagada sellise olukorra mitteordumine.

Tunneksin heameelt, kui nõukogu ja komisjon tagaksid, et asutamislepingu artikli 20 rakendamist jälgitakse hoolikalt ning iga rikkumist uuritakse põhjalikult.

14. Infotund (küsimused nõukogule)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B60006/2009).

Nõukogule on esitatud järgmised küsimused.

Küsimus nr 1, mille esitas **Marian Harkin** (H-1034/08)

Teema: VKEd

Arvestades, et majandus on üks eesistujariigi Tšehhi Vabariigi kolmest prioriteedist (inglise keeles „kolmest E-st”), siis milliseid samme kavatseb nõukogu ette võtta, et parandada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete usku turumajandusse praeguses majandusolukorras?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Lubage mul alustuseks öelda, et pean küsimust VKEde kohta väga heaks, kuna praeguse majanduskriisi ajal on suurettevõtted ja suured äriühingud alati piisavalt tugevad, et võidelda endale mõningast toetust, aga palju keerulisem on see VKEde jaoks ning kindlasti nõuab see süsteemset lähenemisviisi.

Nagu te teate, kinnitas nõukogu 1. detsembril 2008. aastal Euroopa majanduse taastamise kava, mille komisjon esitas 26. novembril 2008. Vastamaks finantskriisile toetas nõukogu stiimulit, mis on samaväärne ligikaudu 1,5%ga ELi sisemajanduse kogutoodangust, et taastada ettevõtete ja tarbijate kindlustunne. Lisaks sellele sisaldab kava erimeetmeid VKEde toetuseks, millest kõige olulisemad on need, mille eesmärk on parandada VKEde juurdepääsu rahastamisele ja vähendada halduskoormust.

Nõukogu nõustus ka sellega, et Euroopa ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete raamtingimuste parandamine on vajalik selleks, et võidelda kriisi poolt konkurentsivõimele avaldatavate mõjudega ning toetada ja edendada töökohtade loomist.

Nõukogu võttis vastu ka kahed järelused seoses VKEdele toetuse andmisega üldise konkurentsivõime kontekstis. Esiteks järelused, millega kinnitatakse ettepanekud VKEde toetamiseks, mis on esitatud komisjoni teatistes pealkirjaga, nagu ilmselt teate, „Kõigepealt mõtle väikestele” Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act” (nii-nimetatud „SBA”), mis hõlmab tegevuskava, kus on toodud välja prioriteetsed meetmed, mis nõuavad eritähelepanu.

Teiseks järelused komisjoni teatise kohta pealkirjaga „Teel Euroopa Liidus asuvate maailmatasemel klastrite poole – laiapõhjalise innovatsioonistrateegia rakendamine”. Kuigi klastrid ei ole mõeldud ainult VKEde jaoks, mängivad need ettevõtted olulist rolli mitmes klasis, mis on kogu ELis loodud.

Oma istungil 2008. aasta detsembri keskel kiitis Euroopa Ülemkogu heaks Euroopa majanduse taastamise kava ning toetas algatuse „Small Business Act” tegevuskava täielikku rakendamist. Ta on eelkõige toetanud Euroopa Investeerimispanka suuremat sekkumist summas 30 miljardit eurot aastateks 2009–2010, eelkõige VKEdele mõeldud laenuks, mis tähendab 10 miljardi euro suurust kasvu võrreldes EIP tavapärase laenumahuga selles sektoris.

Nõukogu toetas ka ajutist vabastamist kaheks aastaks *de minimis* riigiabi künnise puhul seoses summaga kuni 50 000 eurot ning riigiabi raamistiku kohandamist, mida on vaja ettevõtete, eelkõige VKEde toetuse suurendamiseks.

Nõukogu kutsus üles ka kasutama EÜ õiguses sätestatud kiirendatud menetlust riigihankelepingute sõlmimiseks, samuti vähendama ettevõtete halduskoormust.

Eesistujariik Tšehhi Vabariik jätkab neid pingutusi, kuna meie majandus põhineb laias ulatuses VKedel, seega on meil selles vallas oma kogemus. Seega arutatakse mõlemal esseisval konkurentsivõime nõukogul eesistujariigi Tšehhi Vabariigi juhtimisel – üks toimub peagi, s.o märtsi alguses, ja teine on mitteametlik nõukogu istung, mis toimub Prahas – halduskoormuse vähendamise küsimust, kuna me usume, et paremad õigusnormid on oluline tegur konkurentsivõime parandamisel, eriti VKEde puhul, ning sellel on veelgi tähtsam roll majanduskriisi ajal.

Lisaks sellele üritab eesistujariik teha edusamme tegevuskava rakendamisel ning seada see VKEde poliitika ühiskonnas esiplaanile ja siduda tegevuskava rakendamine kõigi liikmesriikide riiklike reformikavadega.

Eesistujariik teeb jätkuvalt ka suuremaid pingutusi, et arutada VKEdga seotud õigusaktide ettepanekuid, näiteks määrust, millega nähakse ette Euroopa eraühingu põhikiri, mis lubaks VKedel kasutada sellist ettevõtlusvormi, mis võimaldab saada kasu nende potentsiaalset ja arendada piiriülest tegevust.

Teine õigusakti ettepanek, mida peaksin mainima, on tööjõumahukate teenuste vähendatud käibemaksumäärade direktiivi ettepanek, mida arutatakse esseisvatel majandus- ja rahandusministrite nõukogu istungitel.

Lisaks tegeleb nõukogu hilinenud maksmist käsitleva direktiivi läbivaatamisega, mida praegu valmistatakse ette ja mis peab tagama, et väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele makstakse õigeaegselt kõigi äritehingute eest. Seegi on praeguses olukorras päris oluline.

Juhataja. – Kuna oleme ajast üsna maas, siis teen ettepaneku, et nõukogu vastab kõigile täiendavatele küsimustele korraga. Nagu teate, saan lubada vaid kaht täiendavat küsimust lisaks esialgse küsimuse esitaja küsimusele. Seetõttu valisin viiest esitatud küsimusest kaks, tuginedes kriteeriumile, et küsimuse esitajad on erinevatest fraktsioonidest ja eri riikidest. Parlamendiliikmed, kelle valisin on Philip Bushill-Matthews ja Silvia-Adriana Țicău.

Olle Schmidt, küsimuse esitaja. – Tavapäraselt kõnelen oma emakeeles, aga kuna asendan Marian Harkinit, siis üritan rääkida oma viletsas inglise keeles. See on tavapärane keel siin Euroopa Parlamendis.

Lugupeetud minister, te mainisite halduskoormust ja selle kavandatavat vähendamist 25% aastaks 2012. Kas te arvate päriselt, et see on ambitsioonikas eesmärk? Kas me ei võiks saavutada rohkem ja kas te võiks veelgi täpsustada, mida on siiani tehtud? Millised on teie eesmärgid? Kas ei võiks saavutada 25% näiteks aastaks 2010? See oleks üsna ambitsioonikas.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Te mainisite hilinenud maksmist käsitleva direktiivi läbivaatamist, mis on minu arvates äärmiselt oluline. Ma tundsin muret hoopis selle üle, et konsulteerimisperiood selle arutamiseks lõppes augusti lõpus – just enne tegeliku finantskriisi saabumist. Kui konsulteerimisperioodi oleks pikendatud, siis ma arvan, et meil oleks palju jõulisemad vastused direktiivi paremaks läbivaatamiseks.

Tuleks kaaluda, kas peaksime algatama uue lühikese konsulteerimisperioodi, et saaksime kõige ajakohasemat võimalikku teavet, millel läbivaatamine võiks seejärel põhineda?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Sooviksin küsida nõukogult küsimuse Euroopa majanduse taastamise kava kohta. Selle kavaga nähakse ette 30 miljardit eurot väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Komisjon teatas meile, et toetusi antakse põhimõttel „kes ees, see mees”.

Sooviksin küsida nõukogult, milliseid meetmeid ta võtab, et kõik liikmesriigid töötaksid välja riiklikud kavad oma väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamiseks, et need saaksid juurdepääsu neile vahenditele.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Püüan vastata. Mis puutub esimesse küsimusse halduskoormuse vähendamise eesmärkide teemal, siis minu riik, nagu ka mõned teised samameelsed riigid, on juba alustanud selle protsessiga mõnevõrra varem. Koos Madalmaadega ja veel mõne riigiga on meil riiklik eesmärk vähendada 20% aastaks 2010. Peame vaatama, kas suudame teha rohkem aastaks 2012.

Komisjon teavitas 2009. aasta jaanuari lõpus tegevuskavast, milles kinnitati, kuidas ta tagab, et kõik vajalikud ettepanekud, et saavutada ühenduse tasandil halduskoormuse 25%-line vähendamine, oleks esitatud enne 2009. aasta lõppu. Käesoleva aasta esimesel poolel esitatud ettepanekutele vastab nõukogu praeguse eesistujariigi ametiajal, seega me kindlasti tegeleme sellega. Me hindame protsessi kevadise Euroopa Ülemkogu ajal. Loodan, et me suudame tegutseda võimalikult põhjalikult. Kindlasti on see asi, mida eesistujariik soovib teha.

Hilinenud maksmist käsitleva direktiivi teemal kavatseb komisjon avaldada ettepaneku 2009. aasta veebruari lõpus. Eesistujariik hakkab seda teemat arutama nõukogu ettevalmistavates organites.

Viimane küsimus – millele ma ei ole vastanud – oli seotud Euroopa majanduse taastamise kavaga. See puudutas täpsemalt võimaliku EIP laenu summat. Loodan, et VKEd suudavad konkureerida teiste suuremate ettevõtetega. Meil oli tund aega tagasi ulatuslik arutelu autotööstuse teemal, seega arvan kindlasti, et üldine soov on see, et VKEd saaksid sellest kasu lõigata.

Juhataja. Küsimus nr 2, mille esitas **Manuel Medina Ortega** (H-1035/08)

Teema: Uue ülemaailmse kaubanduslepingu alused

Kas nõukogu arvab pärast mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Doha vooru seiskumist eelmisel suvel ja Washingtoni tippkohtumisel eelmise aasta novembris G20 saavutatud kokkuleppeid, et on alus selleks, et Euroopa Liit teeks uued ettepanekud kaubanduse kohta, mis rahuldaksid arengumaid?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Vastuseks härra Medina Ortega küsimusele, mis on seotud WTOga, ütlen, et see on minu arvates tähtis teema. Oleme kõik lugenud Davosi maailmamajanduse foorumi – millest mõned meist ka aktiivselt osa võtsid – raporteid ning kuulanud Pascal Lamy ja teiste hiljutisi kommentaare. Ei ole kahtlust, et kardetakse suurenevat proteksionismi, seega oleme väga teadlikud meie ees seisvatest väljakutsetest.

Sooviksin mainida, et eelmise aasta 15. novembril rõhutasid G20 liikmed, kui tähtis on kehtestada juhendid kokkuleppeks 2008. aasta lõpuks, mis on juba möödas. Seoses sellega intensiivistasid WTO liikmete delegatsioonid, sealhulgas Euroopa Komisjon ELi nimel, oma tööd Genfis eesmärgiga anda poliitiline tuge.

Palju tööd on tehtud ning pingutuste tulemusena vaadati uuesti läbi põllumajanduse ja mittepõllumajandustoodete turgudele juurdepääsu (NAMA) tekstid. Lisaks sellele märkis Euroopa Ülemkogu, pidades silmas praegust poliitilist ja majanduslikku arengut, eelmise aasta detsembri keskpaigas oma järeldustes, et ta kinnitas eesmärgi jõuda sel aastal WTOs kokkuleppele juhendite üle, mis toovad kaasa Doha vooru lõpetamise koos ambitsioonika üleilmse ja tasakaalustatud raporti ja tulemusega.

Nõukogu ja komisjon olid valmis konstruktiivseks ELi osalemiseks ministrite istungitel, juhul ja siis kui need kokku kutsutaks. Ent 12. detsembril 2008 teatas WTO peadirektor Pascal Lamy delegatsioonijuhtide mitteametlikul istungil, et ta ei kutsu ministreid kokku, et aasta lõpuks juhendid lõplikult kinnitada, kuna intensiivsetele konsultatsioonidele vaatamata ei olnud tingimused veel sellised, et pidada edukas ministrite istung.

Doha arengukava eesmärk on saavutada kaubanduse läbipaistev liberaliseerimine mitmepoolsel tasandil, mis toob kaasa pikaajalised eelised ja edendab ulatuslikul maailmamajandust, eelkõige arengumaades, tänu sellele, et see voor on suunitletud arengule.

Seega vaatamata asjaolule, et 2008. aasta lõpus ei saanud mingeid järeldusi teha, on nõukogu täielikult pühendunud mitmepoolsele kaubandussüsteemile, samuti WTO Doha vooru ambitsioonika, tasakaalustatud ja laialdase tulemuse saavutamisele. See on veelgi olulisem, arvestades praegust majandus- ja finantsolukorda.

Kuigi eesistujariik on väga teadlik takistustest, mis seisavad kogu protsessi eduka lõpuleviimise ees, üritab ta kahtlemata need kohustused ellu viia, tegutsedes Doha arengukava arutelude uuendamise nimel, kohe kui tingimused võimaldavad. Samuti toetab ta intensiivsemat tööd teiste WTO tegevuskavade raames, eelkõige teenuste ja TRIPS-lepingu valdkonnas.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Tänan teid, härra nõukogu eesistuja, selle vastuse eest, mida ma pean üsna põhjalikuks. Siiski sooviksin meenutada nõukogu eesistujale, et 2008. aasta suvel pidi Doha voor lõpetatama, aga ei jõutud kokkuleppele, kuna mõningad BRIC riigid ei olnud valmis lubama mingeid kontsessioone.

Arvestades, et BRIC riigid mängisid suuremat rolli Washingtoni istungil, siis on võimalik, et nende riikide varasem soovimatus võimaldada kontsessioone tulenes nende arvestusest, et neile oli antud teisene positsioon, kusjuures Washingtoni istungil anti neile prioriteetne roll. Kas nõukogu eesistujal on mingi teavet, kas BRIC riigid võivad Washingtonis võetud kohustuste tulemusel olla valmis võtma aktiivsema rolli ja aitama kaasa Doha vooru edukale tulemusele?

Syed Kamall (PPE-DE). – Ma just mõtlesin täiendusena sellele küsimusele, et kas ta nõustub, vaadates Euroopa Liidu uusi ettepanekuid või kui Euroopa Liit esitaks uued ettepanekud, sellega, et mõnes sellises ettepanekus peaks olema soovitusel kaotada ühise põllumajanduspoliitika ebaõiglased tingimused, et saaksime taas alustada läbirääkimisi NAMA kohta ja seejärel taas alustada läbirääkimisi teenuste teemal, mis moodustavad ligikaudu 70% ELi SKPst. Kas ta nõustuks ka sellega, et on aeg, et EL näitaks üles tõelist pühendumust saavutada vabakaubandus?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Sooviksin küsida ministrilt, kas tema tähelepanu on paelunud proteksionistlikud elemendid Ameerika Ühendriikide majanduse taastamise kavas, eelkõige need, mille on esitanud esindajatekoda ja senat, ning kas ta on nõukogu nimel teavitanud Ameerika administratsiooni, et Euroopa Liit on selle pärast mures.

See ei ole uue Doha vooru jaoks hea enne. Kas ta tagaks, et meie muredest teavitatakse enne, kui USA Kongress võtab vastu vajalikud õigusaktid?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Ma arvan, et me kõik teame, milles probleem on. Probleem ei ole Euroopa Liidus. Ma arvan, et Euroopa Liit on vägagi Doha vooru lõpuleviimise poolt, ning me tegime eelmisel aastal kõik selleks vajaliku ja peaaegu saavutasime selle.

Milles on siis probleem? Esiteks peame ootama USA administratsiooni taga ning kuigi mõned kohtumised on juba toimunud, seisab neid veel ees, ning me näeme, kas praegune USA administratsioon jääb kaubanduse liberaliseerimist pooldama. Meil võib olla praeguses olukorras mõningaid kahtlusi kiireloomulise lähenemisviisi suhtes. Teine riik, kellega seda arutada, on India, mis, nagu me teame, ootab kevadel valimisi.

Seega nõukogu esindajana ja olles pärit väikesest või keskmise suurusega riigist, millel on tavapäraselt avatud majandus, sooviksin seda edendada, ning tahan teile öelda, et meie esmane eesmärk on läbirääkimised edukalt lõpule viia niipea kui võimalik, aga kardan, et me peame olema ka realistlikud, ning ma ei saa lubada teile õhulosse.

Optimistlik stsenaarium on järgmine: selge positiivne sõnum G20 istungilt, mis toimub aprilli alguses Londonis, ning seejärel kohustuse täitmine ja rakendamine, millele võiks juunis või juulis järgneda ministrite istung Genfis. Need põllumajanduse ja NAMA (mittepõllumajandustoodete turgudele juurdepääsu) juhendid võidakse kokku leppida. Seega me kõik loodame seda. Pingutame kõvasti, et seda teha, aga kui kohtume siin meie eesistumisperioodi lõpus, siis näeme, kas olime edukad või mitte.

Juhataja. – Küsimus nr 3, mille esitas **Silvia-Adriana Țicău** (H-1038/08)

Teema: Hoonete energiatõhususe suurendamise meetmed

Nõukogu on seadnud endale eesmärgi vähendada 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid 20% ja suurendada energiatõhusust 20% ning saavutada taastuvatest energiaallikatest pärit energia 20%-line osakaal. Nelikümmend protsenti kogu kasvuhoonegaaside heitkogustest tuleneb ehitistest. Ehitiste energiatõhususe

suurendamine võib märkimisväärselt vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Novembris tegi komisjon ettepaneku vaadata läbi ehitiste energiatõhususe direktiiv.

Kas nõukogu ütleks, arvestades seda, kui oluline on ehitiste energiatõhusus kodanike jaoks, arvestades nende elektri- ja küttearvete vähendamise potentsiaali, kui prioriteetne see valdkond on ajavahemikul jaanuarist kuni aprillini 2009?

Alexandr Vondra, nõukogu esistuja. – Sooviksin tänada proua Țicău tema küsimuse eest, mis on samuti ajakohane. Elamumajandust või energiatõhususe suurendamise küsimust ja kohustust suurendada aastaks 2020 energiatõhusust 20% tuleb võtta tõsiselt.

Nõukogu jagab seisukohta, et ehitiste energiatõhususe direktiivi läbivaadatud eelnõu on väga oluline ühenduse eesmärkide saavutamiseks suurema energiatõhususe, taastuvenergia ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise valdkonnas. Hiljutine gaasikriis paljastas taas ELi haavatavuse seoses ELi energiasõltuvusega. Kui soovime saavutada ambitsioonika vähendamise eesmärgi, samal ajal energiakindluse riske mitte suurendades, peame võtma vastu mitmed lühiajalised, keskmise tähtajaga ja pikaajalised meetmed, mis vähendavad meie energiasõltuvust.

Ehitiste energiatõhususe suurendamine on kindlasti neist kõige olulisemate hulgas. Selle tulemusena hakkab esistujariik töörühmade tasandil direktiivi eelnõud läbi vaatama. Läbivaatamise eesmärk on teha kindlaks ettepanekus esinevad keerukused. Me ootame, et direktiivi kohaldamisala küsimust hakatakse arutama esimesena. Kohaldamisala küsimus on kõige olulisem, mitte ainult seoses võimaliku energiasäästuga, vaid ka majapidamiste halduskoormust arvestades. Seetõttu tagab esistujariik Tšehhi Vabariik, et eelolevatel kuudel jätkub intensiivne töö. Ma pean korrapäraseid arutelusid Martin Bursíkiga, kes on minu kolleeg valitsuses ja keskkonnaminister ning kes on vastava nõukogu esimees.

Nõukogu jälgib hoolikalt ka ITRE komisjoni tööd selles küsimuses. Teadmiseks olgu öeldud, et pärast praegust infotundi kohtun komisjoni esimehega. Esistuja on kohustatud tegema nii palju edusamme kui võimalik eesmärgiga võtta direktiiv kiiresti vastu. Selle eesmärgi saavutamiseks kavatseb ta esitada transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika (TTE) nõukogule juuni keskel eduaruande. Nõukogu järelduste vastuvõtmine teise strateegilise energiaülevaate kohta on kavandatud esimeseks TTE nõukogu istungiks, mis peetakse 19. veebruaril, ning mille tulemust arutatakse märtsikuus toimuval Euroopa Ülemkogu istungil.

Piisavat tähelepanu pööratakse ka hiljutisele Ukraina-Venemaa gaasivaidlusele ja selle tagajärgedele. Poliitikaarutelu peetakse naftavarusid käsitleva nõukogu direktiivi eelnõu teemal. Seega üldjoontes peab nõukogu tähtsaks seda, et kõige prioriteetsemaks seatakse Euroopa Parlamendiga läbirääkimiste lõpetamine lähikuudel energia siseturgu käsitleva kolmanda õigusaktide paketi teemal. Nõukogu tuletab ka meelde, et energiatõhususega tegeletakse seoses energiakindluse laiema küsimusega, keskkonnakaitsega ja tegelikult teise strateegilise energiaülevaate läbivaatamise raames.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Sooviksin teile teatada, et oma raportis kavatsen teha ettepaneku energiatõhususe ja taastuvenergia Euroopa fondi loomiseks, et aidata koguda avaliku ja erasektori vahendeid teatavate energiatõhususe projektide rakendamiseks kogu Euroopa Liidus, ning ma soovin nõukogu toetust sellele tähtsale algatusele.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Ehitiste energiatõhusus võib tuua kaasa otsese säästu Euroopa tarbijate jaoks. Mina näen lahendust selles, et viiakse laiaulatuslikult sisse automaatsed intelligentsed tarbimisarvestite süsteemid ja süsteemid, mis annavad ajakohastatud pildi energiatarbimisest, sealhulgas sellised, mida saab majapidamistes kasutada.

Mida saab nõukogu teha selle lahenduse rakendamiseks? Millist ajakava peate realistlikuks? Kas nõukogu saab Euroopa Tehnoloogiainstituuti Budapestis veenda, et see tegeleks ehitiste energiatõhususe probleemiga?

Colm Burke (PPE-DE). – Kas nõukogus on arutatud seda, et võiks lasta liikmesriikidel pakkuda finantsajendeid energiatõhususe suurendamiseks, eriti eakamate inimeste jaoks? Ühest küljest suurendaks see energiatõhusust ja teisest küljest tagaks tööhõive.

Alexandr Vondra, nõukogu esistuja. – Jagan täielikult seisukohta, et energiatõhusus on tähtis vahend nii keskkonnaprobleemide kui ka energiakindluse vajaduste lahendamisel.

Tegelikult arutasime seda just oma riigis – nüüd ma jätan korra oma esistuja rolli – ja me peame Prahast kaht meetet väga oluliseks. Teised on samuti olulised, aga seda kas pika aja jooksul või ilma nii suure mõjuta. Üks on elamumajandus ja energiatõhusus. Teine on tuumaenergia, aga tean, et mõnede liikmesriikide jaoks

on see tundlik teema. Need on kõige tähtsamad asjad kliimamuutusega võitlemisel ja energiakindluse küsimuse lahendamisel. Seetõttu on energiatõhususe ja elumumajanduse edendamiseks nõuetekohaste vahendite leidmine meie ametiaja väljakutse.

Sooviksin arutada rahastamisküsimusi. Euroopa Regionaalarengu Fondi võiks kasutada, nagu tegi ettepaneku komisjon, selleks et leida ressursse investeeringuteks eluasemetesse ja energiatõhususse, seega on see üks praegu kättesaadav vahend, seda ka majanduse taastamise kava raames.

Teine võimalus selliste riikide jaoks nagu Rumeenia – ma tean seda oma riigi kogemusest – on lihtsalt kasutada heitkogustega kauplemise süsteemi, mis kehtib praeguse Kyoto protokolliga raames, seega on võimalik kasutada sellest saadud tulu.

Ma arvan, et meil on vahendid olemas. Seoses nimetatud uue direktiiviga peame kõige tähtsamaks kohaldamisala arutelu. Kindlasti üritame meie kui eesistujariik Tšehhi Vabariik koostöös järgmise eesistujariigi Rootsi – neile on see prioriteet – anda endast parima ja mitte kulutada liiga palju aega.

Juhataja. Küsimus nr 4, mille esitas **Colm Burke** (H-1040/08)

Teema: Energiapoliitika, välissuhted ja majandus Tšehhi eesistumise ajal

Arvestades eesistujariigi märgitud prioriteete tema ametiajaks, kas võiksite palun täpsustada, kuidas eesistujariik kavatseb lõimida need kolm prioriteeti konkreetsete algatustena? Viitan eelkõige idapoolsete partneritega peetavatele aruteludele strateegiliste energiakoridoride valdkonnas, mida võiks kasutada ELi energiakindluse ja majandusliku konkurentsivõime tagamiseks tulevikus.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Soovin tänada härra Burke'i tema küsimuse eest lõunapoolsete koridoride kavade ja läheneva Tšehhi Vabariigi eesistumisperioodi jooksul toimuvate istungite kohta. Me tagame, et need on kolm prioriteeti – energia, välissuhted ja majandus – mis on täielikult lõimitud ja omavahel seotud ja keskenduvad konkreetsele algatusele; see on üks neist. Eelkõige on see suunatud usaldusväärsete energiatarnete tagamise eesmärgile kolmandate riikide ja piirkondadega mitmete energiasuhete väljatöötamise kaudu ning üritades tagada energiaressursside ning ka transiiditeede suurem mitmekesisus.

Eesistujariik kavatseb seda tööd edasi arendada teist strateegilist energiaülevaadet käsitlevas komisjoni teatistes sisalduvate elementide põhjal. Nõukogu peaks tegema selle teatise kohta järelduse veebruaris ning energiakindlus on 2009. aasta kevadise Euroopa Ülemkogu oluline teema.

Töö käigus on kavandatud väga palju koosolekuid kolmandate riikidega ja kolmandate riikide organisatsioonidega. Neil koosolekutel tegeletakse kas ainult energiaga seotud teemadega või need hõlmavad energiat muude teemade hulgas. Mis puutub eriarutellu strateegiliste energiakoridoride üle, millele austatud parlamendiliige viitab, siis korraldab eesistujariik järgmised kohtumised. Kõige olulisemad on esimene, see on rahvusvaheline investeerimiskonverents Ukraina gaasitransiidiga võrgustiku kohta, mis toimub Brüsselis 23. märtsil 2009. Teine, nii-öelda lõunakoridori tippkohtumise istung, mille kavatseme korraldada koos idapartnerluse üritusega; see toimub Prahas mai alguses. Selle istungi eesmärk on algatada vastastikku kasulik dialoog ELi ja nii transiidiga kui ka tootjariikide vahel Kaspia mere piirkonnas. See peaks tooma kaasa energia tarneteede, tarnijate ja allikate suurema mitmekesistamise ning seega tugevdama ELi energiakindlust. Üks erieesmärki on edendada Nabucco projekti.

Strateegilise energiakoridori teemat käsitletakse ilmselt ka EL-Venemaa energiateemalise alalise partnerluse nõukogu koosolekul, mis korraldatakse samuti Tšehhi Vabariigi eesistumisperioodil, ilmselt mais, selleks et valmistuda ELi ja Venemaa vaheliseks tippkohtumiseks, mida kavandatakse 22. maiks 2009. Seega austatud parlamendiliikme osutatud strateegiliste energiakoridoride tähtsust kinnitas selgelt Ukraina-Venemaa gaasivaidlus jaanuari alguses.

Nõukogu võttis oma 12. jaanuari 2009. aasta erakorralisel istungil, mis pühendati sellele teemale, vastu järeldused, milles on toodud välja mitmed meetmed, mida tuleb võtta lühikese, keskmise ja pika aja jooksul. Seega tegutseb eesistuja selle nimel, et tagada nende meetmete asjakohaste ja konkreetsete järelmeetmete kehtestamine, arvestades seda, kui prioriteetseks ta peab energiakindluse teemat.

Colm Burke (PPE-DE). – Sooviksin tänada eesistujat tema väga põhjaliku vastuse eest. Tegelikult esitati see küsimus enne Venemaa-Ukraina vaidluse tekkimist. Mul oli tunne, et see võib kerkida esile siis, kui see juhtuski. Sooviksin temalt küsida järgmist: Lissaboni lepingu teemal rääkisime ühisest energiapoliitikast; võib-olla ta võiks tuua esile oma eesistuja volitustes oma arvamused paremate vahendite kohta, mille Lissaboni

leping tagab, et tegeleda nende väljakutsetega tulevikus, ning eelised, mille annab terve Lissaboni lähenemisviisi ja lepingu vastuvõtmine.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Tänan teid teie selgituse eest väga tähtsal teemal. Sooviksin küsida, kuidas Tšehhi Vabariik, eesistujariik, suhtub Nord Streami projekti, millel on nii positiivseid kui ka negatiivseid tahke, ning me teame, et on mõningaid kahtlusi selle ökoloogilise mõju suhtes. Seega, kuidas hindate oma eesistumise ametiaja alguses seda projekti? Tänan teid.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Mul oleks huvitav teada, kas on olemas majandus- ja rahandusministrite nõukogu algatus ja volinik Kovácsi algatus, et alustada progresseeruvat maksude mahakandmist Euroopas selliste energiaprojektide puhul, mis on praegu aktuaalsed, nagu Nabucco torujuhe või uute elektrijaamade ehitamine, et tekitada ajendeid ja seega edendada neid strateegilisi algatusi.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Kõik need küsimused puudutavad teemasid, mida me arutame nüüd peaaegu iga päev. Lissaboni lepingu kohta teame kõik, et see sisaldab solidaarsusvormeleid, mis peaksid aitama meil tugevdada õigusraamistikku ELis paremaks koostööks energiavaldkonnas. See on teema üks tahk.

Samal ajal arvan, et oleme praeguse kriisi ajal saanud mõned õppetunnid. Üks asi on solidaarsus kui poliitiline loosung. Teine asi on vajadus kriisi puhul kiirelt reageerida ja tegutseda näiteks keerulises olukorras, nagu meil oli kriisi ajal Bulgaarias või Slovakkias. Seega peame mõnevõrra parandama omavahelisi ühendusi eelkõige Kesk- ja Ida-Euroopas gaasitarnete puhul. Meil peab torustikus olema kompressor, et saaksime voo ümber pöörata. Näiteks minu riigis see on olemas, kuna me tänapäevastasime ja investeerisime, aga slovakiid ei teinud seda.

Seega jõuan nüüd teie küsimuseni, kas on olemas mingi investeerimisprogramm, et katta lühiajalised või keskmise tähtajaga vajadused – jah, on. Tegelikult olid mul täna mõned kohtumised eelarvekomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esimeestega, kuna meil on viis miljardit eurot, mida eelmisel aastal ei kulutatud, ning Euroopa majanduse taastamise kavas on lepitud kokku, et see tuleb eraldada mõningate infrastruktuuriprojektide jaoks. Komisjoni poolt eelmise kuu lõpus tehtud ettepaneku kohaselt tuleks 3,5 miljardit eurot sellest viiest miljardist eraldada omavaheliste ühenduste projektidele, mida saab realiseerida kahe järgmise aasta jooksul, 2009–2010, gaasiühenduste ja elektrivõrgu omavaheliste ühenduste valdkonnas ja gaasi ühendamisel avamere tuuleturbiinidega Põhja-Euroopas.

Seega, jah, on olemas kava ning minu arvamus Nord Streami kohta on, et toimub arutelu, me kõik teame seda. Ma arvan, et üks Moskva ja Kiievi vahelisest praegusest kriisist saadud õppetund on see, et meil peaks olema vahendid, et oleks võimalik need probleemid lahendada, kui need korduvad, nii Venemaa kui ka Ukraina puhul.

Meil on Nabucco projekt, mis peaks suutma viia gaasi Euroopasse muudest riikides kui Venemaa ehk teisisõnu Kaspia mere basseini. Aga peaksime olema valmis ka mitmekesistama gaasi transiidi teed Euroopasse, seega ei ole tegemist vaid ühe riigiga. Ma arvan siinkohal, et Ukraina on meie jaoks ainus maismaatarnija.

Lisaks tuntakse muret võimaliku keskkonnamõju pärast. Mõned liikmesriigid tõstatavad selle küsimuse, seega ei ole see saladus, aga ma arvan, et lõppkokkuvõttes peame mitmekesistama nii teid kui ka tarnijaid.

Juhataja. Küsimus nr 5, mille esitas **Avril Doyle (H-1044/08)**

Teema: Suitsetamisvastane võitlus ja suitsetamisest loobumine

WHO tubakakontrolli raamkonventsioon on esimene rahvusvaheline tervishoiuleping, mille Euroopa Liit ja kõik liikmesriigid, v.a üks, see on Tšehhi Vabariik, on alla kirjutanud ja ratifitseerinud. Kuna Tšehhi Vabariik juhib tubakakontrolli raamkonventsiooni teemalisi arutelusid, siis millised plaanid on eesistujariigil Tšehhi Vabariigil endal lepingu ratifitseerimisega?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Ma näen Avril Doyle'i ja küsin endalt, kas ma olen selle küsimuse teine pool: viimane kord, kui me seda arutasime, toimus see ainsas kohas selles hoones, kus mina kui kirglik suitsetaja saan suitsetada. Ma arvan, et te märkasite seda, ja see on üks põhjusi, miks ma olen nüüd kohustatud teie küsimusele vastama. Mu ema soovitas mul alati rääkida igal võimalusel tõtt ja nüüd on mul dilemma: kas seda järgida või rääkida avameelselt.

Aga ma kasutan võimalust, et alustada isiklikult tasandilt. Ma olen Euroopas 30%-lise vähemuse hulka kuuluv inimene: olen kirglik suitsetaja ja tunnen end siin hoones väga diskrimineerituna. Pöördun teie poole isiklikult ja mitte nõukogu nimel, et tuleks tagada paremad tingimused selle harjumuse leevendamiseks. Nüüd aga pean küsimusele vastama.

Küsimus esitati selle kohta, mis seisus on ratifitseerimisprotsess Tšehhi Vabariigis. Võin teile kinnitada, et raamkonventsiooni ratifitseerimine Tšehhi Vabariigis on käimas. See on olnud käimas alates 2003. aastast ja praegu on käsil uus katse saada heakskiit Tšehhi parlamendis. Tšehhi uus tervishoiuminister – kes nagu tema eelkäijagi suitsetab – on teinud uue ettepaneku, mille eesmärk on ratifitseerimine taasalgatada, ning saadab selle ametkondade vahelisse menetlusse, seega jõuab see üsna varsti parlamenti.

Ratifitseerimisprotsess peaks lõppema, kui saame parlamendis piisavalt hääli. Võin teile kinnitada, et senatis see ei ole lihtne, kui meie senaatorid reisivad Euroopas ja leiavad eest sama probleemi, nagu mina siin hoones. Aga arvan, et üks asi on oluline: et õigusaktid rakendataks täielikult, nii et kõik seadused järgivad neid kohustusi, mis on osa konventsioonist.

Mis puutub meie kui eesistuja lähenemisviisi: järgmine ametlik koosolek tubakakontrolli raamkonventsiooni raames on kolmas rahvusvahelise läbirääkimisorgani koosolek tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse protokollil teemal. Siinkohal on minu riik, samuti eesistuja, pühendunud täielikult tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse vastasele võitlusele. See toimub 28. juunist kuni 5. juulini Genfist, seega me tegutseme seal teataval määral ühiselt koos oma sõprade rootslastega, kuna sel korral anname meie, tšehhid, eesistuja staatuse oma sõpradele Stockholmis. See on minu vastuse põhisisu.

Avril Doyle (PPE-DE). – Tänan eesistujat. Ma ei soovi teda oma küsimusega kiusata. Pealegi esitati see eelmise aasta detsembris.

Mina olen suitsetamise ja mitte suitsetajate vastu. Me oleme kõik ühel nõul, et nad vajavad igasugust abi, mis on kättesaadav: nikotiiniasendusravi jne. Aga peame tunnistama kahju, mida tekitab passiivne suitsetamine neile, kes ei naudi suitsetamist, seega ärge tundke end isiklikult solvatuna.

Kas võiksite mulle seega garanteerida, et enne eesistujariigi Tšehhi Vabariigi ametiaja lõppu olete raamkonventsiooni ratifitseerinud – jah või ei? Oleks väga oluline, et suudaksite anda mulle selle kohta garantii. Pealegi on sigaretid ainus seaduslik toode meie polettidel, mis, juhul kui tarbijad seda juhendite kohaselt kasutavad, tapab iga teise tarbija. See on tegelikult hämmastav.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Tänan teid, eesistuja, teie aususe eest. Tsiteerisite oma ema – aga kas mina kui ema võin kutsuda teid üles suitsetamist maha jätma, samal ajal tundes teie kaasa teie kimbatusel pärast siin hoones? Kui viibiksite Iirimaa, siis oleksite täielikult väljas külma käes.

Minu küsimus on, et kas olete kunagi mõelnud näidata eeskujut ja üritada see halb harjumus maha jätta ning julgustada oma senaatoreid teie eeskujut järgima?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Selle suhteliselt ebatavalise õhtuse arutelu kokkuvõtteks võin öelda, et minu ema suitsetas ka raseduse ajal ning siin ma nüüd olen, Tšehhi Vabariigi asepeaminister, ning minu vend ja õde on samuti väga heas seisus. Minu abikaasa suitsetas samuti ja teeb seda siiani. Meil on kolm toredat ja väga intelligentset last – need on minu isikliku elu uudised.

Märkan, et see teema pakub erilist huvi Iirimaa, ja tean, et olete võtnud vastu meetmed. Meie ratifitseerimise kuupäev on Tšehhi parlamendi ja senati liikmete otsustada. Parlament on suveräänne.

Ma võitlen oma riigis praegu selle nimel, et ratifitseerida võimalikult kiiresti Lissaboni leping. Lissaboni lepingu teemalise arutelu ajal küsivad senati liikmed minult sageli, kas Lissaboni lepingu vastuvõtmine toob kaasa nende suitsetamisvabaduse säilimise teatavates avalikes kohtades.

Seega on mul dilemma. Mis on tähtsam, kas Lissaboni leping või see? Aga võin teile kinnitada, et valitsus teeb kõik endast oleneva, et tagada mõlema lepingu ratifitseerimine. Me kirjutasime mõlemale lepingule alla ja valitsuse kohustus on anda endast parim.

Juhataja. – Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Juhataja. – Nõukogu infotund lõppes.

(Istung katkestati kell 19.15 ja seda jätkati kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: Gérard ONESTA*asepresident***15. Tormi Klaus dramaatilised tagajärjed Lõuna-Euroopas (arutelu)**

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus tormi Klaus dramaatiliste tagajärgede kohta Lõuna-Euroopas.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, Euroopa Komisjon soovib väljendada oma kurbust inimeste üle, mille nõudis torm Klaus, ning avaldab kaastunnet Prantsusmaa, Itaalia ja Hispaania peredele, kes kaotasid oma lähedased. See on tõepoolest inimtragöödia, millel oli hävitav mõju inimestele, kodudele ja ettevõtetele. Samuti on see ökoloogiline katastroof.

Kuigi see torm oli äärmiselt võimas, mõjutas see üksnes kitsast maariba ning riiklikest vahenditest on piisanud, et tulla toime vahetu katastroofile reageerimisega.

Sel põhjusel ei aktiveeritud ühenduse kodanikukaitse mehhanismi. Ent komisjoni seire- ja teabekeskus on olnud tihedas kontaktis asjaomaste liikmesriikidega alates esimestest hetkedest, mil tormi prognoositi.

Teised liikmesriigid olid olukorrast teadlikud ja valmistusid kahjustatud piirkondadele abi andma. Näiteks Tšehhi Vabariik pakkus omaalgatuslikult abi.

Komisjon teeb praegu koostööd kahju kannatanud liikmesriikide ametiasutustega, et teha kindlaks ELi toetuse võimalused. Võimaluste hulgas võivad olla ELi Solidaarsusfondi kaudu antav abi või struktuuri- ja maaelu arengu fondide ümbersuunamine.

Torm Klaus tuletas ebameeldivalt meelde, et loodusõnnetused on kõigi ELi liikmesriikide jaoks kasvav oht. 2000. ja 2002. aastal tabasid Kesk-Euroopat, 2007. aastal Ühendkuningriiki ning eelmisel aastal Rumeeniat ja ELi naaberriike hävitavad üleujutused. 2003. aasta kuumalaine nõudis kümneid tuhandeid inimesi. 2003. ja 2007. aasta metsatulekahjud laastasid Portugali ja Kreekat. Need sündmused näitavad meile, kuidas kliimamuutus mõjutab tõenäoliselt ELi tulevikku, kuna kliima muutudes võime eeldada äärmuslikumaid ilmaolusid.

Liikmesriigid ja ühendus peavad ühendama oma jõud, et katastroofe ära hoida, piirata nende mõju ja parandada liidu katastroofile reageerimise suutlikkust.

Komisjon võtab lähiajal vastu teatise ühenduse lähenemisviisi kohta loodus- ja inimtegevuse põhjustatud katastroofide ärahoidmisel. Ootame esitatud ideede kohta Euroopa Parlamendilt tagasisidet.

Komisjon sooviks rõhutada ka seda, kui oluline on liikuda edasi solidaarsusfondi määrase läbivaatamisega. Ettepanek aitab kiirendada reageerimiskiirust, lubades ettemakseid, ning sisaldab lihtsamaid kriteeriume fondi lühema aja jooksul aktiveerimiseks. Kuigi Euroopa Parlament toetas ulatuslikult komisjoni ettepanekut, ei ole nõukogus edusamme tehtud.

Need algatused aitavad kujundada tegelikku Euroopa katastroofi juhtimise poliitikat ning komisjon loodab, et Euroopa Parlament toetab jätkuvalt tema pingutusi tugevdada ELi suutlikkust looduslike ja inimese põhjustatud katastroofidega tegelemisel.

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSATSAGAROPOULOU*asepresident*

Christine De Veyrac, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (FR) Proua juhataja, ma räägin samuti oma kolleegi, Alain Lamassoure'i nimel. 1999. aasta novembris võtsin siin istungisaalis sõna pärast Edela-Prantsusmaal möllanud tormi, et kutsuda üles Euroopa solidaarsusele, kui laiaulatuslikud looduskatastroofid räsivad meie riike. Kümme aastat tagasi öeldi mulle, et ei ole Euroopa fondi, et aidata meie kaaskodanikke sellises hädaolukorras.

Alates 1999. aastast, kui looduskatastroofid on kahjuks jätkuvalt põhjustanud surmajuhtumeid ja suuri hävinguid Euroopas, on ELi tegevust õnneks tugevdatud, luues 2002. aastal ELi solidaarsusfondi, mis on komisjoni ja härra Barnier' algatus. See fond võimaldab meil võtta kiireid ja tõhusaid meetmeid paindlikus raamistikus.

Praeguses olukorras tunnen, et peame seda fondi kasutama, et kahjustatud piirkondi aidata, ning sellega seoses toetan Prantsuse valitsuse üleskutseid teha seda võimalikult kiiresti. Proua Vassiliou, ma võtsin teatavaks komisjoni soovi asjade käiku kiirendada. Ilmselt on väga kiire vajadus, kui räägime kahjustatud infrastruktuurist.

Samuti on kiire vajadus seoses metsaga. Sooviksin seda punkti rõhutada, kuna torm on hävitanud 60–70% metsa Gironde'ist ja Landes'ist lõuna pool, kusjuures see mets, mis on üks suurim Euroopas, oli niigi raskustes, taastudes 1996. ja 1999. aastal tekitatud kahjust. Te teate, et sellise kahju puhuks ei ole kindlustust ning metsaülematel pole praegu sentigi selle katastroofi kõrvaldamiseks. Peame olema nendega solidaarsed ja aitama nende piirkondade looduslik pärand taastada.

Enne lõpetamist lubage mul langetada pea tormi Klaus ohvrite mälestuseks Prantsusmaal, Hispaanias ja Itaalias ning ma avaldan toetust nende peredele.

Kader Arif, *fraktsiooni PSE nimel.* – (FR) Proua juhataja, proua Vassiliou, daamid ja härrad, pildid 1991. aasta tormist, mida just mainiti ja mis tabas Edela-Prantsusmaad, põhjustades tohutu kahju, on sööbinud meie kollektiivsesse mällu.

Vale oleks väita, et Euroopa ei olnud valmistanud taluma sellist tragöödiat uuesti ja nii varakult. Leidub neid, kes peavad seda saatuse sõrmeks, aga mina näen siin pigem hirmsat näidet kliimamuutusest, millele teie, proua Vassiliou, just osutasite ja mille kohta me pakume välja vaid umbkaudseid lahendusi, samal ajal kui on vaja viivitamatult tegutseda. See on olukord, millesse peame suhtuma vastutustundlikult. Kahjuks peame olema valmis seisma silmitsi veel rohkemate looduskatastroofidega.

Käesoleva aasta 24. ja 25. jaanuaril tappis Lõuna-Euroopat tabanud torm Klaus 11 inimest Prantsusmaal, 14 Hispaanias ja kolm Itaalias. See põhjustas kohutavat kahju, hävitas koole ja paljud kodud, jättis tuhanded inimesed elektri, kütte, joogivee ja telefoniteenuseta ning pani teatavad majandussektorid, näiteks puidutööstuse, kriitilisse olukorda.

Samal ajal kui soovin väga väljendada oma solidaarsust ohvrite perekondadega ja kõigi kahju kannatanutega ning oma toetust kohalikele nõunikele, sooviksin kasutada käesolevat foorumit, et pöörduda Euroopa Ühenduse poole, kuna tuleb öelda, et selline olukord nõuab Euroopa reaktsiooni, ning esimese ja tähtsaima asjana Euroopa solidaarsust.

Mööndavasti on Prantsusmaal kuulutatud välja hädaolukord, mis aitab abistada katastroofi ohvreid, aga see ei tee midagi, et kahandada vajadust võtta kooskõlastatud Euroopa meetmeid, et täiendada liikmesriikide pingutusi inimeste, keskkonna ja vara kaitsmisel katastroofist mõjutatud linnades ja piirkondades.

Praktikas toob see eelkõige kaasa teabe tsentraliseerimise Euroopa tasandil, et hinnata täpselt kahju suurust. Seejärel peame vabastama vajalikud vahendid, et toetada kohalikke ametiasutusi, kellel seisavad ees väga suured väljakutsed. Eelkõige peaksime toetama avalike teenistusi, kes on teinud erakorralist tööd ja keda me väga vajame, et taastada infrastruktuur ja seadmed energia-, veevarustus-, kanalisatsiooni-, transpordi- ja telekommunikatsioonivaldkonnas ning tervishoiu- ja haridusvaldkonnas.

Varasemad katastroofid näitasid, et Euroopa tasandil meetmeid on kiirelt vaja, ja võimaldasid lisada loodusriskide ärahoidmise Euroopa Regionaalarengu Fondi eesmärkide hulka. Alates nüüdsest peab Euroopa tõendama oma suutlikkust reageerida ja tõestada oma solidaarsus praktiliste meetmetega. Seetõttu loodan, kuigi te just ütlesite seda, et komisjon võtab selle sõnumi teatavaks ja suunab kasutusse kõik vahendid, mis on vajalikud, et reageerida sellele kiireloomulisele olukorrale, eelkõige ELi solidaarsusfondi ja kodanikukaitse finantsinstrumendi kaudu.

Lõpetuseks sooviksin teile meelde tuletada, et nagu Kreeka tulekahjude puhul 2007. aastal, näitas see metsik torm vajadust kodanikukaitse jõudude järele, mida saaks mobiliseerida kriisipiirkondadesse. Sooviksin kuulda teie arvamust sel teemal, proua Vassiliou, samuti teie vastust Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2006. aasta resolutsioonis esitatud taotlusele, milles paluti luua Euroopa looduskatastroofide vaatluskeskus, et tagada tõhusam Euroopa reaktsioon selliste kahetsusväärsete sündmuste puhuks.

Jean Marie Beaupuy, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Proua juhataja, proua Vassiliou, eelmise aasta 18. novembril ütlesin siinsamas järgmist: „me ei tea, milline on järgmine katastroof või millise ulatusega see on, aga oleme kindlad ühes asjas, ja see on see, et varsti tuleb järgmine katastroof. Kui see kätte jõuab, siis meie kaaskodanikud, kes on 50 aastat olnud harjunud nägema oletatavasti ühtse Euroopa ehitamist, pöörduvad, et küsida meilt: „mida olete teinud?“ Ma kordan, ma ütlesin seda siin Euroopa Parlamendis eelmise aasta novembris.

Siinsamas istungisaalis kaks aastat varem novembris 2006 ütlesin enam-vähem sama asja: „kui on üks valdkond, kus kõik eurooplased ootavad tõhusat ühenduse reaktsiooni, siis on selleks ulatuslikud looduskatastroofid”.

Ma ütlesin, et igaüks võib seda näha alati, kui katastroofid, nagu tsunami, juhtuvad, ning jätkasin: „seetõttu olen koos oma fraktsiooniga selle poolt, et rakendada ennetavad meetmed ja tagada suutlikkus tragöödiate tagajärgedele väga kiiresti reageerida. Seoses sellega sooviksin juhtida tähelepanu Barnier’ raporti kvaliteedile, milles on probleem hästi sõnastatud ja pakutud välja lahendused, mis on konstruktiivsed mitte üksnes tõhususe vaid ka subsidiaarsuse poolest.” Proua Vassiliou, oleme kõik endiselt innustunud sellest raportist, kuna see sisaldab väga praktilisi ja konkreetseid ettepanekuid. See sisaldab isegi eelarvepunkte ning selgitab, et 10% solidaarsusfondist saab kasutada rahastamiseks. Selles selgitatakse väga asjalikult, kuidas töötada koos sidusrühmadega igas riigis.

Kaheteistkümne Barnier’ raportis toodud ettepanekuga oli meil kõik vajalik, et võtta meetmeid Euroopa tasandil, mis paar nädalat enne valimisi selle aasta juunis oleks näidanud täiendavalt Euroopa operatiivse solidaarsuse kasulikkust ja tõhusust.

Te ütlesite meile just, proua Vassiliou, et loodate saavutada Euroopa Parlamendi toetuse. Teil oli see toetus ning on ka edaspidi. Mida teeb nõukogu, kuna te ütlete, et asi on nõukogus? Nõukogu ei ole siin täna õhtul. Loodame, et lisaks sellele arutelule kuulab ta tähelepanelikult meie üleskutset, mis ei ole appihüüe ega üllatuse väljendamine hiljutise tragöödia üle, vaid üleskutse kuulata selgelt küsimust, mille ma just esitasin: „mida olete teinud?”.

Gérard Onesta, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Proua juhataja, proua Vassiliou, daamid ja härrad, sooviksin, et mõtlesime hetkeks tänaõhtuse arutelu peale. Mulle tundub, et teeme seda sageli, liiga sageli. Iga kord, kui on katastroof, siis koguneme siia istungisaali ning hakkame kooris kurtma ja ütleme muidugi, et juhtunu on tragöödia ja langetame pea hukkunute mälestuseks.

Muidugi teen seda koos kõigi teistega, aga ma ei usu, et meie roll sellega piirdub. Võib-olla on meie roll, nagu mu kolleeg just ütles, kavandada tulevikku, kuna juhtuvad uued keskkonnakatastroofid. Kordasime seda taas täna hommikul, hääletades Florenzi raporti teemal. Teame, et kliima muutub aina heitlikumaks. Sajandi tormid saavad nüüd iga kümne aasta jooksul ja peagi iga aasta jooksul. Kui ei ole tormi, siis on üleujutus, ja kui ei ole üleujutust, siis on tõsised metsatulekahjud.

Mida Euroopa kõige selle puhul teeb? Olen väga teadlik, et nõukogu ei suuda midagi kaalutleda rohkem kui oma riigi tasandil. 27 punkti kõrvutamine ei ole veel suurepärane kogu kontinendi projekt. Me kannatame selle tagajärgede käes iga tragöödia puhul. Meile öeldakse, et „püüelgem solidaarsuse poole”, aga milliseid vahendeid kasutades? Mäletan, et eelarvekomisjonis, kui arutasime just kliima jaoks mõeldud vahendeid, siis rääkisime vaid kümnest miljonist eurost. Ainuüksi see torm on läinud maksma 1,4 miljardit eurot. Kui palju peame maksma kindlustuse arveid, enne kui saame aru, et keskkonna ja kliima kaitse ei ole koorem, vaid investering tulevikku?

Ent täna jätkame ikkagi arutelu selle üle, kas on vaja mobiliseerida Euroopa sidusrühmad, kui tragöödia meid tabab. Aga me ütlesime seda juba, meenutan teile, siin istungisaalis pärast AZFi tehase plahvatust minu kodulinnas 2001. aastal. Ütlesime, et peame arvestama Euroopa sekkumisjõudu, et näidata, et Euroopas ei ole inimkatastroofi korral sõna „solidaarsus” vaid sõnakõlks, vaid et võtame praktilisi meetmeid. Mis on kõik need aastad hiljem saanud sellest Euroopa sekkumisjõust?

Daamid ja härrad, olin tegelikult oma kodus Toulouse’is, kui torm algas. Ma tean nüüd, mida suur keskkonnakatastroof endaga kaasa toob. Kui pidin saama õppetunni, siis nüüd olen kogenud, kuidas see kahjustab mu kodu, kui mõtlen ärakistud katusekividele ja väljajuuritud puudele. Seetõttu tean nüüd, mida need inimesed on läbi elanud: inimesed, kes vaid ühe öö jooksul näevad, kuidas nende elutöö täielikult hävitatakse.

Ent seni kuni meie siin Euroopa Parlamendis ja teie proua Vassiliou, komisjoni liikmed ja ka need, kes puuduvad täna õhtul lootusetult tühjadelt nõukogu kohtadelt, seni kuni meie ei mõista, et peame katastroofidega võitlemiseks tegema tegelikud eelarvevahendid kättesaadavaks ja mitte rahulduma tühjade sõnadega, seni kuni me ei suuda viia ellu Euroopa solidaarsust tegelike kiirreageerivate ülemandriliste kodanikukaitse sekkumisjõudude loomisega, seni jätkame siin tragöödiast tragöödiani kooris kurtmist.

Tegelik reaktsioon tormile Klaus võis tulla täna hommikul, meie Kopenhaageni ettevalmistustel, ning võib tulla homme, proua Vassiliou, vabastades viimaks vahendid ja luues lõpuks kodanikukaitsejõu, mida Euroopa tasandil nii väga vajatakse.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Proua juhataja, proua Vassiliou, torm saksakeelse nimega Klaus või prantsuskeelse nimega Nicolas on räsitud kaheksat *departemangu* minu Edela-Prantsusmaa valimisringkonnas ja eelkõige Landes'is, seega põhiliselt on mõjutatud mets. Kuue aasta raiega samaväärses mahus puitu lebab maas, see tähendab 50 miljonit kuupmeetrit tuule langetatud või murtud puid rohkem kui 300 000 hektaril.

Esimene asi, mida teha, on puhastada mets hoidmaks ära puidu mädanemist. Puidu äraviimise eest tuleb maksta 5–10 eurot kuupmeetri kohta, see tähendab ligikaudu 500 miljonit eurot, see ongi abisumma, mille Prantsusmaa on öelnud ajakirjandusele. Pärast tuleb mets uuesti külvata ja istutada, misjärel tekib 20 aasta pikkune lünk puidutööstuses. Praegu ulatub see tööstusharu raiduritest ja kohvikutest, kus nad kohvi joovad, kuni vedajate, puukoolide, müüjate ja teiste isikuteni.

Teine kahju kannatanud tööstusharu on linnu-, lamba- ja loomakasvatus. Katused on ära rebitud, loomad kadunud ja toidulaod hävinud. Tunneme vajadust Euroopa põllumajanduskindlustuse fondi järele kliima- ja terviseriskide kaitseks. Eesistujariik Prantsusmaa rääkis sellest ja seda peaks tegema ka eesistujariik Tšehhi Vabariik.

Kolmas rühm ohvreid on vaiksed, kuna neid ei mainita kunagi: need on eakad isikud ning isoleeritud külad Prantsusmaal, mis on endiselt elektrita. Peame looma Euroopa nii-öelda neljanda ea kliimastrateegia, nagu seda on kliima-energia oma, see tähendab käsitlema kliima mõju miljonitele üle 80- või 85 aastastele inimestele. Peame looma tänapäevase neljanda ea majanduse, et tulla kriisist välja ja hoida ära geriaatrilise Euroopa Rwanda teke, mille poole liigume; majanduse, kus on tänapäevane ehitustööstus, farmaatsia- ja meditsiiniuuringud ja uus võrgustik, et vältida Euroopas Gaboni stiilis tervishoidu. Kõige olulisem on vältida, et need kliimajuhtumid ei looks võimalust mängida Darwinit ja looduslikku valikut, samal ajal kui peaksime looma elamisväärsed Euroopat.

Maria Badia i Cutchet (PSE). – (ES) Proua juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, esiteks sooviksin tänada volinikku tema solidaarsusavalduse eest.

Nagu öeldud, kannatasid 24. ja 25. jaanuaril mitmed riigid liidu lõunaosas tõsise tormi käes, mille puhul tuul puhus ligikaudu 200 kilomeetrit tunnis mitmes Ibeeria poolsaare osas ning lisaks sadas vaid paari tunniga alla ligikaudu 30% aastasest sademete hulgast.

Torm tekitas tõsist kahju varale, teenustele ja avalikele võrkudele nii linna- kui ka maapiirkondades, samuti laiaulatuslikke elektrikatkestusi. Kõige tõsisem tagajärg oli siiski Hispaanias kokku varisenud ehitise tagajärjel 11 inimeste kaotus ja metsikute tuuleilide põhjustatud õnnetused.

Üks traagilisemaid sündmusi oli nelja üheksa- kuni kaheteistaastase lapse hukkumine Sant Boi de Llobregatis Kataloonias, kui tuul hävitas spordihalli, kus lapsed mängisid pesapalli.

Lisaks kurtmisele nii paljude asendamatute inimeste kaotuse üle ja leinavatele perekondadele oma kaastunde avaldamisele peab Euroopa Liit tegutsema, nagu ta on teinud muudel juhtudel, mobiliseerides kas solidaarsusfondi või mõnd muud asjakohasemat fondi, et heastada materiaalne kahju, mille see looduskatastroof põhjustas.

Kataloonias on kahjustatud kakskümmend tuhat hektarit metsa, millest 75% on kannatanud tõsiselt või väga tõsiselt. Vaja on meetmeid, et vähendada edasist tulekahjuriski; ilmselgelt tuleb see ülesanne täita enne suve.

Lisaks on sattunud jõgedesse, oja- ja muudesse vooluveekogudesse hulgaliselt igasugust prahti. See võib veevoolu blokeerida ning tekib risk kohalikuks üleujutuseks.

Arvestades neid ja veel paljusid teisi mõjusid ja olles teadlik asjaolust, et meil ei ole veel lõplikku materiaalse kahju näitajat, mille Hispaania muidugi teatab fondile esitatava abitaotluse kaudu, arvame, et Euroopa Komisjon peaks aitama neil piirkondadel normaalne olukord taastada. See täiendaks ulatuslikke avaliku sektori pingutusi kahju kannatanud liikmesriikides ning seaks prioriteediks selle tõsise kahju heastamise eesmärgiga taastada neis piirkondades nii kiiresti kui võimalik elutingimused ja majanduslik stabiilsus. Kannatanud piirkondades leiab aset majandustegevuse langus, keskkonnaseisundi halvenemine, põllumajandustoodangu vähenemine, mitme ettevõtte töö peatumine, massiline puude kaotus jne.

Arvestades tormi omadusi ja mõjusid, palun, et komisjon teeks need vahendid kättesaadavaks võimalikult kiiresti. Need on peamiselt mõeldud looduskatastroofide jaoks, millel on tõsised järelmõjud elule, keskkonnale ja majandusele liikmesriigis või liidu piirkonnas. Nende tegevuste eesmärgid, mille jaoks antaks toetust,

hõlmavad infrastruktuuri töökorda seadmist, elektri- ja veevarustusseadmete parandamist ja kahjustatud piirkondade puhastamist.

Lugupeetud volinik, neil põhjustel palun teil võtta need vahendid kasutusele nii pea kui võimalik, kui kogu vajaminev teave on kätte saadud.

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Proua juhataja, nagu mu kolleegid on meile meelde tuletanud, nõudis see torm suurt lõivu. Prantsusmaal ja Hispaanias on inimohvrid ning täna õhtul mõtleme nende ja nende perekondade peale. 200 000 hektarit metsa on Edela-Prantsusmaal hävinud.

Tegelikult laastas see torm 60% Landes'i metsast. 1,7 miljonit elamist oli tormi tipphetkel elektrita ja neist 3200 on Landes'is endiselt elektrita. Tuhandel olid telefoniliinid tummad ja ka veevarustus katkenud. Mitmed teed on endiselt läbimatud takistuste tõttu, nagu murdunud puud, elektriliinid, üleujutused ja varingud. Teenistused üritavad kõike võimalikult kiiresti taastada.

Kuigi olen rahul, et Prantsuse valitsus on ametlikult kohustunud esitama taotluse, nii et Prantsusmaa kannatanud piirkonnad võivad saada sellest fondist toetust, siis taunin asjaolu, et eesistujariik Prantsusmaa ei pidanud vajalikuks nõuda tungivalt selle fondi läbivaatamist.

See fond, nagu teie, lugupeetud volinik, ütlesite ja nagu ütlesid minu kolleegid, on ministrite nõukogu poolt endiselt blokeeritud. Mis puutub Euroopa Parlamenti, siis on siin tegemist mis tahes suure looduskatastroofi hüvitamisega, mis põhjustab tõsist kahju elanikkonnale ja keskkonnale, nagu üleujutused, tulekahjud ja põuad. Ent me muutume põhjalikumaks, hõlmates ka inimese põhjustatud nähtused, näiteks terrorirünnakute tekitatud kahju.

Euroopa Parlament on teatanud ka, et ta on abi andmise künnise alandamise poolt. Kui me nüüd arutleme, kas see solidaarsusfond toimib kannatanud piirkondade heaks, siis võime avastada, et riskime sattuda allapoole kahju künnist. Ent praegu on tegemist olukorraga, mis mõjutas lõppkokkuvõttes mitut riiki. Seetõttu arvan, et ka see künnis tuleks üle vaadata, et näidata, et Euroopa solidaarsus saab tegelikult eksisteerida.

Nagu teie, lugupeetud volinik, ütlesite ja minu kolleegid rõhutasid, korduvad seda laadi sündmused kliimamuutuse mõjude tõttu. Komisjon on juba teatanud kliimamuutusega kohanemise teatisest.

Alates nüüdsest on oluline, et solidaarsusfond oleks tõeline Euroopa vahend kodanike kaitsmiseks. On aeg, et Euroopa näitaks, et traagilistes olukordades ta olemas, et oma kodanikke kaitsta.

Gilles Savary (PSE). – (FR) Proua juhataja, esiteks sooviksin ka mina muidugi avaldada kaastunnet ja väljendada toetust esiteks nendele peredele, kes leinavad, ning kõigile neile, kes on ohvrid, eelkõige paljudele, kes on teenustest ära lõigatud ja kellel täna ei ole endiselt elektrit, vett või muid kommunaalteenuseid.

Lugupeetud volinik, kuulasin teie lubadust meile – ja ma arvan, et teil oli õigus – et kriisiennetusmeetmeid konsolideeritakse, aga tänaõhtune küsimus, kui võin nii öelda, on hiljutise kriisi hüvitamine.

See oli kolmas katastroofiline torm 20 aasta jooksul. Esimene, nagu mäletate, oli 1988. aasta juulis Bretagne'is. Sellele tormile kuulub endiselt tuulekiiruse rekord: üle 250 km/h. Teine enneolematu ulatusega torm oli 27. detsembril 1999. See laastas esmakordselt suure osa meie metsadest. Kolmas torm oli 24. jaanuaril 2009. Mäletan seda seetõttu, et elan Gironde'is väga lähedal Gironde'i metsadele.

Esimene asi, mida peame tegema, on küsida endalt, milline võiks olla Euroopa Liidu lisandväärtus. Metsanduses on olukord katastroofiline ning meid ähvardab see, et metsaülemad on lõpetanud metsaistutamise, mis tähendab minu arvates, et osad neist leiavad, et see elukutse ei ole enam jätkusuutlik.

Seetõttu peame kehtestama plaani ning mina olen nende hulgas, kes olid valmis, juba ligikaudu 10 aasta eest, kaaluma ühist kriisikorraldust, nii et saame müüa kogu puidu, mida praegu on viidud turule suhteliselt tahtmatult, hinda mõjutamata: me saaksime seda teha, blokeerides tarned teistest Euroopa piirkondadest, rahastades transporti ja tagades, et see maa istutatakse uuesti väga kiiresti täis; arvan, et vastasel korral hakatakse sellega spekulierima või jäetakse see lausa unarusse. See on probleem, mis pakub Euroopa Liidule otsest huvi.

Teiseks mõtlen ka austriaasvatavate peale. Praegu on see eluala suures kitsikuses. Valdikond oli hädas juba 2002. aastal pärast üht teist katastroofi, mis ei olnud sugugi looduslik, see tähendab pärast Prestige'i uppumist, ning praegu on Arcachoni basseini austriaasvatavad kaotamas lootust, et suudavad taas jalule tõusta.

Lõpetuseks sooviksin, et hakataks kasutama Euroopa Liidu solidaarsusfondi. Ilmselgelt tunnen kaasa sellele, millele proua Laperrouze viitas. Täna ei ole nõukogu siin. See ei põhjusta mingit kahju, aga ma arvan, et see valmistab äärmiselt suurt pettumust, et ta on keeldunud muutmast eeskirja ja et seda fondi on täna nii keeruline kasutusse võtta.

Kusjuures küsin teilt, kas Prantsuse valitsus ise on seda kasutanud. Olen nende hulgas, kes soovivad näha, et ta seda teeb, kuna usun, et paar kuud enne valimisi on väga oluline, et meie kodanikud teaksid, et Euroopa solidaarsus on olemas ja Euroopas ei valitse vaid turg.

Rosa Miguélez Ramos (PSE). – (ES) Proua juhataja, lugupeetud volinik, 23. jaanuaril olin Galicias, kui minu piirkonda tabas tuul kiirusega ligikaudu 200 km tunnis: lugupeetud volinik, hävis üle 40 000 hektari metsa.

Galicia on kõige tihedamalt metsaga asustatud piirkond Euroopa Liidus. Pärast tormi olid sajad tuhanded puud murtud, teed olid blokeeritud ja rohkem kui 500 km kõrge- ja madalpinge elektriliine olid maha langenud ning neid ei ole siiani täielikult parandatud.

Üle 300 000 abonendi, sealhulgas mina, kannatasid elektrikatkestuste käes, mõnel juhul mitu päeva, samuti telefoniteenuse puudumise pärast.

Torm põhjustas vigastusi ja kahjustas ulatuslikult elamuid, infrastruktuuri, talusid, ettevõtteid, tehaseid, spordihooneid, samuti avalikke ja munitsipaalhooneid.

Galicia valitsuse reaktsioon ajaloo karmimale tormile oli anda 17 miljonit eurot abi, mis tuli kiirelt kinnitada esialgseks hüvitiseks kannatanutele ning kahju heastamise toetamiseks.

Nagu teame ja nagu on siin öeldud, taotlesid 26. jaanuaril kõige rohkem kannatanud liikmesriigid, Prantsusmaa ja Hispaania, tormi põhjustatud kahjude jaoks Euroopalt abi. Kuna kahju, mida kannatasime, võib praeguse solidaarsusfondi määruse tingimuste alusel määratleda kui erakorralist katastroofi, teatasid nende kahe liikmesriigi valitsused, et nad on alustanud tööd fondilt abi taotlemiseks.

Ent taas kord näeme, lugupeetud volinik, nagu ka hiljutiste üleujutuste puhul Rumeenias, et määruse nõuded on nii piiravad, et tegelikkuses takistavad need seda katastroofi raskena käsitlemast.

Sooviksin tuletada meelde, nagu teie ja teised parlamendiliikmed juba tegite, et komisjon esitas oma ettepaneku 2005. aastal ning parlament avaldas oma fondi määruse reformi pooldava arvamuse 2006. aastal. Alates sellest ajast on küsimust blokeerinud nõukogu, kes on viivitanud kavandatud reformiga üle kahe aasta.

Kõigil neil põhjustel, lugupeetud volinik, ning arvestades, et need asjaolud on erakorralised ja katastroof on avaldanud tõsiseid tagasilööke elamistingimustele ja majandusstabiilsusele kannatanud piirkondades, paluksin teil käivitada fond, tõestamaks solidaarsust asjaomaste liikmesriikidega ja eelkõige mõjutatud kodanikega. Neile tuleks anda finantsabi, kuna usun, et ehkki asjaomane summa ei ole nii suur, oleks see otsene ja hädavajalik Euroopa solidaarsuse väljendus.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (RO) Esiteks sooviksin avaldada oma toetust peredele, kes on selle katastroofi tagajärjel kannatanud. Ma nägin koos kõigi teistega, milliseid dramaatilisi tagajärgi tõi kaasa torm Klaus. Samuti vaatasin esimesi sekkumispüüdlusi sündmuskohal, mille tegid kannatanud riigid, samuti teised Euroopa riigid.

Kuna oleme rääkinud enamasti mõjudest ja abifondidest, siis sooviksin küsida komisjonilt ka eriprojektide kohta, millega suudetaks tegelikult rakendada ennetusmehhanisme selliste vahejuhtumite puhuks, nii et vähemalt tulevikus ei pea me enam inimesi kaotama.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, sooviksin samuti avaldada kaastunnet, nagu on teinud teised täna õhtul, peredele, kes on selle tormi tõttu sügavalt ja kurvalt kannatanud, ning väljendada oma toetust üleskutsetele saavutada suurem paindlikkus solidaarsusfondis.

Ent on ka laiem küsimus, millele sooviksin teie tähelepanu juhtida. See ei ole nii tõsine küsimus kui see, mida te siin arutate, aga kõigis liikmesriikides on aeg-ajalt loodusõnnetusi ning ma mõtlen maakondi, mida ma esindan – Offaly, Laois ja Louth – kus leidsid aset väga ebatavalised ja ebasesoonsed üleujutused. Nende tõttu kannatas tugevalt väike arv perekondi, mitte piisav arv, et keegi märkaks, aga nad kannatavad tõsiste tagajärgede käes. Võib-olla peame üritama saada rahastamist maaelu arengu või ühise põllumajanduspoliitika alusel ning looma raskuste fondi, et abistada selliste juhtumite puhul, mis toimuvad ja mille puhul vajatakse abi.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Proua juhataja, volinik mainis oma avakõnes mitmeid katastroofe, nende hulgas Prantsusmaa kuumalainet mitu aastat tagasi, mis nõudis 12 000–14 000 inimelu. Kuumutamaks selle kohta väärarvamused – see ei olnud torm ega äkkuputus ega mingi muu looduskatastroof. See kuumalaine kestis viis-kuus nädalat ja surmajuhtumid leidsid samuti aset viie kuni kuue nädala jooksul. Peaaegu kõik hukkunud olid kas puudega inimesed või eakad ning inimesed hooldekodudes või hoolekandeesutustes või asendushooldusel sel ajal, kui nende pered olid puhkusel. Prantsuse valitsus ei kutsunud perekondi ega töötajaid puhkuselt tagasi, samuti ei kutsunud ta appi sõjaväge ega muid päästeteenistusi. Ta lihtsalt lasi inimestel nädalate kaupa surra.

Olen rääkinud paljudele inimestele Prantsusmaal sellest juhtumist, kuna olen seotud komisjoni rahastatud projektiga, mis tegeleb puudega inimeste katastroofidest päästmisega. See oli skandaal ning selline skandaal, mida keegi ei ole õigesti nimetanud ega kindlaks määranud. Paluksin komisjonil uurida seda kuumalainet, uurida surmajuhtumite arvu ja mõista, et Prantsusmaa ei teinud sel puhul midagi, ja ometigi, kui saabus sügis ja kõik need inimesed olid maha maetud, oli Prantsusmaa sotsiaalteenuste registris 14 000 inimest vähem.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, ütlesin, et me kõik oleme vahetevahel kogenud keskkonna-, loodus- või inimese põhjustatud katastroofe oma riigis. Seetõttu jagan täielikult teie tundeid ja muresid.

Solidaarsusfond on siiani pakkunud abi 20 liikmesriigile, sealhulgas neli korda Prantsusmaale, lisaks Saksamaale, Kreekale, Küprosele, Portugalile ja paljudele teistele – kokku 20 riigile – aga ma tean ja jagan teie seisukohta, et peaksime oma tegevust parandama. Peaksime muutma selle veelgi otstarbekamaks ja andma liikmesriikidele rohkem abi. Me jätkame oma pingutusi, et nõukogu need parandused heaks kiidaks. Olen rõõmus, et meil on Euroopa Parlamendi heakskiit sellele ning teie toetus aitab palju meie püüdlusi.

Nagu ütlesin oma sissejuhatuses, on komisjon täielikult pühendunud Prantsusmaa ja Hispaania abistamisele, keda tabas talvetorm Klaus, ning suunab kõik asjakohased Euroopa vahendid selleks, et väljendada Euroopa solidaarsust nendega. Komisjon on valmis kaaluma solidaarsusfondi kasutussevõtmise võimalust, aga esimese sammuna vajame selleks Prantsusmaa ja Hispaania taotlust. Neil on 10 nädalat aega seda abi taotleda.

Minult küsiti, kas meil on varuks muid meetmeid, et parandada liikmesriikidega solidaarsuse väljendamise süsteemi looduskatastroofide puhul, ning seetõttu sooviksin mainida ka seda, et lisaks solidaarsusfondi läbivaatamisele on meil valmimas teatis, mille eesmärk on määrata kindlaks meetmed, mida võiks kasutada ühenduse strateegias looduslike ja inimese põhjustatud katastroofide ennetamiseks.

Kokkuvõtteks ütlen, et komisjoni seisukohast on solidaarsusfond juba väga kasulik vahend, aga muidugi on arenguruumi ning me jätkame oma pingutusi selles suunas.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Torm Klaus möllas Edela-Euroopas 23.–25. jaanuaril ja põhjustas suurt kahju. Tormi ajal ulatus tuuleilide kiirus kuni 194 kilomeetrini tunnis. Torm nõudis 18 inimelu Hispaanias, Prantsusmaal ja Saksamaal ning ohvrite arv oleks olnud veelgi suurem, kui ei oleks kasutatud varajase hoiatamise süsteemi.

Slovakkias jälgisime sügava kaastundega teleriekraanilt, kuidas kohutav tragöödia jõudis Sant Boi de Llobregati külla, kus neli last kaotas elu, kui spordihalli katus ära rebiti. Avaldan siirast kaastunnet kõigile pereliikme kaotanud perekondadele.

Solidaarsusfond on kasulik vahend. See loodi ELis pärast 2002. aasta augusti üleujutusi. Fondist saadav abi on mõeldud liikmesriikidele ja läbirääkijariikidele, kes on kannatanud suurte looduskatastroofide käes. Seda kohaldatakse katastroofide puhul, mille tekitatud kahju on hinnanguliselt rohkem kui 0,6% kannatanud riigi SKPst. Pärast 2004. aasta novembri tormi, mis hävitas 2,5 miljonit kuupmeetrit puitu, sai Slovakkia sellest fondist 5 667 578 eurot.

Katastroofide arv kasvab pidevalt kliimamuutuse tõttu Euroopas, sundides meid võtma vastu eeskirju, et tagada mitte üksnes kiire ja paindlik finantsabi vahetult pärast katastroofi, vaid ka ennetavate meetmete rakendamine erinevate looduskatastroofide vastu.

16. Tarvitatud PCBd sisaldavate õlide kasutamine toiduainete ümbertöötlemistehases Iirimaal (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus tarvitatud PCBd sisaldavate õlide kasutamise kohta toiduainete ümbertöötlemistehases Iirimaal.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjon on täiesti teadlik polüklooritud bifenüülide (PCBd) suurest ohust inimeste tervisele ja keskkonnale.

Sellised vahejuhtumid nagu 1999. aastal Belgias ja eelmisel aastal Iirimaal on taas näidanud, et isegi väike kogus PCBsid võib tekitada söödas ja toiduahelas tõsise saastumise.

Viimase kolmekümne aasta jooksul on EL kehtestanud õigusnorme, et vähendada PCBde ja dioksiinide sattumist keskkonda, eesmärgiga vähendada inimeste kokkupuudet sellega ning kaitsta inimeste tervist ja keskkonda.

Ent kuna PCBsid sisaldavatel seadmetel on tavapäraselt pikk kasutusiga, siis isegi pärast PCBde keelamist 1985. aastal on suured kogused endiselt kasutuses ning need on üheks võimalikuks inimesega kokkupuutumise allikaks.

Eelkõige on PCBde kõrvaldamist käsitlevas direktiivis, 1996. aasta septembri direktiivis 96/59/EÜ nähtud ette asjakohased vahendid, et tagada PCBsid sisaldavate seadmete ja jäätmete kõrvaldamine nii kiiresti kui võimalik ning suurte seadmete kõrvaldamine 2010. aasta lõpuks.

Ent selle õigusakti täielikus rakendamises esinevad siiski suured lüngad. Komisjon pidi enamiku liikmesriikide vastu käivitama rikkumismenetluse seoses kohustusega koostada suurte PCBd sisaldavate seadmete inventarinimekirjad ja PCBde kõrvaldamise kavad.

Nende rikkumismenetluste tulemusena on üldine olukord paranenud. Praegu on vaid kaks sellist juhtumit lahendamisel, aga need lõpetatakse peagi.

Kõik liikmesriigid on edastanud oma saastest vabastamise ja/või inventarinimekirjadesse kantud seadmete ja neis sisalduvate PCBde kõrvaldamise kavad ning selliste seadmete kogumise ja hilisema kõrvaldamise kavad, mis sisaldavad vähem kui viis kuupdetsimeetrit PCBsid (nagu on nõutud direktiivi artiklis 11).

Sellegipoolest on vaja lisapingutusi. Selleks et tagada PCBde kõrvaldamise kavade tõhusus, peavad liikmesriigid veelgi parandama PCBsid käsitlevate kehtivate õigusaktide ja Euroopa üldiste jäätmeõigusnormide rakendamist.

Komisjon pöörab aina rohkem tähelepanu ELi jäätmeõigusnormide nõuetekohasele rakendamisele ning toetab aktiivselt liikmesriike nende riiklike jäätmeõigusnormide rakendamise parandamisel.

Söödahügieeni määruses nr 183/2005 on sätestatud söödahügieeni miinimumnõuded, mida kohaldatakse alates sööda esmatootmisest (põllumajandusettevõtte tasandil) kogu tootmise, töötlemise ja turustamise jooksul kuni loomade söötmiseni.

Söödakäitlejad peaksid kehtestama, rakendama ja hoidma jõus menetlusi, mis põhinevad HACCP põhimõtetel. See tähendab kriitiliste kontrollpunktide kindlaksmääramist ja muu hulgas võimaliku keemilise saastumise tuvastamist, kui söödamaterjalide kuivatamiseks kasutatakse otsest kuumutamist.

Nende nõuete täitmise eest vastutavad söödakäitlejad, kuigi söödakäitlejate kehtestatud meetmete piisavust peavad kontrollima liikmesriikide pädevad asutused. Enamikul juhtudel tuleb seda teha kohapealse kontrolli kaudu.

Lisaks sellele nõuavad toidu ja sööda ametliku kontrolli määruses sätestatud ametlike kontrollide korraldamise üldpõhimõtted, et liikmesriigid tagaksid, et kontrollid viiakse läbi korrapäraselt, riskile tuginedes ja nõuetekohase sagedusega. Need ametlikud kontrollid peavad hõlmama söödaettevõtete kontrollimist.

Komisjoni roll on sätestatud toidu ja sööda ametliku kontrolli määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 45. Komisjoni eksperdid viivad liikmesriikides läbi pädevate asutuste auditeid, et teha kindlaks, kas kontrollid toimuvad kooskõlas ühenduse õigusega.

Iirimaal viidi selle artikli kohane üldine audit läbi 2008. aastal mitmes sektoris ning lähiajal avaldatakse aruanne. Auditeeritavate asutuste loetelu otsustatakse riiklike pädevate asutuste ja Toidu- ja Veterinaarameti audiitorite poolt ühiselt.

Küsimuses nimetatud tehas ei olnud üks neist, mida 2008. aasta üldise auditi käigus kontrollima oleks pidanud.

Iirimaa dioksiinidega saastumise juhtumi puhul leiti, et saasteallikaks oli loomasöödana kasutatav saastatud leivasegu. Leivasegu toodeti pagaritööstuse jäätmetest (vanad küpsised), mida kuivatatakse otsese kuumutamise teel. Otsesel kuumutamisel on põlemisgaasid otseses kokkupuutes kuivatatava söödamaterjaliga. Kasutatav kütus oli ilmselt saastatud PCB trafoõliga. Eri osaliste vastutus, alates leivasegu tootjast kuni kütusetarnijani ja nii edasi, määratakse kindlaks käimasoleva õigusliku uurimise käigus.

Sooviksin rõhutada, et on ülimalt tähtis võtta vastu ulatuslik lähenemisviis riskide liigitamiseks, mis hõlmab võimalikke riske, mis on seotud mitte üksnes saabuva materjali laadiga, käesoleval juhul leivaseguga, vaid ka protsessi endaga.

Mairead McGuinness, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Proua juhataja, sooviksin tänada komisjoni väga üksikasjaliku avalduse eest sel teemal.

Ma arvan, et põhjus, miks täna õhtul seda arutame, on see, et soovime sellest õppida ja tagada, et see ei korduks. Keeruline on see, et 1999. aastal, kui avastasime probleemi Belgias, siis arvasime, et oleme muutnud oma eeskirjad piisavalt rangeks, et ei toimuks järgmist vahejuhtumit. Ent nüüd oleme selles olukorras ja teame, millised on süsteemi läbikukkumise tagajärjed, mitte vaid rahalises mõttes – kuigi see on äärmiselt oluline Euroopa Liidu, Iiri rahandusministri, maksumaksjate jaoks – vaid seoses tarbijate usalduse kaotusega ja üldise kahjuga Iiri toiduainete tootmise sektorile eri turgudel.

Olen rõõmus, et oleme nüüd edusamme teinud ja taastame oma nime rahvusvahelisel turul, aga olen ka täiesti teadlik, et kogu Euroopa Liidu põllumajandustootjatel on samuti Iirimaa raskuste tõttu probleeme. Seepärast arvan, et tänane arutelu ei puuduta vaid Iirimaad. Minu arvates on teie avalduse põhjal selge, et see Iirimaal tekkinud probleem võib juhtuda ka teistes liikmesriikides. Seega arvan, et siit peaks seda arutelu alustama.

Teame, et see õli ei oleks pidanud sattuma loomade söödaahelasse. Püüame selgitada välja, kuidas see juhtus, ning – teil on õigus – see on piiriülese mõõtmega politiseiuurimise teema. Loodan, et me teeme kindlaks täpse sündmuse jada, nii et saame samasugused juhtumeid ära hoida.

Ent see tekitab ka teise küsimuse, millele te vihjasite, ning see küsimus, kuidas me käitleme toidujäätmeid või -üle jääke. Ümbertöötlemine on praegu nii-öelda oluline asi. Igaüks on selle poolt, kuna me kõik soovime olla keskkonnasõbralikud ja säästvad. Seega on siin kaks küsimust: esiteks õlide ümbertöötlemise küsimus – millele te vihjasite – ning ma arvan, et see nõuab rohkem tähelepanu mitte üksnes seoses PCBdega, vaid üldisemalt seoses tarvitatud õlide kogumise, turustamise, käitlemise ja muu kasutamisega, kuigi ilmselgelt valmistavad PCBd erilist muret.

Mis puutub toiduülejääkidesse – või toidujäätmetesse, nagu neid vahel kutsutakse –, siis minu arvates on asjakohane, et me kasutame neid loomade söödaahelas, aga soovin öelda väga selgelt, et kui me ei suuda tagada nende ohutust ja seda, kuidas neid töödeldakse ja käideldakse, siis kardan, et peame hakkama neid toidu- ja söödaahelas keelama.

Ma ei soovi, et see juhtuks, aga samuti ei soovi ma Iirimaal toimunu kordumist ja sellega kaasnevaid tagajärgi. Meie soovime, et neid toiduülejääke või -jätmeid kasutataks, sest need on kvaliteetsed ja mitte seetõttu, et loomade söödaahel on nende prügimägi – ma arvan, et see on tähtis punkt.

Me peame väga avameelselt rääkima ka tervest loomasöödade segamise teemast. Põllumajandustootjad eelistavad osta söödatooraineid ja segada oma ratsioonid ise ning üldiselt teevad seda suuremad põllumajandustootjad. See on asjakohane, kui meil on range kontroll selle üle. Ma saan aru, et viiakse läbi korrapäraseid kontrolle, aga käesoleval juhul esines sellel turul ilmselgelt mõningaid lünki. Tõepoolest – need põllumajandustootjad, kes tabati ja kes kannatasid tagajärgede käes, kuna nad kasutasid seda toodet, ütlesid mulle: „Miks ei tulnud keegi ega kontrollinud, mis tooted meile saabuvad?“.

Reguleerimise puhul ma usun, et litsentseeritud loomasöödakäitlejate üle – Euroopa Liidu segajäätmesööda tööstuses – kehtib väga range kontroll ning see kehtestati varasemate tavade rangemaks muutmise vajaduse tõttu.

Mul on tunne, et liikmesriikides me reguleerime seaduste täitmist suhteliselt rangelt ega jäta väljavaateid võimalikuks mittetäitmiseks. Me ei välju raamidest. Võib-olla esineb tendents, et kui paberites on kõik õigesti ja lahtrid on märgistatud, siis paneme teema lukku ega süvene sellesse rohkem.

Ma arvan, et peaksime reguleerimise läbi vaatama. Me vaatame selle läbi finantssektoris ja peame selle läbi vaatama ka toiduainete sektoris. Samuti arvan, et põllumajandusettevõtte tasandil peetakse kontrollijaid vahetevahel ettevõttesse saabuvateks pahadeks vaimudeks. Miks põllumajandustootjad ei soovi kontrollijaid, kuigi näevad neid oma ettevõtete kaitsjana?

Ma arvan, et me peame selle kogemuse põhjal muutma suhtumist kogu toiduahelas. Mul on väga hea meel Iirimaa põllumajandustootjate ühenduse teate üle, et nad kavatsevad luua toiduainete rakkerühma. On ülim aeg, et põllumajandustootjad võtaksid mõningase kontrolli toiduahela üle, mille esimene aste nad on.

Lõpetuseks ütlen, et odavate söödatoorainete teema ei ole praegu arutusel, aga surve tootjatele toota aina odavamalt on selle teema osa ja seda tuleb käsitleda.

Proinsias De Rossa, fraktsiooni PSE nimel. – Proua juhataja, mul on mitu punkti, mida seoses selle teemaga arutada, ning muidugi ei ole ma eriti nõus sellega, mida ütles proua McGuinness sõnadega „see ei puuduta Iirimaad“. Muidugi puudutab see Iirimaad. See on kõige hiljutisem skandaal seoses toiduriskidega.

Inimeste tervise kaitse peab olema sel teemal esmane mure ning me räägime siin 1996. aasta direktiivi rakendamisest. Jah, kahjuks oli Iirimaa üks neist liikmesriikidest, keda pidi õiguslike meetmete ähvardustega sundima seda direktiivi tegelikult rakendama viis aastat hiljem, 2001. aastal. Muidugi on selle rakendamise protsess, nagu selgub, endiselt käimas ning kontrollimenetlused selle järgimise tagamiseks tunduvad olevat üsna nõrgad. Arvestades seda, mida saan aru sel teemal loetu põhjal, on üks üllatavaid asju teabe puudumine selle kohta, mis täpselt sel konkreetsel juhul seoses sealihaga saastamisega toimus. Selgub, et asjaomast teha, kes sööda tootis, ei ole mõnda aega kontrollitud.

Samuti pean ütleva – ning olen kindel, et valitsus üllatuks, kuuldes mind seda ütlemas –, et ma arvan, et tehti õige otsus, piirates viivitamata sealihaga turustamist ja tõepoolest kõrvaldades sealihaga poelettideid. Muidugi see solvas mitmeid süütuid ja õigusnorme täitvaid tootjaid, lihatöötlejaid ja teisi isikuid: 90% või rohkem toodetest ei ole üldse saastatud. Asjaomane tehas tarnis üksnes ligi kümnele ettevõttele, seega oli see väga ulatuslik liigutus, aga see oli õige liigutus. Kõige tähtsam on, et me püüdleme selle poole ja tagame, et üldsus ja tarbija saavad olla kindlad, et toit, mida nad selvehallidest ja oma kohalikest kauplustest ostavad, on söömiseks ohutu. Kui me ei võta viivitamatuid ja rangeid meetmeid, et seda tagada, siis ma arvan, et me ei suuda oma kohust täita.

Mul on volinikule kaks küsimust. Üks on see, nagu ma ütlen, et me räägime siin 1996. aasta direktiivi rakendamisest. Kas nüüd ei ole argumenti, et see direktiiv läbi vaadata? Kas selles direktiivis sätestatud normid ei ole praegu piisavad või ebapiisavad? Kas me ei peaks suhtuma tõsisemalt sellesse, et need PCBd ringlusest kõrvaldada palju kiiremini kui ette nähtud, eelkõige seetõttu, et mitu liikmesriiki viivitas direktiivi tegeliku rakendamisega?

Minu teine küsimus on seotud juhtimiskavaga, mida Iirimaa keskkonnakaitseamet hilinenult 2008. aastal kehtestab, kui ta räägib tegevusjuhiseid, mida see kava samuti hõlmab, PCBde ja PCBsid sisaldavate seadmete siseseks haldamiseks. Soovin teada seda, kas tegevusjuhise on tegelikult direktiiviga kooskõlas. Kas me ei peaks taotlema eeskirjade rangemat kohaldamist seoses PCBde haldamisega? Ma ei ole selle poolt, et süüdistada igati, kes siin või seal eeskirju rikub, aga ma arvan, et kui on tegemist toiduohutusega, siis tuleks kriminaalkorras karistada neid, kes hoolimatult oma olukorda kuritarvitavad.

Liam Aylward, fraktsiooni UEN nimel. – Proua juhataja, Iiri sealihatööstusel on Iirimaa põllumajandusliku toidutööstuse sektoris tähtis roll. Selle tööstusharu väärtus on ligikaudu üks miljard eurot ning see vastutab otse ja kaudselt 10 000 inimese töökoha eest.

Arvestades praegust majanduskeskkonna halvenemist ja toiduainete hindade tõusu, on väga tähtis, et me anname Iirimaa endast parima, et kaitsta Iirimaa sealihasektorit, mis tegutseb kõrgeimate Euroopa Liidu ja rahvusvaheliste normide kohaselt.

See, et riikliku jääkainete seire programmi alusel avastati searasva proovis miinimummäära ületav dioksiinitase, võimaldas kiiresti teha kindlaks saasteallika kuni kindla söödatootmistehaseni väljaselgitamiseni. Kuigi meie toidu saastamine on igal juhul kahetsusväärne, siis näitab see vahejuhtum väga kõrget toiduohutuse kontrolli taset, mille Iiri ametiasutused on kehtestanud, et tagada toiduahela terviklikkus. Teisisõnu need kontrollid toimisid.

Seetõttu sooviksin avaldada tunnustust Iirimaa valitsuse ja põllumajandusministeeriumi pädevusele ja kiiretele meetmetele, arvestades kogu toodangu turult tagasivõtmise otsust. See võeti Euroopa ja rahvusvahelistel turgudel ning kindlasti ka Euroopa Komisjonis väga hästi vastu. See näitas, kui tõsiselt meie riik suhtub

toiduohutuse küsimustesse, ning aitas hoida kodu- ja välismaal meie kui kvaliteetseid toiduaineid tootva riigi mainet.

Iirimaa tarbijad jätkasid sealiha ostmist, kui see saabus poelettidele, ning kiiresti taastus kauplemine ka enamikul Euroopa ja rahvusvahelistel turgudel. Ilmselt tuleb teha lisatööd, et taastada kauplemine täielikult, näiteks korraldada ulatuslikumaid turunduskampaaniaid ja nii edasi.

Sooviksin tunnustada Oireachtase põllumajanduskomisjoni tema põhjaliku uurimise eest dioksiinide vahejuhtumi puhul, mis hõlmas mitmeid ärakuulamisi, millesse olid kaasatud ministeeriumid, riigiasutused ja sealihatööstuse esindajad. Samuti olen rõõmus, et põllumajandusministeerium viib läbi täiendava uurimise Euroopa ringkondades väga tuntud isiku, professor Patrick Walli juhtimisel.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Proua juhataja, lugupeetud volinik, Iirimaa see juhtum vähemalt avastati kontrollide abil. Kümme aastat tagasi Belgias tulid juhtumid väga kiirelt. Mõlemal juhul kuuleme, et juhtus õnnetus, aga neid õnnetusi ei ole tõendatud. Pärast 10 aastat on juhtum Belgias nüüd lõpetatud. Üht isikut karistati tingimisi ühe ja poole aasta pikkuse katseajaga. Ent see, kuidas aine sattus toodetesse, ei ole selge. Seetõttu peame jätkuvalt eeldama, et toksilised ained olid meelega sisse segatud ja et sööta kasutati kõrvaldamiskuludel kokku hoidmiseks. Seega õli lahjendatakse ja lisatakse söödale. Mõlemal juhul oli tegemist trafoõliga.

Seni kuni neid õnnetusi ei ole lahti seletatud ja jääb tõendamata, et see oli tõepoolest põletamise tulemus, tuleb ka Iirimaa eeldada, et pandi toime kuritegu, mille käigus segati juurde toksilisi aineid, nimelt PCBsid. See tähendab, et peame suurendama kontrollide sagedust, et kurjategijad ei keskenduks sellistele söötadele, arvates, et see on lihtne viis kulusid kokku hoida.

Seetõttu on avalik deklaratsioon, mille siin homme vastu võtame, täiendav võimalus mitte koondada rohkem tähelepanu kurjategijate pingutustele, vaid suurendada kontrollide sagedust. Riske ei tohi pealegi määrata kindlaks üksnes selle põhjal, millised tehased on seotud, vaid ka seoses sellega, kes neid tehaseid juhib ja millistest kahtlastest allikatest see õli saadakse. Me teame, kellega meil siin tegemist on, ning institutsioonid peavad seega olema kontrollide puhul teadlikud, et nad kujutavad suuremat riski ja tuleb seetõttu allutada rangemale kontrollile.

Bairbre de Brún, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (GA) Vahejuhtum, mille puhul oli tegemist kõrge dioksiinitasemega Iirimaa tehastes, tekitab suuri majandusraskusi põhja- ja lõunapoolsetele põllumajandustootjatele. See on halb uudis praeguses keerulises majanduskliimas. Kuna tegutseti nii kiiresti, siis saab turul väita, et Iirimaa sealiha on ohutu. Olgu kuidas on, aga ei tohiks eeldada, et kannatanud isikud tegeleksid nende tagajärgedega ise. Ma tean, et mõned neist majandusküsimustest on seotud teiste volinikega, aga oluline tõstatada järgmised teemad.

Iirimaa valitsuse poolt 2008. aasta detsembris välja kuulutatud sealiha turult tagasivõtmise kava eesmärk oli liri saastatud sealiha turult kõrvaldada. Olgu sellega kuidas on, ei ilmne, et selle kavaga nähakse ette 4000 saastatud sea saatmine Vioni sealiha töötlemise tehasesse Cookstownis minu valimisringkonnas Tyrone'i maakonnas ajavahemikul 1. septembrist kuni 6. detsembrini 2008.

Õnneks saame tingimusteta väita, et Iirimaa sealiha on täiesti ohutu. Kui sellel tehasel ei ole õigust saada hüvitist ELi toetuskava alusel, siis esineb tõsine oht, et ta ei suuda tegevust jätkata.

EL peab tagama, et seda töötlemistehast ei jäeta 4000 saastatud sea vastuvõtmise tagajärgedega tegelema.

Kui tal ei ole õigust saada hüvitist komisjoni ja Iirimaa valitsuse vahel kokkulepitud sealiha turult tagasivõtmise kava alusel, siis tuleb samalaadne kava leppida kokku komisjoni ja põllumajandus- ja maaelu arengu ministeeriumi vahel assamblees Belfastis.

Solidaarsuse vaimus peaks Euroopa Liit kiitma heaks hüvitise kaasrahastamise nende jaoks, keda see on mõjutanud. 2009. aasta tuleb kõigile keeruline – ärgem unustagem äärmiselt erandlikke asjaolusid, mis jätsid paljud inimesed toiduainete sektoris kimbatusse, mida nad ei tekitanud.

Belfasti assamblee ja Iirimaa valitsuse ministrid esitavad varsti kogu saart hõlmava loomatervishoiu strateegia.

Meil peab olema kogu Iirimaa hõlmav lähenemisviis, mis ulatub loomatervishoiust kaugemale ja sisaldab ühtest õiguslikku lähenemisviisi kogu saarel. See tähendab, et ELi määrusi tuleks hallata ja rakendada kogu saarel ühtmoodi. Iga Iirimaa põllumajandustootja peaks sellisest olukorrast kasu lõikama ning dubleerimise puudumine suurendaks ELi määruste jälgimise tõhusust.

Kathy Sinnott, *fraktsiooni IND/DEM nimel* – Härra juhataja, minu kolleeg mainis kahtlasi kanaleid, mille kaudu PCBd sattusid Iirimaa toiduahelasse. Ma arvan, et asi võib olla hullem, kui vaatame PCBde ajalugu. Polüklooritud bifenüülid pärinevad ligikaudu 100 aasta tagant. Need on inimese loodud ja päris algusest saadik oli selge, et need on väga ohtlikud.

Neid kasutati mitu aastat kondensaatorites, hüdraulilistes kütustes, puitpõranda viimistlusmaterjalides: on selge, et selliseid asju me toiduahelasse ei soovi. Aga enam-vähem alates 1900ndate algusest kuni 1966. aastani, kui Rootsi teadlane tõestas tegelikult nende ohtlikkust, suhtusid inimesed teisiti ning lubasid neid kasutada, ehkki ikka ja jälle juhtus arvukaid tööstusõnnetusi.

Aga isegi siis, kui teaduslik tõestus oli olemas, keelati PCBd avalikes kohtades alles 1970. aastatel – 1972. aastal – ja ka seejärel lubati neid endiselt kasutada kuni täieliku keeluni alles 2000. aastal. Seega on endiselt kasutuses hulgaliselt PCBsid ning me lõpetasime nende kasutamise alles ligikaudu 100 aastat pärast probleemist teada saamist.

Seega vaatamata komisjoni 1996. aasta direktiivile, mis nõudis PCBde kõrvaldamist, leiame neid ikka ja jälle, näiteks Belgias ja viimati Iirimaa.

Aga ma avastasin, et üks asi ajas inimesed Iirimaa päris segadusse. Mäletan, et käisin tol perioodil lihamüüja juures ning ta lihtsalt ei mõistnud. Ta ütles, et oleme kehtestanud nii ulatusliku jälgitavuse. Me teame täpselt, kust näiteks üks muna pärineb, millisel päeval see muneti ning, kui tahame veelgi kaevuda, siis saame täpselt teada, millises põllumajandusettevõttes ja nii edasi. Ent siiski, isegi kui teadsime PCBde allikat, siis see lihamüüja, kes hangib kogu oma sealiha ise, kellel olid kõik koodnumbrid jne, oli siiski sunnitud sealiha ära viskama ja hävitama.

Ma ei mõista, kuidas see juhtus, kuna oleme keskkonnakomisjonis tõesti palju tööd teinud; olete teinud palju tööd, et tagada jälgitavus, aga kui mäng algas, siis neid süsteeme ei kasutatud. Võib-olla neid kasutati, et leida põllumajandustootjad, aga neid ei kasutatud, et süütime inimeste nimi puhtaks pesta ning see läks inimestele maksma määratult palju – minu riigile läks see maksma oluliselt rohkem, kuna ei mustatud üksnes kindlaid tarneahelaid, vaid kogu riiki.

Esineb segadus ka muudes asjades. Räägime praegu PCBdest ja dioksiinidest ning see on õige, aga kas meil kulub veel 100 aastat, enne kui saame aru dioksiinide ja põletamise seosest? See on asi, mida ma samuti üritan pidevalt teha, nimelt hoida põletamisest tulenevaid dioksiine toiduahelast eemal.

Jim Allister (NI). – Proua juhataja, mitmed põllumajandustootjad ja üks töötlemisettevõte minu valimisringkonnas kannatavad miljoneid naelasi kahju kellegi teise süü tõttu, kuna heas usus ostetud saastatud sööt tarniti söödatehasest, kus esines raske hooletus headele tavadele vaatamata. Ei tule üllatusena, et kannatanud valijad on väga vihased.

Mul on volinikule palju küsimusi. Kui neile ei vastata täna, siis sooviksin, et neile vastatakse kirjalikult, kui see on võimalik.

Esiteks, kuidas on süüdistatav sööda ümbertöötlemistehas ELi määruseid varem täitnud? Kas ta tegutses omapead, nagu on arvatud?

Teiseks, kas Millstreamil oli luba kasutada kõnealust õli? Kui ei, siis kas ei olnud liikmesriigi kohustus tagada, et selline oluline reguleerivate nõuete eiramine avastatakse ja sellega tegeletakse?

Kolmandaks, kas Millstream rakendas HACCP-i põhinevat riskianalüüsi ja enesekontrolli kava, mida nõutakse toiduhügieeni määrusega?

Neljandaks, kas komisjon on rahul liikmesriigi poolt selle tehase ja tema toodangu suhtes kehtestatud kontrollide ja järelevalve taseme ja sagedusega, arvestades liikmesriigi kohustust järgida riskil põhinevat ametlikku kontrollikava? Kas see oli Iirimaa ametiasutuste poolne tegematajätmine söödaseaduse ja toiduohutuse nõuete rangel jõustamisel?

Viiendaks, minu valimisringkonnas peavad seaduslikud toiduainete tootjad järgima rangeid kontrolle ja norme kvaliteedi tagamise kavade alusel. Miks ei toimunud samaväärset kontrolli Millstreami ümbertöötlemistehases?

Kuuendaks, kas tugineti söödatehaste ohutuse enesertifitseerimisele ja kui see oli nii, siis miks – kuna see peaks olema lubatud üksnes väikeettevõtete puhul – oli lubatud seda seal kohaldada?

Lõpetuseks tahaksin teada, milline on täpne õiguslik alus, mille põhjal komisjon otsustas teha suure väljamakse Iirimaaale, kuna esialgu ütles komisjoni kõneisik, et sellist alust ei eksisteeri? Kas võetakse järelmeetmeid seoses rikkumisega, kui leitakse, et see liikmesriik rikkus oma nõudeid?

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) See on hea, et saame täna õhtul arutada, tuginedes deklaratsioonile, mille komisjon ja teie, lugupeetud volinik, tegite seoses tarvitatud õlide kasutamisega söödatootmises Iirimaaal.

Sooviksin arutelu veidike laiendada, et öelda teile, et väga suur hulk liikmesriike, sealhulgas Rumeenia, millest ma kavatsen kõneleda, on sellest vahejuhtumist mõjutatud, või täpsemalt öeldes: vahejuhtum on mõjutanud lihatööstust, aga eelkõige tarbijaid. See mõjutas tööstust, mis on saanud suurt kahjumit väga lühikese aja jooksul, ning tarbijaid ajal, mil vähemalt Rumeenias on tavaliselt märkimisväärne sealihha tarbimine seoses jõulude pidamise traditsiooniga.

Üks asi, mis on äärmiselt hästi toiminud, on veterinaarasutuste teavitamine Euroopa kiirteavitamissüsteemi kaudu. Ent sellele meetmele vaatamata on kogu teave kadunud. Milline oli saastatud liha kogus, kus seda turustati ja kus on toiduained – need on küsimused, millele vastati osaliselt, kuigi osadel juhtudel ei antudki vastust. Milline on olnud selle mõju? Paaniline reaktsioon tarbijate hulgas ja tootjate ulatuslikud kahjumid, samuti vastutavate ametiasutuste suhteliselt kehv suutlikkus sellise vahejuhtumiga tõhusalt toime tulla.

Minu arvates on meil vähemalt kaks probleemi. Esimene on dioksiinisaaste tarvitatud õlide kasutamise tõttu, arvestades, et dioksiin on, nagu me kõik teame, aine, mis kujutab suurt ohtu, kuna see on inimorganismile väga toksiline isegi väga väikestes kogustes. Mida saame teha, et selline vahejuhtum ei korduks kunagi?

Teine probleem on: kuidas parandame liikmesriikide vastutavate asutuste suutlikkust sellistes ohtlikes olukordades reageerida ja meetmeid võtta?

Lõpetuseks loodan, et see arutelu annab meile mõned vastused, vähemalt neile kahele küsimusele.

Petya Stavreva (PPE-DE). – (BG) Härra juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, probleem seoses polüklooritud bifenüüli sisaldavate tarvitatud õlide kasutamisega toidujäätmete ümbertöötlemistehases on taas tõstatanud vajaduse tagada toiduohutus Euroopa Liidus.

Esiteks peame toonitama, et probleem ei tulene mõnest loomahaigusest, vaid Euroopa Liidus söödahügieeni ja ohutuse tagamiseks sätestatud meetmete ebapiisavast seirest. Kehtestatud kontrollidele vaatamata avastati kõrge dioksiinisisaldusega toidu, kui see oli jõudnud sealihasse. Loogiline küsimus on: miks see ei juhtunud varem?

Paljud Euroopa kodanikud küsivad täna, kas Euroopa Liidus on vajalikud õigusnormid, mis nõuaksid liikmesriikidelt nõuetekohase seire kohaldamist loomadele söödetava sööda ohutuse üle. Sellele küsimusele on vaja kiiret vastust, võttes arvesse asjaolu, et ohutusnormide mittekohaldamine kasvõi ainult ühes toiduainete töötlemise tehases võib olla saatustlike tagajärgedega ja tuua kaasa sadadesse miljonitesse eurodesse ulatuva kahju.

Sooviksin kutsuda Euroopa Komisjoni üles võtma vajalikud meetmed, et intensiivistada seiret, mis on Euroopa Liidu tarbijaohutuse kaitse poliitika lahutamatu osa. Kõrge toksiinisisaldusega sealihha jõudis Iirimaaalt ka Bulgaariasse ning paljudesse teistesse Euroopa riikidesse. Ent selliseid vahejuhtumeid ei tohi edaspidi lubada, kuna finants- ja sotsiaalkulud, mida pärast kandma peab, on liiga suured.

Lõpetuseks sooviksin avaldada tunnustust proua McGuinnessile seoses tema algatusega lasta seda küsimust komisjonil kontrollida.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, lugupeetud volinik, arutame täna PCBsid sisaldavate tarvitatud õlide kasutamist toiduainete ümbertöötlemistehases Iirimaaal. Homme arutame loomasööda turuleviimist ja kasutamist. Homme näeme, et oleme koos saavutanud juba mitmed tähtsad ja otstarbekad meetmed selles sektoris. Ent selles valdkonnas on endiselt probleeme. Seetõttu tuleb proua McGuinnessi viit küsimust, mille ta oma suulises küsimuses esitas, võtta tõsiselt ning neile tuleb anda tõsine vastus.

Lugupeetud volinik, teie ise rääkisite lünkadest, mis tuleb täita meie õigusnormide rakendamisel mitmes liikmesriigis. On tõsi, et kogu söödasektor on põhjalikult tõestanud oma usaldusväärsust viimastel aastatel, aga teatavad ettevõtted kas ei ole riskidest teadlikud või ei soovi neid näha. Lisaks tundub, et on endiselt väga palju arenguruumi mitmes liikmesriigis seoses kontrollimisega riskidele tuginedes.

Me kõik, Euroopa Parlament, kahanevas arvus põllumajandustootjad ja ka tarbijad – ootame ELi õigusnormide nõuetekohast kohaldamist koos sel eesmärgil tehtavate kontrollidega. Seetõttu usun, et tuleks vaadelda üldist toiduõigust, toidu- ja söödahügieeni ja litsentseerimistingimusi toidu ümbertöötlemistehastes.

Jah, me soovime kasutada toiduainete ülejääke. Vähemalt mina isiklikult sooviksin seda ning kõnealuseid toiduainete ülejääke ei tohiks hävitada. Ent tuleb tagada jälgitavus. Soovimatud ained ja tooted tuleb välistada turvalisel ja kontrollitud viisil. Kui söödaettevõtteid litsentseeritakse, siis tuleb tagada nende töötajate professionaalne pädevus toidu- ja söödaohutuse valdkonnas.

Sööt on toiduohutuse alus ning põllumajandustootjad peavad kindlustama, et tarbijatele saab tagada ohutu ja nõuetekohase toidu.

James Nicholson (PPE-DE). – Proua juhataja, kas võiksin esiteks avaldada heameelt võimaluse üle pidada seda arutelu. Põllumajandustootjatele on saanud selgeks, kui haavatavad nad on selle suhtes, mida teised teevad.

Nii juhtus Iiri Vabariigis, aga irooniline on see, et tarvitatud õli, mis oli probleemi oletatav põhjus, pärines Põhja-Iirimaa. Ent see sattus segajõusööta, mis pärines Iiri Vabariigist.

Minu arvates seisneb tekkinud probleem selles, et Iiri Vabariigi põllumajandustootjad, olenemata sellest, kas tegemist on sea- või loomalihaga, on saanud Euroopalt hüvitist, abi ja toetust. Samal ajal on Põhja-Iirimaa põllumajandustootjad jäänud abi ja toetuseta. Põhja-Iirimaa põllumajandustootjad on hävitatud ja mitmed neist on kaotamas oma põllumajandusettevõtteid ja jäämas tööta kellegi teise süül. Nad ei ole teinud midagi valesti, ei ole toime pannud rikkumist ning ma pean ütlema täna otse Euroopa Parlamendile ja volinikule, et minu arvates on Põhja-Iirimaa põllumajandustootjaid tõsiselt alt veetud mitte üksnes meie enda põllumajandusministeeriumi poolt, mis Põhja-Iirimaa on tuntud kui DARD, ja kõige rohkem ministri poolt, kes tundub olevat suutmatu, nõrk ja võimetu probleeme lahendama.

Iiri Vabariigi põllumajandusminister on näidanud selgelt, et ta hoolitseb eelkõige omade eest. Ma mõistan seda. Kas võiksin esitada selle küsimuse volinikule: kas saate mingit teavet uurimisest, mille politsei peaks mõlemal pool piiri läbi viima? Kas olete valmis saadud teabe põhjal tegutsema ning kas olete valmis tagama, et Põhja-Iirimaa tootjad saavad samasugust toetust nagu Iiri Vabariigi põllumajandustootjad ning et nad ei jää ilma ühestki finantsõigusest? Pealegi, ja see on minu viimane sõnum, kas tagate, et selline probleem ei korduks enam kunagi? Sellega saavutame vaid tarbija kindlustunde kadumise ja lisaks kõigele tootja hävimise.

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, üks allikas, mille kaudu inimesed võivad PCBdega kokku puutuda, on toiduahel, nagu ütleb volinik. Ent lahtine tuli ja sigaretsuits on palju suurem allikas palju rohkemate inimeste jaoks. Olgem proportsionaalsed ja jätkem hüsteeria sellest arutelust välja, rohkem mõistust ja vähem tundeid.

Söödahügieeni miinimumnõuded on tõepoolest väga tähtsad ja neid tuleb rangelt järgida, aga nendega peab kaasnema ka kõigi lihatoodete täielik määratlemine ja jälgitavus – mitte vaid loomaliha puhul, vaid ka linnu-, sea- ja lambaliha puhul. Olen pannud kirja kehtivate õigusnormide sellekohased muudatused ning me arutame neid siin Euroopa Parlamendis lühidalt.

Asjaomane seasööt oli tõesti saastatud leivasegu poolt, kuna Millstream Recycling kasutas tahtmatult selle leivasegu kuivatamiseks kütust, olles ostanud selle heas usus ettevõttelt, kellega ta oli teinud koostööd aastaid ja kellega tal polnud varem probleeme olnud. Käimas on politseiuurimine ning asjaomane ettevõtte teeb nendega täielikku koostööd.

Sooviksin täielikult kummutada härra Allisteri väite, et äriühing näitas üles rasket hooletust? Tõestatakse, et see ei olnud nii, seega jälgigem hoolikamalt, mida siin ütleme.

Suurim probleem oli see, et pidime 100%-liselt kõrvaldama kõik sealihatooted ning need hävitama, ehkki väga lühikese aja jooksul. Paljude Iiri põllumajandustootjate elatis ning ka Iirimaa toiduainete maine välismaal kannatas, kuna pidime kasutama nii ebaproportsionaalset reaktsiooni, mil üksnes kuus kuni seitse protsenti meie seafarmidest oli saastatud, sest Iiri identifitseerimis- ja jälgitavussüsteem piirdus tapamajade tasandiga. Iirimaa peavad kõik sead olema märgistatud kõrvamärgi või tätoveeringuga, aga mingil põhjusel ei suutnud me tapamajade tasandil eristada sigu, kes olid saanud saastatud sööta, ja valdavat enamikku sigu, kes ei olnud.

Me peame seda teemat uurima. Komisjon peab uurima tervet identifitseerimis- ja jälgitavuskorda ning eelkõige laskma meil oodata politseiuurimist, mis, ma usun, üllatab inimesi.

Asjaomased ettevõtted on siiralt vabandanud, ja seda avalikult, toiduahelale ja Iirimaa mainele tehtud kahju pärast ning tegelikult ka majandusliku kahju pärast, mis on põhjustatud paljudele põllumajandustootjatele, kes on ostanud nende siiani suurepäraseid söödatooteid. Praegu nad tegutsevad taas ja toodavad, võiks öelda, suurepäraseid söödaratsioone, mida põllumajandustootjad saavad segada.

See oli kohutav vahejuhtum. Mitte keegi ei soovinud, et see aset leiaks.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Proua juhataja, olen üritanud lirimaa juhtumi üle mitte kohut mõista, kuna see ei ole põhjus, miks oleme täna siin, aga sooviksin küsida volinikult kolm küsimust: millises mahus PCBsid on endiselt ringluses; kas saate tagada, et ükski neist ei saastaks toiduahelat järgmise 23 kuu jooksul, kui need on endiselt kõrvaldamisel; ning kas komisjon esitaks raporti toiduhügieeni määrase rakendamise seisukohta, mida Euroopa Parlament soovib kuulda?

Samuti sooviksin öelda Jim Allisterile, et see on piiriülene teema. Saastamine, nagu meie aru saame, tulenes – nagu Jim Nicholson õigesti ütles – piiri tagant. Seepärast ei ole ma nõus Proinsiasega. See on Euroopa probleem, kuna sellel on piiriülene mõju. Mis juhtus lirimaa, võib juhtuda mis tahes liikmesriigis, kuna meil on – nagu ma aru saan – tuhandeid tonne PCBsid ringluses. Võib-olla võiks volinik seda punkti selgitada.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). – (DE) Proua juhataja, lugupeetud volinik, kas komisjon on õnnetuseni viinud sündmuste käiku uurinud või rekonstrueerinud? Ma pean väidet, et tarvitatud õli põletamine ja suits, mis seejärel pihkub osasse leivasegusse, võis põhjustada sellises ulatuses dioksiinidega saastumise, mil sealihase dioksiinisisaldus 200 korda suurem – mitte söödas, vaid sealihase endas – üsna naeruväärseks. Ma eeldan jätkuvalt, seni kuni või välja arvatud juhul kui tõestatakse vastupidist, et siin oli tegemist tahtliku juurdesegamisega.

Iga liiklusõnnetuse asjaolud rekonstrueeritakse ning uuritakse, kuidas sai selline õnnetus juhtuda. Selle õnnetuse asjaolud – kui see oli õnnetus – tuleks samuti rekonstrueerida ning tuleks uurida, kas selline põletamine ja suits, mis selle kaudu lihani jõuab, võib tegelikult põhjustada nii suure hulga dioksiinide sattumise lihasse. Praktikuna ütleksin, et kõik sellega seoses öeldu on nonsens. See, millest siin räägime, oli tahtlik juurdesegamine ning meid muudetakse selle mürgi hoiukohtadeks; mürgi, mis ei lagune iseenesest ja mis seetõttu kestab põlvest põlve.

Jan Mulder (ALDE). – (NL) See on olnud väga huvitav arutelu. Kardan, et meil tuleb selliseid juhtumeid ette ka tulevikus. Me ei saa kunagi välistada kuritegevust ning seda, et inimesed kasutavad süsteemi ära.

Üks teemasid, mida täna õhtul ei arutatud, on eraldusmärkide süsteem. Miks ei julgusta komisjon tööstust rohkem enda uurimisi läbi viima ning töötama välja kvaliteedi eraldusmärgid? Komisjon võib siis öelda: „me saame viia läbi kontrolli lõpus, aga esiteks peate teie tagama, et kontrollite oma kolleege, ning tagama, et sellised asjad ei juhtu. Kui töötate välja mõistliku süsteemi, siis julgustame ja tunnustame seda.” Mulle tundub, et me peame julgustama altpoolt ülespoole, et selline teguviis ei tulevikus korduks.

Jim Allister (NI). – Proua juhataja, me ei arutle selle üle, et õli pärines ilmselt Põhja-Iirimaaalt. Selles ei ole küsimus.

Asjakohane küsimus on, et Millstream otsustas selle õli osta, teades, et ta soovib kasutada õli kuivatites – et töödelda sööta ja kuivatada leivasegu – seega, miks ta ostis sellist õli, olenemata selle päritolust?

Miks seda ei kontrollinud riiklikud inspektorid ja ettevõtte ise? Õli kasutamine sellistel asjaoludel on, nagu mulle tundub, ebaseaduslik, toidu- ja hügieenimääruste rikkumine. Seega, kust see pärines, ei ole oluline – oluline on, miks see sinna sattus ja miks seda kasutati just sel eesmärgil?

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, härra Graefe zu Baringdorfi väide, et seda saasteainet segati tahtlikult sööda sisse on põlastusväärne ja professionaalse poliitiku jaoks sobimatu. Oodakem õigusliku uurimise lõppu.

Asjaomane ettevõtte, Millstream Recycling, teeb täielikku koostööd. Neil on kõik dokumentaalsed tõendid, et tõestada, et nad ostsid selle õli Dublini litsentseeritud ettevõttelt, mis tarnib õli. Nad ostsid selle kui ümbertöödeldud kergkütteõli, mis oleks olnud õige õli selles kuivatamisprotsessis kasutamiseks. Selle müüsi neile litsentseeritud ettevõtte ning nad ostsid enda arvates ümbertöödeldud kergkütteõli; nad kinnitavad siiski, et neile anti trafoõli, mis tekitab dioksiinid.

Toimub õiguslik ja politseiuurimine. Oodakem nõuetekohane menetlus ära ja lõpetage selliste väidete väljaütlemine, kuna see on väga tõsine küsimus, millele ei aita kaasa hüsteeriline ja ülekeev reaktsioon.

James Nicholson (PPE-DE). – Proua juhataja, kõik on nõus – keegi ei eita – et, jah, õli pärines Põhja-Iirimaaalt. Me ei saa seda eitada. Aga sel ajal, kui me vaidleme, jääb Põhja-Iirimaa kaheksa põllumajandustootjat tööta ja sama juhtub Iiri Vabariigis. Nad on ka kannatanud, ma olen sellega nõus. See ei ole poliitiline. Tegemist on tavainimeste kannatustega ning meie põllumajandustootjad kannatavad rahaliselt.

Tõsi on see – ja me peame sellele vastu astuma ning teie, lugupeetud volinik, peate sellele vastu astuma – et meil oli tonnide viisi sealiha, mis oli tuvastamatu. Keegi ei teadnud, kust see pärines, millistelt sigadelt see saadi või kust see tuli. Lugupeetud volinik, on aeg, juba ammu, et te kehtestaksite otsese selge päritolumärgistuse nõude. Vähemalt kui meil oleks olnud sellega tegemist, siis oleksime teadnud, mis seisus oleme ja kus see on.

Ma ei soovi seda poliitiliseks muuta, kuna minu jaoks see ei ole poliitiline. Ma kõnelen oma põllumajandustootjatega iga päev ning väga tõenäoliselt jäävad mõned neist oma põllumajandusettevõtetest ilma. Seega see on tõsine küsimus. Kui peame jälgima õiguslikku uurimist kuni selle lõpliku järelduseni, siis soovin näha, et see juhtub – aga ma soovin näha, et minu põllumajandustootjaid kaitstakse, ning ma ei soovi näha neid reedetuna. Soovin näha neid teie poolt nõuetekohaselt kaitstuna, nii et nad saavad samasuguse seisuse ja kaitse nagu liri Vabariigi põllumajandustootjad.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, see arutelu on olnud päris elav ja on esitatud mitu küsimust. Samuti on tehtud mitmeid oletusi ning ma nõustaksin proua Doyle'iga, et me peame olema kannatlikud ja ootama selle uurimise lõppu. Seejärel saame teha järeldusi ja võtta vastu otsused edaspidiseks. Pean ütlema ühte asja – ma ei olnud siis asjaga seotud, aga olen sellest kuulnud –, et samasuguseid vahejuhtumeid on esinenud Saksamaal ja Belgias ning kõigis liikmesriikides teavitati ulatuslikult nendest vahejuhtumitest. Seega oleksin arvanud, et arukas liikmesriik oleks kasutanud rangemaid kontrollimeetmeid. Aga isegi kõige rangemate kontrollimeetmetega võib selline asi juhtuda kas pettuse või hooletuse või mille iganes tõttu. Meie kohustus on tagada, et meil on õigusnormid – mis on minu arvates praegu rahuldavad –, ning tagada, et liikmesriigid järgivad neid õigusnorme. Meie kui komisjoni ülesanne on kontrollida ja tagada, et liikmesriigid täidavad oma kohust.

Veterinaar- ja toiduametid viivad läbi oma kontrollid ning veterinaar- ja toiduametite aruanded on üldsusele kättesaadavad, seega seda, mil määral meie seadusi täidetakse, saab järeldada neist aruannetest, mida koostatakse lausa riigi kaupa.

Mitmed teist tõstatisid jälgitavuse küsimuse, mis on tõepoolest üks peamistest üldise toiduõiguse alustaladest ning käitlejate kohustus, kes peavad olema suutelised tõendama, kellelt nad on ostnud ja kellele nad müüvad. Ent sisese jälgitavuse üksikasjalikkus või täpsus, mille käitleja on valinud, määrab lõpliku majandusliku kahju, mida käitleja peab turult tagasivõtmise korral kandma. Käesoleval juhul nõuti jälgitavuse eeskirjadega lirimaaal üksnes tootmiskuupäeva ja mitte põllumajandustootjat, kust liha pärines. Seetõttu tuli turult tagasi võtta kogu liha, mis oli nende kahe kuu jooksul toodetud. Kui oleks kehtinud rangemad jälgitavuse eeskirjad (mis oleksid muidugi rohkem maksuma läinud), oleks tagasi võetud üksnes sellelt teatavalt põllumajandusettevõtjalt pärineva lihana tuvastatud liha. Seega tuleb otsustada, kas maksta rohkem ja saavutada paremad jälgitavuse eeskirjad või maksta vähem ja lõppkokkuvõttes kanda kahju.

Mainiti, et oleme andnud abi, komisjoni nimel – kuigi hüvitise maksmine ei ole minu vastutusala, vaid volinik Fischer Boeli oma – ning isiklikult pean ütlema, et käesoleval juhul tehti samadel alustel makseid nii liri Vabariigis kui ka Põhja-lirimaaal. Mul on mõned näitajad. Komisjon on kehtestanud Põhja-lirimaaal eraladustusabi kava ja selle kava alusel võib ladustada kuni 15 000 tonni maksimaalselt kuueks kuuks. Selle meetme eelarve on 6,9 miljonit eurot. Samasugune eraladustuskava võeti vastu ka liri Vabariigis. Selle kava alusel võib kuni 30 000 tonni ladustada kuni kuueks kuuks, maksimumeelarvega 13,9 miljonit eurot. liri Vabariigis oli ka kõrvaldamiskava, mida kaasrahastas ühendus ning mille maksumus oli 20,6 miljonit eurot. Komisjon ei ole teinud makseid otse põllumajandustootjatele ei liri Vabariigis ega Põhja-lirimaaal, kuna puudus õiguslik alus selliseks hüvitiseks.

Kokkuvõtteks ütleksin, et meil on head õigusnormid, aga tulevikus peame alati olema valvel. Peame tagama, et neid õigusnorme kohaldatakse liikmesriikide poolt, ning vajame liikmesriikide koostööd. Komisjon omalt poolt peab nõuetekohasel tasemel kontrollima ja tagama, et liikmesriigid täidavad meie määrusi.

Lisaks sellele, kui saame järelepärimiste ja uurimiste tulemused, siis saame mõelda tulevikule. Kui usume, et meie määruste puhul on arenguruumi, siis kahtlemata arendame neid.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

17. Järgmise istungi päevakord: vt protokoll

18. Istungi lõpetamine

(Istung lõppes kell 22.45.)